

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

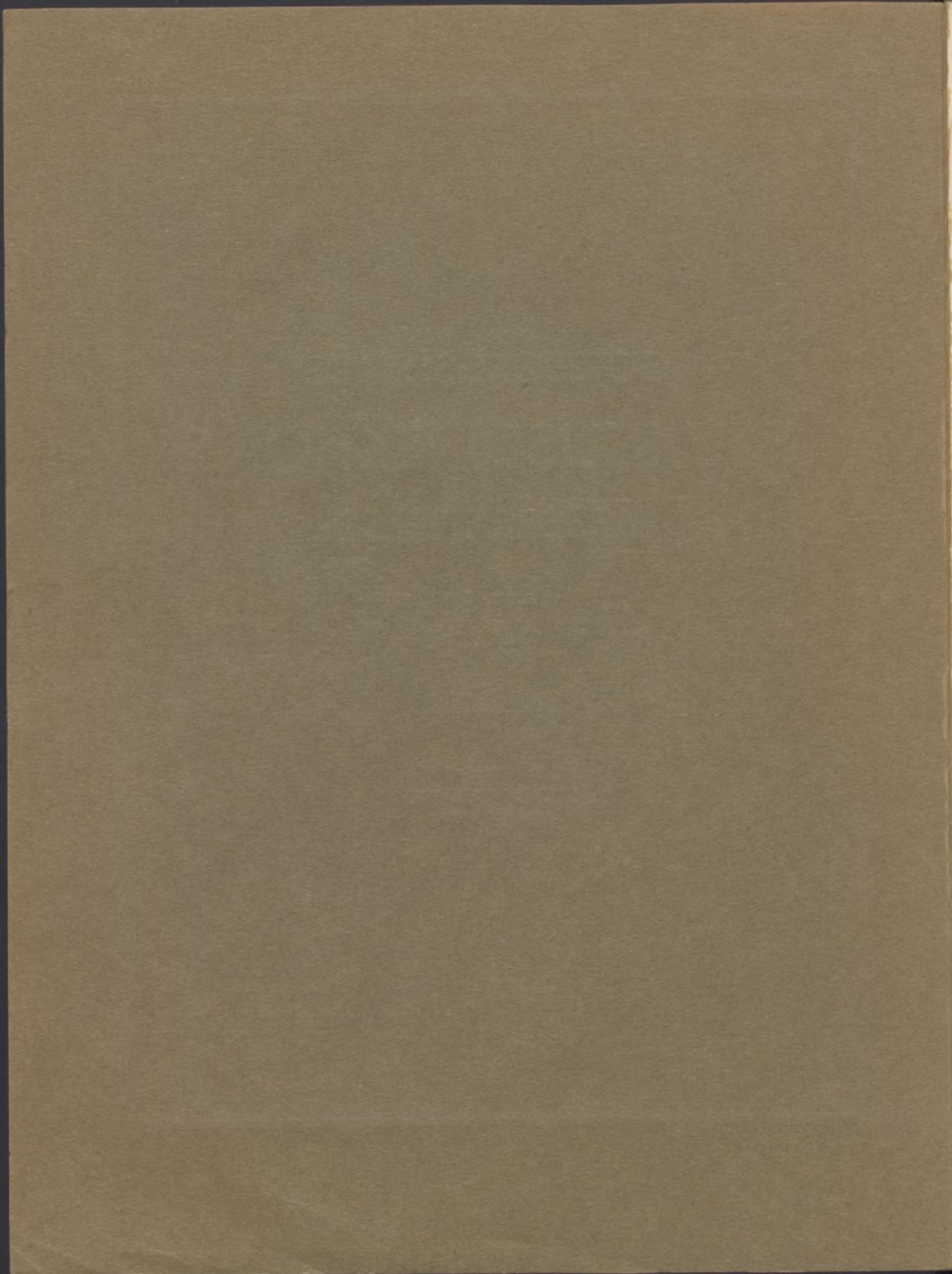
GÖTEBORGS (STADS)
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

FÖR ÅR

1941

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTÖR

GÖTEBORGS STADS
SJUKHUSDIREKTIONS
ÅRSBERÄTTELSE

FOR ÅR
1941

UTARBETAD AV
HUGO HÖGLUND
SJUKHUSDIREKTOR

GÖTEBORG

A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI

1942

INNEHÅLL

	Sid.
Göteborgs sjukhusdirektions ledamöter	5
Sjukhusdirektionens byggnadskommittés ledamöter	5
Sjukhusläkare år 1941	6
Sysslomän år 1941	7
Berättelse angående sjukhusförvaltningen under år 1941 av sjukhusdirektören Hugo Höglund	8
Tabell 1: Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1941	17
” 2: Antal sjukplatser intagna, samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1941	18
” 3 a: Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1941	20
” 3 b: Uppgifter från Thamstorps vilo- och centralhem jämte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter under år 1941	23
” 4: Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centraltvätt- inrättning vid Sahlgrenska sjukhuset	23
” 5: Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset	25
” 6: Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan under- hållsdagarna för betalande och icke betalande patienter åren 1937—1941	26
” 7: Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1941	27
Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1941	29
Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltrade donationer	36
Årsberättelse från Sahlgrenska sjukhuset:	
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen I</i> av överläkaren Gotthard Söderbergh	38
Uppgifter från <i>medicinska avdelningen II</i> av överläkaren Martin Odin	38
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen I</i> av överläkaren Sven Johansson	38
Uppgifter från <i>kirurgiska avdelningen II</i> av överläkaren Anders West- terborn	38
Uppgifter från <i>öron-, näs- och halsavdelningen</i> av styresmannen, över- läkaren Erik Knutson	76
Uppgifter från <i>ögonavdelningen</i> av överläkaren Bengt Rosengren	85
Uppgifter från <i>radiologiska avdelningen</i> av överläkaren Fredrik von Bergen	89
Uppgifter från <i>röntgendiagnostiska avdelningen</i> av överläkaren Gösta Runström	92
Uppgifter från <i>psykiatriska avdelningen</i> samt <i>Thamstorps vilo- och centralhem</i> jämte därtill knuten familjevård, avgivna av över- läkaren Torsten Sjögren	93
Redogörelse för <i>kuratorsverksamheten</i> under år 1941	101
Uppgifter från <i>kvinnokliniken</i> av överläkaren Emil Jerlov	103
Årsberättelse från <i>mödravårdscentralerna</i>	125
Årsrapport från <i>Centrallaboratoriet</i>	126
Uppgifter från <i>Göteborgs stads laboratorium</i>	127
Uppgifter från <i>Göteborgs sjuksköterskeskola</i>	129

GÖTEBORGS SJUKHUSDIREKTION

Ledamöter: Kanslichefen Otto Berg, ordförande,
Överläroaren Ture Hulthén, vice ordförande,
Fru Nathalia Ahlström,
Kamreraren Iwar Leandersson,
Ombudsmannen Bror Westergren,
Överläkaren Nils Faxén och
Ombudsmannen Evert Frankenberg.

Suppleanter: Mätningssmannen Per Pettersson,
Civilingenjören Fritiof Kogge och
Tjänstemannen Elof Henriksson.

Antalet sammanträden har varit 30. Därvid förekommande ärenden finnas registrerade i 1.166 paragrafer. Antalet expedierade skrivelser, protokollsutdrag och övriga expeditioner utgör 5.571.

Direktionens föredragande: Sjukhusdirektören Hugo Höglund.

Sekreterare: Jur. kand. Bengt Grapengiesser.

I och med berättelseårets utgång avgick presidiet. Kanslichefen Otto Berg har fungerat som ordförande sedan 1936 och överläroaren Ture Hulthén såsom vice ordförande sedan 1938. Direktionen är dem stort tack skyldig för det framgångsrika och intresserade arbete de under dessa år utfört till gagn för sjukvården.

Sjukhusdirektionens byggnadskommitté.

Ledamöter: Kanslichefen Otto Berg, ordförande,
Kamreraren Iwar Leandersson, vice ordförande,
Fru Nathalia Ahlström,
Sjukhusdirektören Hugo Höglund, verkställande ledamot,
Överläkaren Erik Knutson och
Civilingenjören Fritiof Kogge.

Sekreterare: Konsul Henning Beyer.

Sjukhusläkare 1941.

Sahlgrenska sjukhuset.

Med. avd. I.: överläkare: Professor Gotthard Söderbergh (1923), underläkare: Bo Ewert, Ring Lundquist, Torsten Lindqvist, Nils Söderström (1/1—31/3), David Melchersson (1/4—31/12).

Med. avd. II.: överläkare: Martin Odin (1936), underläkare: Eric Ericsson, Erik Jacobsson (1/1—31/3), Gunnar Welin (1/4—31/12).

Kir. avd. I.: överläkare: Professor Sven Johansson (1926), underläkare: Gunnar Lundell, Allan Tallroth, Bertil Perman (1/1—31/3), Tor Sahlström (1/4—31/12), Einar Nygren (16/6—15/8), Lars Preber (16/8—30/8), Gustaf-Adolf Landoff (31/8), Sven Lembke (1/9—31/12).

Kir. avd. II.: överläkare: Anders Westerborn (1939), underläkare: Rolf Rhodin (1/1—30/6), Björn Lidman (1/7—31/10), Sven Norrby (1/11—31/12), Gustaf Pettersson, Olof Nyman (1/1—28/2), Tore Wahlén (1/3—31/12), Hugo Aronsson (1/10—31/12).

Öron-, näs- och halsavd.: överläkare: Erik Knutson (1915), underläkare: Tore Billkvist, Göran de Maré (1/1—31/3), Erik Bergström (1/4—31/12), Valdemar Hofvander, Nils Lundberg (1/6—27/10), Allan E:son Björkman (28/10—31/12).

Ögonavd.: överläkare: Bengt Rosengren (1933), underläkare: Herbert Wolff (1/1—14/5), Erik Palm (15/5—31/5), Sölve Stenström (1/6—31/8), Lars Öberg (1/9—31/12), Waldemar Nordlöw.

Radiologiska avd.: överläkare: Fredrik von Bergen (1911), underläkare: Erik Werner, Evert Thunell.

Röntgendiagnostiska avd.: överläkare: Gösta Runström (1931), underläkare: Eric Selander, Carl-Johan Hansson, Harry Larsson, Gunnar Sohrne.

Psykiatriska avd.: överläkare: Torsten Sjögren (1938), bitr. läkare: Bengt Lindberg, förste underläkare: Greta Tessing-Ericsson, underläkare: Bernhard Hegnelius, Torsten Hegnelius (1/4—10/5), Henry Mjönes (11/5—31/12).

Kvinnokliniken: överläkare: Professor Emil Jerlov (1935), bitr. läkare: Henric Benckert, förste underläkare: Efraim Wessén, underläkare: Gösta Sundelin, Eric Rosengren, Gunnar Lindahl (1/1—19/8), Georg Ljung (20/8—30/11), Herbert Swanberg (1/12—31/12).

Pat. anat. lab.: prosektor: Carl Olof Forselius (1910), bitr. prosektor: Gert Vejlens (1939).

Bakt. serol. lab.: bakteriolog: Anders Wassén (1924).

Centrallab.: föreståndare: Professor Jörgen Lehmann (1938).

Barnsjukhuset.

Med. avd.: överläkare: Professor Arvid Wallgren (1922), underläkare: Arne Gnospelius, Torsten Thysell.

Kir. avd.: överläkare: Einar Edberg (1926), underläkare: Arne Roosvall (1/1—31/5), Kurt Holmdahl (1/6—31/8), Einar Sandegård (1/9—31/12), Nils Mobeck.

Holtermanska sjukhuset.

Överläkare: Johan Fex (1924), underläkare: Anna Nordenskjöld, poliklinikläkare: Ragnar Edén.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Överläkare: Viktor Henrikson (1938), underläkare: Arvid Westerlund.

Renströmska sjukhuset.

Överläkare: Gylfe Vallentin (1931), underläkare: Gunnar Berg (1/1—14/5), Ragnar Larsson (15/5—29/5), Nils-Riber Blume (30/5—31/12), Sven Rohlin.

Romanäs sanatorium.

Överläkare: Allan Beskow (10/3 1941), underläkare: Ingvar Råman (25/8—31/12).

Vasa sjukhus.

Överläkare: Ture Årén (t. f. 1/1—30/6), Gregor K:son Sylan (t. f. 1/7—31/7), Sten Eckerström (1/8 1941), bitr. läkare: Nils Tilander (1/1—30/6), Ture Årén (1/7—31/12), underläkare: Göran Bergström (1/1—31/3), Greta Brodin (1/4—15/6), Åke Wallström (16/6—13/7; 1/8—31/8), Nils Tilander (14/7—31/7), Hans Arnoldsson (1/9—31/12).

Lillhagens sjukhus.

Överläkare: Sven Hedenberg (1933), Hakon Sjögren (1940), förste läkare: Elis Regnér, Gösta Ahldin, underläkare: Torsten Laestadius, Gerd Blume-Westerberg (1/1—28/2), Nils von Schéele (1/3—31/12), Per Nilsson, Axel Lundin (1/1—6/1), Sven Gaverus (7/1—31/3), Arne Wahlström (1/4—31/12).

Sysslomän 1941.

Sysslomän vid Sahlgrenska sjukhuset	Gösta Ström tjänstl., t. f. Olof Nilsson
„ „ Barnsjukhuset	Carl Gedda
„ „ Holtermanska sjukhuset	Sven Anderberg
„ „ Oscar o. Maria Ekmans sjukhus	Helge Larsson
„ „ Renströmska sjukhuset	Tage Ström
„ „ Romanäs sanatorium	Sven Gunnhagen
„ „ Lillhagens sjukhus	Manne Lindblom
„ „ Vasa sjukhus	Sven Anderberg
„ „ de fristående poliklinikerna	Olof Nilsson tjänstl., t. f. Einar Lind.

SJUKHUSFÖRVALTNINGEN UNDER ÅR 1941.

Under året ha i patient- och poliklinikavgifter influvit 4.089.327 kronor och 42 öre, varav 542.981 kronor och 73 öre i behandlingsavgifter från de båda tandpoliklinikerna.

Beträffande influvna patientavgifter, ävensom rörande förhållandet mellan antalet underhållsdagar för betalande och icke betalande patienter under åren 1937—1941 hänvisas till tabell 6.

Indrivningar av sjukvårds- och tandvårdsavgifter m. m. och därmed sammanhängande lagsökningsärenden belysas av följande redogörelse:

Vid 1940 års slut på svar beroende anmaningar till främmande kommun att utgiva ersättning för sjukvårdskostnad	61
Under år 1941 avsända anmaningar	778
Inkomna medgivanden att utgiva sökt ersättning	611
Återkallade anmaningar på grund av att patienten själv betall	11
Från år 1940 balanserade oavgjorda mål	341
Hos Konungens befallningshavande anhängiggjorda mål om ersättning under år 1941	532
Utredningar	1.606
Mål, som återkallats på grund av betalning eller emedan Göteborg befunnits vara hemortskommun	357
Mål, varuti genom utslag ansökning under året helt eller delvis bifallits ..	167
Mål, i vilka besvär anförts hos Kammarrätten:	
a) av Göteborgs stad	3
b) av annan kommun	5
Under året återkallade eller avdömda mål	524
Från 1941 till 1942 balanserade mål	250
Vid 1941 års slut på svar beroende anmaningar	62
Framställning till Konungens befallningshavande rörande utländska undersåtar	52
Framställning om ersättning av allmänna medel	147

Nyttillkomna ärenden under år 1941 å:

Sahlgrenska sjukhuset	563
Barnsjukhuset	196
Holtermanska sjukhuset	113
Oscar och Maria Ekmans sjukhus	16
Renströmska sjukhuset å Källtorp	45
Vasa sjukhus	173
Lillhagens sjukhus	131
Romanäs sanatorium	2
Göteborgs stads vilo- och centralhem å Thamstorp	28
Göteborgs stads polikliniker	146

Summa nyttillkomna ärenden 1.413

De indrivna sjukvårdsavgifterna ha uppgått till c:a 153.000 kronor. Antalet skrivelser och expeditioner har uppgått till 14.887.

Räkenskaper.

Utdrag ur Göteborgs sjukhusdirektions och dess donationers räkenskaper för år 1941 återfinnes å sid. 29—37 i denna årsberättelse.

Sjuktransportväsendet.

Antalet transporter uppgå till 8.422, varav 1.249 äro avgiftsfria epidemi-transporter.

Erlagda avgifter ..... Kr. 26.272:01

Utgifter:

Avlöningar och beklädnad till åtta brandmän ..	Kr. 38.937:—	
Avlöning till ambulanspersonal i övrigt	„ 892:80	
Bensin, reparationer, försäkringar m. m.	„ 33.927:85	
Ränta å inventariers bokförda värde	„ 3.113:86	
Avskrivning å inventarier	„ 9.341:—	Kr. 86.212:51

Antal körda timmar	6.020 ½
„ „ kilometer	88.891,7

Anmärkningsvärda förhållanden vid sjukhusdirektionen och under densamma förvaltning lydande sjukhus m. m.

Romanäs sanatorium.

På senare år har behovet av ökat antal fullvärdiga vårdplatser för lungtuberkulösa alltmer gjort sig gällande. De platser, som staden in- till början av år 1941 disponerade för vård av dessa sjuka, voro fördelade enligt nedanstående:

<i>inom staden:</i>	
Renströmska sjukhuset	262 platser
Dispensärcentralens sjukhus	29 „
Vasa sjukhus	73 „
<i>utom staden:</i>	
Hessleby sanatorium	10 „
tillsammans 374 platser.	

Vårdplatserna å Renströmska sjukhuset kunna betecknas såsom fullgoda under det att desamma å dispensärcentralens sjukhus och Vasa sjukhus icke voro av fullgod beskaffenhet. Beträffande platserna å sistnämnda sjukhus kan nämnas, att desamma på grund av sin mindervärdighet icke voro berättigade till driftsbidrag från staten. Å dispensärcentralens sjukhus befintliga platser voro dock berättigade till statsbidrag, ehuru icke i samma omfattning som vid Renströmska sjukhuset, vars vårdplatser rubriceras som A-platser, under det att de förstnämnda platserna betecknades som B-platser. I fråga om de 10 platserna vid Hessleby sanatorium må nämnas, att staden ägde disponera dessa enligt ett mellan staden och Konung Oscar II:s jubileumsfond upprättat avtal, vilket emellertid uppsades från fondens sida i slutet av år 1940.

Enligt en i slutet av år 1940 gjord utredning har beläggningen å de befintliga fullgoda A-platserna vid Renströmska sjukhuset under de sistförflutna nio åren varit mycket hög och varje vårdplats hårt utnyttjad. Under år 1940 måste man dessutom tillgripa utvägen att förkorta vårdtiden för att fylla det ökade platsbehovet, vilket givetvis var till allvarligt förfång för de sjuka. Den uppkomna bristen på A-platser skulle, åtminstone under någon tid, kunnat bemästras utan anlitan- de av den närmast till hands liggande nybildningsvägen, om ett antal

goda B-platser stått till förfogande för avlastning av A-platserna. Det lilla antalet B-platser, som staden äger vid dispensärcentralens sjukhus, utdömdes redan 1928. Om dessa platser kan nu sägas, att de i högre grad än då voro undermåliga och synnerligen dyra i drift. Platserna vid Vasa sjukhus ställde sig visserligen billigare i drift än de nu nämnda, men voro i övrigt underhaltiga. Den brist på fullvärdiga platser för tuberkulosvården, som sålunda var för handen, kunde förväntas att under de närmaste åren bliva än mera framträdande och besvärande. Erfarenheten har nämligen visat, att antalet nyinsjuknade i tuberkulos under kristider brukar stiga. Det var sålunda uppenbart, att något måste göras för att anskaffa ytterligare vårdplatser av här avsett slag.

Frågan om vidtagande av åtgärder för att öka tillgången på fullgoda vårdplatser för lungtuberkulosvården upptogs till behandling inom sjukhusdirektionen i slutet av år 1940. Att så blev förhållandet föranleddes av två omständigheter, nämligen dels den aktualisering, frågan på grund av rådande förhållanden hade fått, dels den möjlighet till frågans enkla och snabba lösning, som yppat sig därigenom att den invid Tranås stad belägna privatanstalten Romanäs sanatorium erbjudits staden till övertagande på förmånliga villkor. Vid frågans behandling inom direktionen framstod det som i första hand lämpligt att vinna åsyftad ökning av tillgången på fullgoda vårdplatser genom effektivisering av nuvarande organisation inom tuberkulosvården och genom definitiv utmönstring av de svaga punkterna i denna, nämligen tuberkulosavdelningarna vid dispensärcentralens sjukhus och Vasa sjukhus. De underhaltiga platserna vid dessa båda avdelningar borde ersättas med högvärdigare och effektivare platser. Det aktuella behovet av dylika högvärdiga platser kunde alltså sägas motsvara platsantalet på de nyssnämnda båda avdelningarna eller utgöra omkring 100 platser.

Vid sjukhusdirektionens sammanträde den 30 december 1940 förelåg en av sjukhusdirektören utarbetad promemoria med förslag till frågans lösning genom övertagande av Romanäs sanatorium. Enligt denna kunde efterföljande fyra alternativ härvid tagas under övervägande:

1) staden träffar avtal med Konung Oscar II:s jubileumsfond om dispositionsrätt till ökat antal platser å fondens sanatorier, de s. k. jubileumssanatorierna; platserna vid dispensärcentralens sjukhus och Vasa sjukhus nedläggas;

2) Renströmska sjukhuset utbygges med omkring 70 alternativt 100 vårdplatser; platserna vid dispensärcentralens sjukhus och Vasa sjukhus nedläggas;

3) platserna vid Vasa sjukhus moderniseras till fullgoda B-platser; platserna vid dispensärcentralens sjukhus nedläggas; samt

4) staden övertager Romanäs sanatorium, där 69 platser omedelbart och ytterligare cirka 30 platser utan större förändringar stå till förfogande; platserna vid dispensärcentralens sjukhus och Vasa sjukhus nedläggas.

Beträffande alternativen 2) och 3) kunde betydande olägenheter vid deras genomförande påvisas ur flera och avgörande synpunkter och

Romanäs sanatorium, exteriör.

beträffande alternativ 1) kan framhållas, att detta icke var genomförbart. Således återstod alternativ 4), avseende inköp av Romanäs sanatorium, såsom varande det fördelaktigaste både för staden och dess tuberkulosvård. Sjukhusdirektionen beslöt vid ovannämnda sammanträde den 30 december 1940 i enlighet med sjukhusdirektörens förslag att hos stadsfullmäktige anhålla om godkännande av uppgjort förslag till köpeavtal rörande Romanäs sanatorium.

Den 6 mars 1941 beslöt stadsfullmäktige att godkänna direktionens förslag och från och med den 10 mars samma år övergick Romanäs sanatorium i stadens ägo. Enligt köpeavtalet förpliktade sig staden bl. a. till att låta vid övertagandet anställa personal kvarstå i tjänst vid sanatoriet eller bereda dem anställning vid annan under direktionen lydande inrättning.

Romanäs sanatorium, som före stadens övertagande av detsamma, var ett privatsanatorium, vilket ägdes och drevs av Aktiebolaget Sanatorievård, tillkom år 1907, på enskilt initiativ i syfte att bereda vård åt de ekonomiskt bättre lottade lungsjuka på ett fullt jämförligt sätt med vårdmöjligheterna vid utlandets bästa privatsanatorier.

Sanatoriet är beläget å egendomen Romanäs i Säby socken av Jönköpings län omedelbart vid sjön Sommen omkring 7 km. från Tranås stad. Området är skogrikt, lätt kuperat och har ett höjdläge i förhållande till havet av cirka 160 meter. Egendomen omfattar en sammanlagd areal av 120 hektar. Den uppdelas i det egentliga sanatoriet samt jordbruksfastigheten, gården, vilken både före och efter övertagandet brukas i egen regi.

Det egentliga sanatoriet omfattar en huvudbyggnad, ibruktagen år 1907, samt en annexbyggnad, ibruktagen år 1917, vilka bilda ett sammanhängande komplex. Detta är uppfört av sten — huvudsakligen — och trä efter ritningar av arkitekten C. Westman och utformat med huvudlängan i östlig-västlig riktning. Vinkelrätt mot denna ligger ekonomibyggnaden, innehållande kontor, matsalar, kök, bageri, tvätt- och maskinavdelning samt bostäder. Sjukavdelningarna äro förlagda till huvudbyggnaden, där de, tre till antalet, äro placerade rakt över varandra i bottenvåningen samt våningarna en och två trappor upp. Vid sjukhusdirektionens övertagande av sanatoriet innehöll ovannämnda tre avdelningar sammanlagt 59 vårdplatser, fördelade å rum för en respektive två patienter. Till dessa avdelningar kom en mindre avdelning, belägen tre trappor upp, inrymmande 10 platser. Hela platsantalet utgjorde sålunda 69. Samtliga sjukrum voro emellertid så rymliga, att en utökning av platsantalet inom de tre huvudvårdavdelningarna lät sig göra utan vidlyftiga förändringsarbeten. Platsantalet vid sanatoriet har därför kunnat utökas till 102. Dessa platser äro fördelade i rum för tre och två patienter, varjämte det finnes två å tre enkelrum inom varje avdelning.

Inom här ovan nämnd annexbyggnad inrymmas röntgen, laboratorium, operations- och ljusbehandlingsrum samt ett antal bostäder.

Till sjukavdelningarna höra tre ligghallar, varav två äro friliggande och förlagda till sjukhusparken samt en direkt ansluten till sanatoriebyggnaden. Tillsammans med en mindre i byggnadens andra våning belägen loggia kunna dessa ligghallar sammanlagt rymma ett 50-tal patienter.

Såsom tidigare framhållits hör till sanatoriet en jordbruksegendom, gård, vilkens areal uppgår till sammanlagt 120 hektar, varav 25 hektar utgöras av åker, 1½ hektar av trädgård, 2½ hektar av äng samt 91 hektar av skog. Till gården hör en ladugårdsbesättning, omfattande tjur, kor, kvigor och kalvar. Vidare finnas svin, hästar och höns. I sanatoriets ägo finnes också en person- och en lastautomobil.

Sedan sjukhusdirektionen övertagit sanatoriet har förutom de omändringsarbeten i syfte att utöka platsantalet, vilka omnämnts här ovan, vissa smärre moderniseringsarbeten utförts. Så har t. ex. badrum, tekök och w. c. anordnats i underläkarbostaden. Vidare bör framhållas, att ytterligare en ligghall uppförts, avsedd för 20 patienter. I samtliga sjukrum ha utförts nya installationer för ringledning och radio. För köksavdelningen ha inköpts 3 st. ånggrytor, kaffekokare, universalmaskin, potatissköljningsapparat, disk- och rensbord samt kylskåp. För badavdelningen ha anskaffats 2 st. badkar. Inventarieutrustningen har kompletterats i erforderlig utsträckning. För ernående av ökat brandskydd ha uppsatts 7 st. brandsäkra dörrar, och en motordriven pump har anskaffats för framdrivning av vatten genom en från sjön Sommen utlagd ledning. Diverse brandsläckningsmateriel har anskaffats och dessutom ha rutorna i fönsterbågarna över sjukrumsdörrarna utbytts mot rutor av brandhärdigt glas, s. k. trådglas.

Någon väsentlig nackdel av det långa avståndet från sanatoriet och till patienternas hemort Göteborg har icke förmärkts.

Slutligen kan nämnas, att sedan utgifterna för ovan berörda omändrings- och moderniseringsarbeten m. m. medräknats, kan stadens kostnader för anskaffning av de högvärdiga platserna för vård av lungtuberkulossjuka å Romanäs sanatorium beräknas till 4.839 kronor pr vårdplats, varvid är att märka att i denna siffra inkluderas värdet av Romanäs gård med levande och döda inventarier samt skogspark. Om värdet härav fråndrages blir platskostnaden 3.519 kronor.

Sahlgrenska sjukhuset.

Den 3 mars 1941 påbörjades arbetet med uppförandet av Konung Gustaf V:s Jubileumsklinik, vilken byggnad beräknas stå färdig att tagas i bruk i början av år 1943.

Som i senaste årsberättelsen omnämndes planerades införandet av nya utspisningsstater samt i samband därmed omläggandet av spisordningen för allmänsalspatienterna, så att dessa i likhet med övriga patienter och personal skulle serveras frukost-, lunch- och middagsmål i stället för frukost-, middags- och kvällsmål. Denna omläggning genomfördes den 13 januari 1941.

Förutom årliga underhållsarbeten å byggnaderna ha under året sköljrummen å avd. 4 B och 6 B moderniserats, varvid bl. a. nya bäckenpolare inmonterats. Kostnaden för dessa arbeten uppgick till c:a 10.000 kr. Kulverten mellan pav. 8 och avdelningen för psykiskt sjuka har sammanbundits för en kostnad av 8.350 kr. Planen framför administrationsbyggnaden har iordningställt för en kostnad av 7.386 kr. Dessutom har anordningar för luftskydd vidtagits för ytterligare 14.018 kr.

Utom erforderlig komplettering och nödigt underhåll har under året bl. a. anskaffats: till psykiatriska avdelningen: diverse apparater, möbler och böcker för 4.715 kronor; till centrallaboratoriet: utrustningen har kompletterats för sammanlagt 16.644 kronor; till röntgendiagnostiska avdelningen: en högspänningsskyddad Tuto-kappa för skullbord för 1.650 kronor, en röntgenapparat för 9.405 kronor samt komplettering av möbler för 1.281 kronor; till kirurgiska och medicinska vårdavdelningarna: nya sängar för 4.823 kronor; till öronavdelningen: en Sonotone-audiometer med markeringsanordning för 1.425 kronor. Möbler ha inköpts till en del biträdesrum för sammanlagt 8.562 kronor samt till sysslomanskontoret för 1.148 kronor.

Kvinnoklinikens ordinarie sängantal utgjorde vid ibruktagandet 253 stycken, vartill kom 6 reservplatser å sociala avdelningen. Då dessa 6 sängar under första halvåret 1941 voro permanent belagda, beslöts att desamma fr. o. m. den 1 augusti 1941 skulle medräknas i den officiella platssiffran, som sålunda från nämnda datum är 259 för kvinnokliniken och 1.050 för sjukhuset i sin helhet.

Från och med den 1 mars 1941 nedlades rådfrågningsbyrån för födelsekontroll vid kvinnokliniken.

Barnsjukhuset.

Under tiden 20 juni—23 augusti 1941 uthyrdes Ägrenska konvalescenthemmet å Amundön till Föreningen för barnbespisning och skollovs-kolonier, som där bedrev sommarkoloniverksamhet.

Holtermanska sjukhuset.

Ny spisordning har utarbetats innebärande bl. a. systemet frukost, lunch och middag. Spisordningen har — frånsett det nämnda systemet — på grund av gällande ransoneringsbestämmelser m. m. endast kunnat tillämpas en viss tid av året. Kosten erhålles såsom förut från Vasa sjukhus.

Sjukhusets röntgenapparat, inköpt år 1925, har under året nedskrotats. Någon ny apparat har av sparsamhetsskäl ej föreslagits till inköp, utan komma eventuella fall, där röntgenbehandling kan anses vara nödvändig, att sändas till Sahlgrenska sjukhusets radiologiska avdelning.

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Vid detta sjukhus har bland annat en reservångpanna anskaffats för en kostnad av kr. 5.279.

Besökstiderna ha ändrats till desamma som gälla för stadens övriga sjukhus nämligen å allmänt rum kl. 14—15, å halvskilt rum kl. 10—11,30 och 16—17,30 samt å helenskilt rum kl. 10—13 och 16—18.

Renströmska sjukhuset.

Vanliga reparationsarbeten å fastigheten har utförts. Bland större arbeten kunna nämnas ombyggnad av telefonväxeln, inredning av vattenklosetter i de fyra lägenheterna i bostadshuset för vaktmästare och eldare samt yttre målning av sistnämnda byggnad.

Införandet av ny dag- och spisordning samt utspisningsstat för patienter och personal är under utredning.

Frågan om uppförande av familjebostäder för underläkarne samt bostäder för sjuksköterskorna är fortfarande under utredning.

Enligt överenskommelse mellan sjukhusdirektionen och Överstyrelsen för Konung Oscar II:s Jubileumsfond har Göteborgs stad under tiden 1 januari—2 april haft 10 patienter under vård vid Hessleby sanatorium. Underhållsdagarna uppgingo till 838. I samband med Göteborgs stads inköp av Romanäs sanatorium överfördes de å Hessleby sanatorium inneliggande göteborgspatienterna till Romanäs den 2 april 1941.

Från och med den 15 oktober 1941 har den å Vasa sjukhus anställde kuratorn även mottagning å Renströmska sjukhuset för inneliggande patienter. Mottagningen äger rum varje helgfri onsdag kl. 9,30—10,30.

Ur "Apotekare A. K. Danielssons fond" har i understöd till 42 mindre bemedlade patienter vid deras utskrivning från sjukhuset utbetalats 3.225 kronor. Från "Kålltorps patienters understödsförening" har för samma ändamål utbetalats understöd till 157 utskrivna mindre bemedlade patienter med 6.785 kronor.

Vid sjukhusets tandpoliklinik ha 329 patienter undergått undersökning. Antalet patienter som erhållit behandling är 327 och i ersättning härför har under året utbetalats ett belopp av kr. 11.788.

Lillhagens sjukhus.

Någon nybyggnad eller utvidgning av sjukhuset har under året icke kommit till stånd. Den enda ändring, som företagits har varit en utvidgning av röntgenavdelningen.

Beträffande övriga anmärkningsvärda förhållanden vid detta sjukhus hänvisas till överläkarnas berättelser å sid. . . . och följande.

Vasa sjukhus.

Läkarorganisationen har ändrats genom att den tidigare överläkartjänsten indragits och i stället inrättats en ordinarie befattning såsom överläkare. Vidare har den biträdande läkarbefattningen erhållit benämningen biträdande överläkare, samt har ytterligare en underläkartjänst inrättats.

Den 1 augusti tillträdde med. lic. Sten Eckerström befattningen såsom överläkare vid Vasa sjukhus.

En befattning som social kurator har inrättats och den 16 september började kuratorn sin verksamhet vid sjukhuset.

Reparations- och underhållsarbeten i viss omfattning har företagits, främst avseende röranläggningarna. Nya varmvattenberedare och ny cirkulationspump för värmeledningsanläggningen ha installerats.

Förutom nödig komplettering ha bl. a. följande inventarier inköpts: 45 eldsläckningsapparater, 1 diatermiapparat och 1 spirograf enligt Krogh.

Ny spisordning har utarbetats, innebärande bl. a. systemet frukost, lunch och middag. Spisordningen har kommit till användning betr. personalen, men — fränsett det nämnda systemet — på grund av gällande ransoneringsbestämmelser m. m. endast kunnat tillämpas en viss tid av året.

Paviljong III har under året helt disponerats av Göteborgs försvarsområde. Verkstadsbyggnadens vindsvåning har under tiden 28 oktober 1940—13 maj 1941 och från och med den 25 september 1941 också använts av militären.

Göteborgs polisverk har disponerat samma lokaler som förra året för förvaring och utlämning av luftskyddsmateriel.

Utrustningsmateriel för direktionen tillhörande beredskapssjukhus har även i år förvarats i samma lokaler som föregående år.

Besökstiderna ha ändrats till desamma som gälla för övriga stadens sjukhus.

Poliklinikerna.

Tandpolikliniken vid Drottningtorget har ytterligare utvidgats, varvid 3 nya befattningar såsom tandläkare inrättats.

Vid Polikliniken för sjukgymnastik och massage ha vissa nya allmänna grundsatser för arbetet fastställts. Under året har med. dr

1	2	3	4	5	6	7
Lillhagens sjukhus	2: 65	3: —				
Vasa sjukhus						
allmän sjukavdelning	2: —	5: —				
avd. f. kroniskt sjuka	1: 50					
tuberkulosavdelning						
de första 20 dagarna	1: 50	5: —				
fr. o. m. 21:a dagen	1: —					
Thamstorp						
vil- o. centralhemmet	2: 50					
familjevården	2: —					

Anm. Jämlikt stadsfullmäktiges beslut kan avg. för vård å allm. rum i vissa fall nedsättas.

Tab. I. Antal sjukplatser, intagna, döda samt underhållsdagar under år 1941.

	Ordin. antal sjukplatser vid årets slut	Antal patienter under året		Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lagsta antalet vårdade någon dag under året	Medeltid av sjukhusvistelsen, dagar
		Intagna	döda					
Sahlgrenska sjukhuset	1.050 ¹⁾	20.823	545	358.646	981,88	1.116	683	17,21
Medicinska avdelningen I	170	2.597	160	59.157	162,07	186	124	22,78
" " II	116	1.407	96	39.741	108,88	123	78	28,25
Kirurgiska " I	159	3.292	95	61.847	169,44	208	109	18,79
" " II	144	3.440	131	47.988	131,47	180	87	13,95
Radiologiska " "	25	809	29	10.586	29,00	37	11	13,09
Avdelningen för ögonsjukdomar.	35	538	3	10.765	29,49	41	12	20,01
" " öronsjukdomar.	62	1.367	10	15.492	42,44	63	23	11,33
" " psykiskt sjuka	80	1.376	6	27.438	75,17	87	51	19,94
Kvinn- (Avd. för kvinnosjukd.	259 ¹⁾	2.215	9	28.585	78,32	282	169	12,91
kliniken (Barnbördsavdelning ..		4.591	6	56.787	155,58			
Göteborgs barnsjukhus	300 ²⁾	3.222	61	54.563	149	189	89	17
Medicinska avdelningen	149	1.613	46	25.415	70	93	42	16
Kirurgiska " "	151	1.662	15	29.148	79	101	46	18
Holtermanska sjukhuset	133	1.731	4	22.337	61	94	28	12,9
Avdelningen för hudsjukdomar..	82	1.665	3	20.831	57	91	24	12,5
" " veneriskt sjuka	51	66	1	1.506	4	11	1	22,8
Oscar och Maria Ekmans sjukhus ..	54	974	35	19.650	53,83	72	32	20,17
Renströmska sjukhuset å Kålltorp	262	571	86	93.875	257,19	269	245	164,40
Romanäs sanatorium ³⁾	102	202	10	22.700	76,7	92	23	112,38
Lillhagens sjukhus	1.139	425	59	429.071	1.176	1.198	1.155	—
Thamstorps vil- och centralhem..	29	143	—	8 424	23,08	29	17	58,91
Familjevården	—	333	—	65.835	180,37	210	141	—
Vasa sjukhus	585	1.824	832	187.201	513	557	440	103
Allmän sjukavdelning och avdelning för kroniskt sjuka	531	1.729	780	170.050	466	495	411	98
Avdelning för tuberkulos	54	95	52	17.151	47	65	17	181

1) Kvinnokliniken ökat med 6 platser från 253 till 259 den 1 augusti.

2) Varav konvalescenthemmet å Amundön disponerar 55 platser.

3) Siffrorna avse tiden från 10 mars, vid vilken tidpunkt sanatoriet övertogs av staden.

Tab. 2. Antal sjukplatser, intagna samt underhållsdagar, fördelade efter olika betalningsklasser, under år 1941.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Dagavgift kr.	Ordinarie antal sjukplatser vid årets slut	Antal intagna patienter under året	Antal underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade per dag	Högsta antalet vårdade någon dag under året	Lägst antalet vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen, dagar
<i>Sahlgrenska sjukhuset:</i>								
enskilt rum	26.—	34	95	991	16,88	28	6	15,46
	23.—		3	26				
	20.—		295	4.182				
	18.—		—	150				
	17.—		6	42				
halvenskilt rum	12.—	102	—	772	67,00	81	35	17,75
	15.—		334	4.739				
	13.—		1	47				
	12.—		—	953				
	11.50		1.030	15.735				
allmänt rum	9.—	914	5	66	897,99	1.020	638	17,21
	8.50		8	2.926				
	13.90		407	4.027				
	10.—		953	13.546				
	8.50		32	410				
	5.65		644	11.697				
	3.—		5.747	72.855				
	2.50		5.406	106.690				
	2.—		109	33.458				
	1.50		17	1.024				
	1.25	4	1.146					
	1.—	3.486	34.101					
	ingen	2.241	48.813					
<i>Barnsjukhuset:</i>								
enskilt rum	23.—	5	11	66	1	3	—	6
	17.—		23	147				
halvenskilt rum	13.—	4	2	59	1	4	—	10
	9.—		20	295				
vårdarinnor	3.—		35	223				
allmänt rum	8.50	291	193	1.861	147	189	88	17
	5.65		18	4.041				
	2.50		1.164	11.943				
	1.50		1.198	17.657				
	1.25		—	292				
	1.—		5	810				
	ingen	553	12.294					
<i>Holtermanska sjukhuset:</i>								
enskilt rum	24.—	1	—	—	—	—	—	—
	18.—		—	—				
	16.—		—	—				
halvenskilt rum	10.—	2	8	107	0,6	2	—	12,7
	15.—		—	25				
	12.—		11	107				
	11.—		—	8				
	8.—		—	36				
	10.33	—	36	687				

	1	2	3	4	5	6	7	8	9																								
allmänt rum	10.— 8.50 8.— 5.— 4.— 3.— 2.50 2.— 1.50 1.— ingen	} 130	}	68 6 24 62 28 517 461 98 4 3 405	1.172 80 446 450 150 3.145 5.364 3.956 180 213 6.252	} 63,4	} 87	} 25	} 12,4																								
<i>Ekmaniska sjukhuset:</i>																																	
enskilt rum	26.— 20.— 12.—			} 2	}					3 15 —	30 215 1	} 0,67	} 3	} —	} 13,67																		
halvenskilt rum	15.— 12.— 11.50									} 8	}					4 — 71	84 187 1.180	} 4,54	} 10	} —	} 21,82												
allmänt rum	8.50 11.31 10.— 8.— 5.65 3.— 2.50 2.— ingen															} 44	}					1 43 23 35 7 364 246 5 107	207 569 206 464 205 4.595 6.449 2.115 2.643	} 48,79	} 65	} 28	} 21,43						
<i>Renströmska sjukhuset:</i>																																	
halvenskilt rum	12.— 6.—			} 26	}					6 25	321 3.488	} 10,44	} 15	} 7	} 122,87																		
allmänt rum	8.50 5.— 1.50 1.— 0.50 ingen									} 236	}							24 23 315 14 3 161	1.353 2.745 6.124 35.134 479 24.231	} 246,79	} 259	} 233	} 166,79										
<i>Romanäs sanatorium:</i>																																	
enskilt rum	16.— 14.50 13.50 10.—			} 102	}							3 5 6 1	60 307 653 12	} 3,47	} 92			} 23	} 112,38														
halvenskilt rum	12.— 11.25 10.25											} 102	}															2 4 5	119 185 320	} 2,10	} 92	} 23	} 112,38
allmänt rum	8.50 7.— 6.07 5.25 3.25 1.50 0.50 ingen	} 102	}			4 1 3 5 2 105 1 55	172 50 143 641 92 13.354 294 6.298	} 70,86	} 92																			} 23	} 112,38				
<i>Lillhagens sjukhus:</i>																																	
allmänt rum	3.75 2.65 1.30 ingen			} 1.139	}	21 224 9 171	2.237 99.253 24.499 303.082			} 1.176	} 1.198	} 1.155	} —																				
<i>Vasa sjukhus:</i>																																	
allmänt rum	5.— 3.15 2.50 2.— 1.50 1.— ingen					} 585	}							27 59 90 717 28 2 901	1.651 10.223 2.027 52.903 19.856 13.151 87.390	} 513	} 557	} 440	} 103														

Tab. 3 a. Uppgifter angående inkomster och utgifter under år 1941.

	Sahlgrenska sjukhuset			Barnsjukhuset			Holtermanska sjukhuset		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:			(6:10)			(7:55)			(5:23)
Avlöningar		2.302.726: 70	6:42		433.359: 51	7:04		121.868: 26	5:46
Expeditionskostnader		76.277: 73	0:21		13.136: 74	0:24		3.903: 47	0:17
Diverse		21.368: 50	0:06		4.316: 61	0:08		1.292: 37	0:06
Läkemedel		186.612: 58	0:52		14.071: 21	0:26		8.303: 66	0:37
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		347.411: 34	0:97		27.735: 83	0:51		11.321: 21	0:51
Kosthåll		902.117: 58	2:52		135.565: 48	2:48		53.477: 39	2:39
Värme, lyse och vatten		392.706: 83	1:10		88.193: 73	1:62		29.657: 14	1:33
Tvätt och renhållning		201.913: 44	0:56		47.848: 95	0:88		12.027: 64	0:54
Inventariers underhåll och komplettering		163.566: 91	0:46		34.550: 44	0:63		8.261: 43	0:37
Fastigheters underhåll		100.896: 42	0:28		36.119: 62	0:66		7.603: 73	0:34
Särskild verksamhet		1.197: 42	0:01		1.186: 85	0:02		315: 30	0:01
Säger för samtliga ovanstående konton		4.696.795: 45	(12:78) 13:11		836.084: 97	(14:03) 15:32		258.031: 60	(11:33) 11:56
Hyror		36.925: 30	—		500: —	—		500: —	—
Vårdavgifter:									
för intagna	1.386.498: 61			118.847: 46			70.648: 78		
för polikliniskt behandlade ..	274.186: 68			5.843: 73			6.785: 08		
Elevavgifter	2.410: —			2.067: —					
Totalsumma för driften		3.070.625: 46	8:57		708.826: 78	12:09		180.097: 74	8:06
Bidrag till driften:									
Staten	122.550: 99			41.250: 50			13.555: 66		
Landsting, som ej äger sjukh.	23.997: —								
Göteborgs stad	2.886.800: 01		8:06	652.277: 01		11:05	166.542: 08		7:46
Övriga (donationsmedel) ...	37.277: 46			15.299: 27					
Summa	3.070.625: 46			708.826: 78			180.097: 74		
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:									
Fastigheter		534.198: 42			68: 99			54: 75	
Inventarier		118.029: 78			27.197: 63			4.159: 18	
Summa		652.228: 20			27.266: 62			4 213: 93	

	Ekmanska sjukhuset			Renströmska sjukhuset			Romanäs sanatorium		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:			(6:80)						
Avlöningar		141.512: 45	7:20		359.536: 39	3:83		72.273: 80	3:18
Expeditionskostnader		3.844: 24	0:20		8.436: 41	0:09		3.615: 82	0:16
Diverse		1.025: 37	0:05		23.486: 06	0:25		7.635: 14	0:34
Läkemedel		9.322: 75	0:47		16.266: 78	0:17		2.118: 94	0:09
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		10.629: 30	0:54		18.326: —	0:19		2.415: 28	0:11
Kosthåll		46.004: 41	2:34		186.829: 92	1:99		60.120: 72	2:65
Värme, lyse och vatten		22.362: 80	1:14		86.278: 49	0:92		23.869: 47	1:05
Tvätt och renhållning		10.595: 36	0:54		19.307: 89	0:21		3.089: 85	0:14
Inventariers underhåll och komplettering		11.171: 54	0:57		22.633: 19	0:24		5.417: 93	0:24
Fastigheters underhåll		17.029: 96	0:87		19.740: 14	0:21		3.872: 40	0:17
Särskild verksamhet		96: 94	—		527: 93	0:01		1.745: 31	0:08
Säger för samtliga ovanstående konton		273.595: 12	(13:52) 13:92		761.369: 20	8:11		186.174: 66	8:20
Hyror					21.187: 10				
Vårdavgifter:									
för intagna	85.916: 75			162.177: 01			47.037: 35		
för polikliniskt behandlade ..	3.512: 50			6.470: 28			450: 75		
Elevavgifter									
Totalsumma för driften		184.165: 87	9:37		613.909: 01	6:54		138.686: 56	6:11
Bidrag till driften:									
Staten				152.248: 25			36.568: —		
Landsting, som ej äger sjukh.									
Göteborgs stad	184.165: 87		9:37	461.660: 76		4:02	102.118: 56		4:50
Övriga (donationsmedel) ...									
Summa	184.165: 87			613.909: 01			138.686: 56		
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:									
Fastigheter		12.734: 61			5.959: 81		115.102: 66		
Inventarier		17.193: 57			8.785: 05		6.598: 79		
Summa		29.928: 18			14.744: 86		121.701: 45		

	Lillhagens sjukhus			Vasa sjukhus			Samtliga sjukhus		
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften:									
Avlöningar		1.458.660: 29	3:40		653.543: 44	3:49		5.543.480: 84	(4:54) 4:07
Expeditionskostnader		16.170: 89	0:04		14.042: 62	0:08		139.427: 92	0:12
Diverse		53.456: 30	0:12		18.152: 39	0:10		130.732: 74	0:11
Läkemedel		22.561: 04	0:05		40.846: 63	0:22		300.103: 59	0:25
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		12.339: 12	0:03		43.701: 80	0:23		473.879: 88	0:40
Kosthåll		534.661: 98	1:24		277.631: 35	1:48		2.196.408: 83	1:85
Värme, lyse och vatten		237.200: 96	0:55		174.136: 24	0:93		1.054.405: 66	0:89
Tvätt och renhållning		26.469: 26	0:06		94.563: 49	0:50		415.815: 88	0:35
Inventariers underhåll och komplettering		94.162: 12	0:22		83.797: 93	0:45		423.561: 49	0:36
Fastigheters underhåll		61.002: 82	0:14		69.139: 20	0:37		315.404: 29	0:27
Särskild verksamhet	8.914: 88		0:01		6.114: 76	0:03		2.269: 63	—
Säger för samtliga ovanstående konton		2.507.769: 90	5:84		1.475.669: 85	7:88		10.995.490: 75	(9:13) 9:28
Hyror		13.784: 26						70.896: 66	
Vårdavgifter: för intagna	779.877: 22			323.022: 89			2.974.026: 07		
för polikliniskt behandlade	559: —						297.808: 02		
Elevavgifter							4.477: —		
Totalsumma för driften		1.741.117: 94	4:06		1.152.646: 96	6:16		7.790.076: 32	
Bidrag till driften:									
Staten	1.356.721: —			42.406: 20			1.765.300: 60		
Landsting, som ej äger sjukh. Göteborgs stad	384.396: 94		0:90	1.110.240: 76		5:93	23.997: —		5:01
Övriga (donationsmedel) ...							5.948.201: 99		
Summa	1.741.117: 94			1.152.646: 96			52.576: 73		
2. Nyanläggning och nyanskaff- ning:									
Fastigheter					7.181: 75		675.300: 99		
Inventarier		2.678: 09			63.259: 11		247.901: 20		
Summa		2.678: 09			70.440: 86		923.202: 19		

Summa underhållsdagar 1.187.783.

Anm. Siffrorna inom parentes avse medelkostnaden per underhållsdag, sedan avlöningskontot reducerats med det belopp, som utbetalats till överläkare såsom ersättning för vård av patienter å halv- och helenskilda rum (evalvering).

Tab. 3 b. Uppgifter från Thamstorps vilo- och centralhem jämte därtill knuten familjevård angående inkomster och utgifter under år 1941.

	Vilohemmet		Familjevården			
	Netto- inkomst	Nettoutgift		Netto- inkomst	Nettoutgift	
		för år	för under- hålls- dag		för år	för under- hålls- dag
1. Driften (exkl. ränta och avskr.)						
Avlöningar		17,699: 11	2.—		19,032: 65	0.29
Expeditionskostnader		472: 91	0.05		523: 60	0.61
Diverse		2,520: 66	0.29		13,428: 46	0.20
Läkemedel		1,960: 20	0.22		4,718: 50	0.07
Förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården		116: 94	0.01		402: 45	0.01
Utackorderingsavgifter					186,991: 50	2.84
Kosthåll		19,415: 68	2.20			
Värme, lyse och vatten		5,988: 49	0.68			
Tvätt och renhållning		1,633: 91	0.19			
Invent. underh. o. komplettering		1,674: 73	0.19		9,770: 51	0.15
Fastigheters underhåll		3,138: 58	0.35			
Särskild verksamhet	1,327: 31				2,387: 44	0.03
Säger för samtl. ovanst. konton		53,293: 90	6.03		237,255: 11	3.60
Vårdavgifter	15,475: 32			95,135: 50		
Totalsumma för driften		37,818: 58	4.28		142,119: 61	2.16
Bidrag till driften: Gbgs stad	37,818: 58			142,119: 61		
2. Nyanläggning o. nyanskaffning:						
Brunnsborrning och pump		2,733: 95			2,100: —	
Gengasaggregat					2,100: —	
Summa		2,733: 95			2,100: —	
Underhållsdagar		8,842 st.			65,835 st.	

Tab. 4. Rapport över verksamheten vid sjukhusdirektionens centraltvättinrättning vid Sahlgrenska sjukhuset.

1	2	3	4
Inrättning	Egen tvätt kg.	Personaltvätt kg.	Summa kg. tvätt
Sahlgrenska sjukhuset	729,337	36,888	766,225
Vasa sjukhus	369,070	6,451	375,521
Barnsjukhuset	152,432	6,866	159,298
Ekmanska sjukhuset	31,492	2,267	33,759
Holtermanska sjukhuset	37,768	2,142	39,910
Renströmska sjukhuset	55,789	6,980	62,769
Epidemisjukhuset	58,966	2,205	61,171
Stadens laboratorium	976	—	976
Dispensärcentralen	3,873	144	4,017
F. d. barnbördshuset	9,663	1,311	10,974
Polikliniker i Sociala huset	1,521	—	1,521
Hud- och könspolikliniken i Sociala huset ...	343	—	343
Massagepolikliniken	3,146	—	3,146

1	2	3	4
Kirurgiska polikliniken vid Stigberget	651	—	651
” ” i Lundby	646	—	646
” ” i Redbergslid	754	—	754
Tandpolikliniken vid Järntorget	2.721	—	2.721
” ” Drottningtorget	2.806	—	2.806
Sjuktransportväsendet	361	—	361
Sjukhusdirektionens byrå	186	—	186
Centraltvättinrättningen	9.197	2.571	11.768
Beredskapssjukhusen	200	—	200
Diverse	189	242	431
Summa	1.472.087	68.067	1.540.154

Vid sjukhusdirektionens centraltvättinrättning har under år 1941 utförts provtvättningar av cellulsvävnader. Resultatet av dessa provningar har publicerats i tidskriften "Sjukhuset" för september månad 1941. Vidare ha utförts tvättförsök med soda, natriumhydroxid och metasilikat, vilka provningar publicerats i meddelande nr. 7 från Föreningen Rationell Textiltvätt vid Ingenjörsvetenskapsakademien.

Kostnader för centraltvättinrätt. drift under år 1941 framgå av följande tabell:

Konto	Kvantitet (förbrukning)	Utgifter för nyanskaffning Kronor	Utgifter enligt bok för tvättning lagning och transport Kronor	Öre pr kg. tvätt
Avlöningar	—	—	213.419: 94	13,857
Pensioner	—	—	3.086: 96	0,200
Hyror och arrenden	—	—	1.967: 60	0,128
Fastigh. och maskiners underhåll	—	—	4.685: 67	0,304
Inventarier:				
material för lagning av tvättgods	—	—	5.000: —	0,324
nyanskaffning av tvättgods	—	73.128: —	—	—
övriga kostnader	—	—	7.809: 87	0,507
Ånga	3.538,45 ton 3 kg.	}	76.392: 58	4,960
	1.863,57 » 8 »			
Elektrisk ström	91.332 kWh	—	5.479: 92	0,356
Vatten (kallt)	48.608,3 m ³	—	2.677: 68 [*]	0,624
Maskinförnödenheter	—	—	4.680: 12	0,303
Tvättmedel:				
tvål och tvålflingor	14.302 kg.	}	36.167: 36	2,348
alkali	15.900 »			
övriga	907 »			
Skriv- och tryckningskostnader ..	—	—	1.685: 48	0,109
Forselkostnader och bilar	—	—	7.005: 83	0,455
Diverse utgifter	—	—	4.975: 48	0,323
Ränta och avskrivning	—	—	81.194: 98	5,272
			73.128: —	
			465.835: 52	30,07
			538.963: 52	
Värdet av förråd vid årets slut ..	192.173: 23			
Värdet av förråd vid årets början	79.398: 39		112.774: 84	
			Summa 651.738: 36	

Kostnaden per kg. tvätt kan uppdelas i lagningskostnader 2,36 öre, transportkostnader 1,34 öre samt tvättningskostnad 26,37 öre per kg. Frånräknas utgifter för ränta och avskrivningar, arrende och pensioner, blir kostnaden per kg. tvätt 23,38 öre.

*) avser föregående år.

Tab. 5. Rapport över verksamheten vid värme- och kraftverket vid Sahlgrenska sjukhuset.

Vid värme- och kraftverket har under år 1941 producerats 46.595 ton ånga och 1.210.030 kWh elektrisk energi. Från stadens elektricitetsverk har erhållits 807.710 kWh men återlevererats 286.780 kWh elektrisk energi, till följd varav 1.730.960 kWh förbrukats totalt räknat.

Denna värme och energi har levererats till följande inrättningar med angivna kvantiteter:

Inrättning	Ånga ton	Electricitet kWh
Sahlgrenska sjukhuset	20.871,62	943.896
Barnsjukhuset	5.803,80	112.772
F. d. barnbördshuset	4.310,50	27.406
Epidemisjukhuset	4.193,80	37.709
Göteborgs sjukhem	1.638,00	23.607
Vanföreanstalten	4.163,00	75.779
Annedalskyrkan	—	4.060
Sjukhusdirektionens centraltvättinrättning ...	5.402,02	91.332
Värme- och kraftverket	212,26	414.399
Summa	46.595,00	1.730.960

Lager av bränsle var den 1/1 1941: 1.194 ton stenkol och 1.073 m³ ved.

” ” ” ” ” 31/12 1941: 1.101 ton stenkol och 2.180 m³ ved.

Förbrukningen av bränsle utgjorde under året 5.275 ton stenkol och 6.785 kubikmeter ved. Kolpriserna ha genomsnittligt varit 58:10 kr. per ton och vedpriserna 19:10 kr. per kubikmeter. Under tiden 11/6—21/10 har ångturbindriften varit inställd i syfte att nedbringa bränsleförbrukningen.

Värme- och kraftverkets utgifter uppgå enligt bokslut till följande:

Avlöningar	82.077: 91	Vatten	1.316: 25
Hyror och arrenden	5.994: —	Maskinförnödenheter	1.378: 16
Underhåll av fastigheten	31.326: 38	Skriv- och tryckningskostn.	91: 73
Inventariers underhåll ..	1.449: 20	Forselkostnader	254: 20
Bränsle m. m.	458.335: 33	Diverse utgifter	8.645: 86
Elektrisk ström	43.369: 17	Ränta och avskrivning ..	190.473: 36
		Summa Kr.	824.711: 55

Produktionspriset per ton ånga av 32 kg:s tryck är alltså 17:70 kr. Den elektriska energien har debiterats de olika avnämarna enligt stadens elektricitetsverks taxor med viss extra rabatt för de största avnämarna. Från stadens elektricitetsverk bekommen energi utöver den levererade betalas enligt kontrakt av den 13/2 och 16/2 1942. Priset för den ånga, som de olika inrättningarna förbrukat, har därefter kunnat fastställas till 13:90 kr. per ton.

För beräkning av produktionspriset för ånga och elektrisk ström ha anläggningskostnaderna för värme- och kraftverket med tillhörande distributions- och servisleddningar samt transformatorstationer, i runt tal 2.150.000 kronor, uppdelats så, att till anläggningar för framställning av elektrisk energi hänföres 750.000 kronor, medan 1.400.000 kronor motsvara kostnaderna för enbart den värmeproducerande anläggningen.

Tab. 6. Tablå över inbetalda patientavgifter och jämförelse mellan underhållsdagarna för betalande och icke betalande patienter.

	År	Inbetalda patientavgifter Kronor	Samtliga underhållsdagar	Underhållsdagar för			
				betalande patienter ¹⁾	i %	icke bet. patienter ²⁾	i %
Sahlgrenska sjukhuset .	1937	729.773:—	228.617	193.754	84,75	34.863	15,25
	1938	772.267:—	244.305	207.253	84,83	37.052	15,17
	1939	860.489:—	267.663	229.818	85,86	37.845	14,14
	1940	1.038.770:—	331.734	291.881	87,99	39.853	12,01
	1941	1.410.496:—	358.386	309.573	86,38	48.813	13,62
Barnsjukhuset	1937	110.692:—	64.105	46.491	72,52	17.614	27,48
	1938	122.647:—	67.497	51.572	76,41	15.925	23,59
	1939	124.638:—	65.259	48.874	74,89	16.385	25,11
	1940	92.565:—	51.196	38.030	74,28	13.166	25,72
	1941	118.847:—	54.563	42.269	77,47	12.294	22,53
Barnbördshuset	1937	186.339:—	51.849	47.187	91,01	4.662	8,99
	1938	141.265:—	54.988	51.366	93,41	3.622	6,59
	1939	159.784:—	59.673	56.685	94,99	2.988	5,01
	1940	—	—	—	—	—	—
	1941	—	—	—	—	—	—
Holtermanska sjukhuset	1937	38.830:—	28.281	11.509	40,70	16.772	59,30
	1938	42.023:—	26.090	13.666	52,38	12.424	47,62
	1939	42.924:—	24.328	14.028	57,66	10.300	42,34
	1940	52.393:—	23.522	15.599	66,32	7.923	33,68
	1941	70.649:—	22.337	16.085	72,01	6.252	27,99
Ekmanska sjukhuset . . .	1937	68.002:—	17.855	15.570	87,20	2.285	12,80
	1938	64.529:—	19.773	16.905	85,50	2.868	14,50
	1939	70.279:—	21.873	19.272	88,11	2.601	11,89
	1940	74.037:—	20.281	17.670	87,13	2.611	12,87
	1941	85.917:—	19.650	17.007	86,55	2.643	13,45
Renströmska sjukhuset	1937	113.265:—	90.051	61.373	68,15	28.678	31,85
	1938	130.039:—	89.139	64.200	72,02	24.939	27,98
	1939	133.237:—	92.390	70.455	76,26	21.935	23,74
	1940	127.679:—	93.029	69.251	74,44	23.778	25,56
	1941	162.177:—	93.875	69.644	74,19	24.231	25,81
Romanäs sanatorium . .	1941	47.037:—	22.700	16.402	72,26	6.298	27,74
Lillhagens sjukhus	1937	480.030:—	404.523	116.885	28,89	287.638	71,11
	1938	614.344:—	414.111	102.443	24,74	311.668	75,26
	1939	661.689:—	424.998	107.677	25,34	317.321	74,66
	1940	655.256:—	435.979	109.529	25,12	326.450	74,88
	1941	779.877:—	429.071	125.989	29,36	303.082	70,64
Vasa sjukhus	1940	327.604:—	193.740	93.120	48,06	100.620	51,94
Samtliga sjukhus	1941	323.023:—	187.201	99.811	53,32	87.390	46,68
	1937	1.726.931:—	885.281	492.769	55,66	392.512	44,34
	1938	1.887.114:—	915.903	507.405	55,40	408.498	44,60
	1939	2.053.040:—	956.184	546.809	57,19	409.375	42,81
	1940	2.368.304:—	1.149.481	635.080	55,25	514.401	44,75
1941	2.998.023:—	1.187.783	696.780	58,66	491.003	41,34	
Sahlgrenska sjukhuset, Barnsjukhuset, Holtermanska sjukh. o. Ekmanska sjukh.	1937	947.297:—	338.858	267.324	78,89	71.534	21,11
	1938	1.001.466:—	357.665	289.396	80,91	68.269	19,09
	1939	1.098.330:—	379.123	311.992	82,29	67.131	17,71
	1940	1.257.765:—	426.733	363.180	85,11	63.553	14,89
	1941	1.685.909:—	454.936	384.934	84,61	70.002	15,39

1) Uppgiften avser underhållsdagar för såväl hel- som delbetalande patienter.
 2) I uppgiften ingå underhållsdagar dels för patienter, som på grund av medellöshet befriats från avgift; dels för patienter, vilka såsom befattningshavare hos staden jämlikt gällande reglemente eller avtal åtnjuta fri sjukhusvård; dels ock för patienter, som enligt Kungl. förordning erhållit avgiftsfri vård å sjukhus.

Tab. 7. Antalet befattningshavare vid sjukhusdirektionen år 1941.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Sjukhusd- byrå	Sahlgrenska sjukhuset	Vasa sjukhus	Barnsjukhuset	Holtermanska sjukhuset	Ekmaniska sjukhuset	Renströmska sjukhuset	Romanäs sanatorium sjukhus	Lillhagens sjukhus	Thamsstorp fam vård	Tandpoli- klinikerna	Övriga polikliniker	Summa
Sjukhusdirektör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Överläkare	—	10 ¹⁾	1	2	1	1	1	1	2	1 ²⁾	—	—	19
Läkare	—	44 ¹⁾	2	7	1	1	4	1	6	1 ²⁾	—	8	74
Prosektorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Laboratorer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Chefstandläkare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Tandläkare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	21
Sekreterare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kamrerare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Inköpschef	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Byråassistenter	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kontrollör	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Huvudbokförare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Förste kammarskrivare	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sysslomän	—	1 ³⁾	1 ⁴⁾	1	1 ⁴⁾	1	1	1	1	1 ³⁾	1 ⁵⁾	1 ⁵⁾	7
Bitr. syssloman och sysslomans- assistenter	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
Kassörskor	1	11	1	—	—	1	—	—	1	—	2	4	21
Kontorsskrivare o. kontorister	4	5	2	1	1	—	—	—	2	—	—	—	15
Kontorsbitr., skrivbitr., m. fl.	8	25	3	2	—	—	3	1	3	1	2	—	48
Statistiker	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Arkivsköterskor, sekreterare	—	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	5
Expeditionsföreståndarinnor	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Kuratorer	—	6	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	8
Uppsyningsman, diakon	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Predikanter	—	2	1	—	1	1	1	—	1	—	—	—	7
Organister	—	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	4
Föreståndarinnor f. sjukv.-pers.	—	6	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—	16
Reseinspektris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Husmödrar	—	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	5
Handarbetsföreståndarinna	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Sjuktgymnaster	—	8	2	1	—	—	—	—	—	—	—	9	20
Tandtekniker	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	4
Tandsköterskor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	—	23
Tekn. assistenter och biträden, lab. bitr.	—	10	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	12
Operations- och narkossköter- skor	—	13	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	15
Sköterskor, bitr. sköterskor	—	156	33	17	9	7	20	5	217	1	2	6	473
Assistentköterskor	—	92	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	97
Barnmorskor	—	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10
Assistentbarnmorskor	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7
Barnsköterskor	—	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	28
Undersköterskor o. sköterskebitr.	—	—	—	42	—	3	—	—	—	2	—	—	47
Elever med lön	—	213	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	213
D:o utan lön	—	129	—	44	—	7	—	—	—	—	—	—	180
Fotografer och fotografbitr.	—	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3
Biträden vid operations-, rönt- gen- och ljusavdelningarna	—	8	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	11
Sjukvårdare	—	—	—	—	—	—	—	—	80	—	—	—	80

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Sjukvårds-, sjukhus- o. förråds- bitr.	—	215	128	34	13	10	55	15	20	—	2	6	498
Preparator, obduktionsbiträde..	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Förrådsföreståndarinnor	—	2	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	5
Köksföreståndarinnor	—	4	2	1	—	1	1	1	3	1	—	—	14
Kokerskor	—	15	5	6	—	2	4	4	4	—	—	—	40
Köksbiträden, manliga o. kvinn- liga, samt serveringsbiträden	—	37	20	14	2	6	14	11	22	2	—	—	128
Kökselever	—	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4
Tvättföreståndare o. -förestånda- rinnor	—	3	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	5
Tvättbiträden o. maskintvättare	—	61	—	—	—	—	—	3	13	—	—	—	77
Strykerskor	—	3	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	5
Föreståndarinna för syavdeln...	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Sömmerskor	—	9	—	1	—	—	—	—	3	—	—	—	13
Väverskor	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	3
Baderskor	—	9	5	—	1	—	2	1	—	—	—	—	18
Maskinmästare	—	2	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	4
Maskinister	—	4	1	—	—	1	1	1	3	—	—	—	11
Eldare och reparatörer	—	19	7	5	2	2	4	1	13	—	—	—	53
Vaktmästare	1	16	4	3	1	2	5	1	—	—	—	—	33
Chaufförer	—	3	—	—	—	—	—	—	1	3	1	—	8
Transportarbetare	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4
Trädgårdsmästare	—	1	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	4
Trädgårdsarbetare	—	4	1	—	—	—	2	—	3	—	—	—	10
Trädgårdselever	—	2	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	4
Personal vid Romanäs sanato- rium tillhörig gård	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—	—	—	10
Diversearbetare m. fl.	—	13	12	2	—	—	—	1	2	—	—	—	30
Port- och nattvakter	—	3	1	—	2	—	—	1	2	—	—	—	9
Telefonister	—	6	4	3	—	2	2	2	2	—	—	—	21
Garderobiärer	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Snickare	—	4	2	2	—	—	1	—	3	—	—	—	12
Skräddare	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Skomakare	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Tapetsör	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3
	24	1.243	247	198	35	49	127	66	439	11	58	33	2.530

- 1) Överläkaren och 1 bitr. läkare å kvinnokliniken avlönas av staten.
- 2) Även överläkare resp. läkare å psykiatriska avd., Sahlgrenska sjukhuset.
- 3) Gemensam för Sahlgrenska sjukhuset och Thamstorps vil- och centralhem.
- 4) Gemensam för Vasa sjukhus och Holtermanska sjukhuset.
- 5) Förste kammarskrivaren å sjukhusdirektionens byrå tjänstgör såsom syssloman för tand-
poliklinikerna och övriga polikliniker.

Utdrag

ur Göteborgs sjukhusdirektions räkenskaper för år 1941.

Ingående balans.

Debet:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
reservationer till följande år:		
för verkliga utgifter	49.515: 40	
för kapitalutgifter	436.060: 34	485.575: 74
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
reserverade medel		2.755.238: 54
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		1.583.421: 94
<i>Diverse kreditorer</i>		1.634.068: 26
<i>Checklikviders konto:</i>		
oinlösta checkar		171.976: 25
<i>Kapitalbehållning</i>		47.442.243: 84
	Kronor	54.072.524: 57

Kredit:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	91.798: 07	
för kapitalutgifter	403.367: 82	
reservationer till följande år:		
för verkliga inkomster	6.000: —	501.165: 89
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
förskottade medel		94.627: 46
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens fordran, lånemedel		2.660.611: 08
<i>Kassakonto</i>		3.568: 58
<i>Bankräkningar</i>		202.294: 36
<i>Diverse debitorer</i>		1.720.418: 06
<i>Statsbidrag</i>		1.447.595: 30
<i>Fastigheter</i>		41.863.445: 29
<i>Inventarier</i>		2.918.187: 47
<i>Fondkapital</i>		2.660.611: 08
	Kronor	54.072.524: 57

Kapitalbehållning.

Debet:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
kapitalinkomster enl. bok		465.429: —
<i>Fondkapital:</i>		
omföring av utgifter å skattestat		25.400: —
<i>Inventarier:</i>		
avskrivning av utrustning för evakueringssjukhus		177.784: 35
<i>Utgående balans</i>		47.006.081: 40
	Kronor	47.674.694: 75
Kredit:		
<i>Ingående balans</i>		47.442.243: 84
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
kapitalutgifter enl. bok		232.450: 91
	Kronor	47.674.694: 75

Fondkapital.

Debet:	
Ingående balans	2.660.611: 08
	Kronor 2.660.611: 08
Kredit:	
Låne- och fondstatens avräkning:	
utgifter enl. bok	515.304: 16
Kapitalbehållning:	
omföring av utgifter å skattestat	25.400: —
Utgående balans	2.119.906: 92
	Kronor 2.660.611: 08

Överskott och underskott.

Kredit:	
Göteborgs stad (Stadskassan):	
överskott för år 1941	Kronor 983.097: 70
Debet:	
Skattestatens avräkning:	
överskott för år 1941	Kronor 983.097: 70

Göteborgs stad (Stadskassan).

Debet:	
Ingående balans:	
direktionens fordran, lånemedel	2.660.611: 08
Skattestatens avräkning:	
verkliga utgifter enl. stat	19.615.605: —
kapitalutgifter enl. stat	485.659: —
Skattestatens avräkning:	
omfört belopp för lönerrevisionen	31.051: 05
Kassa, bankräkningar m. fl.:	
insättningar, anslagsmedel	2.453.051: 74
Utgående balans:	
direktionens skuld, anslagsmedel	997.538: 95
	Kronor 26.243.516: 82
Kredit:	
Ingående balans:	
direktionens skuld, anslagsmedel	1.583.421: 94
Skattestatens avräkning:	
verkliga inkomster enl. stat	9.006.814: —
kapitalinkomster enl. stat	399.034: —
Kassa, bankräkningar m. fl.:	
uttagningar av anslagsmedel	11.610.538: 10
uttagningar av lånemedel	540.704: 16
Överskott och underskott:	
överskott för år 1941	983.097: 70
Utgående balans:	
direktionens fordran, lånemedel	2.119.906: 92
	Kronor 26.243.516: 82

Skattestatens verkliga utgifter och inkomster.

Debet:	
<i>Diverse driftskonton:</i>	
verkliga utgifter enl. bok	19.349.464: 32
	Kronor 19.349.464: 32
Kredit:	
<i>Diverse driftskonton:</i>	
verkliga inkomster enl. bok	9.715.676: 91
<i>Skattestatens avräkning:</i>	
nettodriftsutgifter	9.633.787: 41
	Kronor 19.349.464: 32

Skattestatens kapitalutgifter och kapitalinkomster.

Debet:	
<i>Diverse konton:</i>	
kapitalutgifter enl. bok	232.450: 91
<i>Fastigheter:</i>	
avskrivning	186.356: —
<i>Inventarier:</i>	
avskrivning	279.073: —
	Kronor 697.879: 91
Kredit:	
<i>Diverse konton:</i>	
kapitalinkomster enl. bok	465.429: —
<i>Fastigheter:</i>	
värdeökning	111.483: 88
<i>Inventarier:</i>	
värdeökning	120.967: 03
	Kronor 697.879: 91

Skattestatens avräkning.

Debet:	
<i>Ingående balans:</i>	
förskott till följande år:	
för verkliga utgifter	91.798: 07
„ kapitalutgifter	403.367: 82
reservationer till följande år:	
för verkliga inkomster	6.000: —
	501.165: 89
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>	
verkliga inkomster enl. stat	9.006.814: —
kapitalinkomster enl. stat	399.034: —
	9.405.848: —
<i>Skattestatens verkliga utgifter och inkomster:</i>	
nettodriftsutgifter	9.633.787: 41
<i>Kapitalbehållning:</i>	
kapitalutgifter enl. bok	232.450: 91
<i>Utgående balans:</i>	
reservationer till följande år:	
för verkliga utgifter	79.336: 08
„ kapitalutgifter	433.336: 38
	512.672: 46
<i>Överskott och underskott:</i>	
överskott för år 1941	983.097: 70
	Kronor 21.269.022: 37

Kredit:		
<i>Ingående balans:</i>		
reservationer till följande år:		
för verkliga utgifter	49.515: 40	
„ kapitalutgifter	436.060: 34	485.575: 74
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
verkliga utgifter enl. stat	19.615.605: —	
kapitalutgifter enl. stat	485.659: —	20.101.264: —
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
omföring av vissa kostnader		
för förvärv av Romanäs sanatorium		25.400: —
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
omfört belopp för lönerrevisionen		31.051: 05
<i>Kapitalbehållning:</i>		
kapitalinkomster enl. bok		465.429: —
<i>Utgående balans:</i>		
förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	40.000: —	
„ kapitalutgifter	120.302: 58	160.302: 58
		<u>Kronor 21.269.022: 37</u>

Låne- och fondstatens utgifter.

Debet:		
<i>Diverse konton:</i>		
utgifter enl. bok		515.304: 16
		<u>Kronor 515.304: 16</u>
Kredit:		
<i>Fastigheter:</i>		
värdeökning		515.304: 16
		<u>Kronor 515.304: 16</u>

Låne- och fondstatens avräkning.

Debet:		
<i>Ingående balans:</i>		
förskotterade medel		94.627: 46
<i>Fondkapital:</i>		
utgifter enl. bok		515.304: 16
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
omföring av vissa kostnader för förvärv av Romanäs sanatorium		25.400: —
<i>Utgående balans:</i>		
reservationer till följande år		2.440.391: 51
		<u>Kronor 3.075.723: 13</u>
Kredit:		
<i>Ingående balans:</i>		
reserverade medel		2.755.238: 54
<i>Utgående balans:</i>		
förskott till följande år		320.484: 59
		<u>Kronor 3.075.723: 13</u>

Utgående balans.

Debet:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
förskott till följande år:		
för verkliga utgifter	40.000:—	
,, kapitalutgifter	120.302: 58	160.302: 58
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
förskott till följande år		320.484: 59
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens fordran, lånemedel		2.119.906: 92
<i>Kassakonto</i>		6.587: 88
<i>Bankräkningar</i>		201.269: 82
<i>Diverse debitorer</i>		2.627.112: 01
<i>Statsbidrag</i>		1.522.287: 50
<i>Fastigheter</i>		42.303.877: 33
<i>Inventarier</i>		2.582.297: 15
<i>Fondkapital</i>		2.119.906: 92
	Kronor	53.964.032: 70
Kredit:		
<i>Skattestatens avräkning:</i>		
reservationer till följande år:		
för verkliga utgifter	79.336: 08	
,, kapitalutgifter	433.336: 38	512.672: 46
<i>Låne- och fondstatens avräkning:</i>		
reservationer till följande år		2.440.391: 51
<i>Göteborgs stad (Stadskassan):</i>		
direktionens skuld, anslagsmedel		997.538: 95
<i>Diverse kreditorer</i>		2.843.390: 95
<i>Checklikviders konto</i>		163.957: 43
<i>Kapitalbehållning</i>		47.006.081: 40
	Kronor	53.964.032: 70

Sammandrag av verkliga utgifter och kapitalutgifter.

	Reservationer från föregående år	För året enligt stat	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enligt bok	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga utgifter.									
Byrån	—	381.921	—	1.601 75	—	452.089 99	—	—	68.567 24
Tandpol., Järntorget ..	—	221.866	—	684 25	—	237.472 65	—	—	14.922 40
Tandpol., Drottningt...	—	236.057	—	740 60	—	276.410 64	—	—	39.613 04
Fristående polikliniker	—	193.749	—	4.932 85	—	185.336 53	—	+	13.345 32
Thamstorps vilohem, familjevård	—	309.350	—	—	—	304.578 76	—	+	4.771 24
Renströmska sjukhuset	—	1.080.450	—	2.999 55	—	1.058.722 71	500	+	24.226 84
Romanäs sanatorium..	—	—	—	—	—	239.674 93	—	—	239.674 93
Lillhagens sjukhus ...	—	3.798.891	—	6.333 52	2.347 75	3.679.273 26	—	+	123.603 51
Sahlgrenska sjukhuset	8.722 32	7.546.657	—	11.198 30	6.295 36	7.122.344 25	—	+	422.723 41
Holtermanska „	—	321.113	—	969 16	—	335.072 01	—	—	12.989 85
Barnsjukhuset	34.282	1.223.465	—	966 70	2 260 80	1.130.771 95	36.500	+	84.108 95
f. d. Barnbördshuset ..	—	112.673	—	—	—	138.182 34	—	+	28.045 34
Ekmaniska sjukhuset ..	6.511 08	381.081	—	2.251 57	—	395.698 84	6.511 08	—	12.366 27
Gbgs sjuksköt.-skola ..	—	90.385	—	—	—	89.084 12	—	+	1.300 88
Gbgs stads lab.	—	179.949	—	675 20	—	189.444 08	—	—	8.819 88
Värme- o. kraftverket	—	851.854	—	—	—	824.711 55	—	+	27.142 45
Centraltvättinrättn. ..	—	632.607	40.000	522 95	80.894 16	651.738 36	—	—	59.502 57
Vasa sjukhus	—	2.036.199	—	942 60	—	2.021.178 43	35.825	—	24.861 83
Gbgs sjuksköt.-byrå ..	—	17.338	—	422 05	—	17.678 92	—	+	81 13
	49.515 40	19.615.605	40.000	35.241 05	91.798 07	19.349.464 32	79.336 08	27.822 60	+ 191.940 38
Kapitalutgifter. Skattestat.									
Byrån	—	348.009	—	—	345.331 50	1.660 08	—	11.618	10.600 58
Tandpol., Järntorget ..	—	12.000	—	—	—	10.323	1.677	—	—
Tandpol., Drottningt...	—	5.500	21.609 91	—	—	27.074 40	—	—	35 51
Fristående polikliniker	4.300	1.150	—	—	—	660	600	4.190	—
Renströmska sjukhuset	—	9.000	—	—	9.135 32	—	—	—	135 32
Romanäs sanatorium..	—	—	89 702 66	25.400	—	115.102 66	—	—	—
Sahlgrenska sjukhuset	409.154 88	45.300	—	11.618	41.811	16.262 96	394.552 09	—	13.446 83
Ekmaniska sjukhuset ..	—	18.500	—	—	7.090	12.081 73	2.668 27	—	3.340
Värme- o. kraftverket	10.000	—	8.990 01	—	—	8 990 01	10.000	—	—
Centraltvättinrättn. ..	9.554 46	—	—	—	—	2.507 03	6.709 02	+	338 41
Vasa sjukhus	3 051	46 200	—	5.000	—	37.789 04	17.130	—	668 04
	436.060 34	485.659	120.302 58	42.018	403.367 82	232.450 91	433.336 38	15.808	923 19
Låne- och fondstat.									
Romanäs sanatorium..	—	—	25.400	—	—	—	—	25.400	—
Lillhagens sjukhus ...	6.413 34	—	—	—	—	—	6.413 34	—	—
Sahlgrenska sjukhuset	2.268.228 87	—	198.561 72	—	—	498.415 70	1.968 374 89	—	—
Ekmaniska „	460.225 85	—	—	—	—	78	460.147 85	—	—
Värme- o. kraftverket	—	—	96.522 87	—	94.627 46	1.895 41	—	—	—
Centraltvättinrättn. ..	20.370 48	—	—	—	—	14 915 05	5.455 43	—	—
	2.755.238 54	—	320.484 59	—	94.627 46	515.304 16	2.440.391 51	25.400	—

Sammandrag av verkliga inkomster och kapitalinkomster.

	Reservationer från föregående år	För året enl. stat.	Förskott till följande år	Omförda belopp	Förskott från föreg. år	För året enl. bok.	Reservationer till följande år	Omförda belopp	Överskott + Underskott -
Verkliga inkomster.									
Byrån	—	39.500	—	—	—	27.887 65	—	—	11.612 35
Tandpol., Järntorget ..	—	233.000	—	—	—	256.637 56	—	—	23.637 56
Tandpol., Drottningt...	—	251.800	—	—	—	288.950 92	—	—	37.150 92
Fristående polikliniker	—	111.320	—	—	—	135.658 62	—	—	24.338 62
Thamstorps vilohem, familjevård	—	106.140	—	—	—	122.683 03	—	—	16.543 03
Renströmska sjukhuset	—	387.354	—	—	—	420.963 52	—	—	33.609 52
Romanäs sanatorium..	—	—	—	—	—	125.745 87	—	—	125.745 87
Lillhagens sjukhus ...	—	2.373.924	—	—	—	2.509.825 22	—	—	135.901 22
Sahlgrenska sjukhuset	6.000	2.510.456	—	—	—	2.779.628 08	—	—	263.172 08
Holtermanska ..	—	99.478	—	—	—	120.487 30	—	—	21.009 30
Barnsjukhuset	—	342.965	—	—	—	317.107 45	—	—	25.857 55
f. d. Barnbördshuset..	—	48.638	—	—	—	54.702 70	—	—	6.064 70
Ekmaniska sjukhuset ..	—	123.792	—	—	—	126.871 68	—	—	3.079 68
Gbgs sjuksköt.-skola ..	—	42.620	—	—	—	40.640 —	—	—	1.980 —
Gbgs stads lab.	—	160.713	—	—	—	173.896 33	—	—	13.183 33
Värme- o. kraftverket	—	856.935	—	—	—	810.020 66	22.822 60	—	24.091 74
Centraltvättinrättn. ..	—	638.600	—	—	—	695.074 04	—	—	56.474 04
Vasa sjukhus	—	663.079	—	—	—	692.646 53	—	—	29.567 53
Gbgs sjuksköt.-byrå ..	—	16.500	—	—	—	16.249 75	—	—	250 25
	6.000	9.006.814	—	—	—	9.715.676 91	—	22.822 60	725.685 51
Kapitalink. Skattestat.									
Byrån	—	10.342	—	—	—	10.029	—	—	313
Tandpol., Järntorget ..	—	2.565	—	—	—	2.565	—	—	—
Tandpol., Drottningt...	—	2.695	—	—	—	2.695	—	—	—
Fristående polikliniker	—	2.394	—	—	—	1.904	—	—	490
Thamstorps vilohem, familjevård	—	1.893	—	—	—	1.849	—	—	44
Renströmska sjukhuset	—	11.788	—	—	—	11.020	—	—	768
Lillhagens sjukhus ...	—	55.866	—	—	—	55.803	—	—	63
Sahlgrenska sjukhuset	—	154.729	—	—	—	221.038	—	—	66.309
Holtermanska ..	—	2.040	—	—	—	2.040	—	—	—
Barnsjukhuset	—	5.450	—	—	—	3.830	—	—	1.620
f. d. Barnbördshuset..	—	1.547	—	—	—	1.547	—	—	—
Ekmaniska sjukhuset ..	—	3.429	—	—	—	4.138	—	—	709
Gbgs stads lab.	—	727	—	—	—	2.000	—	—	1.273
Värme- o. kraftverket	—	90.780	—	—	—	91.185	—	—	405
Centraltvättinrättn. ..	—	35.720	—	—	—	36.905	—	—	1.185
Vasa sjukhus	—	17.069	—	—	—	16.881	—	—	188
	—	399.034	—	—	—	465.429	—	—	66.395

Överskott och underskott.

	Överskott	Underskott
11. A. 2. Göteborgs sjukhusdirektion		91.093: 17
11. A. 3. Tandpolikliniken, Järntorget	8.715: 16	
11. A. 4. Tandpolikliniken, Drottningtorget		2.426: 61
11. A. 5. Fristående polikliniker	37.193: 94	
11. A. 6. Thamstorps vilo- och centralhem med därtill knuten familjevård	21.270: 27	
11. C. 1. Renströmska sjukhuset å Källtorp	56.933: 04	
11. C. 2. Romanäs sanatorium		113.929: 06
11. D. Lillhagens sjukhus	259.441: 73	
11. E. 1. Sahlgrenska sjukhuset	765.651: 32	
11. E. 2. Holtermanska sjukhuset	8.019: 45	
11. E. 3. Barnsjukhuset	56.631: 40	
11. E. 4. f. d. Barnbördshuset		21.980: 64
11. E. 5. Oscar och Maria Ekmans sjukhus		11.917: 59
11. E. 6. Göteborgs sjuksköterskeskola		679: 12
11. E. 7. Göteborgs stads laboratorium	5.636: 45	
11. E. 8. Värme- o. kraftverket vid Sahlgr. sjukh.	3.455: 71	
11. E. 9. Centraltvättinrättningen v. Sahlgr. sjukh.		1.505: 12
11. E. 10. Vasa sjukhus	3.849: 66	
11. E. 11. Göteborgs sjuksköterskebyrå		169: 12
	1.226.798: 13	243.700: 43
Nettoöverskott		983.097: 70
Summa	1.226.798: 13	1.226.798: 13

Av Göteborgs sjukhusdirektion förvaltade donationer.

Ställning per den 31 december 1941.

1. Diverse donationer till Sahlgrenska sjukhuset	233.279: 94
2. P. P. Ekmans donationsfond	1.000: —
3. Albertina Dorotea Jacobsens donationsfond	30.613: 47
4. Borgmästare P. A. Fröbergers frisängsfond	22.888: 61
5. Signe och Herman Kösters fond	5.754: 41
6. Carl Krügers fond	7.188: 32
7. Doktor Alrik Lindhs pensionsfond	15.406: 94
8. Sahlgrenska sjukhusets frälseräntefond	128.751: 60
9. E. W. Flobecks fond	5.493: 06
10. Constance Charlotte Holmgrens frisängsfond	22.872: 44
11. Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för SS	25.550: 63
12. V. H. Hultmans donation	21.431: 41
13. Överläkare Hugo Kösters 50-års fond för sjuksköterskor	16.320: 43
14. Överläkare Hugo Kösters 60-års fond för ekonomipersonal	9.145: 36
15. Henrik E. Ahrenbergs fond	22.032: 92
16. Konto för inköp av radium	1.266: 15
17. Professor Karl Dahlgrens fond	8.003: 95
18. Missans fond	11.262: 48
19. Häradshövding A. M. von Proschwitz' och hans fru Maria Elisabeth von Proschwitz' samt teol. studeranden Gustav Adolf von Proschwitz' donation	55.621: 86
20. Westringska donationen	21.809: 17
21. Doktor J. J. Ekmans och Doktor Fritz Langs biblioteksfond ..	6.453: 34

22.	Med. doktor Ernst Melkersons minnesfond	6.209: 72
23.	Alma Håkanssonss donation	3.503: 08
24.	Westringska bokdonationsfonden	1.809: 35
25.	Estrid Rodhes fond	4.334: 05
26.	Thoméeska donationen	15.000: —
27.	Gibbonska donationen	11.037: 46
28.	Borgenströms donation	8.112: 39
29.	Donation till radium	67.565: 34
31.	Albina Perssons fond	3.175: 94
33.	Läkarefonden för sjuksköterskor vid Sahlgrenska sjukhuset ..	2.294: 73
34.	Emma Sofia Andréns fond	4.942: 76
35.	Från år 1935 reserv. kursvinster för donations fonder för SS	37.412: 27
36.	Anna och Gustaf Floréns fond för Sahlgrenska sjukhuset	20.019: 11
50.	E. J. Heymans och änkefru Olssons donationer	6.459: 17
51.	Donation till BB av okänd givare	3.133: —
55.	Ekmanska fonden	44.670: 92
56.	Falkenbergs fond	39.136: 49
57.	J. Carnegies fond	36.332: 21
58.	Wijkska fonden	33.171: 75
59.	Maria och Magnus Nihlmans fond	24.084: 34
61.	Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuka obe- medlade i Örgryte	12.266: 31
62.	Anna och Gustaf Floréns fond för Ekmanska sjukhuset	20.015: 96
70.	Fru Edith Yngströms donationsfond	25.130: 33
75.	Diverse fonder till Barnsjukhuset	380.383: 10
76.	Hyllengrenska fonden	28.705: 31
77.	Ägrenska fonden för underhåll av byggnaden å Amundön	10.945: 63
78.	Ägrenska fonden för nybyggnader å Amundön	13.033: 43
79.	Benjamin S. och Hanna Hüttners fond för Barnsjukhuset	12.809: 69
80.	Oscar Ekmans, J. J. Ekmans och Edvard Dicksons fond	10.822: 79
81.	James Carnegies donationsfond	11.083: 51
82.	Frans och Sofie Rambergs donation	14.560: 81
83.	Ägrenska donationskontot:	
	Axel H. Ägrens och Louise Ägrens fond	60.791: 66
	Karin Ägrens fond	10.000: —
	Erik Gustaf Ägrens fond	10.000: —
	Carl Hugo Ägrens fond	10.000: —
	Per Gustaf Ägrens fond	10.000: —
	R. L. Lundgrens fond	1.656: 45
	Axel H. och Louise Ägrens fond	28.765: 71
		131.213: 82
84.	Friherrinnan Louise Falkenbergs fond av 1934 för sjuksköter- skors semester vid Barnsjukhuset	5.148: 19
85.	Vera och Nils Norlings donation	10.660: 57
87.	Anna Platins fond	100.920: 48
96.	Julie af Ekströms donation	324: 73
97.	Johan Fredrik Söderströms fond	6.126: 95
98.	Oscar W. Olssons donation	1.302: 91
		<u>Kronor 1.840.005: 09</u>
	Romanäs sanatorium:	
73.	Wandas fond	<u>23.552: 47</u>

Sahlgrenska sjukhuset.

Sahlgrenska sjukhuset: å medicinska och kirurgiska avdelningarna intagna sjukdomsfall
ävensom döda år 1941.

1																					
	Sjukdom		Medic. avd. I G. Söderbergh		Medic. avd. II M. Odin		Kirurg. avd. I S. Johansson		Kirurg. avd. II A. Westerborn		Summa										
			Intagna	Döda	Intagna	Döda	Intagna	Döda	Intagna	Döda	Intagna	Döda	Intagna	Döda	Intagna	Döda	Intagna	Döda			
			m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	
	<i>I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.</i>																				
1	Cheilognathopalatoschisis	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	3	—	—	
	Congenital cystlunga	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Progenia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
	Cysta colli congen. Fistula colli congen. ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3	—	—	
	Relaxatio diaphragmat.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Megacolon congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—	3	2	—	—	
	Diverticulum Meckeli	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	
	Cæcum mobile	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Hernia inguinalis congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	11	—	—	—	19	—	—	—	
	Hernia inguinalis congen. incarc.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Aplasia renis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	1	3	—	—	
	Dystopia renis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Pelvis duplex	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Retentio testis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	6	—	—	9	—	—	—	
	Luxatio coxæ congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Anomalia congen. vasorum extremit. inf. dx.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Cheiloschisis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Cheilopalatoschisis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	
	Ectopia renis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	
	Ren duplex	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Ren cysticus congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	
	Hepar cyst. congen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	
	Myelomeningocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	
	Spina bifida	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	
	<i>II. Alderdomssjukdomar.</i>																				
6	Marasmus senilis	—	2	—	1	1	—	—	—	4	3	—	—	2	1	—	—	7	6	—	1
7	Gangræna senilis	3	2	—	—	—	—	—	—	4	—	1	—	7	2	—	—	14	4	1	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
<i>III. Havandeskaps- och förlossnings-sjukdomar.</i>																					
8	Abortus	—	2	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	5	—	—
	Abortutredning	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—
10	Graviditas extrauterina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	3	—	—	—	10	—	—
11	Hyperemesis gravidarum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—
19	Septichæmia et pyoseptichæmia puerperalis. Sepsis puerperalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2	—	1
20	Graviditas	—	33	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—	10	—	—	—	49	—	—
	Incontinentia urinæ post partum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>																					
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone	1	6	1	2	3	4	1	3	20	9	—	—	45	24	1	1	69	43	3	6
	Panaritium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	—	3	2	—	—	7	8	—	—
	Lymphadenitis sept. Lymphangitis. Lymph- adenit. supp. Lymphoma	—	—	—	—	—	2	—	—	14	3	—	—	19	12	—	—	33	17	—	—
	Hidroadenitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—
22	Erysipelas	4	8	—	—	—	2	—	—	2	4	—	—	4	3	—	—	10	17	—	—
23	Scarlatina	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	2	—
	Momonucleosis infectiosa	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—
25	Morbilli	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
26	Rubeola	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
27	Parotitis epidemica	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
29	Influenza epidemica	8	9	—	—	2	1	—	—	3	5	—	—	5	5	—	—	18	20	—	—
31	Varicellæ	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
31½	Febris rheumatica	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
34	Paratyphus	2	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	1	—
39	Poliomyelitis anterior acuta	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
41	Tetanus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	33	49	3	5	9	10	—	3	41	30	1	—	33	34	—	1	116	123	4	9
	” pulmonum, laryngis	28	30	2	—	7	8	—	3	7	6	—	—	8	6	—	—	50	50	2	4
	” miliaris	2	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1
	” cerebri. Meningitis tuberc. ..	—	4	—	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	3
	” ossium et articularum	2	3	—	—	—	1	—	—	5	4	—	—	8	3	—	—	15	11	—	—
	” lymphoglandularum	3	11	—	—	—	1	—	—	7	13	—	—	2	8	—	—	12	33	—	—
	” renum	—	—	—	—	1	—	—	—	10	4	1	—	7	6	—	—	18	10	1	—
	” intestini	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
42	Tuberculosis urogenitalis	—	4	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	5	1	—	—	12	5	—	—	
	„ cutis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	„ ileo-cæcalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	4	—	—	
	„ peritonei	—	2	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	5	—	1	
	„ organorum aliorum	1	1	—	—	1	2	—	—	3	1	—	—	3	5	—	—	8	9	—	—	
43	Lymphogranulomatosis maligna	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	
44	Syphilis hereditaria	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	
	„ acquisita	45	20	—	—	8	5	—	—	7	5	—	—	3	3	—	—	63	33	—	—	
46	Gonorrhæa (samtliga fall)	3	1	—	—	—	—	—	—	8	3	—	—	3	—	—	—	14	4	—	—	
	Urethritis gonorrhœica acuta	1	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	1	—	—	—	6	2	—	—	
	Cystitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Epididymitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—	
	Salpingitis gonorrhœica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Rheumatismus gonorrhœica	2	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	
55	Tænia (Cystic.). Bothriocephalus	2	10	—	—	1	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	17	—	—	
57	Febris. Febricula	10	10	—	—	2	1	—	—	—	2	—	—	4	3	—	—	16	16	—	—	
	Oxyuriasis	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	1	—	—	
	Status post infectionem	3	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	15	—	—	
	Helminthiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	
	Kala — Azar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>																					
58	Anæmia	9	18	3	—	—	—	—	—	3	3	—	—	5	3	—	—	17	24	3	—	
	Anæmia sec., Sideropenia	1	29	—	—	7	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	69	—	—	
59	Anæmia pernicioosa progressiva	3	1	1	—	5	14	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—	11	15	1	1	
	Anæmia aplastica	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	
60	Leuchæmia	2	5	1	1	1	4	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	4	10	1	1	
	Lymphomata colli	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	
	Lymphogranulomatosis maligna Sternberg	3	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	2	
	Osteosclerosis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
63	Plethora vera. Polycythæmia	5	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	8	1	—	—	
64	Hæmophilia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Diatesis hæmorrhagica	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	
65	Scorbutus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
66	Agranulocytosis	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
	C-hypovitaminosis	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	
	Icterus hæmolyticus	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
66	Splenomegali	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Lymphoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—
	Lymphadenitis supp.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>																					
67	Diathesis urica. Arthritis urica	7	1	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	9	1	—	—
68	Diabetes mellitus	44	57	—	2	42	76	—	1	20	10	—	1	21	16	1	—	127	159	1	4
	Gangræna diabetica	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	—	1	8	6	—	1	16	9	—	2
	Retinitis diabetica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Ulcus diabeticum	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
69	Adipositas universalis	3	13	—	—	3	35	—	—	—	1	—	—	1	4	—	—	7	53	—	—
69½	Morbus Basedowii. Hyperthyreosis	5	13	—	—	—	25	—	—	5	15	1	—	2	24	—	—	12	77	1	—
	Struma	—	3	—	—	3	1	—	—	—	16	—	—	7	—	—	—	3	27	—	—
	„ maligna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	1	—	—	—	—	4	—	—
	Myxœdema. Cachexia thyreopriva	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
	Hypothyreosis	—	—	—	—	4	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	28	—	—
70	Morbus Addisonii	3	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
	Porphyria acuta	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
	Amyloidosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Insufficiencia plurigland.	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
	Endokrin rubbning	2	2	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	7	—	—
	B — 1 — Hypovitaminos	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
	Inanitio	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
<i>VII. Kroniska förgiftningssjukdomar.</i>																					
71	Alcoholismus chronicus	9	1	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	12	1	—	—
73	Morphinismus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
76	Saturnismus	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
78	Barbiturismus chronicus	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>																					
79	Hæmorrhagia meningeum cerebri	5	7	1	1	—	1	—	—	2	—	1	—	1	—	—	—	8	8	2	1
80	Meningitis cerebri. Meningitis cerebro-spin- alis.	2	3	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	4	4	—	1
	Tumor cerebri	5	12	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	12	—	3
82	Hæmorrhagia. Thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	34	30	7	6	13	10	9	3	3	3	—	1	2	2	—	—	52	45	16	10
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli. Neuraxitis	35	35	2	1	5	7	—	1	1	—	—	—	—	2	—	1	41	44	2	3

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
84 Hemiplegia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	1	2	—	—	3	3	—	—
Lues cerebro-spinalis	18	5	—	—	—	5	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	8	—	—
Encephalopathia posttraumatica	21	3	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21	4	1	—
85 Paraplegia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
86 Paralysis glosso-labio-laryngea progressiva	1	1	1	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	1	1
Contusio medullæ spinalis	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—
87 Hæmatomyelia. Hæmorrhagia meningeum medullæ spinalis	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
88 Myelitis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
89 Tabes dorsalis	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—
Organisk nervsjukdom	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
90 Sclerosis cerebro-spinalis disseminata. Multipel scleros. Sclerose en placques.	7	6	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	7	8	—	—
91 Syringomyelia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
92 Sclerosis amyotrophica lateralis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Dystrophia myotonica	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Neuralgia brachialis	—	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
94 Neuritis. Neuralgia	8	9	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—	10	11	—	—
Neuritis crur. sin.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Neuralgia nervi trigemini	1	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	3	—	—
Neuralgia nervi occipit.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Ischias	—	—	—	—	—	22	36	—	—	1	—	—	—	1	3	—	—	24	39	—	—
Polyneuritis	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Coccygodynia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
95 Paralysis (paresis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2	—	—	3	3	—	—
Perifer nervskada	13	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	6	—	—
Cephalalgia	13	19	—	—	—	2	5	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	16	24	—	—
Vertigo	3	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4	11	—	—
Hemicrania	2	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—
Morbus organorum nervosum	34	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	34	30	—	—
Chorea	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Morbus Adie	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Arteriosclerosis cerebri	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	3	—	—
Torticollis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	1	—
98 Epilepsia	38	11	—	—	—	1	1	—	—	6	1	—	—	4	2	—	—	49	15	—	—
99 Hysteria	1	8	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	10	—	—
100 Neurasthenia. Psykoneurosis. Psychopathia.	59	106	—	—	—	15	39	—	—	10	24	—	—	16	21	—	—	100	190	—	—
101 Anafylaktisk chock	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Dysbasia intermittens angiosclerotica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
	Narcomania	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Morbus Raynaudi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	
	Migræna	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	
	<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>																					
102-110	Insania et idiotia. Psychosis. Dementia præcox, paralytica. Psychopathia	10	23	—	—	1.	1	—	—	3	3	—	—	5	2	—	—	19	29	—	—	
	Oligophrenia	8	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	7	—	—	
108	Dementia senilis	5	5	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	1	1	—	7	8	1	—	
	<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>																					
111	Pericarditis	3	4	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	4	1	—	—	8	6	—	—	
112	Endocarditis acuta	2	2	1	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	2	1	—	
	Myocarditis acuta	8	3	—	—	8	1	—	—	1	—	—	—	3	2	—	—	20	6	—	—	
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis.	45	63	8	10	14	38	5	6	3	6	—	—	6	6	—	1	68	113	13	17	
	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum. Myodegeneratio cordis.	74	84	2	8	50	53	5	4	16	11	1	—	21	14	3	1	161	162	11	13	
	Infarct. cordis sive myocardii	87	16	13	8	9	7	2	3	1	1	—	1	1	1	—	—	98	25	15	12	
114	Neurosis cordis	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	
	Angina pectoris	3	3	—	—	8	4	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	12	7	—	—	
115	Arteriosclerosis. Endarteriitis	9	2	—	—	10	10	—	—	14	1	—	—	5	5	—	—	38	18	—	—	
116	Phlebitis. Thrombophlebitis.	1	4	—	—	2	1	—	—	2	9	—	—	4	3	—	—	9	17	—	—	
	Thrombangitis obliterans	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	
117	Aneurysma	4	1	1	1	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	6	1	2	1	
118	Varices	3	3	—	—	—	3	—	—	78	58	—	—	145	161	—	—	226	225	—	—	
	Varicocele	—	—	—	—	—	—	—	—	12	—	—	—	8	—	—	—	20	—	—	—	
	Hæmorrhoides	—	—	—	—	—	—	—	—	54	21	—	—	63	42	—	—	117	63	—	—	
	Ruptura aortæ	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	
119	Thrombosis. Embolia.	23	32	1	1	6	9	1	3	4	6	—	2	23	31	3	2	56	78	5	8	
120	Orthostatismus	4	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	6	—	—	
	Infarctus oleosum	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	
	Hypertonia arterialis	31	46	—	—	17	55	—	—	5	5	—	—	4	5	—	—	57	111	—	—	
	Cardiopathia kyphoscoliotica	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	
	Aortitis luetica	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	1	
	Fettemboli	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	
	Gangræna pedis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Insufficiencia cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	5	—	1	—	5	1	1	—
Lymphangiectasia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Synechia pericardii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>																					
121 Epistaxis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Rhinitis	—	4	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—
123 Sinusitis	8	8	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	11	8	—	—
124 Deviatio septi nasi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—
125 Laryngitis acuta	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—
128 Tracheitis acuta. Bronchitis acuta.	6	14	—	—	2	4	—	—	—	7	2	—	—	5	1	—	—	20	21	—	—
129 Tracheitis chronica. Bronchitis chronica ...	5	1	—	—	4	2	—	—	—	1	3	—	—	1	—	—	—	11	6	—	—
Stenosis tracheæ	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
130 Bronchiectasia	9	13	—	—	6	4	2	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	17	17	2	—
131 Asthma bronchiale	16	22	—	2	7	14	—	3	4	—	—	—	—	2	1	—	—	29	37	—	5
132 Hæmorrhagia pulmonum	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—
133 Oedema pulmonum	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
134 Pneumonia acuta. Bronchopneumonia acuta.	127	132	6	5	27	20	4	1	18	15	—	—	—	29	17	—	1	201	184	10	7
135 Pneumonia fibroplastica chronica	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Atelectasis pulmonum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
136 Abscessus pulmonum	7	—	—	—	1	1	—	—	—	1	2	1	1	1	—	1	—	10	3	2	1
137 Gangræna pulmonum	2	1	—	—	1	—	—	—	—	2	—	1	—	—	—	—	—	5	1	1	—
138 Emphysema pulmonum	3	1	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	6	3	—	—
139 Infarctus pulmonum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—
140 Pleuritis exsudativa	37	35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	35	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ.	—	—	—	—	12	14	—	—	—	8	6	1	1	8	5	1	—	28	25	2	1
Empyema pleuræ	11	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	3	1	—
141 Pneumothorax spontanea	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—
Polyserositis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Pneumoconiosis	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—
Infiltratio pulmonum	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Morbus Schaumann	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Tumor mediastini	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
142 Hæmatothorax	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—
<i>XII. Matmältningsorganens sjukdomar.</i>																					
143 Gingivitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
144	Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris.																					
	Pharyngitis acuta	6	5	—	—	3	—	—	—	2	3	—	—	3	1	—	—	14	9	—	—	—
145	Peritonsillitis acuta	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
146	Hypertrophica tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica	3	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—
149	Parotitis acuta et chronica	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—
	Parotitis septica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—	—
	Hæmatemesis. Melæna	30	25	1	—	13	7	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	43	32	1	—	—
	Sialolithiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
	Sialoadenitis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—
	Caries dentis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
	Retentio dentis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—
	Fistula dentis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
150	Stenosis oesophagi. Stricture oesophagi.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
151	Ectasia oesophagi. Diverticulum oesophagi	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	—
	Gastritis acuta	7	—	—	—	5	1	—	—	23	17	—	—	20	15	—	—	55	33	—	—	—
153	Enterocolitis acuta. Proctitis acuta.	26	20	—	—	11	4	—	—	25	33	—	—	37	49	—	1	99	106	—	—	1
	Sigmoiditis acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—	2	2	—	—	—
154	Gastritis chronica	3	—	—	—	13	18	—	—	5	2	—	—	5	—	—	—	26	20	—	—	—
	Achyilia et hypochyilia gastrica	14	27	—	—	10	15	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	24	42	—	—	—
	Polyposis ventriculi	3	2	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	9	2	—	—	—
155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	159	56	3	2	25	10	1	—	25	9	2	1	20	1	2	—	229	76	8	3	—
	Ulcus duodeni	—	—	—	—	101	39	—	—	40	10	1	—	52	4	2	—	193	53	3	—	—
	Ulcus pepticum jejuni	—	—	—	—	2	—	—	—	7	—	—	—	1	—	—	—	10	—	—	—	—
	Ulcus stercoral.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—
	Stenosis pylori	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—	3	1	—	—	6	2	—	—	—
	Duodenitis	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	—
157	Neurosis ventriculi. Achyilia. Dyspepsia.																					
	Hypochyilia. Hypochlorhydria	17	20	—	—	3	1	—	—	18	15	—	—	18	44	—	—	56	80	—	—	—
	Hyperemesis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	Seq. post gastroenterostomiam	5	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—	—
158	Enterocolitis chronica	12	18	—	—	44	73	—	—	10	3	—	—	4	10	—	—	70	104	—	—	—
	Colitis ulcerosa	1	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—
	Sigmoiditis chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—
	Seq. post resectionem ventriculi	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	Diverticulosis coli	—	—	—	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—
159	Appendicitis	3	1	1	—	—	—	—	—	149	142	1	1	147	186	3	6	299	329	5	7	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Typhlitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—
	Fistula abdominis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
160	Ileus. Volvulus. Invaginatio. Adherensbe- svär.	1	1	—	—	2	2	—	—	15	21	2	2	13	18	2	2	31	42	4	4
161	Hernia	1	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	5	—	—
161a	Hernia mobilis	—	—	—	—	—	—	—	—	149	27	1	1	159	37	1	—	308	64	2	1
161b	Hernia incarcerata	—	—	—	—	—	—	—	—	15	20	2	2	10	10	—	2	25	30	2	4
	Diverticulum intestini	1	2	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—	7	4	—	—
	Diverticulitis	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	2	3	—	—
162	Stat. p. ulc. ventr. op.	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—
	Hæmatemesis	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1	—	—	—	3	2	—	—
	Hæmorrhagia intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—
	Dolores abdominis	—	—	—	—	—	—	—	—	80	131	—	—	52	87	—	—	132	218	—	—
	Status post resectionem ventriculi	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—	1	1	—	—	5	1	—	—
	Obstipatio	—	—	—	—	2	14	—	—	4	9	—	—	7	6	—	—	13	29	—	—
	Fistula recti	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Abscessus ad anum. Fistula ani.	—	—	—	—	—	—	—	—	15	5	—	—	25	14	—	—	40	19	—	—
	Fissura vel contractura ani	—	—	—	—	—	—	—	—	15	16	—	—	41	35	—	—	56	51	—	—
	Prolapsus ani vel recti	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	3	—	—	2	4	—	—
	Prolapsus ani præternaturalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	Fistula intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—
	Rektalblödning	—	—	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—	7	—	—	—	12	2	—	—
	Polyposis intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Polyposis recti	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
	Coprostas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	G.e.-mage	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Lymphadenitis acuta mesenterii	—	—	—	—	—	—	—	—	3	7	—	—	2	11	—	—	5	18	—	—
	Lymphadenitis mesenterii inveterata	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Fettbuk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Rectocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
	Perforatio intestini	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—
	Perforatio stercoralis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	Torquerat oment	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
163	Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	17	11	—	—	19	25	—	—	5	8	—	—	4	2	—	—	45	46	—	—
165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis	8	2	1	1	15	7	3	—	1	1	—	—	3	—	—	—	27	10	4	1
166	Cholecystitis. Cholangitis	1	4	—	—	—	8	—	1	15	57	—	3	34	73	2	3	50	142	2	7
167	Cholelithiasis.	5	12	—	—	6	27	—	—	19	79	—	1	14	96	1	—	44	214	1	1
	Choledocholithiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13	—	—	2	6	—	—	2	19	—	—
	Stenosis papillæ Vateri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
168	Icterus. Icterus catarrhalis	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	5	2	—	—	6	4	—	—
169	Pancreatitis acuta	—	—	—	—	1	—	—	—	9	5	2	1	4	2	—	—	14	7	2	1
	Tumor abdominalis	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
170	Subfrenisk abscess	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
171	Peritonitis acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	2	5	—	1	19	9	1	—	21	14	1	1
	Peritonitis chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—
172	Ascites	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	2	2	—	—
	Status post operationem	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	2	5	—	—	3	9	—	—
	Splenomegalia	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Perisplenitis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Splanchnoptosis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.																				
173	Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	12	10	—	1	11	1	2	—	—	1	—	—	3	2	1	—	26	14	3	1
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	30	23	5	9	11	12	1	2	1	3	1	2	—	2	—	—	42	40	7	13
175	Pyelitis. Cystopyelonephritis. Pyelocystitis. Cystopyelitis.	5	15	—	3	2	19	—	2	15	47	—	1	13	45	—	1	35	126	—	7
	Nephrosis	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
176	Pyonephrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	2	3	—	1	2	8	—	1
177	Nephrolithiasis. Ureterolithiasis. Pyelolithiasis.	5	1	—	—	4	4	—	—	74	32	1	1	96	48	—	—	179	85	1	1
178	Hydronephrosis	1	—	—	—	—	—	—	—	4	4	—	—	3	3	—	—	8	7	—	—
179	Ren mobilis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—
	Cystitis	1	6	—	—	4	11	—	—	14	38	—	—	18	35	—	—	37	90	—	—
180	Diverticulum vesicæ urinariæ	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—	—
181	Lithiasis vesicæ urinariæ	2	—	—	—	—	—	—	—	10	1	—	—	7	1	1	—	19	2	1	—
182	Urethritis	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	4	—	—	—	9	—	—	—
183	Strictura urethræ	—	—	—	—	—	—	—	—	8	1	—	—	12	1	1	—	20	2	1	—
184	Hæmaturia	4	3	—	—	1	—	—	—	8	3	—	—	18	7	—	—	31	13	—	—
	Nephrosclerosis	10	9	2	—	11	18	2	2	4	1	—	—	3	—	—	—	28	28	4	2
	Perinephritis	1	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
	Albuminuria	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	1	—	—
	Ren cysticus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	—	4	—	—
	Hypoplasia renum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Tumor renis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Status post nephrectomiam	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Uræmia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	4	—	3	2	3	—	—	9	7	—	3
Polypus urethræ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	4	—	—	—	4	—	—
Fistula urethræ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
Stenosis ureteris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Fistula vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	2	1	—	—
Incontinentia urinæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—	2	4	—	—
Retentio urinæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	9	—	—	—
Sclerosis vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
Blåshalsskleros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Urolithiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Ureterocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—
Cystocele	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Vas aberrans venæ renalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—
Morbus Reiter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	7	—	—	5	1	—	—	12	8	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>																					
<i>A. Manliga könsorganen.</i>																					
185	Hypertrophia prostatae	5	—	—	—	4	—	—	—	55	—	3	—	64	—	12	—	128	—	15	—
	Prostatismus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—
186	Prostatitis. Abscessus prostatae	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	—	9	—	—	—	13	—	—	—
187	Orchitis. Epididymitis. Funiculitis.	—	—	—	—	—	—	—	—	17	—	—	—	22	—	—	—	39	—	—	—
	Seminoma testis.	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
188	Phimosi. Paraphimosi.	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—	—	9	—	—	—	25	—	—	—
189	Atrophia prostatae	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Syndroma Reiteri	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
	Spermatocoele	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—
	Spermatocystitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—
	Hydrocele	—	—	—	—	—	—	—	—	20	—	—	—	21	—	—	—	41	—	—	—
	Lithiasis prostatae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1	—
	Balanitis	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
	Mastitis chronica	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
	Mastopathia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>																					
190	Prolapsus vaginae et uteri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
192	Vulvitis. Vaginitis. Bartholinitis. Colpitis.	—	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	2	—	—	—	7	—	—
	Bartholinitis acuta	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
194	Salpingo-oophoritis. Pelveoperitonitis.	—	8	—	—	—	1	—	—	—	32	—	—	—	39	—	—	—	80	—	—
	Polyposis uteri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Pyosalpinx	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
195	Parametritis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	5	—	—
196	Amenorrhoea. Dysmenorrhoea. Menorrhagia.	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	13	—	—
199	Mastitis chronica. Mastopathia cystica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
	Blutende Mamma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	10	—	—
201	Hypertrophia mammae	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—
	Hydrocele muliebris	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Metrorrhagia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—
	Pyometra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Fluor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	Kraurosis vulvæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
<i>XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>																					
202	Myitis. Rheumatismus musculorum.	10	8	—	—	6	7	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—	18	19	—	—
203	Tendovaginitis. Peritendinitis. Tendinitis.	—	—	—	—	3	4	—	—	3	4	—	—	3	5	—	—	9	13	—	—
204	Bursitis. Hygroma	—	—	—	—	—	—	—	—	14	11	—	—	12	14	—	—	26	25	—	—
205	Synovitis. Arthritis. Periarthritis.	6	15	—	—	4	7	—	—	11	7	—	—	14	8	—	—	35	37	—	—
206	Polyarthritis rheumatica acuta	38	41	—	—	13	11	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	52	54	—	—
207	Polyarthritis rheumatica chronica	8	29	—	—	9	26	—	—	4	3	—	—	2	5	—	—	23	63	—	—
208	Arthritis deformans. Arthrosis deformans.	36	17	—	—	11	16	—	—	14	8	—	—	10	8	—	—	71	49	—	—
	Malum coxæ senile	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	2	1	—	—	3	4	—	—
	Spondylitis deformans	—	—	—	—	2	11	—	—	3	1	—	—	5	2	—	—	10	14	—	—
209	Anchylosis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	2	—	—
	Contractura	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—	4	1	—	—
210	Pseudoarthrosis	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	1	—	—	6	1	—	—
211	Corpus liberum in articulo	—	—	—	—	—	—	—	—	6	1	—	—	7	3	—	—	13	4	—	—
	Osteochondritis dissecans	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	1	1	—	—	6	1	—	—
212	Pes varus	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Pes planus. Pes plano-valgus.	2	3	—	—	1	2	—	—	1	—	—	—	4	1	—	—	8	6	—	—
	Lumbago. Ischias.	58	31	—	—	7	4	—	—	3	—	—	—	8	2	—	—	76	37	—	—
	Insufficiens dorsii	—	—	—	—	3	4	—	—	4	2	—	—	8	4	—	—	15	10	—	—
	Scoliosis	2	3	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	7	—	—
	Kyphoscoliosis. Kypholordosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—
	Coxa vara	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Hallux valgus	—	—	—	—	—	—	—	—	3	25	—	—	4	11	—	—	7	36	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
	Hallux rigidus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Digitus malleus. Deformatio digiti.	—	—	—	—	—	—	—	—	4	9	—	—	3	2	—	—	7	11	—	—	
213	Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.	2	1	—	—	1	—	—	—	14	8	—	—	15	6	1	1	32	15	1	1	
	Epicondylitis humeri	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
214	Rachitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	
215	Osteomalacia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	
216	Ostitis fibrosa	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Contractura Dupuytren.	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	5	—	—	—	10	—	—	—	
	Contractura flex. dig. man. post peritendini- tidem tbc.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Contractura art. cubiti et humeroscapularis post fracturam antebrachii	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	
	Protrusio acetabuli	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Luxatio habitualis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Myositis ossificans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Exostosis. Calcaneussporre	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	13	12	—	—	14	12	—	—	
	Dålig amputationsstump	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	
	Ganglion	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	—	—	3	2	—	—	7	9	—	—	
	Chondromalacia	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	
	Morbus Schlatter genus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	
	Hydrops	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—	—	
	Epiphysiolysis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Morbus Hoffa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Atrophia musculi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	
	Observationsfall	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	2	—	—	3	2	—	—	
	XVI. Hudens sjukdomar.																					
217	Erythema multiforme et nodosum	4	30	—	—	1	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	36	—	—	
218	Urticaria	—	7	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	
221	Zoster. Herpes zoster.	2	6	—	—	1	3	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—	4	12	—	—	
222	Eczema	3	1	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	2	1	—	—	7	3	—	—	
223	Psoriasis	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	
225	Lupus erythematosus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	—	
227	Ulcus varicosum cruris vel antecruris	—	1	—	—	—	1	—	—	3	7	—	—	2	4	—	—	5	13	—	—	
231	Furunculus. Furunculosis	—	—	—	—	—	—	—	—	9	3	—	—	15	6	—	—	24	9	—	—	
232	Carbunculus	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	8	1	—	—	10	3	—	—	
233	Gangræna	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	4	—	—	1	5	—	—	
236	Scabies	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	3	—	—	
	Sclerodermia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
	Mucosis fungoides	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
239	Verruca	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	2	1	—	3	2	—	—
240	Dermatitis acuta	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
	Dermatitis atrofica	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Alopecia totalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Exanthema e usu medicament.	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
	Pruritus	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—
	Unguis incarnatus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	6	—	—	—	2	2	—	3	2	—	—
	Onychogryphosis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
	Clavus	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	—	—	2	5	—	5	8	—	—
	Ulcus	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	6	6	—	7	8	—	—
	Defectus cutis post traumam vel operationem	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	—	—	4	—	—	—
	Atheroma	—	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—	—	7	5	—	10	7	—	—
	Condyloma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	2	—	—	3	—	—	—
	Exanthema	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Nævus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	—	—	1	3	—	—
	Elephantiasis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Emphysema cutis	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Paronychia	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Cicatrix post traumam vel operationem	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	2	1	—	4	2	—	—
	Pityriasis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Ichtyosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	Hæmatoma cutis infecta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
XVII. Öronsjukdomar.																					
241	Morbi meatus auditorii externi	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	Otitis externa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
243	Otitis media catarrhalis	—	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
	Otitis media purulenta	4	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	5	—	—
	Mastoiditis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Cholesteatoma	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
247	Morbus Menièrii	2	3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—
248	Othæmatoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.																					
255	Ectropium	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—
258	Conjunctivitis æstivalis, catarrhalis, acuta	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	—	—
261	Dacryocystitis catarrhalis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
264	Keratitis dendritica oculi	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
272	Sclerokeratitis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
273	Iritis, iridocyclitis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Luxatio lentis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
276	Cataracta	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
281	Chorioiditis exsudativa (non suppurativa)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Retino-chorioiditis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
287	Amotio retinae	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
300	Retinitis albuminurica	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
	Retinitis diabetica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Neuritis nervi optici	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—
	Atrophia nervi optici	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Ophthalmoplegia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
	Amaurosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
XIX. Svulster.																					
301	Fibroma. Fibroadenoma.	—	—	—	—	—	—	—	—	3	15	—	—	2	17	—	—	5	32	—	—
302	Lipoma	—	—	—	—	—	—	—	—	4	10	—	—	5	4	—	—	9	14	—	—
303	Chondroma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
	Osteochondroma. Myxochondroma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
304	Osteoma	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
305	Myxoma. Myxofibroma. Pseudomyxoma.	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	1	1	—	—	4	1	—	—
306	Angioma. Lymphangioma. Hæmangioma.	2	—	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	—	3	—	—	6	5	—	—
307	Myoma	—	5	—	—	—	3	—	—	—	10	—	1	1	4	—	—	1	22	—	1
308	Neuroma	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Neurinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	2	—	1
	Sympatricoblastoma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
309	Glioma	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—
	Meningeoma	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
311	Myeloma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Lymphosarcoma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
312	Melanocytoma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
	Seminoma	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
313	Papilloma	—	1	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—	1	2	—	—	5	5	—	—
314	Endothelioma. Adenoma. Kystadenoma pan-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	creatis. Cysta ovarii. Corpus luteum rup-	1	3	—	—	1	—	1	—	—	17	—	—	2	18	—	—	4	38	1	—
	tum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	Granuloma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
315	Sarcoma	2	2	—	—	—	—	—	—	5	5	2	1	4	3	—	1	11	10	2	2
	Sarcoma nasopharyngis	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Sarcoma ventriculi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
	Neurofibromatosis	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
316	Carcinoma (samtliga fall)	23	22	3	3	25	8	7	6	73	74	18	9	89	109	24	15	210	213	52	33
	" oesophagi	1	1	—	—	1	1	—	1	2	1	—	1	2	—	—	—	6	3	—	—
	" laryngis	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
	" bronchialis	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
	" ventriculi	9	7	1	1	16	2	5	—	19	8	7	2	24	11	9	2	68	28	22	5
	" pulmonum	2	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	4	1	—
	" genitalium	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1
	" prostatæ	3	—	—	—	—	—	—	—	19	—	3	—	16	—	2	—	38	—	5	—
	" mammæ	1	6	—	—	—	1	—	2	—	33	—	—	—	38	—	2	1	78	—	4
	" intestini	5	3	1	1	3	2	—	—	—	1	—	1	3	—	1	—	11	6	2	2
	" vesicæ felleæ	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	1	5	—	—
	" " urinariæ	1	—	—	—	—	—	—	—	5	3	1	—	2	1	—	—	8	4	1	—
	" hepatis	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	3	8	2	1	8	3	2	1
	" pancreatis	—	—	—	—	—	1	—	1	2	—	—	—	6	3	2	—	—	—	—	1
	" choledochi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	" abdominis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	" cutis	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	1	1	—	—	3	1	—	—
	" nasi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	" linguæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	" lymphogland.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	" gland. thyreoid.	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	1	1	—	—	3	1	1	—
	" duodeni	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
	" cæci	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—
	" coli	—	—	—	—	—	—	—	—	7	10	5	3	10	8	4	4	17	18	9	7
	" recti	—	—	—	—	—	—	—	—	12	7	2	2	11	8	3	1	23	15	5	3
	" ovariorum	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	8	—	2	—	11	—	2
	" uteri	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	8	—	—	—	10	—	—
	" vulvæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	" pelvis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
	" organorum aliorum	—	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—	5	7	1	2	7	11	1	2
318	Blastoma teratoides. Cysta dermoid.	—	—	—	—	—	—	—	—	6	8	—	—	11	10	—	—	17	18	—	—
319	Tumor cerebri	—	—	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—
	" mediastini	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—
	" pulmonis	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
	" ventriculi	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Tumor hepatis	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	1	—
„ renis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
„ „ Hypernephroma	—	2	—	—	2	1	—	—	—	6	2	—	—	4	3	—	2	12	8	—	2
„ parotidis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	2	—	—	2	3	—	—
„ scapulæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Adamantinoma	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
320 Tumor reg. thoracis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
„ abdominis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	2	—	—	3	2	—	—
„ pelvis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
„ medullæ spinalis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
„ vesicæ urinariæ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	—	1
Cysta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2	2	—	—	3	3	—	—
Acromegalia	1	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
XX. Andra sjukdomar.																					
322 Myxoedema. Cachexia thyreopriva. Hypo- thyreosis.	1	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	15	—	—
Tetania	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	4	—	—
Otitis fibrosa generalisata	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
325 Paralysis agitans	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Morbus Cushing	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Thyreotoxicosis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—
Morbus Simmond	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Observationsfall	22	33	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22	33	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelningar I och II för år 1941
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å intagna och polikliniskt behandlade patienter.

Sjukdom	Antal fall			Operation	Patienten utskriven				Anmärkningar
	S. Johansson	A. Westerborn	Kir. pol. Kir. II		Kir. I		Kir. II		
					S. Johansson	A. Westerborn	S. Johansson	A. Westerborn	
I.									
Hæmatoma epiduralis cranii	1	—	—	Trepanation + evakue- ring + lig. av art. men. med.	1	—	—	—	
Hæmatoma subduralis cranii	2	—	—	Trepanation + evakue- ring	—	—	2	—	1909. 59 år. Broncho- pneumonia ac. 591.
Tumor cerebri	1	—	—	Friläggning av art. ca- rotis och arteriografi	1	—	—	—	44 år. Bronchopneu- monia ac.
Suspicio hæmatom. ext- radural. posttraumat	—	1	—	Trepanation	—	—	1	—	
Fract. thecæ cranii ..	—	1	—	Trepanation + upplyft- ning	—	—	1	—	
Fract. compl. thecæ cranii cum impres- sione	—	1	—	Revision + upplyftning	—	—	1	—	
Fract. compl. cranii ..	—	1	—	Revision	—	—	—	1	3184. 43 år. Contusio cerebri.
Antal op.	4	4	—						
II.									
Ectropium palabræ post traumam	—	1	—	Plastik	—	—	1	—	
Antal op.	—	1	—						
V.									
Progenia	1	—	—	Dubbelsidig osteotomi å mandibeln	1	—	—	—	
Cheiloschisis	—	2	—	Plastik	—	—	2	—	
Sekundär harläpp	—	1	—	Läppplastik enl. Abbé, 2—3 séancer	—	—	1	—	
Cicatrix labii post com- bustionem	—	2	—	Läppplastik enl. Abbé, 2—3 séancer	—	—	2	—	
Caries dentis	—	49	—	Extractio dentis	—	—	—	—	
Periostitis alveolaris ..	1	7	73	Incision	1	—	7	—	
Periostitis alveolaris ..	—	5	—	Tandextraktion	—	—	—	—	
Cysta dentis	—	2	—	Exstirpation	—	—	—	—	
Cysta linguæ	—	2	—	Exstirpation	—	—	—	—	
Angioma linguæ	—	3	—	Exstirpation	—	—	—	—	
Parotitis ac. supp.	2	—	—	Incision	2	—	—	—	
Sialolithiasis	2	3	—	Stenextraktion	2	—	3	—	
Sialolithiasis + sialoa- denitis	1	—	—	Exstirpation av glan- dula submaxillaris ..	1	—	—	—	
Sialoadenitis supp.	1	—	2	Incision + dränage ..	1	—	—	—	
Lupus erythematosus ..	—	2	—	Excision, ev. + full- hudstransplantation	—	—	2	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Paresis nervi facialis ..	—	1	—	Plastik	—	—	—	1	—	—	—
Fract. compl. maxillæ zygomat. et ossis frontalis	—	1	—	Revision + extraktion av benfragment	—	—	—	1	—	—	—
Fractura mandibulæ ..	—	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	—	—	—	1	—	—	—
Luxatio mandibulæ ...	—	—	3	Reposition	—	—	—	—	—	—	—
Fractura maxillæ	1	—	—	Blodig reposition	1	—	—	—	—	—	—
Fractura process. alve- olar.	—	3	—	Reposition + sutur (ev. + extractio dentium)	—	—	—	3	—	—	—
Fractura ossis zygoma- tic.	—	2	—	Blodig reposition	—	—	—	2	—	—	—
Cysta maxillæ	1	—	—	Extirpation	1	—	—	—	—	—	—
Cysta dermoid reg. frontal.	—	1	—	Extirpation	—	—	—	1	—	—	—
Granuloma dentis	2	—	—	Extirpation med dia- termi	2	—	—	—	—	—	—
Cicatrix nasi	—	—	1	Plastik	—	—	—	—	—	—	—
Tumor parotidis	2	4	—	Extirpation	2	—	—	4	—	—	—
Cysta mandibulæ	—	2	—	Radikalop.	—	—	—	2	—	—	—
Ulcus radiinecrotica reg. faciei	—	1	—	Hudexcision + full- hudtransplantation .	—	—	—	1	—	—	—
Cancer mandibulæ ..	—	1	—	Extirpation	—	—	—	1	—	—	—
„ cutis faciei	—	2	—	Plastik i séancer	—	—	—	2	—	—	—
„ linguae	—	1	—	Resectio linguae	—	—	—	1	—	—	—
„ labii	—	1	—	Elektrokoagulation ...	—	—	—	1	—	—	—
Cancer glandulæ saliv- alium	—	2	—	Extirpation av spott- körtel	—	—	—	2	—	—	—
Antal op.	14	37	143								
VI.											
Lymfoma tbc colli	15	—	—	Extirpation	15	—	—	—	—	—	—
„ „ „	2	11	16	Incision + ev. utskrapn. ev. excision	2	—	—	11	—	—	—
Lymfoma colli ac. supp.	—	1	—	Incision + dränage ...	—	—	—	1	—	—	—
Cysta v. fistula colli congenita	3	—	—	Extirpation s. incision	3	—	—	—	—	—	—
Lymfadenitis septica colli	3	—	—	Incision	3	—	—	—	—	—	—
Sarcoma reg. colli	1	—	—	Extirpation	1	—	—	—	—	—	—
Lymfoma carcinoma- tosa reg. colli	2	—	—	„	2	—	—	—	—	—	—
Fistula colli	—	1	—	„	—	—	—	1	—	—	—
Fistula reg. colli post operationem	1	—	—	Hudplastik	1	—	—	—	—	—	—
Strictura oesophagi ...	1	—	—	Antethoracal oesopha- gusplastik i séancer .	1	—	—	—	—	—	—
Cancer lymfogland. colli	—	1	—	Extirpation	—	—	—	1	—	—	—
Antal op.	28	14	16								
VII.											
Struma adenomatosa v. cystica	7	—	—	Enukleationsresektion .	7	—	—	—	—	—	—
Struma adenomatosa ..	4	12	—	Hemistrumectomi	4	—	—	12	—	—	—
„ colloides	3	—	—	Subtotal strumectomi..	3	—	—	—	—	—	—
„ diffusa non toxica	—	3	—	Subtotal strumectomi ..	—	—	—	3	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
X.											
Coccygodynia	1	—	—	—	Extirpation av os coccyx	1	—	—	—	—	—
Spondylitis tbc.	1	1	—	—	Bentransplantation enl. Albee	1	—	—	1	—	—
Fract. vertebræ	—	3	—	—	Reposition enl. Böhler	—	—	—	3	—	—
Hypertrophia local. lig. flavi	—	1	—	—	Laminektomi + extirpation	—	—	—	1	—	—
Antal op.	2	5	—	—							
XI.											
Abscessus subphrenicus	—	1	—	—	Incision + dränage	—	—	—	1	—	—
” hepatis	—	1	—	—	Incision	—	—	—	1	—	—
Cholelithiasis (i allm. med cholecystit.)	43	90	—	—	Cholecystectomi + dränage	42	—	1	89	—	I. 1058. 39 år. Peritonit. II. 1509. 68 år. Infarct. sept. pulm.
Cholelithiasis	2	1	—	—	Cholecystolithotomi	2	—	—	1	—	—
Cholecystitis ac. gangr. c. cholelithiasis	1	—	—	—	Cholecystotomi	1	—	—	—	—	—
Cholecystitis ac. perf. cum peritonit.	—	1	—	—	Laparotomi + dränage	—	—	—	1	—	—
Cholecystitis ac. perf. cum peritonit.	—	2	—	—	Cholecystectomi + dränage	—	—	—	2	—	—
Cholecystitis ac. + cholelithiasis + Fistula cholecystocolica	—	1	—	—	Cholecystectomi + slutning av fistel + dränage	—	—	—	1	—	—
Cholecystitis chron.	—	1	—	—	Cholecystogastrotomi	—	—	—	—	1	924. 80 år. Bronchopneumoni.
Cholecystitis s. cholelithiasis + choledocholithiasis	8	8	—	—	Cholecystectomi + choledocholithotomi + dränage	7	—	1	7	—	I. 1562. 71 år. Peritonit. II. 80 år. Bronchopneumoni.
Choledocholithiasis	—	1	—	—	Choledocholithotomi	—	—	—	1	—	—
Cholelithiasis + cholecystit. supp.	1	—	—	—	Cholecystolithotomi + mucoclasī enl. Pribram	1	—	—	—	—	—
Cholelithiasis + abscessus hepatis	1	—	—	—	Laparotomi + dränage	—	—	—	1	—	1965. 68 år. Myocardit.
Cholecystitis ac. c. abscessu intraabdomin.	1	—	—	—	Laparotomi + incision + dränage	1	—	—	—	—	—
Cholelithiasis + cancer pancreatis	1	—	—	—	Cholecystolithotomi + choledochoduodenostomi	1	—	—	—	—	—
Stenosis papillæ Vateri	—	1	—	—	Choledochoduodenostomi	—	—	—	1	—	—
Ruptura hepatis	—	1	—	—	Leversutur + dränage	—	—	—	—	1	2780. 23 år. Septichopyæmi.
Cancer hepatis	—	4	—	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	3	—	1058. 32 år. Kachexi.
Cancer vesicæ felleæ s. choledochi inop.	—	4	—	—	” ”	—	—	—	—	3	1 2550. 57 år. Metastaser.
Cancer vesicæ felleæ et choledochi	—	1	—	—	Explorativ laparotomi + cholecystogastrotomi + dränage	—	—	—	1	—	—
Antal op.	58	118	—	—							
XII.											
Pancreatit.	1	—	—	—	Laparotomi + choledochusdränage	—	—	—	1	—	42. 53 år. Pancreatit. hæmorrh.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cancer pancreatis	1	3	—	Explorativ laparotomi	—	1	—	—	2	1	II. 3062. 53 år. Metastaser.
„ „	1	—	—	Cholecystoduodenostomi	—	—	—	—	—	—	
„ „	—	4	—	Cholecystogastrostomi	—	—	—	3	—	1	681. 64 år. Kachexi.
Antal op.	3	7	—								
XIII.											
Suspicio rupturæ traumatic. lienis	—	1	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	—	
Antal op.	—	1	—								
XIV.											
Ulcus ventriculi	1	1	—	Laparotomia explorativa	—	1	—	1	—	—	
Ulcus ventriculi s. duodeni	27	26	—	Ventrikel-duodenalresektion	27	—	—	25	—	1	920. 35 år. Empyema pleuræ + pericardit. purulenta.
Ulcus duodeni	4	5	—	Ausschaltung-resektion	4	—	—	5	—	—	339. 72 år. Nefros.
Ulcus ventriculi s. duodeni c. stenosis pylori	12	—	—	Gastroenterostomi	11	—	1	—	—	—	2405. 46 år. Anæmia sec.
Ulcus ventriculi c. hæmorrhagia grave	1	—	—	Jejunostomia	—	—	1	—	—	—	I. 2. 63 år. Lungangr. 785. 44 år. Peritonit + pericardit.
Ulcus ventriculi s. duodeni perforans	16	17	—	Raphi (ev. excision) + gastrostomi	14	—	2	15	—	2	II. 2513. 50 år. Cirrhosis hepatis. 3412. 43 år. Myocardit.
Ulcus peptic. jejuni	6	—	—	Duodenal. ventrikelresektion + tunntarmsresektion	6	—	—	—	—	—	1992. 46 år. Tbc. pulm.
Stenosis oesophagi c. dilatatione permagna	—	1	—	Gastrooesophagostomi	—	—	—	—	—	1	413. 74 år. Degeneratio myocardii.
Stenosis pylori	—	5	—	G. e. r. p. (s. G. e. a. a.) + E. a.	—	—	—	4	—	1	874. 64 år. Peritonit.
Fistula post ulcus ventriculi op.	—	1	—	Slutning av fistel	—	—	—	—	1	—	
Neurinoma ventriculi c. invaginatione ventriculi	—	1	—	Ventrikelresektion enl. Billroth II	—	—	—	—	—	1	
Polypus ventriculi	—	1	—	Gastrotomi + exstirpation	—	—	—	1	—	—	
Myoma ventriculi	—	1	—	Ventrikelresektion enl. Billroth I	—	—	—	—	1	—	
Suspicio tumoris ventriculi	—	2	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	2	—	—	
Sarcoma ventriculi	—	1	—	Ventrikelresektion enl. Billroth I	—	—	—	—	1	—	
Cancer oesophagi	2	3	—	Gastrostomi	1	—	1	2	—	1	I. 1515. 66 år. Lungemboli. II. 1852. 48 år. Bronchopneumoni.
„ ventriculi	10	13	—	Ventrikelresektion	7	—	3	10	—	3	I. 924. 72 år. Pneum. 1730. 55 år. Pneum. 1917. 64 år. Peritonit. II. 1968. 71 år. Cardiosclerosis. 2438. 71 år. Hæmorrhagia intraabdominal. 2691. 49 år. Peritonit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cancer ventriculi	—	4	—	Gastrektomia totalis ..	—	—	—	1	—	3	659. 63 år. Pericarditis. 1353. 58 år. Peritonit. circumscripta. 3151.
Cancer ventriculi inex- stirpabilis	2	8	—	Laparotomia explora- tiva	—	2	—	6	—	2	61 år. Bronchopneum. 1939. 55 år. Metastaser. 1414. 68 år. Grund- sjukdomen.
Cancer ventriculi inex- stirpabilis	1	—	—	Jejunostomi	—	—	1	—	—	—	469. 77 år. Kachexi.
Cancer ventriculi inex- stirpabilis	3	4	—	Gastroenterostomi	3	—	—	4	—	—	
Cancer ventriculi et mesocoli transversi	—	1	—	Ventrikelresektion + G. e. a. a. + E. a. + Colonresektion	—	—	—	1	—	—	
Tumor malignus abdo- min. inextirpabilis	1	—	—	Laparotomia explora- tiva	—	—	1	—	—	—	2596. 68 år. Kachexi.
Antal op. XV.	86	95	—								
Enferocolit. ac. c. peri- tonitide	1	—	—	Laparotomia explora- tiva	1	—	—	—	—	—	
Ileit. terminalis	2	—	—	Laparotomia explora- tiva + appendektomi	2	—	—	—	—	—	
Megacolon	—	3	—	Resektion enl. Miculicz	—	—	—	3	—	—	
Diverticulum jejuni ..	—	1	—	Laparotomi + exstirpa- tion av divertikel ..	—	—	—	1	—	—	
Diverticulum Meckeli	1	1	—	Exstirpation	1	—	—	1	—	—	
Perityphlit. ac.	1	—	—	Appendektomi	1	—	—	—	—	—	
Ileit. chron.	1	—	—	Ileotransversostomi ...	1	—	—	—	—	—	
Tuberculosis ileocæ- calis	1	—	—	”	1	—	—	—	—	—	
Tuberculosis ileocæ- calis	—	2	—	Explorativ laparotomi (ev. + appendektomi)	—	—	—	2	—	—	
Tuberculosis ileocæ- calis	—	1	—	Tarmresektion	—	—	—	1	—	—	
Enteritis ac.	—	1	—	Explorativ laparotomi .	—	—	—	—	—	1	2335. 27 år. Pneumoni.
Volvulus flex. sigm. ..	2	—	—	Laparotomi + reposition	1	—	1	—	—	—	3227. 67 år. Nefroscle- ros, uræmi.
Torsio radice mesen- terii	1	—	—	” ”	1	—	—	—	—	—	
Perforatio intestini te- nui (corpus alienum) + peritonit	—	1	—	Laparotomi + ekstrak- tion av corpus alienum + översynning av tarm + dränage	—	—	—	1	—	—	
Ruptura traumat. intes- tini tenui	—	1	—	Laparotomi + översy- ning av tarmruptur ..	—	—	—	1	—	—	
Perforatio sigmoidei ..	—	1	—	Explorativ laparotomi + dränage	—	—	—	—	—	1	3285. 69 år. Peritonit.
Fistula coli	—	2	—	Slutning av fistel	—	—	—	2	—	—	
Ileus ex adhæsione ..	11	7	—	Laparotomi + lysis ..	11	—	—	6	—	1	3015. 60 år. Grund- sjukdomen.
” ” ” ..	2	—	—	Laparotomi + lysis + enteroanastomos	2	—	—	—	—	—	
Ileus ex adhæsione + cysta pelvis	1	—	—	Laparotomi + lysis + exstirpation	1	—	—	—	—	—	
Ileus paralyticus	3	2	—	Ventrikel- eller tunn- tarmsfistel	2	—	1	2	—	—	928. 78 år. Uræmi.
Ileus obturationis	1	—	—	Laparotomi + ”mjölk- ning”	1	—	—	—	—	—	
Ileus obturationis	3	—	—	Laparotomi + entero- tomi + extraktion av fri kropp	3	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Suspicio ilei	—	1	—	Explorativ laparotomi ..	—	—	—	1	—	—	
Polypus intestini	—	1	—	Tarmresektion	—	—	—	1	—	—	
Ileus e cancer coli	1	—	—	1. Colostomi. 2. Resek- tion	—	—	—	—	—	—	
Tumor benignus intest. tenui c. invaginatione	1	—	—	Tunntarmsresektion ..	—	—	1	—	—	—	1382. 65 år. Peritonit.
Sarcoma jejuni	1	—	—	Gastroenterostomi	—	—	1	—	—	—	38. 50 år. Kachexi.
Cancer jejuni	—	2	—	Laparotomi + tarmre- sektion	—	—	—	2	—	—	
„ „	—	1	—	Explorativ laparotomi.	—	—	—	—	1	—	809. 65 år. Broncho- pneumoni.
„ cæci	2	3	—	Ileocæcalresektion	2	—	—	3	—	—	1634. 32 år. Metast. pancreatis.
„ coli	1	—	—	Colonresektion + anus præternaturalis	—	—	1	—	—	—	866. 51 år. Diabetes.
„ „	3	—	—	Colonresektion	2	—	1	—	—	—	
„ „	—	3	—	Resektion enl. Bloch- -Miculicz (i séancer)	—	—	—	3	—	—	
„ „	1	—	—	Colon-tunntarmsresek- tion	1	—	—	—	—	—	
„ „ ascend.	2	—	—	1. Laparotomi + ileo- transversostomi. 2. Colonresektion	2	—	—	—	—	—	
„ „ transversi	1	—	—	Colon- och ventrikel- resektion	—	—	1	—	—	—	2346. 69 år. Lever- metastaser.
„ „ sigm.	3	—	—	Laparotomi + anus præternaturalis	1	—	2	—	—	—	75. 56 år. Kachexi. 2194. 66 år. Kachexi. 1120. 72 år. Peritonit.
„ „ perf.	1	—	—	Laparotomi + dränage	—	—	1	—	—	—	
Cancer coli perf. cum. peritonit. diffusa ..	—	3	—	Colonresektion + drän.	—	—	—	1	—	2	194. 62 år. Peritonit. 1962. 66 år. Peritonit.
Cancer coli inexstirp.	1	1	—	Laparotomia explora- tiva	—	1	—	—	1	—	
„ „ „	2	2	—	Anus præternaturalis..	1	—	1	1	1	1	I. 3189. 75 år. Myocar- dit. II. 357. 78 år. Ileus adhæsiva.
„ „ cum ileo ..	—	3	—	Tarmfistel	—	—	—	2	—	1	285. 84 år. Broncho- pneumoni. Kachexi.
Fistula coli post appen- dic. peritonit.	1	—	—	Colonresektion	1	—	—	—	—	—	
Fistula coli post tuber- culos. renis	1	—	—	Colostomi	1	—	—	—	—	—	
Fistula coli post resec- tionem	4	—	—	Slutning av fisteln	4	—	—	—	—	—	
Fistula cæci	1	—	—	Laparotomi + ileo- transversostomi	1	—	—	—	—	—	
Fistula intestini post peritonit.	1	—	—	Anus præternaturalis..	1	—	—	—	—	—	
Prolapsus intestini post laparotomiam	1	—	—	Reposition + buksutur	1	—	—	—	—	—	
Antal op.	61	43	—								
XVI.											
Appendicit. ac. catarrh. sive gangr.	234	248	—	Appendectomi + sutur	234	—	—	246	—	2	575. 49 år. Abscessus hepatis. 1376. 41 år. Myocardit. ac.
Appendicit. ac. gangr.	10	—	—	Appendectomi + drän.	10	—	—	—	—	—	
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. cir- cumskript. s. abscessu	9	26	—	Appendectomi + drän.	9	—	—	24	—	2	2449. 65 år. Embolia pulm. 555. 17 år. Pe- ritonit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. lib.	12	8		Appendectomi + drän.	11	1	4	4			I. 1411. 41 år. Peritonit. II. 87. 31 år. Tbc. intestini et pulm. 857. 82 år. 2537. 45 år. Peritonit. 2771. 56 år. Bronchopneumoni.
Appendicit. ac. gangr. perf. c. peritonit. diff.	2			Appendectomi + drän. + gastrostomi	1	1					1293. 43 år. Peritonit.
Appendicit. ac. gangr. perf. c. perit. circum.		7		Laparotomi + dränage			6	1			1056. 26 år. Peritonit.
Appendicitperitonit	2			Tunntarmsfistel	2						
Appendicit. chron.	19	33		Appendectomi + sutur	19		33				
Endometriosis append.	1			" + sutur	1						
Frisk appendix	22	12		" en passant	22		12				
Suspicio appendicit.		14		Laparotomi + appendectomi			14				
Enteritis ac.		13		Appendectomi + sutur			13				
Abscessus fossæ Douglasii post appendect.	1	1		Proctotomi + dränage	1		1				
Abscessus subphrenicus post appendicit.	3			Revbensresektion + incision + dränage	3						
Abscessus subphrenicus post appendicit.	1			Punktioner	1						
Antal op.	316	362									
XVII.											
Hernia inguin. mobilis	141	149		Radikaloperation	140	1	149				1749. 72 år. Bronchopneumoni.
Hernia inguin. mobilis + retentio testis	2			Radikaloperation + orchidopexi	2						
Hernia inguin. recid.		11		Radikaloperation			11				
" " incip.		3		Plastik			3				
" " incarc.	18	11		Radikaloperation	16	2	10	1			I. 671. 77 år. Ileus. 2374. 79 år. Perforatio intest. ten. c. peritonit. II. 3242. 74 år. Peritonit.
Hernia inguin. permagna incarc.		1		Radikaloperation + Ablatio testis			1				
Hernia inguin. incarc. c. gangræna intestini tenui		1		Tarmresektion + radikaloperation			1				
Hernia crural.	6	9		Radikaloperation	6		9				
" " recid.		1		"			1				
" " incarc.	11	5		"	10	1	5				2250. 61 år. Ileus.
" " umbilic.	4	5		"	4		5				
" " incarc.	5	1		Herniotomi + radikaloperation	3	2	1				1252. 78 år. Pneum. 1353. 51 år. Ileus + nefrit. chron.
Hernia umbilic. incarc. cum gangræna intest.		1		Radikaloperation + tarmresektion + dränage			1				
Hernia epigastrica	1	1		Radikaloperation	1		1				
" " ventralis in cicatrice	19	20		"	18	1	20				994. 64 år. Pneumoni + volvulus.
Hernia in cicatrice incarc.		1		Herniotomi + radikaloperation				1			1424. 80 år. Myocarditis chron.
Hernia ventralis in cicatrice incarc.	2			Radikaloperation	2						
Antal op.	209	220									
XVIII.											
Abscessus ad anum	10	20	17	Incision + dränage	10		20				
Contractura s. fissura ani	22	41	29	Dilatation forcée	22		41				

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Fistula ani	13	19	—	Klyvning s. excision ..	13	—	—	19	—	—	
Prolapsus recti	3	2	—	Excision + sutur	3	—	—	2	—	—	
” ”	1	—	—	Operation enl. Sarafoff	1	—	—	—	—	—	
Pruritus ani	2	—	—	Neurotoma subcutanea	2	—	—	—	—	—	
Rectocele	—	2	—	Plastik	—	—	—	2	—	—	
Fistula rectovesicalis..	—	2	—	Slutning av fistel	—	—	—	2	—	—	
Tumores hæmorrhoidales	77	92	—	Dilatation forcée + extirpation	77	—	—	92	—	—	
Tumores hæmorrhoidales	—	1	—	Injektion av varicocid	—	—	—	1	—	—	
Hæmorrhoides ani incarc.	—	1	—	Incision	—	—	—	1	—	—	
Termometerskada	—	2	—	Omstickning	—	—	—	2	—	—	
Condylomata accuminata reg. perinei	—	1	—	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	
Cancer recti	1	—	—	Resektion av rectum ..	1	—	—	—	—	—	
” ”	3	—	—	Elektrokoagulation	3	—	—	—	—	—	
” ”	2	9	—	Anus præternaturalis + Abdominosacral extirp. (i séance) ...	2	—	7	—	2	—	
” ”	—	1	—	Utbränning	—	—	—	1	—	—	
” ” inextirp.	11	5	—	Laparotomi + anus præternaturalis	8	—	3	—	3	—	
” ” ”	1	1	—	Explorativ laparotomi	1	—	—	1	—	—	
Antal op.		146	199	46							
XIX.											
Fistula reg. umbilical.	—	1	—	Excision av navel	—	—	—	1	—	—	
Lymphadenitis mesenterii	5	12	—	Appendectomi	5	—	—	12	—	—	
Lymphadenitis mesenterii tbc.	—	1	—	”	—	—	—	1	—	—	
Torsio omenti	2	—	—	Laparotomi + omentresektion	2	—	—	—	—	—	
Ruptura musc. recti cum hæmatoma	—	1	—	Sutur	—	—	—	1	—	—	
Peritonit. ac. ex.	1	—	—	Laparotomi + appendectomi	1	—	—	—	—	—	
” ac. diff. purul.	—	1	—	Laparotomi + dränage	—	—	—	1	—	—	
” ” tuberculosa..	1	1	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	1	—	—	
Peritonit. chron. c. adhæsiva	2	—	—	” ”	1	—	—	1	—	—	
Abscessus intraperitonealis	4	5	—	Laparotomi + lysis ...	2	—	—	—	—	—	
Suspicio abscess. intra-abdominal.	—	3	—	Laparotomi + incision + dränage	4	—	—	5	—	—	
Ascites	5	15	1	Explorativ laparotomi + dränage	—	—	—	3	—	—	
Adipositas parietal. abdominis	—	1	—	Laparocentes	4	—	1	11	—	4	
Pseudomyxoma peritonei	—	1	—	Exstirp. av hud och fett	—	—	—	1	—	—	
				Exstirp. av peritonealsäck	—	—	—	1	—	—	
Thrombosis art. meseraic.	—	1	—	Laparotomi + tarmresektion	—	—	—	—	—	1	

Ruptura subcutanea mesenterii + Ruptura mesenterii
 Hamatoma intraperitoneale
 Zittel op.
 Hydronephrosis
 Pyonephrosis
 Tuberculosis renalis
 Zephtolitis
 826. 62 år. Bronchopneumoni. 31. 56 år. Insufficient. cordis.
 I. 2145/40. 69 år. Kachexi. 1187. 78 år. Bronchopneum. + encephalit. hæmorrhag. 1571. 73 år. Embolia pulm. II. 340. 65 år. Peritonit. 1743. 73 år. Levermetastaser.
 Fistula ureteris
 Stenosis ureteris
 Lithiasis vesicæ urinæ
 Lithiasis vesicæ urinæ
 Lithiasis vesicæ urinæ
 Lithiasis vesicæ urinæ
 I. 2613. 53 år. Cancer ventr. Kachexi. II. 481. 50 år. Cancer ventr. 598. 66 år. Myocardit. chron. 1797. 81 år. Thrombosis cerebri. 3146/40. 37 år. Carcinosis peritonei.
 1096. 65 år. Embolia pulm.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ruptura subcutan. musc. obliq. + Ruptura mesenterii				Sutur av muskulatur och mesenterialruptur						1	
Hæmatoma intraperitoneal.			1	Laparotomi + uttorkning + dränage						1	
Antal op.	20	46	1								
XX.											
Hydronephrosis	1			Explorativt njursnitt + mobilisering av urteär	1						
”		2		Friläggning av njure + delning av aberrant njurkär				1		1	208. 27 år. Sepsis.
Pyonephrosis	1	2		Nephrectomi + dränage	1			1		1	291. 75 år. Bronchopneumoni.
Tuberculosis renis	6	7		Nephrectomi + dränage	6			7			
Nephrolithiasis	1			Laparotomia explorativa	1						
”		7	12	Pyelolithotomi + drän.	7			12			
”		2		Nephrolithotomi + dränage	1		1				2460. 46 år. Dubbel-
Ureterolithiasis	1	4		Ureterolithotomi + dränage	1			4			sidig calculös pyonephros.
”		1		Endovesical extraktion med Zeiss kateter. . .	1						
”		6		Endovesical uppklippning av uretär				6			
Hypernephroma renis .	4	5		Nephrectomi + dränage	4			4		1	475. 42 år. Metastaser.
Ren cysticus	1			Explorativt njursnitt + provincision	1						
Cysta renis		1		Explorativt friläggning av njure + exstirp. av cysta				1			
Fistula ureteris	1			Revision	1						
Stenosis ureteris	2			Ureterdilatation genom operation	2						
”		1		Ureterolysis + nefropexi				1			
Ureterocele		1		Endovesical bränning .				1			
Antal op.	28	41									
XXI.											
Lithiasis vesicæ urinariæ	4	3		Sectio alta + extraktion	4			2		1	560. 69 år. Bronchopneumoni.
Lithiasis vesicæ urinariæ	4			Vidgning av fistel + extraktion	3		1				485. 71 år. Infarkt, myocardit.
Lithiasis vesicæ urinariæ		3		Lithotripsi				3			
Fistula vesicæ urinariæ		1		Sutur av blåsa + drän.				1			
Incontinentia urinæ . .		4		Plastik				4			
Hæmorrhagia intravesical post elektrosectionem		1		Sectio alta + dränage				1			
Papilloma vesicæ urinariæ		1		Sectio alta + exstirpation				1			
Papilloma vesicæ urinariæ	2	3		Endovesical elektrokoagulation	2			2		1	680. 70 år. Tumor vesicæ urinariæ + Uræm.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Papilloma vesicae urinariae	1	—	—	Sectio alta + exstirpation + radiuminläggn.	1	—	—	—	—	—	
Papilloma vesicae urinariae	2	—	—	Sectio alta + elektrokoagulation	2	—	—	—	—	—	
Papilloma vesicae urinariae	1	—	—	Sectio alta + provexcision	1	—	—	—	—	—	
Cancer vesicae urinariae	2	—	—	Sectio alta + elektrokoagulation + radiuminläggn	2	—	—	—	—	—	
Antal op.	16	16	—								
XXII.											
Casus pro sterilisatione	2	3	—	Vasectomia bilateralis .	2	—	—	3	—	—	
Atrophia prostatae	1	—	—	” ” ” ”	1	—	—	—	—	—	
Lithiasis prostatae	—	1	—	Sectio alta + prostata-tomi + extraktion ..	—	—	—	—	—	1	1369. 64 år. Bronchopneumoni.
Hypertrophia prostatae	19	17	—	Vasectomia bilateralis .	18	—	1	15	—	2	I. 2020. 76 år. Urämi. II. 959. 70 år. Cystopyelonephrit. 1323. 76 år. Myocardit. chron. 127. 72 år. Myocardit. chron. 436. 73 år. Emboli. 492. 81 år. Nephroscleros. 560. 69 år. Bronchopneumoni. 2963. 78 år. Myocard. chron.
” ”	6	25	—	Transvesical prostatectomi	6	—	—	20	—	5	
” ”	8	—	—	Vasectomia bilateralis + (senare) transvesical prostatectomi ...	8	—	—	—	—	—	
” ”	4	—	—	Vasectomia bilateralis + suprapubisk blåsfistel	4	—	—	—	—	—	
XXVII.											
” ” ” ”	2	22	—	Elektroresektion	2	—	—	20	—	2	296. 83 år. Nephrit. ac. 3226. 75 år. Degenerat. myocardi.
Sclerosis colli vesicae urinar.	—	2	—	Sprängning av blåshalsen	—	—	—	2	—	—	
Prostatitis ac. supp. . .	—	1	—	Incision + dränage ...	—	—	—	1	—	—	
” ” ” ”	—	1	—	Elektroresektion	—	—	—	1	—	—	
Cancer prostatae	6	2	—	” ” ” ”	6	—	—	1	1	—	
” ” ” ”	1	1	—	Transvesical prostatectomi	1	—	—	—	1	—	
” ” ” ”	3	—	—	Suprapubisk blåsfistel	2	—	1	—	—	—	2576/40. 76 år. Embolia cerebri.
” ” ” ”	5	—	—	Vasectomia bilateralis .	4	—	1	—	—	—	1537. 71 år. Urämi.
Antal op.	57	75	—								
XXIII.											
Phimosis s. paraphimosis	19	11	—	Plastik	19	—	—	11	—	—	
Phimosis	—	—	1	Dorsalsnitt	—	—	—	—	—	—	
Strictura urethrae	1	—	—	Sectio alta + retrograd sondering	1	—	—	—	—	—	
Fistula urethrae	—	1	—	Exstirpation	—	—	—	—	1	—	
Fistula urethrae post stricturam	—	1	—	Sectio alta	—	—	—	—	1	—	
Ruptura urethrae	—	1	—	Sutur	—	—	—	—	1	—	
Polypus ”	—	4	2	Evulsion s. diatermi-bränning	—	—	—	—	4	—	
Condylomata accumulata penis	—	1	—	Elektrokoagulation ...	—	—	—	—	1	—	
Antal op.	20	19	3								

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
XXIV.											
Retentio testis	1	—	—	Ablatio testis	1	—	—	—	—	—	—
" "	—	5	—	Orchidopexi	—	—	—	5	—	—	—
Epididymit. " chron.	3	4	—	Epididymectomi	3	—	—	—	4	—	—
" " tuberculosa	2	1	—	" "	2	—	—	—	1	—	—
" " "	1	1	—	Ablatio testis	1	—	—	—	1	—	—
Hydrocele testis	19	21	—	Operation enl. Winkelmann	19	—	—	—	21	—	—
" "	7	—	—	Operation enl. Bergmann	7	—	—	—	—	—	—
" "	—	—	4	Punktion	—	—	—	—	—	—	—
" " funiculi	1	—	—	Exstirpation	1	—	—	—	—	—	—
Varicocele testis	9	—	—	Operation enl. Londres	9	—	—	—	—	—	—
" "	—	8	—	" " G.Nilsson	—	—	—	—	8	—	—
Seminoma testis	2	—	—	Ablatio testis	2	—	—	—	—	—	—
Myxofibroma testis	1	—	—	" "	1	—	—	—	—	—	—
Spermatocele	—	2	—	Exstirpation	—	—	—	—	2	—	—
Abscessus penis	—	—	1	Incision	—	—	—	—	—	—	—
Papilloma penis	—	—	1	Exstirp. med diatermi	—	—	—	—	—	—	—
Antal op.	46	42	6								
XXV.											
Prolapsus vaginæ	—	1	—	Kolporaphia anterior + Kolpoperineoraphia	—	—	—	—	1	—	—
Pyosalpinx	—	1	—	Salpingectomi + drän.	—	—	—	—	1	—	—
Salpingo-oophorit ac.	4	8	—	Laparotomi + appendectomi	4	—	—	—	8	—	—
" " "	1	—	—	Salpingectomi	1	—	—	—	—	—	—
" " " chron.	2	1	—	" "	2	—	—	—	1	—	—
" " "	1	—	—	Salpingostomi	1	—	—	—	—	—	—
" " "	1	—	—	Laparotomi + lysis	1	—	—	—	—	—	—
Salpingo-oophorit tuberculosa	1	1	—	Salpingectomia bilateralis	1	—	—	—	1	—	—
Salpingo-oophorit tuberculosa	—	—	—	Salpingo-oophorectomi	—	—	—	—	1	—	—
Endometrit.	1	—	—	Abrasio mucosæ uteri	1	—	—	—	—	—	—
Bartholinitis ac.	1	—	6	Incision	1	—	—	—	—	—	—
Graviditas tubar. rupta	7	4	—	Salpingectomi	7	—	—	—	4	—	—
Cysta ovarii	—	4	—	Resektio ovarii (ev. + salpingectomi)	—	—	—	—	4	—	—
" " " torta	3	4	—	Salpingo-oophorectomi	3	—	—	—	4	—	—
" " " rupta	4	4	—	Resectio ovarii	4	—	—	—	4	—	—
Kystoma ovarii	2	—	—	Salpingo-oophorectomi	2	—	—	—	—	—	—
" " " rupta	2	—	—	" "	2	—	—	—	—	—	—
" " "	1	—	—	Laparotomi + punktion	1	—	—	—	—	—	—
Cysta parovarialis	1	—	—	Exstirpation	1	—	—	—	—	—	—
Pyovarium rupta c. peritonit.	1	—	—	Oophorectomi + dränage	1	—	—	—	—	—	—
Cancer ovarii	3	—	—	Salpingo-oophorectomia bilateralis	3	—	—	—	—	—	—
" "	—	1	—	Salpingo-oophorectomia	—	—	—	—	1	—	—
" "	—	3	—	Oophorectomi	—	—	—	—	3	—	—
" " " c. ascitide	7	—	—	Laparocentes	7	—	—	—	—	—	—
" " " inextirp.	—	4	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	4	—	—
" " "	—	1	—	Anus præternaturalis	—	—	—	—	1	—	—
Sarcoma ovarii	—	1	—	Explorativ laparotomi	—	—	—	—	1	—	—

1 532. 55 år. Emboli.

1 1455. 60 år.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Myoma uteri	3	1		Supravaginal uterusam- putation	3			1			
" "	1	1		Enukleation av myom.	1			1			
Polypus cervicis uteri		1		Exstirpation				1			
Suspicio cancer. uteri		1		Abrasio				1			
Cancer corporis uteri..		1		Op. enl. Wertheim				1			
" uteri et recti ..		3		Anus præternaturalis				3			
" vulvæ	1			Elektrokoagulation + dubbelsidig körtelut- rymning				1			
Hydrocele muliebris ..	1			Exstirpation	1						
Metrorrhagia	1	2		Abrasio mucosæ uteri	1			2			
Antal op.	50	48	6								
XXVI.											
Cysta dermoid. reg. sac- ral	14	14		Exstirpation	14			14			
Cysta dermoid. reg. sac- ral infecta		7	27	Incision + dränage ..				7			
Osteomyelitis tbc. pel- vis		1		Revision				1			
Tbc. ossis ischii		1		Incision + utskrapning + dränage				1			
Ruptura symfysis		1		Osteosyntes				1			
Fractura pelvis	1			Trådsträck	1						
Antal op.	15	24	27								
XXVII.											
A. Missbildningar och deformiteter.											
Deformatio pedis		3		Plastik				3			
Deformatio dig. ped.	3			Exartikulation	3						
" " " "	1			Resektion	1						
Hallux valgus	28	13		Plastisk operation	28			13			
Hallux rigidus	1	1		Plastik operation	1			1			
Digitus malleus	11	4	2	Osteoplastik l. tenoto- mi	11			4			
Exostosis	1	37	1	Avmejsling				37			
Clavus		3	34	Exstirpation				3			
Clavus infectus	2		17	Incision			2				
Fotvärta			7	Exstirpation							
Elefantiasis extrem. in- fer.	1			Operation enl. Condol- eon	1						
Contractura articul. humero-scapularis ..	4	3		Brisement forcé	4			3			
Contractura palmaris (Dupuytren)	7	3	2	Exstirpation av palma- ris-aponeurosen (ev. fri hudplastik)	7			3			
Contractura dig. man.	1			Senförlängning	1						
Contractura dig. man. (Dupuytren)		1		Amputatio phal. dig. ...				1			
Contractura dig. ped.	1			Tenotomi	1						
Contractura art. gen. ...	3			Trådsträck	3						
" " " "	6			Brisement forcé	6						
Anchylosis art. gen. ...	1			Ledplastik enl. Putti ..	1						
Pseudarthrosis clavic.	1			Resectio claviculae	1						
" ulnæ	2			Fri bentransplantation	2						

300

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Pseudarthrosis ossis navicularis	1	—	—	Operation enl. Matti ..	1	—	—	—	—	—	
Pseudarthrosis ossis navicularis	2	—	—	Exstirpation av naviculare	2	—	—	—	—	—	
Pseudarthrosis tibiæ	1	—	—	Operation enl. Levan-der	1	—	—	—	—	—	
Antal op.	78	68	63								
B. Traumatiska affektioner.											
Laceratio man s. ped.	5	4	28	Revision (ev. + amputatio dig.)	5	—	—	4	—	—	
" " " "	3	—	—	Revision + sutur + hudtransplantation	3	—	—	—	—	—	
" " " "	1	—	—	Amputatio antebrachii	1	—	—	—	—	—	
" pedis	—	1	—	Amputatio antecurvis	—	—	—	1	—	—	
Fractura claviculæ ...	1	—	—	Osteosyntes	1	—	—	—	—	—	
Fractura colli chir. humeri	1	—	—	Trådsträck	1	—	—	—	—	—	
Fractura colli chir. humeri	1	—	—	Reposition + gips ...	1	—	—	—	—	—	
Fractura colli chir. humeri	1	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	—	1	—	1	—	—	
Fractura colli anatom. humeri	—	1	—	Blodig reposition	—	—	—	1	—	—	
Fractura humeri	—	—	2	Reposition	—	—	—	—	—	—	
Fractura humeri diafys.	—	1	—	Trådsträck	—	—	—	1	—	—	
" " " "	2	—	—	Reposition + gips ...	2	—	—	—	—	—	
" " " "	1	2	—	Blod. repos. + osteosyntes	1	—	—	2	—	—	
Fractura humeri diafys. compl.	—	1	—	Trådsträck	—	—	—	1	—	—	
Fractura humeri supracondyl.	1	—	—	Reposition + gips ...	1	—	—	—	—	—	
Fractura humeri supracondyl.	1	—	—	Osteosyntes + gips ..	1	—	—	—	—	—	
Fractura extr. inf. humeri	1	—	—	" + " " "	1	—	—	—	—	—	
Fractura intraarticul. cubiti	1	—	—	Blodig reposition + gips	1	—	—	—	—	—	
Fractura intraarticul. cubiti cum corpore liber.	—	1	—	Arthrotomi + extraktion	—	—	—	1	—	—	
Fractura olecrani	2	3	—	Blodig repos. + osteosyntes	2	—	—	3	—	—	
Fractura olecrani compl.	—	1	—	Blodig repos. + osteosyntes	—	—	—	1	—	—	
Fractura antebrachii ..	—	—	4	Reposition + gips ...	—	—	—	—	—	—	
" " " "	2	1	—	Blodig repos. + osteosyntes	2	—	—	1	—	—	
Fractura antebrachii compl.	—	1	—	Blodig repos.	—	—	—	1	—	—	
Fractura antebrachii compl.	1	—	—	Revision + osteosyntes + gips	1	—	—	—	—	—	
Fractura s. infract. radii	3	—	125	Reposition + gips ...	3	—	—	—	—	—	
Fractura capit radii ..	3	—	—	Exstirpation av fragment	3	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Fractura radii compl.	—	1	—	Exstirp. av radiushu-	—	—	—	1	—	—	
Fractura proc. coron.	—	—	—	Exstirpation av frag-	—	—	—	—	—	—	
ulnae	1	—	—	ment	—	—	1	—	—	—	
Fractura ossis metacar-	—	—	—	Extension	—	—	—	—	—	—	
palis	—	—	2	Reposition + gips	—	—	—	—	—	—	
Fractura ossis metacar-	1	—	—	Osteosyntes + gips	1	—	—	—	—	—	
palis	1	—	—	Trådsträck l. Schmertz'	—	—	—	—	—	—	
Fractura dig. man	—	2	—	klämmare	—	—	—	2	—	—	
" " "	1	—	—	Blodig reposition +	—	—	—	—	—	—	
" " "	1	—	—	trådsträck	1	—	—	—	—	—	
" " "	1	—	—	Osteosyntes + gips	1	—	—	—	—	—	
Fractura compl. dig.	1	—	—	Excision + trådsträck	1	—	—	—	—	—	
man.	1	—	—	Reposition + gips +	—	—	—	—	—	—	
Fractura compl. dig.	—	—	5	fixation	—	—	—	—	—	—	
man.	—	—	5	Excision + blodig re-	—	—	—	—	—	—	
Fractura compl. dig.	2	2	—	position	2	—	—	2	—	—	
man.	2	2	—	Trådsträck l. Schmertz'	—	—	—	—	—	—	
Fractura colli femoris	43	23	—	klämmare	41	—	2	21	—	2	I. 2500. 69 år. Seni-
" " "	2	—	—	Reposition + gips	2	—	—	—	—	—	litas. 2936. 55 år. Hæ-
" " "	38	21	—	Osteosyntes enl. Sven	38	—	—	—	—	—	morrhagia cerebri. II.
" " "	38	21	—	Johansson	38	—	—	—	—	—	1002. 66 år. Diabetes
Fractura colli femoris	2	7	—	Extraktion av spik	2	—	—	—	—	—	mellitus + V. O. C.
op. male sanata	2	—	—	Trådsträck	2	—	—	—	—	—	3055. 81 år. Myo-
Fractura colli femoris	2	—	—	Osteosyntes enl. Sven	—	—	—	—	—	—	cardit. chron.
op. male sanata	1	2	—	Johansson	1	—	—	—	—	—	II. 2331. 84 år. Lipem-
Fractura colli femoris	1	—	—	Fri bentransplantation	1	—	—	—	—	—	boli.
op. male sanata	1	—	—	Trådsträck	17	—	2	—	—	—	
Fractura femoris per-	19	—	—	Trådsträck + blodig	17	—	—	—	—	—	
trochanterica	19	—	—	reposition	1	—	—	—	—	—	
Fractura femoris sub-	1	—	—	Osteosyntes + gips	1	—	—	—	—	—	
trochanterica	1	—	—	Trådsträck l. Schmertz'	—	—	—	—	—	—	
Fractura femoris dia-	2	2	—	klämmare	2	—	—	2	—	—	
fys.	2	2	—	Trådsträck + (senare)	—	—	—	—	—	—	
Fractura femoris dia-	3	—	—	osteosyntes	3	—	—	—	—	—	
fys.	3	—	—	Trådsträck l. Schmertz'	—	—	—	—	—	—	
Fractura femoris dia-	—	1	—	klämmare	—	—	—	—	—	—	
fys compl.	—	1	—	Trådsträck	—	—	—	—	—	—	
Fractura condyl. femo-	1	—	—	Revision	2	—	—	—	—	—	
ris	1	—	—	Blod. repos. + osteo-	2	—	—	—	—	—	
Status post fracturam	2	—	—	syntes	1	—	—	—	—	—	
femoris	2	—	—	Trådsträck l. Schmertz'	1	—	—	—	—	—	
Fractura patellæ	1	1	—	klämmare	15	—	—	—	—	—	
" antecurris	15	11	—	Trådsträck l. Schmertz'	15	—	—	—	—	—	
" " "	15	11	—	klämmare	15	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Fractura antecurris ..	1	—	3	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura tibiae compl.
” ” ..	5	3	—	Blodig repos. (ev. + osteosyntes)	5	—	—	3	—	—	Fractura procr. coron.
Fractura antecurris male sanata	1	—	—	Osteotomi + trådsträck	1	—	—	—	—	—	Fractura ossis metacar. palis
Fractura compl. antecurur.	1	—	—	Excision + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura ossis metacar. palis
Fractura compl. antecurur.	7	3	—	Excision av sår + trådsträck	7	—	—	3	—	—	Fractura ossis metacar. palis
Fractura compl. antecurur.	1	—	—	Excision + blodig reposition + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura dig. man.
Fractura compl. antecurur.	2	—	—	Osteosyntes	2	—	—	—	—	—	Fractura dig. man.
Fractura compl. antecurur. male sanata ..	—	1	—	Borrning enl. Beck ..	—	—	—	1	—	—	Fractura dig. man.
Fractura tibiae	16	2	—	Trådsträck	16	—	—	2	—	—	Fractura compl. dig. man.
” ”	11	1	—	Osteosyntes	11	—	—	1	—	—	Fractura compl. dig. man.
Gaffelsprängning	1	—	—	” med skruv ..	1	—	—	—	—	—	Fractura compl. dig. man.
Fractura malleol. med.	1	—	—	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura compl. dig. man.
Fractura malleol. compl.	—	1	—	Excision + reposition	—	—	—	1	—	—	Fractura compl. dig. man.
Fractura malleol. compl.	—	1	—	Trådsträck l. Schmetz' klämmare	—	—	—	1	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura bimalleolaris	15	—	—	Reposition + gips	15	—	—	—	—	—	Fractura collis lemoris
” ” ..	1	—	—	Trådsträck	1	—	—	—	—	—	Fractura collis lemoris
” ” ..	10	1	—	Blodig reposition + osteosyntes	10	—	—	1	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura bimalleolaris compl.	1	—	—	Excision + reposition + gips	—	—	—	1	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura trimalleolaris	1	—	—	Reposition + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura collis lemoris
” ” ..	3	2	—	Osteosyntes	3	—	—	2	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura calcanei	—	1	—	Reposition enl. Böhler + trådsträck	—	—	—	1	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura metatarsal. ped.	—	1	—	Trådsträck l. Schmetz' klämmare	—	—	—	1	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura op. male sanata	—	1	—	Bentransplantation ...	—	—	—	1	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura compl. oss. metatarsalis	1	—	—	Excision + reposition + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura compl. oss. metatarsalis	1	—	—	Excision + osteosyntes + gips	1	—	—	—	—	—	Fractura collis lemoris
Fractura compl. dig. ped.	1	—	—	Excision + trådsträck.	1	—	—	—	—	—	Fractura collis lemoris
Amputatio cruris s. antecurris male sanata.	5	3	—	Revision l. reamputation	5	—	—	3	—	—	Fractura lemoris dia.
Status post amputat.	1	—	—	Periarteriell sympatectomi	1	—	—	—	—	—	Fractura lemoris dia.
Dålig amputationsstump	1	—	—	Hudplastik	1	—	—	—	—	—	Fractura lemoris dia.
Status post amputation. antibrachii	—	1	—	Exstirpation av neurofibrom	—	—	—	1	—	—	Fractura lemoris dia.
Luxatio humeri	—	—	50	Reposition + fixationsförband	—	—	—	—	—	—	Fractura condyl. lemo.
Luxatio articulat. humero-scapular.	—	1	—	Blodig reposition	—	—	—	1	—	—	Fractura condyl. lemo.
Luxatio articulat. acromioclavicular.	1	1	—	Blodig reposition + fixation med fascia ..	1	—	—	1	—	—	Fractura condyl. lemo.
Luxatio cubiti	—	—	7	Reposition + fixationsförband	—	—	—	—	—	—	Fractura condyl. lemo.

1478. 81 år. Urämi.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Luxatio habitual. humeri	1	—	—	Plastik enl. Campbell..	1	—	—	—	—	—	—
Luxatio compl. art. cubiti	1	—	—	Excision + reposition + gips	1	—	—	—	—	—	—
Luxatio extr. inf. ulnæ	1	—	—	Fixation m. metalltråd	1	—	—	—	—	—	—
” ” ” ”	1	—	—	Resektion av ulna	1	—	—	—	—	—	—
Luxatio phal. dig. man. s. ped.	—	—	14	Reposition + gips	—	—	—	—	—	—	—
Luxatio compl. dig. man.	1	—	—	Blodig reposition	1	—	—	—	—	—	—
Luxatio coxæ	1	—	—	Reposition	1	—	—	—	—	—	—
” art. gen.	1	—	—	” + trådsträck	1	—	—	—	—	—	—
” patellæ	—	—	1	”	—	—	—	—	—	—	—
” habit. patellæ	—	1	—	Plastik enl. Campbell..	—	—	—	1	—	—	—
” pedis. inveterat.	—	1	—	Blodig repos. + tenotomi	—	—	—	1	—	—	—
” hallucis	1	—	—	Blodig reposition	1	—	—	—	—	—	—
Læsio s. ruptura menisci	12	16	—	Arthrotomi + exstirpation av menisk	12	—	—	16	—	—	—
Suspicio læsion. s. rupturæ menisci	3	1	—	Explorativ arthrotomi. Arthrotomi + extraktion	3	—	—	1	—	—	—
Corpus liberum in articulo	7	9	—	Arthrotomi + extraktion	7	—	—	9	—	—	—
Suspicio corporis liberi in articulo	—	1	—	Explorativ arthrotomi. Exstirp. av bursa præpatell.	—	—	—	1	—	—	—
Contusio genus in bursa præpatell. penetrans.	—	1	—	Arthrotomi + excision	—	—	—	1	—	—	—
Chondromalacia patellæ et femoris	—	1	—	Excision av brosk	3	—	—	—	—	—	—
Chondromalac. patellæ	3	—	—	Punktion	1	—	—	—	—	—	—
Hæmarthrosis genus	1	—	24	Arthrotomi + excision + utskrapning	—	—	—	1	—	—	—
Osteochondritis dissecans	—	1	—	Explorativ friläggning.	1	—	—	—	—	—	—
Ruptura tend. m. supraspinati	1	—	—	Arthrotomi + sutur ..	—	—	—	3	—	—	—
Ruptura aponeurosis. supraspinat.	—	3	—	Senplastik l. sensutur ..	4	—	—	3	—	—	—
Ruptura tend. musculi. dig. man.	1	1	—	” ” ”	1	—	—	1	—	—	—
Abscisio tend. musculi. dig. man.	8	2	—	Sensutur	8	—	—	2	—	—	—
Abscisio tend. dig. man. sive ped.	11	22	20	”	11	—	—	22	—	—	—
Abscisio nervi	1	—	—	Nervsutur	1	—	—	—	—	—	—
Læsio nervi	4	—	—	Fri fascietransplantat. + fixation av nerven	4	—	—	—	—	—	—
” ”	—	2	—	Sutur el. ligatur	—	—	—	2	—	—	—
Paresis nervi	—	1	—	Explorativ friläggning + ombäddning m. fett	—	—	—	1	—	—	—
Combustio brachii	—	2	—	Brisment forcé + hudtransplantation enl. Thiersch.	—	—	—	2	—	—	—
Antal op.		326	183	285							
C. Inflammationer.											
Hidradenit. axillæ	1	3	50	Incision	1	—	—	3	—	—	—
Panaritium	9	4	94	”	9	—	—	4	—	—	—
Paronychia	—	1	77	Incision ev. evulsio unguis	—	—	—	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Unguis incarnatus	—	3	15	Evulsio unguis el. exstirpation	—	—	—	3	—	—	—
” ” ” ”	10	4	33	Operation enl. König	10	—	—	4	—	—	—
Malacia ossis lunati	—	2	—	Borrning enl. Beck	—	—	—	2	—	—	—
Peritendinitis calcarea	—	1	—	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	—
Tendovaginitis supp.	3	4	6	Incision	3	—	—	4	—	—	—
Tendovaginitis tuberculosa	1	—	—	Exstirpation	1	—	—	—	—	—	—
Tendovaginitis stenosa	2	—	1	Klyvning av senskida	2	—	—	—	—	—	—
Osteomyelitis s. osteitis s. osteoarthritis	1	9	2	Incision (ev. + utskrapning) + dränage	1	—	—	8	1	1168.	23 år. Aeremboli.
Osteomyelitis s. osteitis	8	7	—	Uppmejsling + sekvestrotomi	8	—	—	7	—	—	—
Osteitis sept. dig. man.	1	—	—	Exartikulation	1	—	—	—	—	—	—
Osteoarthritis dig. ped.	—	1	—	” ” av tå	—	—	—	1	—	—	—
Osteitis tbc.	1	1	—	Uppmejsling	1	—	—	1	—	—	—
Osteitis tbc. dig. man.	1	—	—	Exartikulation	1	—	—	—	—	—	—
Lymphoma tbc. axillæ	3	—	—	Exstirpation	3	—	—	—	—	—	—
” ” ” ”	1	—	—	Utrymning av axillen	1	—	—	—	—	—	—
Lymphogranulomatosis	1	—	—	Provxstirpation av körtel	1	—	—	—	—	—	—
Bursitis præpatellaris	—	2	—	Incision	—	—	—	2	—	—	—
Abscessus chron. tibiæ	3	—	—	Uppmejsling + dränage	3	—	—	—	—	—	—
” calcanei	1	—	—	” ” ”	1	—	—	—	—	—	—
Synovitis s. gonitis chron. art. gen.	1	3	—	Explorativ arthrotomi	1	—	—	3	—	—	—
Arthrosis deformans coxæ	2	—	—	Trådsträck	2	—	—	—	—	—	—
Arthritis (Arthrosis) deformans genus	—	2	—	Arthrotomi	—	—	—	2	—	—	—
Malum coxæ senil.	—	4	—	Borrning enl. Graber-Duverney	—	—	—	4	—	—	—
Antal op.	50	51	278								
D. Övriga fall.											
Osteoma dig. man.	1	—	—	Avmejsling	1	—	—	—	—	—	—
Chondroma dig. man.	1	—	—	Exstirpation	1	—	—	—	—	—	—
Osteochondroma clavicularæ	—	1	—	Resektion av klavikel + osteosyntes + tibia-spång	—	—	—	1	—	—	—
Osteochondroma tibiæ	2	—	—	Avmejsling	2	—	—	—	—	—	—
Osteochondrit. disse-cans	1	—	—	Arthrotomi + utmejsl.	1	—	—	—	—	—	—
Lymphosarcoma lymphogland. axillæ	—	1	—	Exstirpation	—	—	—	1	—	—	—
Lymphogland. carcinomatosa axillæ	1	—	—	”	1	—	—	—	—	—	—
Lymphogland. sarcomatosa reg. inguin.	1	—	—	Utrymning enl. Ducuing	1	—	—	—	—	—	—
Lymphogland. carcinomatosa reg. inguin.	1	—	—	” ” ”	1	—	—	—	—	—	—
Lymphogland. luetica reg. inguin.	1	—	—	Provxstirpation	1	—	—	—	—	—	—
Sarcoma genus	—	1	—	Utrymning av körtlar i ljumske	—	—	—	—	1	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cancer cutis man.	—	1	—	Amputatio dig. et metacarpal.	—	—	—	—	1	—	—
„ recidiv. man...	—	1	—	Amputatio antibrachii.	—	—	—	—	1	—	—
„ cruris	—	1	—	Exartikulation av ben i höftleden	—	—	—	—	1	1416.	65 år. Metastaser. Anæmia sec.
„ antecurris	—	1	—	Amputatio femoris	—	—	—	—	1	—	—
(Suspicio) thrombosis venæ	—	13	—	Venografi	—	—	—	—	13	—	—
Varices cruris et antecurris	—	5	—	„	—	—	—	—	5	—	—
Varices	—	321	—	Injektion	—	—	—	—	—	—	—
Varices cruris et antecurris	152	281	—	Hög underbindning av vena saphena magna + injektion	152	—	—	—	281	—	—
Varices cruris et antecurris	—	6	—	Hög underbindning av vena saphena magna + extirpation	—	—	—	—	6	—	—
Varix rupta	—	2	—	Sutur	—	—	—	—	—	—	—
Aneurysma arterioven. femoris	1	—	—	1. Arteriografi. 2. Ligatur av vena och art. femoris. 3. Ligatur av art. hypogastrica. 4. Amputatio antecurris	1	—	—	—	—	—	—
Embolia arter. femoral. gangr.	—	3	—	Amputatio antecurris s. cruris	—	—	—	—	1	2	246. 75 år. Infaret. myocardii inveterat.
Endoarteritis obliterans	—	4	—	Periarteriell sympatectomi	—	—	—	—	4	—	1272. 73 år. Myocardit. chron.
Morbus Raynaudi	—	2	—	Ganglionektomi	—	—	—	—	2	—	—
Morbus Bùrger	3	—	—	Periarteriell sympatectomi	—	3	—	—	—	—	—
„	1	—	—	Underbensamputation ..	—	1	—	—	—	—	—
Thrombophlebit. supp.	1	—	—	Incision	—	1	—	—	—	—	—
Gangræna senil. s. diabet. dig. ped.	—	3	—	Periarteriell sympatectomi	—	—	—	—	3	—	—
Gangræna senil. s. diabet. ped.	1	4	—	Revision	—	1	—	—	4	—	—
Gangræna senil. dig. ped.	2	1	—	Exartikulation av tå ..	—	2	—	—	1	—	—
Gangræna senil. s. diabet. ped.	9	7	—	Amputatio antecurris s. cruris	—	6	3	6	1	I. 2315. 80 år. Uræmi. 1544. 79 år. Bronchopneum. 2438. 64 år. Cardioscleros. II. 1111. 69 år. Insufficient. cordis.	—
Gangræna ped. post emboliam	1	—	—	Underbensamputation	—	1	—	—	—	—	—
Ulcus chron. ped.	—	1	—	Exstirpation	—	—	—	—	1	—	—
Onychogryphosis	2	2	11	Evulsio unguis	—	2	—	—	2	—	—
Antal op.	182	339	334								
XXVIII.											
Vulnus	20	55	1256	Sutur (ev. eft. excision)	20	—	—	—	55	—	—
„ infect.	—	5	189	Incision + dränage ...	—	—	—	—	5	—	—
„ op. male sanat.	8	22	—	Sekundärsutur	8	—	—	—	22	—	—
Ulcus chron. cutis	1	—	—	Excision	1	—	—	—	—	—	—
Myit. m. peron.	1	—	—	„	1	—	—	—	—	—	—
Defectus cutis	6	4	8	Hudtransplantation enl. Thiersch	—	6	—	—	4	—	—
Lymphadenit sept.	2	—	—	Incision	—	2	—	—	—	—	—
„	5	—	—	Exstirpation	—	5	—	—	—	—	—
Lymphangitis s. lymphadenitis	—	6	—	Incision + dränage ...	—	—	—	—	6	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Cicatrix	3	1	2	Excision + sutur	3			1			
"	5	2		Plastik	5			2			
Necrosis post inject.		1		Excision + sutur				1			
Lipoma	14	11	26	Exstirpation	14			11			
Papilloma		1	10	"				1			
Fibroma, angiofibroma	8	4	135	"	8			4			
Atheroma	5	11	79	"	5			11			
" infect.			55	Incision + utskrapning							
Dermoid.			1	Exstirpation							
Granuloma		1		"				1			
Hygroma	6	13		"	6			13			
Teratoma		1		"				1			
Neurinoma		1	2	"				1			
Verruca	8	2	94	"	8			2			
" infect.			5	Incision							
Cysta		2		Exstirpation				2			
Epitelcysta			5	Excision							
Ganglion	12	4	22	Exstirpation l. incision	12			4			
Lymphangioma		1	5	Exstirpation				1			
Hæmangioma	7	1		"	7			1			
Keloid			1	"							
Nævus	4	1	13	"	4			1			
Nævus hæmangiomatosus		1		Plastik + hudtransplantation enl. Thiersch				1			
Hæmatoma	12		31	Punktion	12						
" infect.		3	11	Incision				3			
" subunguale			16	Trepanation l. evulsio unguis							
Bursitis ac.	5	4	10	Incision	5			4			
" chron.	10			Exstirpation	10						
" s. hygroma			9	"							
Carbunculus. Furunculus	6	13	125	Incision (ev. + drän.)	6			13			
Abscessus. Phlegmone	60	40	176	" " "	57	3	38	2	1.	976. 69 år. Diabetes.	
Corpus alienum (även osteosyntesmaterial)	35	4	171	Alienatio	35			4			1379. 67 år. Sarcoma pelvis. 1970. 70 år.
Tumor cutis	17	1		Exstirpation	17			1			Cancer ves. urinar. et vaginae.
Lymphosarcoma cutis		1		"				1			
Sarcoma cutis		1		Excision				1			II. 1701. 69 år. Stricture urethræ cum rupt.
Cancer cutis	1			" (med diatermi)	1						103. 70 år. Diabetes mellitus.
Cancermetastas		1		Exstirpation				1			
Antal op.	261	219	2466								
XXIX.											
Anæmia gravis secundaria	122	81		Blodtransfusion	122			79	2	2221. 64 år. Ileus strangulat. 2653. 52 år.	
Anæmia perniciosa	3	1		"	3			1			Abscessus pulm.
Hæmatemesis	13	3		"	13			3			
Malæna		2		"				2			
Hæmorrhagia intra-abdominal		1		"				1			
Hæmorrhagisk diates.		1		"				1			
Ulcus ventriculi s. duodeni c. hæmorrhagia	8			"	8						
Sepsis	8	5		"	8			4	1	360. 33 år. Abortus incomplet.	
Leuchæmia	4	4		"	4			4			
Uræmia	5	3		"	5			3			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Metrorrhagia	—	1	—	Blodtransfusion	—	—	—	1	—	—	—
Agranulocytosis	1	1	—	”	1	—	—	1	—	—	—
Pancreatit.	7	—	—	”	7	—	—	—	—	—	—
Ormbett	1	—	—	”	1	—	—	—	—	—	—
Status post op.	—	61	—	”	—	—	—	61	—	—	—
Chock	2	7	—	”	2	—	—	7	—	—	—
Antal op.	174	171	—								

Kir. I. Härav har å med. avd. utförts 29 blodtransfusioner samt å radiologiska avd. 11 blodtransfusioner.

Kir. II. Härav har å med. avd. I utförts 19 blodtransfusioner, å med. avd. II 9 st. samt å radiologiska avd. 8 st. blodtransfusioner.

Summarisk översikt från Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelningar I och II för år 1941

Antal patienter kvarlämnade från år 1940	Antal patienter kvarlämnade under år 1941	Antal patienter som avlidit under år 1941	Antal patienter som utskrivits under år 1941
113	3 385	3 308	110
104	2 497	2 541	110
118	2 497	2 541	110

Årsberättelse för år 1941 från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar

För år 1941 behandlades 2 570 inlämnade patienter å dessa avdelningar. Bland de vanligaste sjukdomarna märks i första hand kronisk otit med eller utan hörselbuktning, akut otit med eller utan hörselbuktning, akut och kronisk tonsillit, akut och kronisk adenoidit, akut och kronisk sinusit, akut och kronisk maxillarisering, akut och kronisk ethmoiditis, akut och kronisk sphenoiditis, akut och kronisk kranialsinusit, akut och kronisk mastoidit, akut och kronisk otomastoidit, akut och kronisk otoskleros, akut och kronisk otospongios, akut och kronisk otosclerosis, akut och kronisk otospongiosis, akut och kronisk otosclerosis, akut och kronisk otospongiosis.

Anestiseringsmetoder

vid å Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelningar I och II under år 1941 utförda operationer å intagna patienter.

	Antal fall			Antal fall	
	kir. I	kir. II		kir. I	kir. II
<i>Narkos.</i>					
Aethocain + eter + lustgas	—	563	Aethocain + lustgas	42	6
Evipan	—	21	Aethocain + avertin	67	6
Evipan + eter	—	8	Avertin	14	25
Evipan + chlorethyl	—	16		—	7
Evipan + chlorethyl + eter	—	484	<i>Lumbalanestesi.</i>		
Evipan + lustgas	—	46	Percaïn	310	46
Evipan + lustgas + eter	—	22	Percaïn + eter	3	—
Evipan + aethocain (novocain)	—	19	Percaïn + eter + lustgas	16	—
Eter	19	8	Percaïn + lustgas	39	8
Eter + carbogengas	1	—	Percaïn + aethocain	1	—
Chlorethyl + eter	—	95	Percaïn + aethocain + lustgas	2	—
Chlorethylrus	—	73	Percaïn + aethocain + chlorethyl	—	1
Lustgas	151	7	Percaïn + aethocain + evipan	—	1
Lustgas + eter	490	11	Percaïn + chlorethylrus	—	3
Lustgas + avertin	2	—	Percaïn + evipan	—	8
<i>Lokalanestesi.</i>					
Aethocain	1.174	—	<i>Övriga.</i>		
Aethocain (novocain)	—	1.041	Frysning med chlorethyl	41	14
Aethocain + chlorethylrus	—	3	Ingen anestesi	142	91
Aethocain + chlorethyl + eter	—	7			
Aethocain + eter	2	—	Summa	2.516	2.621

Summarisk översikt från Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelningar I och II för år 1941.

	kir. I	kir. II	Summa
Antalet patienter kvarliggande från år 1940	113	104	217
” ” nyintagna under år 1941	3.285	3.437	6.722
” ” vårdade under år 1941	3.398	3.541	6.939
” ” kvarliggande till år 1942	146	90	236
Under år 1941 utförda kliniska operationer	2.516	2.621	5.137
Antalet dödsfall under år 1941	94	131	225
härav efter föregående operation (under året)	63	86	149
” kvarliggande från år 1940, under år 1941 döda, opererade	5	8	13

Årsberättelse för år 1941 från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar.

Under året vårdades å avdelningen 1.370 inskrivna patienter. Å dessa ha utförts 1.503 operationer. Därvid ha conchotomier och tonsillektomier, vilka ofta utförts dubbelsidigt i samma séance, upptagits som ett nummer för varje patient. Ett flertal mindre ingrepp, såsom lumbalpunktioner, incisioner av halsbölder och furunklar, paracenteser och käkhålepunktioner samt tandextraktioner, ha ej antecknats.

Av inskrivna patienter ha 10 avlidit.

Antalet registrerade polikliniska besök å avdelningen uppgick till 34.483. Av dessa äro 9.485 första besök och 24.998 återbesök. Å ej intagna patienter ha utförts 3.675 registrerade operativa ingrepp.

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar för år 1941 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1 Sjukdom	2		3		4	5	6 Anm.	1 Sjukdom	2		3		4	5	6 Anm.
	Intagna män kv.	Döda män kv.	Intagna män kv.	Döda män kv.					Intagna män kv.	Döda män kv.					
IV. Infektionssjukdomar.															
Septichæmia	—	1	—	—	—	—	303	Paraplegia	1	—	—	—	—	—	—
Abscessus	1	—	—	—	—	—	—	Paresis n. facialis	1	1	—	—	—	—	—
Phlegmone	2	1	—	—	1	—	299	„ n. recurrent.	1	3	—	—	—	—	—
Lymphadenitis ac.	15	11	—	—	—	—	—	Cephalalgia	3	2	—	—	—	—	—
Erysipelas faciei	3	2	—	—	—	—	—	Epilepsia	1	1	—	—	—	—	—
Scarlatina	1	3	—	—	—	—	—	Neurosis	3	7	—	—	—	—	—
Morbilli	2	—	—	—	—	—	—	IX. Sinnessjukdomar.							
Pertussis	3	1	—	—	—	—	—	Imbecillitas	2	—	—	—	—	—	—
Influenza epidemica	9	14	—	—	—	—	—	Schizophrenia	1	—	—	—	—	—	—
Varicellæ	5	2	—	—	—	—	—	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.							
Lues III	4	—	—	—	—	—	—	Vitium org. cordis	1	2	—	—	—	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	12	9	—	—	—	—	—	Myocarditis chron.	1	2	—	—	—	—	—
„ pulmonum	12	8	—	—	—	—	—	Aneurysma aotæ	—	2	—	—	—	—	—
„ tonsillæ	1	—	—	—	—	—	—	Hypertonia	6	8	—	—	—	—	—
„ pharyngis	—	1	—	—	—	—	—	XI. Andningsorganens sjukdomar.							
„ epipharyngis	1	—	—	—	—	—	—	Fractura nasi	13	3	—	—	—	—	—
„ laryngis	2	—	—	—	—	—	—	Deviatio septi nasi	171	82	—	—	—	—	—
Meningitis tuberculosa	—	1	—	—	—	—	—	Deformatio nasi	3	1	—	—	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.															
Anæmia	4	—	—	—	—	—	—	Abscessus septi nasi	1	—	—	—	—	—	—
Leucæmia	2	—	—	—	—	—	—	Hæmathoma septi nasi traumat.	1	1	—	—	—	—	—
Agranulocytosis	—	1	—	—	—	—	—	Furunculus nasi	6	4	—	—	—	—	—
VI. Ämnesomsättningssjukdomar.															
Diabetes mellitus	5	2	—	—	—	—	115, 191	Ulceratio al. nasi	1	—	—	—	—	—	—
Adipositas	—	—	—	—	—	—	—	Epistaxis	20	9	—	—	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.															
Meningitis cerebri	—	1	—	—	—	—	—	Rhinit. sicca ant.	1	1	—	—	—	—	—
Commotio cerebri	2	—	—	—	—	—	—	Rhinit. ac.	5	14	—	—	—	—	—
Contusio cerebri	—	1	—	—	—	—	—	„ chron. hypertroph.	61	42	—	—	—	—	—
								„ „ atroph.	2	2	—	—	—	—	—
								„ vasomotor.	7	8	—	—	—	—	—
								Synechia intranasal.	—	1	—	—	—	—	—
								Fractura os. maxill.	4	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Fractura reg. ethmoid. c. emphysem. subcutan.	1	1	—	—		Cystitis dentis	2	4	—	—	
Pansinuit. ac.	19	29	—	—		Stomatitis acuta	2	3	—	—	
" chron.	86	55	—	—		Tonsillit. ac.	21	12	—	—	
Sinuit. frontal. ac.	5	3	—	—		Angina Vincenti	1	2	—	—	
" " chron.	—	4	—	—		Mononukleosis infectiosa	2	1	—	—	
Sinuit. frontal. chron. c. osteit. et abscess. subperiostal.	1	—	—	—		Tonsillit. chron.	75	110	—	—	
Sinuit. maxillaris ac.	30	42	—	—		Hypertrophia tonsillarum	17	16	—	—	
" " chron.	29	17	—	—		Peritonsillit. ac.	37	33	—	—	
Ethmoidit. ac.	4	6	—	—		Pharyngit. ac.	4	2	—	—	
" " chron.	22	11	—	—		" " chron.	2	1	—	—	
Polypos. nasi	5	9	—	—		Escharatio pharyngis	1	—	—	—	
Polyp. choanal.	—	1	—	—		Vuln. lacerat. palat. molle	1	—	—	—	
Sinuit. sphenoidal. ac.	—	1	—	—		Veget. adenoid.	110	102	—	—	
" " chron.	1	1	—	—		Hæmorrhagia post tonsillectomiam	1	1	—	—	
Atresia choanal.	—	2	—	—		" " abrasionem ..	6	2	—	—	
Rhinopharyngit. ac.	3	3	—	—		Abscess. retropharyngeal.	1	1	—	—	
Laryngit. ac.	1	2	—	—		Corp. alien. pharyng.	1	—	—	—	
" phlegmonosa	—	2	—	—		Sialoadenit. chron.	—	1	—	—	
" " chron.	1	1	—	—		Susp. corp. alien. œsophagi	1	5	—	—	
Pachydermia laryngis	—	1	—	—		Corpus alienum œsophagi	9	18	—	—	
Perichondrit. laryngis	1	—	—	—		Escharatio œsophagi	3	1	—	—	
Oedema laryngis	6	1	—	—		" phlegmonosa	—	1	—	—	
Dysphonia plic. ventricularis	—	1	—	—		Strictura œsophagi	1	4	—	—	
Stenosis tracheæ	—	1	—	—		Stenosis "	—	2	—	—	
Bronchit. ac.	18	14	—	—		Dilatatio "	—	1	—	—	
" " chron.	2	1	—	—		Suspicio tumor. œsophagi	2	—	—	—	
Bronchiectasia	2	—	—	—		Ulcus duodeni	2	—	—	—	
Asthma bronchial.	2	1	—	—		Hæmatemesis	—	1	—	—	
Bronchopneumonia	3	6	—	1	307	Fissura ani	1	—	—	—	
Pneumonia ac.	3	4	—	—							
Atelectas. pulm.	2	—	—	—		XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					
Corp. alien. bronchi	1	—	—	—		Nephritis acuta	3	7	—	—	
Suspicio tumor. pulm.	2	1	—	—		" chronica	—	2	—	—	
XII. Matmältningsorganens sjukdomar.						XV. Muskelnas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.					
Caries dentium	4	2	—	—		Rheumatismus musculorum	—	1	—	—	
Periosfit. alveolar.	—	1	—	—							

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Polyarthrit. ac.	3	4	—	—	—	Otit. med. chron. c. mast.	2	3	—	—	—
„ chronica	3	7	—	—	—	„ „ „ c. osteit.	1	—	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.						„ „ „ c. cholesteatom.	14	3	—	—	—
Makrotia	1	—	—	—	—	„ „ „ et thrombos. sin. sigm.	1	—	—	—	—
Otitis externa	12	10	—	—	—	Otit. med. chron. rad. op. c. thrombos. bulbus v. jugular. + septichæmia	—	1	—	—	—
Stenosis postop. meat. aud. ext.	1	—	—	—	—	Otit. med. chron. c. labyrinthit. ac. et meningit. ac.	1	—	—	—	—
Ruptura traumat. membr. tymp.	2	1	—	—	—	Otit. med. chron. c. cholesteatom. et labyrinthit. ac. et meningit. purul. et abscess. cerebri multipl.	—	1	—	1	330
Hæmatotympanum	1	—	—	—	—	Otit. med. chron. c. cholesteatom. et pachymeningit. externa et meningit. purul. et abscess. cerebri multipl.	1	—	1	—	1161/40
Salpingit. ac.	12	1	—	—	—	Central hörselnedsättning	2	—	—	—	—
„ chron.	23	3	—	—	—	Kombinerad hörselnedsättning ...	5	1	—	—	—
Otit. med. ac.	167	136	—	—	—	Otosclerosis	2	1	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast.	51	39	—	—	—	Syndroma Menieri	1	1	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et pares. n. facial.	1	2	—	—	—	Surditas	6	—	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. subperiostal.	1	1	—	—	—	Neuritis n. acust.	7	3	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et epiphlebit. sin. sigm.	1	1	—	—	—	Vertigo	1	—	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisin.	1	1	—	—	—	Læsio auris int.	1	—	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et thromb. sin. sigm.	—	1	—	—	—	XIX. Svulster.					
Otit. med. ac. c. mast. et pachymeningit. ext.	—	1	—	—	—	Papilloma mucosæ oris	1	—	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et meningit. ac.	2	1	—	—	—	„ palat. dur.	—	1	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et labyrinthit. ac.	1	—	—	—	—	Fibroma laryngis	2	1	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et labyrinthit. ac. et meningit. ac.	—	1	—	1	1333	Angiofibroma laryngis	2	—	—	—	—
Otit. med. ac. c. mast. et apicit. et meningit. ac. purulenta	2	—	2	—	115, 191	Sarcoma nasi	—	1	—	—	—
Mastoidit. op.	1	1	—	—	—	„ epipharyngis	1	—	—	—	—
Otit. med. chron.	54	39	—	—	1120 70 1083	„ colli	—	1	—	—	—
„ „ „ tbc.	2	2	—	—	—	Cancer (summa fall)	22	24	—	—	—
Otit. med. chron. tbc. c. abscess. extradural.	—	1	—	—	—	„ maxillæ	5	2	—	—	—
Otit. med. chron. c. pares. n. facial.	—	1	—	—	—	„ nasi	—	1	—	—	—
						„ epipharyngis	—	1	—	—	—
						„ palat. molle	2	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
Cancer epiglottidis	3	1	—	—		Tumor. pharyngis	—	1	—	—	
„ thyreoideæ	—	2	—	1	1062	„ hypopharyngis	1	—	—	—	
„ laryngis	3	2	1	—	1156/40	„ laryngis	3	1	—	—	
„ hypopharyngis	1	3	—	—		„ subglottidis	—	1	—	—	
„ pulm.	—	1	—	—							
„ œsophagi	7	10	—	—		XX. Andra sjukdomar.					
„ auris	1	1	—	1	216	Contusio capitis	1	—	—	—	
Tumor. maxillæ	1	—	—	—		Fractura cranii	3	1	—	—	
„ cav. nasi	—	1	—	—		Cheilochisis operat.	1	—	—	—	
„ epipharyngis	1	—	—	—		Palatochisis „	—	1	—	—	
„ linguae	1	—	—	—		Febris inc. cause	1	—	—	—	
„ tonsillæ	—	1	—	—							

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-
sjukdomar för år 1941 angående operativt behandlade sjukdomsfall
och utförda operationer å *intagna* patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 5 6 Patienten utskrivnen			7 Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
<i>Sjukdomar i yttre hörselgången.</i>						
Cancer meat. audit. ext. et auris med.	1	Elektrokoagulation + totaluppmejsling + labyrinthop. enl. Hinsberg ...	—	—	1	216
<i>Öronsjukdomar med komplikationer.</i>						
Otit. med. ac. c. mast. ...	87	Uppmejsling	87	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et pares. n. facial.	1	Uppmejsling	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisinuos. ...	6	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	5	—	1	115
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisinuos. et thromb. sin. sigm.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus + utskaffn. av thromb.	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et abscess. perisinuos. et thromb. sin. sigm.	1	Totaluppmejsling + plastik + utskaffn. av thromb.	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et pachymeningit. ext. ...	1	Uppmejsling + friläggning av dura	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et meningit. ac.	3	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura	3	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. et labyrinthit. ac. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + labyrinthop. enl. Hinsberg ...	—	—	1	1333
Otit. med. ac. mast. et apicit. et meningit. ac.	1	Uppmejsling + friläggning av sinus och dura + apicitop.	—	—	1	191
Sår efter mast. op.	9	Sekundärsutur	9	—	—	
Otit. med. chron.	1	Uppmejsling	1	—	—	
Otit. med. chron.	7	Konservativ totaluppmejsling + hg-plastik	7	—	—	
Otit. med. chron.	7	Totaluppmejsling + hg-plastik	7	—	—	
Otit. med. chron. c. polyp.	5	Evulsio polyp.	5	—	—	
Otit. med. chron. c. osteit.	6	Konservativ totaluppmejsling + hg-plastik	6	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom.	13	Totaluppmejsling + hg-plastik	13	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et pachymeningit. ext. et meningit. ac. operat. et abscess. multipl. cerebri	1	Incision + drain.	—	—	1	1161/40

1	2	3	4	5	6	7
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et fist. labyrinthi	2	Totaluppmejsling + hg-plastik	2	—	—	
Otit. med. chron. c. cholesteatom. et c. labyrinthit. et meningit. ac. et abscess. multipl. cerebri	1	Totaluppmejsling + hg-plastik + labyrinthop. enl. Ruttin	—	—	1	330
Otit. med. chron. c. labyrinthit. et meningit. ac.	1	Totaluppmejsling + hg-plastik + labyrinthop. enl. Hinsberg	1	—	—	
Otit. med. chron. c. abscess. extradural.	1	Totaluppmejsling + hg-plastik + friläggning av sinus och dura	1	—	—	
Otit. med. chron. radikalop. c. susp. thromb. sin. sigmoid.	1	Friläggning och punktion av sinus	—	1	—	
Otit. med. chron. radikalop. + thromb. v. jugul. dx. + septichæmia	1	Friläggning och excision av v. jugul. int. + bulbosop. enl. Grunert	1	—	—	
Sår efter totaluppmejsling	3	Sekundärsutur	3	—	—	
Antal op.	161					
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>						
Deformatio nasi	2	Näsplastik	2	—	—	
Fractura nasi	12	Reposition + gips	12	—	—	
Fractura nasi + vuln. contus. nasi	1	Reposition + sutur + gips	1	—	—	
Deviatio septi nasi	243	Submucös septumresektion	243	—	—	
Abscess. septi nasi	1	Incision	1	—	—	
Atresia choanal.	1	Resektion + plastik	1	—	—	
Rhinit. chron. hypertroph.	125	Conchotomi	125	—	—	
Sinuit. front. chron.	1	Utrensning av pannhålebukten	1	—	—	
Sinuit. front. chron. c. osteit.	3	Pannhåleop. enl. Riedel ..	3	—	—	
Ethmoidit. ac.	2	Ethmoidectomi	2	—	—	
Ethmoidit. chron.	120	Ethmoidectomi	120	—	—	
Sinuit. sphenoidal. ac. ..	1	Trepanation av sin. sphenoidal.	1	—	—	
Sinuit. sphenoidal. chron.	80	Trepanation av sin. sphenoidal.	80	—	—	
Sinuit. maxillar. ac.	13	Endonasaltrepanation ...	13	—	—	
Sinuit. maxillar. ac.	7	Op. enl. Caldwell-Luc ...	7	—	—	
Sinuit. maxillar. chron. ..	3	Endonasaltrepanation ...	3	—	—	
Sinuit. maxillar. chron. ..	1	Op. enl. Denker	1	—	—	
Sinuit. maxillar. chron. ..	118	Op. enl. Caldwell-Luc ...	118	—	—	
Sinuit. maxillar. chron. recid. c. abscess. in cicatrice	1	Incision + tamponad	1	—	—	
Fistel efter op. enl. Caldwell-Luc	1	Sekundärsutur	1	—	—	
Pansinuit. chron. c. polyp.	38	Evulsio polyp.	38	—	—	
Tumor. nasi	2	Provexcision	—	2	—	
Cancer maxillæ	3	Provexcision	—	3	—	
Cancer maxillæ	5	Elektrokoagulation	5	—	—	
Antal op.	784					

1	2	3	4	5	6	7
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen.</i>						
Retinerad tand	1	Mejsling + extraktion ..	1	—	—	
Cystis radic. dent.	3	Exstirpation	3	—	—	
Periostit. alveolar.	1	Incision	1	—	—	
Phlegmone oris prof.	1	Incision	—	—	1	299
Sialoadenit. chron.	1	Incision + provex.	1	—	—	
Vuln. lacerat. palat. mollis	1	Sutur	1	—	—	
Susp. tbc. mucos. oris	1	Provex.	—	1	—	
Cancer palat. mollis	2	Provex.	—	2	—	
Tumor palat. dur.	1	Exstirpation + elektrokoagulation	1	—	—	
<i>Hypertrophia tonsill. linguae</i>						
Tumor linguae	1	Excision	1	—	—	
Tonsillit. chron.	183	Tonsillectomi	183	—	—	
Tonsillit. chron.	17	Tonsillectomi enl. Sluder	17	—	—	
Susp. tumor. tonsill.	2	Provex.	—	2	—	
Peritonsillit. ac.	7	Tonsillectomi	7	—	—	
Veget. adenoid.	185	Abrasio	185	—	—	
Abcess. retropharyngeal.	1	Incision	1	—	—	
Tumor. epipharyng.	5	Provex.	—	5	—	
Cancer hypopharyng.	2	Oesophagoscopi + provex.	—	2	—	
Susp. corp. alien. œsophagi	6	Oesophagoscopi	6	—	—	
Corp. alien. œsophagi ..	27	Oesophagoscopi + extraktion	27	—	—	
Escharatio œsophagi	2	Oesophagoscopi	—	2	—	
Escharatio œsophagi	1	Oesophagoscopi + inläggning av kateter à deméure	1	—	—	
Strictura œsophagi	28	Oesophagoscopi + sondering	28	—	—	
Stenosis œsophagi	1	Oesophagoscopi + inläggning av kateter à deméure	1	—	—	
Dilatatio œsophagi	1	Oesophagoscopi	—	1	—	
Cancer hypopharyng. et œsophagi	5	Oesophagoscopi + inläggning av radiumtuber ..	5	—	—	
Susp. tumor. œsophagi ..	2	Oesophagoscopi + provex.	—	2	—	
Susp. tumor. mediastin. ...	1	Oesophagoscopi	—	1	—	
Cancer œsophagi	2	Oesophagoscopi + inläggning av radiumtuber ..	2	—	—	
Cancer œsophagi	11	Oesophagoscopi + provex.	—	11	—	
Antal op.	503					
<i>Sjukdomar i larynx, trachea och broncher.</i>						
Laryngit. ac. septica	1	Tracheotomi	1	—	—	
Tbc. laryngis	1	Direkt laryngoscopi + provex.	—	1	—	
Tbc. laryngis	1	Alkoholinj. i n. laryng. sup.	1	—	—	
Pachydermia laryngis ..	1	Provex.	1	—	—	
Papilloma laryngis	1	Direkt laryngoscopi + exstirpation	1	—	—	
Tumor. laryngis	4	Direkt laryngoscopi + provex.	—	4	—	

1	2	3	4	5	6	7
Cancer laryngis	4	Direkt laryngoscopi + provex.	—	4	—	—
Cancer laryngis	1	Direkt laryngoscopi + inläggning av radiumnålar	1	—	—	—
Stat. post cancer laryngis	1	Direkt laryngoscopi	—	1	—	—
Fibroma plicæ vocal.	3	Direkt laryngoscopi + extirpation	3	—	—	—
Tumor. plicæ vocal.	3	Direkt laryngoscopi + extirpation	3	—	—	—
Stenos. tracheæ	1	Bronchoscopi	—	1	—	—
Corp. alien. bronchii	1	Bronchoscopi + extraktion	1	—	—	—
Bronchiectasia pulm.	2	Bronchoscopi	—	2	—	—
Susp. tumor pulm.	1	Bronchoscopi	—	1	—	—
Susp. tumor. pulm.	4	Bronchografi	—	4	—	—
Antal op.	30					
<i>Andra sjukdomar.</i>						
Lymphadenit. colli	1	Incision	1	—	—	—

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar för år 1941 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

1	2	3
Sjukdom	Antal fall	Operation
<i>Sjukdomar i öronen.</i>		
Othæmatoma	1	Punktion.
Atheroma conchæ auris	1	Extirpation.
Verruca conchæ auris	2	Extirpation.
Cystis conchæ auris	1	Punktion.
Corpus alien. meat. acust. ext.	4	Extraktion.
Otitis externa	25	Incision.
Myringitis ac.	3	Paracentes.
Salpingitis ac.	10	Paracentes.
Otitis media ac.	1046	Paracentes.
Sår efter mastoiditoperation	37	Sekundärsutur.
Abscessus retroauric. in cicatrice	3	Incision.
Vulnus contus. conchæ auris	1	Sutur.
Antal op.	1134	
<i>Sjukdomar i näsan och dess bihålor.</i>		
Verruca nasi	3	Extirpation.
Papilloma vestibuli nasi	1	Provection.
Epistaxis	306	Kromsyreetsning.
Furunculus nasi	1	Incision.
Sinuit, maxill. ac. vel chron.	1075	Kåkhålepunktion.
Sinuit. frontalis	1	Spolning av pannhåla.
Corpus alien. cavi nasi	10	Extraktion.
Vulnus contus. nasi	1	Sutur.
Hæmatoma infect. septi nasi	1	Incision.
Antal op.	1399	

1	2	3
<i>Sjukdomar i munhålan, svalget och matstrupen. . .</i>		
Caries dent.	13	Extraktion.
Periostitis alveolaris	6	Incision.
Cystis linguae	1	Incision.
Peritonsillitis ac.	161	Incision.
Tonsillitis ac.	1	Provexcision.
Tonsillitis chron.	96	Tonsillectomia bilat.
Vegetat. adenoid.	845	Abrasio.
Hæmorrhagia post abrasionem . .	4	Reabrasio.
Tumor epipharyngis	1	Provexcision.
Abscessus retropharyng.	1	Incision.
Antal op.	1129	
<i>Sjukdomar i larynx.</i>		
Papilloma laryngis	1	Extirpation.
<i>Andra sjukdomar.</i>		
Furunculus regio front.	1	Incision.
” ” colli.	1	Incision.
Antal op.	2	

Uppgift från Sahlgrenska sjukhuset ögon-avdelning för år 1941
angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
	In- tagna	Döda				In- tagna	Döda		
Sjukdom	m. kv.	m. kv.			Sjukdom	m. kv.	m. kv.		
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>									
Syphilis hereditaria	1	1			Entropium spasticum		1		
” acquisita		1			Teleangiectasia palp.	1			
<i>VI. Ämnesomsättnings- sjukdomar.</i>									
Diabetes mellitus	2	8			Dermatitis palp.	1			
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>									
Myocarditis chronica. Car- diosclerosis. Cor adiposum			1	1	Abscessus palp.		1		
Thrombosis. Embolia	1				Applanatio fornicis	1			
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>									
Pneumonia crouposa acuta . .	1				Stenosis duct. nasolacimalis	4	13		
Bronchopneumonia acuta . .	1	2	1	1	Dacryocystitis phlegmonosa.	5	10		
<i>XVIII. Ögonsjukdomar.</i>									
Ptosis congenita	1	1			” chronica	2	10		
Ectropium palp.		2			Conjunctivitis acuta	2	1		
					” chronica	1			
					Blennorrhæa neonat. non gon.	1	1		
					Pterygium	1			
					Disjunctio epithelialis corneæ	6	6		
					Ulcus serpens corneæ	5	1		
					Keratitis punctata superfi- cialis	3	1		
					Keratitis dendritica	2			
					Infiltrat. corneæ	1	1		
					Keratitis parenchymatosa . .	1			
					Keratoconjunctivitis phlyc- tænulosa	8	7		
					Keratoconjunctivitis tracho- matosa	1	2		
					Sclero-kerato-uveitis	1	4		

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Episcleritis	—	1			Amotio retinae	11	15		
Iridocyclitis acuta	30	12			Coloboma chorioid. congenit.	—	1		
" chronica	8	2			Hæmorrhagia corporis vitr.	—	1		
Ophthalmia sympatica	2				Hemeralopia	1			
Buphthalmus	1				Amblyopia	—	2		
Phthisis bulbi	3				Neuritis optica retrobulb. . .	4	1		
Cataracta congenita	—	1			" " intrabulb. . .	2	4		
" zonularis	1				Paresis nervi abducentis . . .	5	1		
" juvenilis	2				Strabismus conc. converg. . .	13	28		
" senilis	23	42			" " divergens. . .	8	12		
" secundaria	8	6			" " sursum vergens. . .	1			
" complicata	1				Tenonitis subacuta	—	1		
Luxatio lentis	1	4			Exophthalmus	—	1		
Glaucoma acutum	4	7			Oedema orbitæ	1			
" simplex	26	29			Cysta retinae	1			
" consecutiv	21	9			Pseudoglioma	1			
" juvenil. heredit. . .	—	1			Sarcoma uveæ	3	3		
Retinochorioiditis	2	2			Cysta dermoid. orbitæ	—	1		
Embolia art. centr. retinae . .	1				Tumor orbitæ	3	1		
Thrombosis ven. centr. retinae .	7	2							
Hæmorrhagia retinae	1	2			XX. Andra sjukdomar.				
Periphlebitis	3	1			Morbus Basedowii. Hyper-				
Angiomatosis	—	1			thyreosis.	—	1		
Hereditæ degeneratio retinae . .	2				Morbus Addisonii	1			

Uppgift från Sahlgrenska sjukhusets ögon-avdelning för år 1941
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å intagna patienter.

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdom	Antal fall	Operation	Patienten utskrivn			Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
Ptosis congen.	2	enl. Blaskowics	2	—	—	
Entropium palpebræ . .	5	Stocks suturer	5	—	—	
Atheroma palpebræ . . .	1	Exstirpation	1	—	—	
Vulnus	3	Sutur	3	—	—	
Abscessus	1	Incision	1	—	—	
Corpus alien. reg. lacr.	1	Extraktion	1	—	—	
Dacryocystitis chron. . .	26	Dacryocystectomi	25	—	1	Bronchopneumoni.
" phlegm.	3	Incision	3	—	—	
Epiphora	2	Alkoholinjektion i tårkörtel	—	1	—	Samma patient.
Stenos. duct. nasolacr. .	9	enl. Toti-Kuhnt	9	—	—	
Abscessus reg. lacrimal.	1	Incision	1	—	—	
Conjunctivit. trachom. .	2	Pressning	2	—	—	
Cysta conjunctivæ	1	Tömning	1	—	—	
Pterygium	1	enl. Arlt	1	—	—	
Symblepharon	1	Plastik	1	—	—	
Applanatio forniciis . . .	1	"	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Keratitis ulcerosa	1	Bränning av tårpunkterna	1	—	—	
„ fascicular.	1	Diathermi	1	—	—	
Dystrophia epithelialis	2	Abrasio	2	—	—	
Vuln. perf. corn. s. scler. cum prolaps irid.	9	Prolapsavklippning + conjunctivalplastik	7	2	—	
Laceratio bulbi	2	Prolapsavklippning + conjunctivalplastik	—	2	—	
Ruptura sclerae?	3	Friläggning + conj. plastik	3	—	—	
Corpus alien. ferr. intrabulb.	7	Magnetextraktion	3	4	—	
Suspicio c. al. intrabulb.	1	Provdragning med magnet	1	—	—	
Corp. alien. ferr. in corn.	2	Magnetextraktion	2	—	—	
Iridocyclitis posttraum.	8	Enucleation	8	—	—	
Phthisis bulbi	1	„	1	—	—	
Seq. sclerokeratit. chron.	1	Iridotomi	1	—	—	
Occlusio pupillae	1	Iridotomi + iridencleisis	—	1	—	Amotio retinae.
Prolaps. irid. postop.	3	Bränning + conjunctivalplastik	2	—	—	1 pat. 2 gånger.
„ corp. vitr. postop.	5	Bränning + conjunctivalplastik	5	—	—	
Cataracta congen.	2	Discission	2	—	—	
„ „	1	Extraktion	1	—	—	
„ juvenilis	1	Discission + evakuation	1	—	—	
„ zonularis	2	„ „	2	—	—	
„ senilis	21	Extraktion ur kapsel	20	—	1	Bronchopneum.
„ „	41	„ i kapsel	39	1	1	Hæmorrh. cerebri.
„ traumatica	1	„	1	—	—	
„ „	3	Evakuation	3	—	—	
„ secundaria	3	Extraktion	3	—	—	
„ „	16	Discission	16	—	—	
„ diabetica	1	„ + evakuation	1	—	—	
Luxatio lentis	4	„	1	—	—	Samma patient.
Retinitis proliferans	2	Enucleation	2	—	—	
Angiomatosis retinae	1	„	—	1	—	
Embolia art. centr. ret.	2	Kammarpunktion	—	1	—	Samma patient.
Amotio retinae	16	Elektroendothermi + luftinj.	12	4	—	
„ „	3	Punktion	—	2	—	2 ggr. på 1 pat.
Tumor intrabulb.	4	Enucleation	4	—	—	
Glaucoma acutum	11	Iridectomi	11	—	—	
„ simplex	21	Trepanation enl. Elliot	21	—	—	
Glaucoma simplex	1	Cyclodialys	1	—	—	
„ consecutivum	7	Iridectomi	6	1	—	
„ „	2	Kammarpunktion	—	1	—	Samma patient.
„ „	1	Trepanation enl. Elliot	—	1	—	} Samma patient.
„ „	1	Cyclodialys	—	1	—	
„ „	2	Retrobulbär alkoholinjektion	1	1	—	
„ absolutum	6	Enucleation	6	—	—	
„ „	1	Evisceration	1	—	—	
Hypotonia bulb. post trepanat. ad m. Elliot	2	Kauterisation	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Strabism. conc. conv...	4	Tillbakaläggning	4	—	—	
" " " . . .	28	" +framlägg.	28	—	—	
" alt. conv. . . .	4	" " "	4	—	—	
" conc. diverg.	14	" " "	14	—	—	
" " " . . .	1	Framläggning	1	—	—	
" diverg. period.	1	Tillbakaläggning	1	—	—	
" " " . . .	1	" +framlägg.	1	—	—	
Paralysis nerv. abduc.	3	" " "	3	—	—	
Antal op.	342					

**Uppgift från ögon-avdelningen, Sahlgrenska sjukhuset för år 1941,
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å polikliniskt behandlade patienter.**

1	2	3
Sjukdom	Antal fall	Operation
Furunculus	1	Incision.
Xanthelasma	4	Exstirpation.
Verruca palpebræ	5	" "
Cornu cutaneum	1	" "
Atheroma palpebræ	5	" "
Abscessus "	2	Incision.
Cysta "	5	Exstirpation.
Fibroma pendulum	4	" "
Trichiasis	1	Diathermi.
Entropium palp.	4	Stocks suturer.
" "	2	Diathermi.
" "	1	Hud- + muskelresektion.
Fibroma conjunctivæ	1	Exstirpation.
Cysta "	1	" "
Papilloma "	1	" "
Pterygium	7	enl. Arlt.
Keratoconjunctivit. sicca	1	Bränning av tårpunkter.
Chalazion	124	Incision + utskrapning.
Hordeolum	56	" "
Dacryocystit. chron.	38	Dacryocystectomi.
" phlegmonosa	11	Incision.
Vulnus palpebræ	5	Sutur.
" conjunct. bulbi	1	" "
Antal op.	281	

Årsrapport från radiologiska kliniken vid Sahlgrenska sjukhuset
för år 1941.

A. Uppgift på antalet behandlingar och patienter.

Röntgenbehandlingar hava givits i ett antal enkel- doser av	1939: 22.114	1940: 19.851	1941: 25.641
Radiumapplikationer hava givits i ett antal enkel- doser av	804	814	927
Teleradiumbehandlingar hava givits i ett antal in- ställningar av	1.034	989	1.082
Antalet inregistrerade patienter*) utgjorde	4.336	3.826	4.906
Därav voro:			
Intagna å radiologiska kliniken**)	421	416	440
(Totala antalet vård dagar	11.536	9.997)	10.586
Intagna å övriga sjukhusavdelningar	53	78	83
Remitterade från stadens och sjukhusets polikli- niker	1.889	2.119	2.227
Andra patienter*)	1.973	1.707	2.556

*) Häri inräknas kontrollfall, som lämnat skriftligt meddelande under året.

**) Härav hava 210 patienter varit inskrivna 2—7 gånger, men endast räknats 1 gång.

B. Uppgift på å radiologiska kliniken intagna patienter.

1					1				
Sjukdom	In- tagna		Döda		Sjukdom	In- tagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
IV. Infektionssjukdomar.					XIX. Svulster.				
42 Tuberculosis — samtliga fall 3					301 Fibroma	1	2		
Tuberculosis cutis	1				306 Hæmangioma	2	2		
Tuberculosis lymphoglan- dularum		1			311 Myeloma	1			
Endometritis tuberculosa		1			313 Papilloma	1	1		
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					Nævus		1		
60 Leuchæmia myeloides ...	2	5	1	5	314 Adenoma colli uteri		1		
„ lymphatica ..	3	3	1	1	Adenokystoma papillife- rum		1		
Splenomegalia	1				Tumor cerebri	1			
Polyglobulia	1				315 Sarcoma — samtliga fall 29				
Lymphogranulomatosis ..	4	3			Sarcoma cutis	2	1		
XV. Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar.					„ colli		1		
205 Arthritis		2			„ auriculæ	1			
207 Polyarthritis chron.		1			„ buccæ		1		
XVI. Hudens sjukdomar.					„ musc. deltoidei	1			
Ulcus chronicum	1	2			„ femoris		1	1	
Hyperkeratosis	2				„ coxæ	1			
					„ uteri		5		
					„ ovarii		1		
					Sarcomatosis	1	1		
					Sarcoma reticulocellulare ..	1			
					Lymphosarcoma	6	2	1	
					Melanosarcoma	1			

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
316 Carcinoma — samtliga fall							Carcinoma vaginae		6		
374							„ colli uteri	124		3	
Carcinoma cutis	11	8					„ corporis uteri	49		4	
„ maxillæ	2						„ ovarii	18		1	
„ tonsillæ	1						„ tubæ	1			
„ pharyngis	4	3	1	1			„ vesicæ urinar.	1	3		1
„ laryngis	4	3	1				„ prostatae	2			
„ epiglottidis	1						„ penis	2			
„ meat. acust.							„ peritonei	1			
ext.	1						„ pelvis	1			
Carcinoma thyreoideæ	2	1					Tumor melanoides malign.	1			
„ pulmonum	1	1					Hypernephroma renis	1	2		
„ labii	10	5					Tumor teratoides	1			
„ linguae	3	1					Övriga tumörer utan				
„ gingivæ, ...							p. a. d.	9	7		
buccæ	5	1					Seminoma	1			
Carcinoma palati	1						Endothelioma	1			
„ parotidis	1										
„ œsophagi	9	11	1	2			XX. Andra sjukdomar.				
„ ventriculi		3		1	323		Dysthyreosis			1	
„ coli	1						Hyperthyreosis			1	
„ recti	4	2	2				Morbus Basedowii			1	
„ ani	1						Struma vasculosa	1			
„ mammae	1	21		1			Varia			1	
„ vulvæ		15									

C. Uppgift på samtliga inregistrerade patienter.

1	2	1	2
Diagnos	Antal	Diagnos	Antal
<i>Inflammationer o. a.</i>			
Carbunculus	1	Leuchæmia lymphatica	6
Phlegmone, Abscessus	18	Myelosis aleuchæmica	1
Erysipeloid	8	Polycythæmia	8
Ulcus chron.	56	Splenomegalia	2
Tonsillitis chron.	1	<i>Sjukdomar i endokrina organ.</i>	
Parotitis	3	Morbus Basedowii, Hyperthyreosis.	23
Skleritis	1	Dysthyreoidismus	3
Sklero-keratitis	1	Struma vasculosa	1
Iritis, Iridocyclitis	3	Morbus Cushing	1
Uveitis	2	<i>Sjukdomar i nervsystemet.</i>	
Phlebitis	1	Sclerosis disseminata	10
Tbc — samtliga fall 214.		Syringomyelia	1
„ mammae	1	Neuritis, Neuralgia	17
„ urogenitalis	2	Torticollis spastica	2
„ peritonei	1	Herpes Zoster	1
„ lymphoglandularum	202	<i>Manliga könsorganens sjukdomar.</i>	
„ cutis	6	Induratio penis plastica	4
„ ossium et articularum	2	<i>Kvinnliga könsorganens sjukdomar.</i>	
Lupus vulgaris	2	Cervicitis	1
Granuloma	2	Menorrhagia	58
Granuloma annulare	1		
<i>Blod- och kärlsjukdomar.</i>			
Leuchæmia myeloides	11		

1	2	1	2
Endometritis	5	Adenokystoma	7
Mastitis chron.	11	Adenofibroma	85
Mastopathia cystica	6	Lymphogranulomatosis	(8) 17
<i>Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.</i>		Epulis	(1) 3
Myitis, Lumbago	5	Polypus, Cysta	6
Myositis ossificans	4	Sarcoma — samtliga fall (26)	107
Tendovaginitis	2	" cutis	(6) 20
Peritendinitis	153	" nasi	5
Bursitis	21	" mandibulæ	2
Synovitis	4	" tonsillæ	(2) 3
Polyarthrititis	23	" pharyngis	(1) 7
Arthritis	391	" gland. thyreoideæ	1
Osteomyelitis	2	" mediastini	2
Osteitis	2	" medullæ spinal.	2
Periostitis	15	" humeri	(1) 3
Spondylosis deformans	33	" femoris	1
<i>Hudens sjukdomar.</i>		" ossium alior.	3
Eczema	44	" vulvæ	(1) 4
Psoriasis	2	" vaginæ	1
Lupus erythematosus	3	" uteri	(6) 18
Acne	2	" ovariorum	(1) 4
Rosacea	1	" mammæ	(1) 4
Folliculitis	7	" organ. alior.	9
Furunculosis	10	" reg. dorsi	(1) 2
Dermatitis	10	" " colli	1
Seborrhœa	1	" " brachii	3
Pruritus ani et vulvæ	35	" " abdominis	(2) 3
Perniosis	3	" " pelvis	1
Hidroadenitis	32	" " cruris	3
Hyperkeratosis	19	" " genus	1
Leukoplakia	3	" " pedis	(2) 4
Hyperhidrosis	8	Sarcomatosis	(2) 2
Paronychia	61	Fibrosarcoma	(3) 6
Mycosis unguinum	1	Hæmangiosarcoma cutis	2
Trichophytia	1	Lymphosarcoma	(8) 21
Hypertrichosis	2	Melanosarcoma	(4) 19
Tumor keloides	15	Carcinoma — samtliga fall (472)	
Condyloma	1	1943	—
Verruca, Clavus	257	Carcinoma cutis	(111) 699
Xanthelasma	1	" meat. acust. ext.	2
<i>Svulster.</i>		" maxillæ	(3) 14
Fibroma, Papilloma	108	" labii	(31) 120
Nævus	108	" gingivæ, buccæ ..	(2) 23
Melanoma	(2) 2	" uvulæ	1
Tumor melanoides malign.	3	" palati	(1) 2
Atheroma	5	" linguæ	(4) 21
Lipoma	2	" gland. sublingualis ..	2
Myxochondroma	(2) 2	" gland. parotidis ..	(1) 4
Hæmangioma	324	" tonsillæ	2
Lymphangioma	5	" pharyngis	(5) 11
Angioendothelioma sarcomatod.(1)	2	" laryngis	(5) 12
Myoma	71	" gland. thyreoideæ (9)	11
Neurinoma	4	" reg. colli	1
Myeloma	2	" pulmonum	2
		" œsophagi	(17) 27
		" ventriculi	(6) 7
		" ventriculi (Kruken-	
		berg) c. metast. ovarior. op. .	1

1	2	1	2
Carcinoma intestini tenuis .. (1)	1	Tumor cerebri	(3) 7
„ cœci	(1) 2	„ hypophyseos	(5) 6
„ coli	(3) 3	„ „ c. acromegalia (2)	6
„ recti	(10) 18	Tumor reg. parotid.	(1) 3
„ ani	(1) 2	„ gingivæ	2
„ vesicæ urinar.	(5) 5	„ epipharyngis	(1) 1
„ prostatae	(7) 14	„ gland. thyreoideæ	(2) 2
„ urethræ	1	Struma maligna	(2) 7
„ penis	(2) 14	Tumor mediastini	(2) 3
„ vulvæ	(10) 21	„ pulmonum	(1) 2
„ vaginæ	(7) 18	„ abdominis	(1) 2
„ colli uteri	(78) 343	„ renis	2
„ corporis uteri ..	(40) 150	„ prostatae	(4) 7
„ tubæ	(1) 2	„ pelvis	(1) 2
„ ovarii	(22) 35	„ vertebræ	(1) 3
„ mammæ	(85) 342	„ ossium	(1) 3
„ organ. alior.	(2) 4	„ mammæ	(4) 8
Carcinoma lymphogland. (metast.)		„ andra slag	(1) 4
(1)	4		
Carcinosis	(1) 2		
Melanocarcinoma	(2) 4	XX. Andra sjukdomar.	
Chorio-epithelioma	3	Dysthyreosis	(1) 3
Seminoma	(2) 4	Hyperthyreosis	5
Tumor teratoides	(12) 43	Morbus Basedowii	(3) 18
Hypernephroma	(4) 4	Varia	19
Tumor Orbitæ	(1) 2	Konsultationsfall	130

(Siffrorna inom parentes angiva under 1941 nytillkomna fall).

Årsrapport från röntgendiagnostiska avdelningen vid Sahlgrenska sjukhuset för år 1941.

	1937	1938	1939	1940	1941
Antal undersökta patienter	22.216	25.188	27.275	25.879	25.079
„ diarieförda radiogram	87.531	97.035	105.346	92.566	89.033

Röntgenundersökningarnas fördelning framgår av nedanstående tabell:

Kroppsdelen	Negativt fynd	Fraktur eller luxation	Inflammatoriska förändringar	Tuberkulos	Tumor	Konkrement eller främmande kropp	Deformitet	Summa
Skelett och ledgångar	4.465	3.708	1.359	48	167	179	284	10.210
Respirationsorgan	2.819	—	1.462	586	117	—	14	4.998
Näsans bihålor	430	—	533	—	9	—	13	985
Ögon	84	—	—	—	—	12	1	97
Öron	49	—	188	—	—	—	24	261
Cirkulationsorgan	211	—	82	—	3	—	109	405
Digestionsorgan	2.707	—	1.631	3	270	37	388	5.036
Gallblåsa	273	—	179	—	—	102	24	578
Urinorgan	1.142	—	94	41	62	483	198	2.020
Genitalorgan	219	—	16	—	90	—	50	375
Tänder	—	—	—	—	—	—	—	114
Summa	12.399	3.708	5.544	678	718	813	1.105	25.079

Undersökningarna fördela sig på följande sätt:

Från medicinska avdelningarna	3.469
„ kirurgiska	5.860
„ ögon	168
„ öron	461
„ radiologiska	374
„ psykiatriska	369
„ kvinnokliniken	1.214
„ stadens och sjukhusets polikliniker	10.178
„ „ övriga sjukhus	734
Andra patienter	2.000
Studentundersökningar	252
Summa	25.079

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets avdelning för psykiskt sjuka för år 1941 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdom	1		2		3		4		5		Sjukdom	1		2		3		4		5	
	In- tagna	Döda		In- tagna	Döda	In- tagna	Döda	In- tagna	Döda	In- tagna	Döda										
	m. kv.	m. kv.		m. kv.	m. kv.	m. kv.															
I. Bildningsfel:																					
Spina bifida	1										Polycythæmia	1									
Status dysraphicus	12	5									Sideropenia		1								
II. Alderdomssjukdomar:																					
Marasmus	1										VI. Ämnesomsättnings- sjukdomar:										
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjuk- domar:																					
Dementia paralytica (se kap. IX)	4										Adipositas	1	5								
Lues		1									Diabetes mellitus	2	1								
Lues cerebri (se kap. VIII)	1										Hyperthyreos		13								
Lues cerebrospinalis (se kap. VIII)	5	5									Hypothyreos	5	21								
Lues congenita	1										Morbus Basedowii		2								
Lues inveterata		5									„ „ op.		1								
Lues recens	2										Struma		3								
Lues III	1										VII. Kroniska förgiftnings- sjukdomar:										
Serolues	7	1									Alcoholismus	41	2								
Tabes dorsalis (se kap. VIII)	2	1									„ ac.	1									
Taboparalys (se kap. VIII)		1									„ chron.	14	2								
Tuberculosis (samtliga fall)	6	5									VIII. Nervsystemets sjuk- domar:										
„ pulm.	4	1									Adies syndrom	3	5								
„ „ sanat.		3									Agrypnia	2	2								
„ „ inveterata		1									Arteriosclerosis cerebri	8	5								
„ renis	2										Atrophia musculorum pro- gressiva spinalis	1									
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar:																					
Anæmia	1	1									Chorea		2								
„ perniciosa	1										Chorea Huntington	1	1								
„ sec.	1	1									Cyclopathia	6	13								
											Depressio mentis	20	17								
											„ „ endogenica	34	42								
											„ „ psychoge- nica	35	129								

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Embolia cerebri	1		1		Psychopathia paranoides ...	3	1		
Emollitio cerebri	1				Sclerosis amyotrophica later-				
Encephalitis chron.	8	6			alis		1		
" subacuta		1			Sclerosis disseminata	1	4		
" subchron.	1				Schizopathia	17	25		
Encephalopathia	1		1		Sequelæ post Encephalitidem	12	7		
" hypertonica	2	5			Sequelæ post Hæmorrhagiam				
" posttrauma-					cerebri		1		
" saturnina	39	11			Sequelæ post Poliomyeliti-				
Endangiitis obliterans cere-	1				dem	1	4		
bri	1	1			Tabes dorsalis (se kap. IV) ..	2	1		
Erythromelalgia	1				Taboparalys (se kap. IV) ..		1		
Epilepsia	15	21			Thrombosis cerebri	1			
" inveterata	1				Tics		3		
Hæmorrhagia cerebri	2	3			Torticollis spastica	2			
Hemicrania		2			Tumor cerebri	4	3	1	
Hemiparkinsonism	1				" " op.		2		
Hemiplegia dx.	1	1			" " metastat.	1	1		
Heredoataxia spinocerebel-									
laris	6	5			IX. <i>Sinnessjukdomar:</i>				
Hernia nucl. pulpos.	2				Confusio mentis	1	4		
Hysteria	18	39			Debilitas mentis	57	77		
Hysteroasthenia	9	8			Dementia arteriosclerotica	1			
Hysteroinfantilismus		1			Dementia paralytica (se kap.				
Ischias	5	2			IV)	4			
Lues cerebri (se kap. IV) ..	1				Dementia senilis	1			
Lues cerebrospinalis (se kap.					Dipsomania	4			
IV)	5	5			Hallucinosis ac.		1		
Myelitis funicularis	1				Hallucinosis progressiva				
Myelopathia	1				Kleist		1		
Narcolepsia		1			Hypomania	4	1		
Narcomania	14	16			Imbecillitas	18	22		
Neuralgia n. trigemini		2			Insania præsenilis	7	8		
Neuritis n. ulnaris sin.	1				Insufficiëntia præsenilis	21	13		
" n. suprascapularis		1			Involutionspanoia		1		
Neurosis anankastica	6	8			Morbus Alzheimer		2		
" climacterica		23			Morbus Korsakowi	2	1		
" traumatica	4	6			Ordblindhet (kongenital) ..		1		
Org. nervsjukdom	18	17			Paranoia		1		
Pachymeningitis hæmorrh.					Psychosis e lactatione		2		
externa	2				Psychosis ex alcoholismus ..	2	1		
Paralysis agitans		2			Psychosis ex autointoxica-				
Paralysis glosso-labio-					tione		2		
laryngea progressiva		1			Psychosis ex infectione	3	1		
Paralysis ped. sin.	1				Psychosis ex intoxicatione ..	1	1		
" pseudobulbaris ..	1	1			Psychosis incerta		1	3	
Paresis n. abduc. sin.		1			Psychosis manico-depressiva	27	39		
Parkinsonismus		2			Psychosis paranoides	5	1		
Polyneuritis		1			Psychosis reactiva	1	1		
Psychasthenia	33	69			Schizophrenia	13	12		
Psychoinfantilismus	28	29			Sequelæ post Schizophreniam	3	7		
Psychoneurosis	40	47			Sequelæ post Morbus Korsa-				
Psychopathia	95	65			kowi	1			
" anankastica ...	8	10			X. <i>Cirkulationsorganens</i>				
" dysthymica ...	3	2			<i>sjukdomar:</i>				
" hyperthymica		7	3		Cardiosclerosis	2	1		
" querulatorica		1			Dysbasia angiosclerotica ...	1			

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Hypertonia	10	15			XV. <i>Musklernas, ledgångar-</i>				
Hypertrophia cordis	1				<i>nas samt bensystemets sjuk-</i>				
Myocarditis	1	2			<i>domar:</i>				
„ chron.	14	6	1		Anchylosis artic. cubiti sin.	1			
Tachycardia paroxysmalis	1				Anchylosis coxæ sin.	1			
Vit. org. cordis	5	7			Anchylosis gen. sin.	1	1		
XI. Andningsorganens sjukdomar:					Arthritis coxæ		1		
Anosmia cong.		1			Arthritis deformans		1		
Asthma bronchiale		1			Arthrosis deformans		2		
Bronchitis asthmatica	2				Insufficiëntia dorsi	2	2		
Bronchitis chron.	1				Morbus Scheuermann	1			
Bronchopneumonia	1	3			Omarthritis (sin.)		2		
Gangræna pulm.	1				Polyarthritis ac.	1			
Pneumonia ac. (dx.)		3			Polyarthritis chron.	1	1		
Pseudoangina pectoris	1				Rheumatismus musculorum	1			
Rhinit. chron.		1			Spondylitis deformans	3			
„ „ hypertroph.		1			Spondylosis deformans	2	2		
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar:					Status post coxitis. tbc.		1		
Achylia gastrica	2	11			XVI. Hudens sjukdomar:				
Appendicitis ac.		2			Eczema		1		
Cirrhosis hepatis	1	1			Herpes zoster	4			
Colitis chron.	4	3			Ichthyosis		3		
„ spastica	1				Psoriasis	2			
Gastritis acida (Hyperacidi-		1			Status post combustionem.				
tas)		1			ped. amb.	1			
Gastroenteritis chron.		1			XVII. Öronsjukdomar:				
Gastroenterocolitis chron.		1			Central hörselnedsättning	1			
Hypochylia gastrica	1	2			Komb. hörselnedsättning	3			
Tonsillitis chron.	1	2			Neurogen hörselnedsättning	1			
Hernia inguinalis mob. dx.	1				Otosclerosis		2		
Cholecystitis ac.		2			Vertigo	1			
„ chron.		1			XVIII. Ögonsjukdomar:				
Cholelithiasis		2			Amblyopia cong. oc. sin.	1			
XIII. Njurarnas och urin-					Amotio retinæ oc. sin.		1		
vägarnas sjukdomar:					Atrophia n. optici dx.	2			
Albuminuria orthostatica	1				Glaucoma	2			
Cystitis ac.		1			Strabism. concom. converg.	2			
Nephritis degenerativa et in-		7			„ diverg.	2	1		
flammatorica chr.		1			XIX. Svulster:				
Nephrolithiasis	1				Carcinoma (samtliga fall)	3	1		
Nephrosclerosis	1				Carcinoma cutis	1			
Ren. cysticus dx.	1				„ œsophagi (1940)		1		1
Uræmia		1			„ pulm.	1			1
XIV. Könsorganens sjuk-					„ uteri		1		
domar:					„ ventriculi		1		
A. Manliga könsorganen.					Cysta follicul. ovarii sin.		1		
Hydrocele testis	1				Cystoma ovarii		1		
Hypertrophia prostatæ	2				Fibroadenoma mammæ		1		
B. Kvinnliga könsorganen.					Lymphosarcoma	1			
Menorrhagia	1				Morbus Dercum		1		
Salpingitis ac.		1			Myoma uteri		5		
XX. Andra sjukdomar:					XX. Andra sjukdomar:				
					Endokrin rubbning	1	1		

1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Pluriglandulär insufficiens	—	3	—	—	Observationsfall ang. indika- tioner för abort, prov. och sterilisering	—	32	—	—
Ovarial insufficiens	—	1	—	—	Observationsfall ang. indika- tioner för abort, prov.	—	60	—	—
XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgift- ningar:					Observationsfall ang. indika- tioner för sterilisering	2	13	—	—
Intoxicatio	8	9	—	—	Observationsfall från militär- läkare ang. duglighet till militärtjänst	51	—	—	—
Strangulatio	1	—	—	—	Observationsfall för större ut- låtanden till försäkrings- bolag	15	7	—	—
Vulnus incisum manus sin.	1	—	—	—	Observationsfall för utf. av lysningstyg	2	4	—	—
—	—	—	5	1					

Årsberättelse för år 1941 angående Göteborgs stads öppna vård av psykiskt sjuka.

1. Urvalet av patienter till vilohemmet Thamstorp och familjevården har, i likhet med föregående år, verkställt av överläkaren.

Medeltalet konsulterande per poliklinikmottagning har varit 34 (30 under år 1940). Antalet konsultationer har uppgått till 10.485 (8.982 under år 1940).

Nyttillkomna under året 1.413 (1940 var antalet 1.289). Antalet återbesök under året 9.072.

Poliklinikens verksamhet företer sålunda ytterligare en avsevärd utökning. Antalet avgivna utlåtanden av olika slag till myndigheter etc. se tabell.

2. *Thamstorps vilo- och centralhem:* Verksamheten å vilohemmet har försiggått under samma form och med ungefär samma beläggning som föregående år. Under året ha intagits 143 patienter samt utskrivits 140. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 24 patienter och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 6:03.

Resultatet av sjukvårdsverksamheten framgår av bifogade tabeller, som dessutom lämna uppgifter om de sjukdomsformer, som varit föremål för behandling. C:a 88 % av de utskrivna ha varit återställda eller förbättrade. Som förbättrade ha i likhet med praxis från föregående år betecknats endast sådana sjuka, som kunnat återgå till den sysselsättning de hade före sjukdomsutbrottet. Den höga procentsiffran belyser den goda prognosen vid lindriga psykiska sjukdomstillstånd, som i tidigt stadium erhålla lämplig vård.

3. *Familjevården:* Under året ha intagits 333 patienter, därav 193 män och 140 kvinnor, samt utskrivits 330, därav 190 män och 140 kvinnor. (Under år 1940 var antalet intagna 319, antalet utskrivna 325). För närvarande (15 mars 1942) vårdas 189 patienter i familjevården. Medeltalet vårdade per dag har varit c:a 180 och medelkostnaden per dag och patient har uppgått till kronor 3:60.

Förhållandet mellan de sjuka och deras vårdare har varit synnerligen gott.

Beträffande de sjukdomsformer, som varit föremål för vård, och de utskrivnas tillstånd, hänvisas till bifogade tabeller.

4 *Kuratorsverksamheten:* Se efterföljande redogörelse.

Uppgifter från Sahlgrenska sjukhusets poliklinik för psykiskt sjuka för år 1941 angående avgivna intyg och utlåtanden.

Intyg om nedsatt arbetsförmåga eller arbetsoförmåga för erhållande av understöd från fattigvården	725
Intyg till sjukkassor	415
Intyg för befrielse från försäkringspremie	45
Intyg om definitiv arbetsoförmåga för sökande av folkpension	83
Intyg för förtidspensionering	6
Intyg till arbetsgivare	129
Intyg resp. utlåtande till militärläkare	263
Utlåtande med tillstyrkan till abort	38
Utlåtande med tillstyrkan till sterilisering	27
Utlåtande med tillstyrkan till abort och sterilisering	25
Utredning med avstyrkan rörande abort	23
Utredning med tillstyrkan om lindrigare arbete	26
Utlåtande ang. sinnesbeskaffenhet för vinnande av lysning	9
Utlåtande för ansökan om skilsmässa	1
Utlåtande om omyndighetsförklaring	6
Intyg resp. utlåtande till Barnvårdsnämnden	12
Egen ansökan till sinnessjukhus	4
Värdattester till sinnessjukhus	108
Remisser till andra sjukhus och polikliniker	229
Utlåtande för ansökan om kurortsvård	8
Intyg resp. utlåtande till rätten	22
Utlåtande för ansökan till epileptikerhem	1
Utlåtande för ansökan till alkoholistanstalt	2
Utlåtande rörande invaliditet	5
Specialutlåtande till försäkringsbolag	43
Övriga intyg resp. utlåtande	163
Konsultationer från andra sjukhusavdelningar	215

Tabell över å Thamstorps vilo- och centralhem under år 1941 intagna, vårdade och utskrivna patienter (kvinnor), uppdelade efter olika sjukdomsformer och efter tillstånd vid utskrivningen.

1 Diagnos	2 Intagna	3 Utskrivna		
		4 Återställda	Förbättrade	5 Oförbättrade
Arteriosclerosis cerebri	—	—	1	—
Debilitas mentis	1	1	—	—
" " + Depressio mentis endogenica	1	—	—	1
" " + " " psychogenica	2	—	2	—
" " + Hysteria	2	—	1	1
" " + Neurosis anankastica	1	—	1	—
" " + Neurosis traumatica	1	1	—	—
" " + Psychasthenia	2	2	—	—
" " + Schizopathia	—	—	1	—
Depressio mentis	5	1	2	1
" " endogenica	15	6	8	—
" " exogenica	5	1	3	—

1	2	3	4	5
Depressio mentis psychogenica	20	9	9	4
” ” ” + Hysteria	2	—	—	—
” ” ” + Narcomania	1	1	—	—
” ” ” + Neurosis climacterica	1	—	—	—
” ” + Psychasthenia	2	—	2	—
Encephalopathia hypertonica	1	—	1	—
Hysteria	3	—	3	—
” + Depressio mentis psychogenica	—	—	1	—
” + Hyperthyreos	1	1	—	—
” + Narcomania	1	1	—	—
” + Psychoinfantilismus	1	—	1	—
Hysteroasthenia	8	2	3	1
Imbecillitas + Depressio mentis	1	—	—	—
” + ” ” psychogenica	1	—	1	—
Insania præsenilis	2	—	2	1
Insufficiencia climacterica	1	—	1	—
” præsenilis + Lues invet.	1	—	1	—
Involutionsparanoia	1	—	1	—
Narcomania + Morbus Dercum	1	—	1	—
Neurosis anankastica	2	—	2	—
” climacterica	2	—	2	—
” ” + Depr. ment. psychogenica	—	1	—	—
” hypertonica	2	1	1	—
Organisk nervsjukdom + Hysteria	—	—	1	—
Psychasthenia	12	5	4	1
” + Depressio mentis psychogenica	1	2	—	—
Psychoinfantilismus + Confusio mentis	1	—	—	1
” + Hysteroasthenia	1	—	—	—
Psychoneurosis	12	3	7	—
” anankastica	1	—	—	—
” + Chorea	1	—	1	—
” + Depressio mentis endogenica	1	—	—	1
” + Psychoinfantilismus	1	—	—	1
Psychopathia	6	1	8	—
” + Depressio mentis psychogenica	1	—	—	—
” + Lues	1	—	1	—
” + ” cerebrospinalis	1	1	—	—
” + Narcomania	3	—	2	—
” paranoides	1	1	—	—
Psychosis manico-depressiva	4	2	2	2
” ” ” + Hyperthyreos	1	—	—	1
Schizopathia	3	1	—	1
” + Depr. ment. psychogenica	—	—	1	—
Schizophrenia	1	—	1	—
Summa	143	44	79	17

Tabell över å familjevården under år 1941 intagna och utskrivna patienter, uppdelade efter kön och med hänsyn till olika sjukdomsformer och tillstånd vid utskrivningen.

1. Diagnos	2	3	4	5	6	7	8	9
	Män			Kvinnor				
	Utskrivna			Utskrivna				
	Intagna	Afersållida	Förbättrade	Oförbättrade	Intagna	Afersållida	Förbättrade	Oförbättrade
Alcoholismus	—	—	1	1	—	—	—	—
„ chron.	2	—	2	1	—	—	—	—
„ „ + Heredoataxia spinocerebellaris	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ + Polyneuritis	1	—	1	—	—	—	—	—
Asthenia + Psychoinfantilismus	—	—	—	—	1	—	—	—
Arteriosclerosis cerebri	—	—	—	—	—	1	—	—
Cyclopathia	—	—	—	—	1	—	—	1
Cyclothymia	—	—	—	—	1	1	—	—
Debilitas mentis	2	—	—	—	3	—	—	2
„ „ + Alcoholismus	4	—	1	4	—	—	—	—
„ „ + Chorea	—	—	—	—	1	—	1	—
„ „ + Depressio mentis	2	—	1	1	—	—	—	—
„ „ + „ „ endogenica	3	1	—	2	—	—	—	—
„ „ + „ „ exogenica	—	—	—	—	1	1	—	—
„ „ + „ „ psychogenica	1	—	1	—	1	1	—	1
„ „ + Encephalopathia posttraumatica	3	—	2	2	—	—	—	—
„ „ + Epilepsia	—	—	—	—	1	—	—	1
„ „ + Hysteria	1	—	—	1	3	1	1	3
„ „ + Insufficiencia præsenilis	1	—	1	1	—	—	—	—
„ „ + Neurosis anankastica	—	—	—	—	1	—	1	—
„ „ + Psychasthenia	3	2	1	1	2	1	—	1
„ „ + Psychoneurosis	6	—	2	4	1	—	—	—
„ „ + Psychopathia	2	—	—	1	1	—	—	1
„ „ + Schizopathia	1	—	—	1	2	—	—	3
„ „ + Schizophrenia	2	—	1	—	2	—	—	1
„ „ + Sequelæ post Schizophreniam	—	—	—	—	1	1	—	—
Dementia arteriosclerotica	—	—	—	1	—	—	—	—
„ præsenilis	—	—	—	1	—	—	—	—
„ paralytica	—	—	—	—	—	—	1	—
Depressio mentis	2	—	1	—	1	—	—	2
„ „ endogenica	6	1	4	—	1	—	—	1
„ „ „ + Schizopathia	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ exogenica	—	—	—	—	6	3	1	1
„ „ psychogenica	2	3	1	—	6	4	1	1
„ „ „ + Narcomania	—	—	—	—	1	1	—	—
„ „ + Alcoholismus	1	1	—	—	—	—	—	—
„ „ + Org. nervsjukdom	1	—	—	1	—	—	—	—
„ „ + Psychasthenia	1	—	—	—	1	—	1	—
Dipsomania	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ + Encephalitis chron.	—	—	1	—	—	—	—	—
Encephalitis chron.	2	—	—	2	1	—	1	—
Encephalopathia posttraumatica	6	1	4	3	—	—	—	—
„ „ „ + Alcoholismus	1	—	—	—	—	—	—	—
„ „ „ + Cyclopathia	—	—	—	—	1	—	—	—
„ „ „ + Depr. ment. endogenica	1	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Encephalopat. posttraumatica + Psychoinfantilismus	—	—	—	—	1	—	—	1
” ” ” + Schizopathia	1	—	—	1	—	—	—	—
Heredoataxia spinocerebellaris + Debilitas mentis	1	—	—	1	—	—	—	—
Hypomania	1	—	1	—	—	—	—	—
” + Alcoholismus	1	1	—	—	—	—	—	—
” + Debilitas mentis	—	1	—	—	—	—	—	—
Hysteria	3	—	—	2	—	2	—	1
” + Cyclothymia	—	—	—	—	1	—	1	—
” + Sequelæ post Poliomyelitidem	1	—	1	—	—	—	—	—
” + Psychoinfantilismus	—	—	—	—	1	—	1	—
Hysteroasthenia	2	—	2	—	3	—	—	3
Imbecillitas	8	—	4	6	6	—	1	5
” + Alcoholismus	1	—	—	1	1	—	—	—
” + Depressio mentis	—	—	—	—	1	—	1	—
” + ” ” endogenica	1	—	—	1	—	—	—	—
” + Encephalitis chron.	1	—	—	1	—	—	—	—
” + Encephalopathia posttraumatica	—	—	—	1	—	—	—	—
” + Epilepsia	1	—	—	1	—	—	—	—
” + Hysteria	—	—	—	—	1	—	—	1
” + Insania præsenilis	1	—	—	—	—	—	—	—
” + Psychoneurosis	2	2	—	—	1	—	1	—
” + Psychosis manico-depressiva	—	—	—	1	—	—	—	—
” + Schizopathia	—	—	—	—	1	—	—	1
” + Sequelæ post Encephalitidem	—	—	—	—	1	—	—	—
Infantilismus + Depressio mentis endogenica	1	1	—	—	—	—	—	—
Insania epileptica	—	—	—	—	1	—	—	1
” et dementia præsenilis	1	—	—	1	—	—	—	—
” et dementia e læsione cerebri	1	—	—	1	—	—	—	—
” e læsione cerebri	1	—	—	—	—	—	—	—
” præsenilis	—	—	—	—	7	—	3	5
Insufficiëntia climacterica	—	—	—	—	1	1	—	—
” præsenilis	2	—	2	—	—	—	—	—
Lues cerebrospinalis	1	—	1	—	1	—	2	—
Morbus Korsakowi	1	—	—	—	—	—	—	—
Narcomania + Depressio mentis	1	—	1	—	—	—	—	—
Neurosis anankastica	1	—	1	—	—	—	—	—
” climacterica	—	—	—	—	3	—	1	1
” ” + Org. nervsjukdom	—	—	—	—	1	—	—	—
Neurosis traumatica	1	—	—	—	1	—	—	1
Organisk nervsjukdom	—	—	1	—	—	—	—	—
Paranoia	—	—	—	—	1	—	—	2
Psychasthenia	10	5	6	—	8	3	3	2
” + Cyclothymia	—	—	—	—	1	—	1	—
” + Depressio mentis endog.	—	—	—	—	1	1	—	—
” + Narcomania	1	—	1	—	—	—	—	—
” + Psychoinfantilismus	1	—	—	1	2	1	1	—
” + Schizopathia	1	—	—	1	—	—	—	—
Psychoinfantilismus	3	—	1	—	—	—	—	—
” + Depressio mentis psychogenica	1	—	—	—	1	1	—	—
” + Psychopathia	2	1	—	1	—	—	—	—
Psychoneurosis	10	3	4	4	16	8	5	3
” + Alcoholismus	2	—	1	—	—	—	—	—
” + Depressio mentis endogenica	1	1	1	—	1	—	—	—
” + Epilepsia	—	—	—	—	1	—	—	1
” + Hysteria	1	1	1	—	—	—	—	—
Psychopathia	15	—	8	7	7	1	4	1
” + Alcoholismus	13	2	7	3	—	—	—	—
” + Anankastica	—	—	—	—	1	—	—	1

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Psychopathia + Cyclopathia	1	—	—	1	—	—	—	—
” + Depr. ment. psychogenica	—	—	1	—	—	—	—	—
” + Encephalopathia posttraumatica ...	1	—	1	—	—	—	—	—
” + Hysteria	2	1	1	—	—	—	—	—
” + Insufficiencia præsenilis	1	—	—	1	—	—	—	—
” + Intoxicatio	1	—	—	—	—	—	—	—
” + Narcomania	1	—	1	—	—	—	—	—
” + Psychasthenia	1	—	1	—	—	—	—	—
” + Psychoneurosis	8	1	2	3	—	—	—	—
” + Psychosis manico-depressiva	—	—	—	—	1	1	—	—
Psychosis e læsione cerebri	1	—	—	1	—	—	—	—
” incerta	—	—	—	—	2	—	—	1
” manico-depressiva	3	2	1	—	4	1	—	3
” ” + Lues cerebrospinalis	1	—	—	—	—	—	—	—
” paranoides	1	1	1	—	—	—	—	—
” reactiva	—	—	—	—	1	—	—	1
Schizopathia	4	1	1	1	3	1	—	2
” + Depressio mentis psychogenica	—	—	—	—	1	1	—	—
” + Hysteria	—	—	—	—	1	1	—	—
Schizophrenia	8	—	1	5	10	—	4	6
” + Depressio mentis	1	—	—	1	—	—	—	—
Sequelæ post Encephalitidem	—	—	1	—	—	—	—	—
” ” Schizophreniam	1	—	1	—	3	1	1	1
Summa	193	32	83	75	140	38	39	63
		190				140		

Redogörelse för kuratorsverksamheten vid Sahlgrenska sjukhuset under år 1941.

1. Kuratorsinstitutionen för psykiskt sjuka är knuten till poliklinikverksamheten för dessa. Förutom poliklinikens besökare utgöres klientelet av patienter vid Sahlgrenska sjukhusets psykiatriska avdelning samt vid Thamstorps vilohem och centralhem med därtill hörande familjevård. Kuratorerna äro fyra till antalet — en förste kurator och tre biträdande kuratorer. Den tredje bitr. kuratorn har under år 1941 varit helt sysselsatt med arbetet vid Lillhagens sjukhus och lämnar särskild statistik över sin verksamhet där.

Redogörelse för kuratorernas verksamhet under år 1941:

Ombesörjt inackorderingar å Thamstorps vilohem för	143 pers.
” ” i Göteborgs stads familjevård för	333 ”
” ” i privata vilohem för	16 ”
Omhänderhaft möbler m. m. för	66 ”
Ombesörjt packning och transport av möbler och annan lösegendom till eller från magasin för	21 ”
” möbler, kläder, ved o. d. (ej genom fattigvården) för	27 ”
” arbete för	3 ”
” bostäder för	7 ”
” diverse ansökningar ang. abort och sterilisering, pension, bidrag ur fonder, intagning på sjukhus och andra anstalter, premiebefrielse hos sjuk- och begravningskassor, fattigvårdsunderstöd, fri rättegång, omyndighets- och myndighetsförklaringar, till kristidsnämnden m. m.	289 st.
” inbetalning av premier och utkvittering av medel hos sjuk- och begravningskassor samt folkpensionsstyrelse, arbetsgivare m. m. (ej förmynderskap) för	46 pers.

Ombesörjt begravningar för	3 pers.
„ bouppteckningar för	3 „
„ deklARATIONER för	28 „
„ juridisk hjälp och medverkat vid ärendets handläggning för	14 „
Lämnat bidrag ur kassan för psykiskt sjuka till	157 „
Ombesörjt ekonomisk hjälp ur andra fonder och kassor för	36 „
Hembesök en eller flera gånger hos	150 „
Tjänsteresor utom Göteborg	22 st.
Sociala utredningar	867 „
Intelligensbestämningar	450 „
Förmynderskap (av vilka 6 avslutats under redovisningsåret) för	118 pers.
Nyttillkomna patienter under året	904 „
Kvarstående från föregående år	1049 „

Dessutom har för flertalet registrerade patienter ombesörjts diverse rådfrågningar och ärenden, delvis i samarbete med övriga sociala institutioner.

2. *Kuratoren för cancersjuka* — med i huvudsak social men även medicinsk verksamhet bland cancerpatienter — sorterar under Sahlgrenska sjukhusets kirurgiska avdelning. Uppgifter angående verksamheten under år 1941 äro följande:

Efterundersökningar	530 st.
Hembesök en eller flera gånger hos	219 „
Lämnat bidrag ur kassan för cancersjuka	72 „
„ „ „ Frk. Serena Ehrenströms Fond	45 „
„ „ „ andra fonder och kassor	32 „
Ombesörjt intagning å Vasa Sjukhus och andra sjukvårdsinrättningar ..	82 „
„ „ „ Landstingsvårdanstalter	13 „
„ lantvistelse	29 „
„ hemvård, (sköterska eller annan hjälp)	54 „
„ tandvård	3 „
„ magasinering av möbler	2 „
„ begravning	4 „
Ansökningar till folkpension	25 „
Tjänsteresor utom Göteborg	22 „
Sociala ärenden och rådfrågningar, m. m.	omkr. 1200 „

3. *Sociala kuratorns verksamhetsområde* utgöres av patienterna å Sahlgrenska sjukhusets samtliga avdelningar med undantag av psykiatriska och radiologiska avdelningarna, vilka som av ovanstående framgår, ha egna kuratorer. Redogörelse för verksamheten under år 1941 följer nedan:

Nyttillkomna patienter under året	350 pat.
Övriga patienter	205 „
Förmedlat sjuk- och läkarvård för	112 „
till annan sjukvårdsinrättning	34 „
„ vårdhem	44 „
„ konvalescenthem	74 „
Ombesörjt	
tillsyn för	64 „
hemtransport för	37 „
sjuktransport för	44 „
komm. sköterska för	21 „
arbete för	28 „
annat arbete för	7 „
utbildning till arbete för	1 „
omhändertagande av barn för	12 „
„ „ möbler för	4 „
lån av sjukvårdsmateriel	13 „
Ordnat	
bostad för	19 „

skilsmässa för	4	pat.
begravning för	4	„
Ärenden till		
Dispensären för	16	„
Riksförs.-anst., Familjebidr.-nämnden, Mödrahj. för	23	„
Rättshjälpsanst., Riksgäldskontoret för	8	„
Nykterhetsnämnden för	8	„
Barnvårdsnämnden för	9	„
Bostadsinspektionen för	7	„
Pensionsnämnden ang. bostad och pension för	38	„
„ „ utbildning och sjukvård för	12	„
Fattigvården för	65	„
<i>Understöd.</i>		
Mat, diet och ekonomisk hjälp till	76	„
Ökat understöd till	24	„
Tandlagning, glasögon, sjukvårdsmateriel till	28	„
Hyresbidrag, respengar till	5	„
Medicin till	28	„
Kläder, tvätt, skurning till	71	„
Hembjälp till	32	„
Ur fonder till	83	„
Privat till	48	„
Nedsättning av sjukhusavgifter för	7	„
Uppskov med sjukhusbetalning för	6	„
Avbetalning på möbler, amortering av lån för	32	„
Befrielse från militärtjänst, ärenden ang. mantalsärenden, äktenskaps- tvister, skyddshem, förmyndarenämnd för	8	„
Diverse ärenden	15	„
Skrivelser och intyg	183	„
Besök i hem	417	„
„ å inrättningar m. fl.	405	„
„ å mottagn.	429	„

Årsberättelse från kvinnokliniken vid Sahlgrenska sjukhuset för år 1941

Under året intagna och avförda kvinnor.

Grupp	Kvarliggande från föregående år	Antal under året			kvarliggande vid årets slut
		intagna	utskrivna utom avlidna	avlidna	
A.....	105	3.857	3.844	5	113
B.....	10	610	614	1	5
C.....	67	2.219	2.229	9	48
Summa	182	6.686	6.687	15	166

Grupp A anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt föreligger.

Grupp B anger kvinnor, som förlösts från foster, för vilket anmälningsplikt icke föreligger.

Grupp C anger kvinnor, som intagits av annan anledning än förlossning.

Under grupp B i föregående tabell upptagna fall fördelade efter ålder och civilstånd.

Civilstånd	Under 20 år	20—30 år	30—40 år	Över 40 år	Summa intagna
Ogift	22	85	18	2	127
Gift	7	210	223	28	468
Änka eller fränskild	—	4	10	1	15
Summa intagna	29	299	251	31	610

Under året födda och avförda barn.

	Kvarliggande från föregående år	Antal under året födda barn		Antal efter förlossningen avlidna barn	Antal utskrivna levande barn	Kvarliggande vid årets slut
		Dödfödda	Levande			
Fullgångna.....	93	63	3.651	13	3.637	94
Ofullgångna	8	23	277	43	233	9
Summa	101	86	3.928	56	3.870	103

Summa enkelbörder: 3.929. Summa tvillingbörder: 42.
Summa trillingbörder: 0.

Fosterbjudningar vid födelsen.

	Nackbjudning	Vidöppen hjäsbjudning	Pannbjudning	Ansiktsbjudning	Sätes- och fotbjudning	Obestämd bjudning	Summa fosterbjudningar
Antal	3.696	113	2	14	148	40	4.013

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlöst i huvudbjudning: 0.

Antal fall, som inkommit med tvär- eller snedläge och som förlöst i sätes- eller fotbjudning: 4.

Kejsarsnittsfall införes i kolumnen obestämd bjudning.

Sjukdomar och oregelbundenheter hos vårdade kvinnor.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Nr i nomenklaturen	Sjukdomar	Antal fall	Utskrivna						
			Friska eller förbättrade		Oförbättrade		För vård å annan anst.		Döda
			Antal fall	Journ. nr	Antal fall	Journ. nr	Antal fall	Journ. nr	Antal fall
8	III. Havandeskaps- och förlossnings-sjukdomar:								
	Missfall:								
	Abortus mensium I—III	474	473	—	—	—	—	—	1
	” ” IV—VII	136	136	—	—	—	—	—	—
	Dött och kvarhållet ägg (Missed abortion)	2	2	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Förtidsbörd	300	300	—	—	—	—	—	—
9	Druvbörd	5	5	—	—	—	—	—	—
	Abortus imminens	52	52	—	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia in gravid.	44	44	—	—	—	—	—	—
10	Utomkvedshavandeskap	25	25	—	—	—	—	—	—
	Graviditas abdominalis	1	1	—	—	—	—	—	—
11	Havandeskapskräkningar	31	31	—	—	—	—	—	—
12	Äggvita i urinen:								
	Albuminuria	367	367	—	—	—	—	—	—
	Nephropathia	105	105	—	—	—	—	—	—
	Hotande eklampsi (eklampsismus) ..	20	20	—	—	—	—	—	—
13	Eklampsi under förlossningen	9	7	—	—	—	—	—	2
	Toxicosis gravidarum	5	4	—	—	—	—	—	1
	Förtidig avlösning av moderkakan ...	15	14	—	—	—	—	—	1
14	Asphyxia imminens	89	89	—	—	—	—	—	—
	Föreliggande moderkaka	12	12	—	—	—	—	—	—
15	Missförhållande mellan huvudet och bäckenet:								
	Trångt bäcken	27	27	—	—	—	—	—	—
	Bäckenröntgen (undersökn.)	66	66	—	—	—	—	—	—
16	Ruptura perinei totalis	9	9	—	—	—	—	—	—
	" vaginæ	20	20	—	—	—	—	—	—
	" m. sfincter ani	12	12	—	—	—	—	—	—
17	Hydramnion	2	2	—	—	—	—	—	—
	Framfall av navelsträng	5	5	—	—	—	—	—	—
	Föreliggande navelsträng	1	1	—	—	—	—	—	—
	Äkta navelsträngsknut	1	1	—	—	—	—	—	—
	Tvärläge	3	3	—	—	—	—	—	—
	Hotande tvärläge	1	1	—	—	—	—	—	—
	Djup tvärställning	1	1	—	—	—	—	—	—
18	Primär värksvaghet	18	18	—	—	—	—	—	—
	Sekundär värksvaghet	64	64	—	—	—	—	—	—
	Primär + sekundär värksvaghet	15	15	—	—	—	—	—	—
	Utdraget förlossningsarbete	1	1	—	—	—	—	—	—
19	Kvarhållen moderkaka	29	29	—	—	—	—	—	—
	" moderkaksbit	49	49	—	—	—	—	—	—
	Blödning under eller efter förlossningen (så att kvinnan påverkas)..	241	241	—	—	—	—	—	—
	Retentio velamentorum	4	4	—	—	—	—	—	—
20	Feber under förlossningen	66	66	—	—	—	—	—	—
	Feber under barnsängstiden (resorptionsfeber)	245	245	—	—	—	—	—	—
	Endometritis	4	4	—	—	—	—	—	—
	Bäckeninflammation under barnsängstiden (salpingo-oophorit.)	4	4	—	—	—	—	—	—
21	Feber vid missfall	62	62	—	—	—	—	—	—
	Resorptionsfeber vid missfall	6	6	—	—	—	—	—	—
	Sepsis vid missfall	1	—	—	—	—	—	—	1*
	Bäckeninflammation vid missfall (salpingo-oophorit.)	10	10	—	—	—	—	—	—
22	Blodpropp i bäckenet (i samband med havandeskap, förlossning eller barnsäng)	1	1	—	—	—	—	—	—
	Blodpropp i benets djupa kärl (d:o) ..	16	16	—	—	—	—	—	—
	Blodpropp i benets ytliga kärl (d:o) ..	8	8	—	—	—	—	—	—
23	Blåskatarr (d:o)	57	57	—	—	—	—	—	—
	Njurbäckeninflammation (d:o)	81	81	—	—	—	—	—	—
	Hæmaturia	9	9	—	—	—	—	—	—

*) = död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
24	Lymphangitis mammae	118	118	—	—	—	—	—	—
	„ uteri	1	1	—	—	—	—	—	—
	Mastitis	51	51	—	—	—	—	—	—
	Chock efter förlossningen	6	4	—	—	—	—	—	2*
	<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar:</i>								
21	Abscessus	12	12	—	—	—	—	—	—
23	Scarlatina	2	—	—	—	—	2	—	—
25	Morbilli	2	1	—	—	—	1	—	—
26	Rubeola	1	1	—	—	—	—	—	—
29	Influenta	14	13	—	—	—	1	—	—
33	Tyfus	2	1	—	—	—	1	—	—
42	Tuberculosis (samtliga fall)	68	—	—	—	—	—	—	—
	„ pulmonum	45	40	—	—	—	5	—	—
	„ „ sanata	7	7	—	—	—	—	—	—
	„ uteri	1	—	—	—	—	—	—	1*
	„ salpingitis	10	10	—	—	—	—	—	—
	„ „ sanata	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ salpingo-oophoritis	2	2	—	—	—	—	—	—
	„ renis	1	—	—	—	—	—	—	1*
	„ genu sanata	1	1	—	—	—	—	—	—
44	Lues	2	2	—	—	—	—	—	—
46	Gonorrhoea (samtliga fall)	22	—	—	—	—	—	—	—
	Cervicitis uteri gonorrhoeica	3	3	—	—	—	—	—	—
	Urethritis gonorrhoeica	7	5	—	—	—	2	—	—
	Salpingitis gonorrhoeica	4	4	—	—	—	—	—	—
	Salpingo-oophoritis gonorrhoeica	7	7	—	—	—	—	—	—
	Bartholinitis gonorrhoeica	1	1	—	—	—	—	—	—
55	Helminthiasis	1	1	—	—	—	—	—	—
57	Febris incertae causae	7	7	—	—	—	—	—	—
	<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar:</i>								
58	Anæmia	1065	1064	—	—	—	1	—	—
	„ perniciosa	1	1	—	—	—	—	—	—
	<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar:</i>								
68	Diabetes mellitus	10	9	—	—	—	1	—	—
69	Adipositas	4	4	—	—	—	—	—	—
	Hypothyreosis	2	2	—	—	—	—	—	—
	<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar:</i>								
79	Hæmorrhagia cerebri	1	—	—	—	—	1	—	—
83	Encephalitis acuta	1	—	—	—	—	1	—	—
89	Tabes dorsalis	1	—	—	—	—	1	—	—
95	Pares. nerv. radialis	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ „ facialis	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ „ perinei	1	—	—	—	—	1	—	—
98	Epilepsia	8	8	—	—	—	—	—	—
100	Neurasthenia	22	22	—	—	—	—	—	—
	Neurosis	5	5	—	—	—	—	—	—
101	Debilitas psychæ	18	18	—	—	—	—	—	—
	Psychopathia	24	20	—	—	—	4	—	—
	Depressio mentis	63	63	—	—	—	—	—	—
	Imbecillitas	8	8	—	—	—	—	—	—
	Katatonias	1	—	—	—	—	1	—	—

*) = död av annan orsak.

Åsato namn va böh = 4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Schizophrenia	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hypochondria	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Tumor cerebelli	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Ramollitio cerebri	1	—	—	—	—	1	—	—	
	Sclerose en plaques	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Cephalalgia	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Morbus Frölich	1	1	—	—	—	—	—	—	
	<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar:</i>									
113	Vitium organicum cordis	32	32	—	—	—	—	—	—	
	Myocarditis	2	2	—	—	—	—	—	—	
	Hypertonia	11	11	—	—	—	—	—	—	
115	Arteriosclerosis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Cardiosclerosis	1	1	—	—	—	—	—	—	
116	Trombophlebitis	4	4	—	—	—	—	—	—	
118	Varices	15	15	—	—	—	—	—	—	
	Hæmorrhoides	7	7	—	—	—	—	—	—	
119	Trombosis	22	21	—	—	—	—	—	1*	
	Embolia pulm.	12	7	—	—	—	—	—	5	
	<i>XI. Andningsorganens sjukdomar:</i>									
121	Rhinitis acuta	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Rhino-pharyngitis acuta	3	3	—	—	—	—	—	—	
128	Bronchitis acuta	19	19	—	—	—	—	—	—	
129	„ chron.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Trachea-bronchitis acuta	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Laryngitis	2	2	—	—	—	—	—	—	
	Laryngo-bronchitis	1	1	—	—	—	—	—	—	
131	Asthma bronchiale	2	2	—	—	—	—	—	—	
134	Broncho-pneumonia acuta	6	2	—	—	—	2	—	2	
139	Infarctus pulm.	3	3	—	—	—	—	—	—	
140	Pleuritis	3	2	—	—	—	1	—	—	
	Lungaffektion	2	—	—	—	—	2	—	—	
	Morbus Sternberg	1	—	—	—	—	1	—	—	
	<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar:</i>									
144	Pharyngitis acuta	8	8	—	—	—	—	—	—	
	Angina tonsillaris	8	8	—	—	—	—	—	—	
153	Enteritis acuta	2	2	—	—	—	—	—	—	
	Enterocolitis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Colitis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Gastroenteritis	1	1	—	—	—	—	—	—	
155	Ulcus duodeni	1	1	—	—	—	—	—	—	
157	Achylia	23	23	—	—	—	—	—	—	
	Hypoachylia	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hyperaciditet	1	1	—	—	—	—	—	—	
159	Appendicitis	18	18	—	—	—	—	—	—	
160	Subileus	3	3	—	—	—	—	—	—	
161	Hernia	11	11	—	—	—	—	—	—	
162	Dolores abdominis	32	31	—	1	—	—	—	—	
163	Hepatitis acuta	2	2	—	—	—	—	—	—	
166	Cholecystitis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Cæcum mobile	1	1	—	—	—	—	—	—	
171	Peritonitis adhæsiva	5	5	—	—	—	—	—	—	
	Vulnus infect. perinei	1	1	—	—	—	—	—	—	
172	Ascites	6	6	—	—	—	—	—	—	

*) = död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	XIII. <i>Njurarnas och urinbågarnas sjukdomar:</i>								
174	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica	9	8	—	—	—	1	—	—
	Glomerulonephritis chron.	1	—	—	—	—	1	—	—
	Insufficiencia renis	1	1	—	—	—	—	—	—
175	Pyelitis acuta	6	6	—	—	—	—	—	—
	Pyelonephritis	2	—	—	—	—	1	—	1
	Cystopyelitis chron.	7	7	—	—	—	—	—	—
180	Cystitis	24	24	—	—	—	—	—	—
181	Lithiasis vesicæ urinar.	3	—	—	—	—	3	—	—
184	Incontinentia urinæ	2	2	—	—	—	—	—	—
	Caruncula urethræ	5	5	—	—	—	—	—	—
	Polypus urethræ	3	3	—	—	—	—	—	—
	Uretheris duplex	1	1	—	—	—	—	—	—
	Cystocele	4	4	—	—	—	—	—	—
	Pares. vesicæ urinar.	1	1	—	—	—	—	—	—
	Retentio vesicæ urinar.	5	5	—	—	—	—	—	—
	Insufficiencia urinæ	2	2	—	—	—	—	—	—
	Glykosuria	1	1	—	—	—	—	—	—
	Hæmatoporfyrynuri	1	1	—	—	—	—	—	—
	Enuresis nocturna	1	1	—	—	—	—	—	—
	XIV. <i>Könsorganens sjukdomar.</i>								
	B. <i>Kvinnliga könsorganen.</i>								
190	Prolapsus vaginæ et uteri	71	69	—	—	—	2	—	—
	Pruritis generalis	2	2	—	—	—	—	—	—
	Vulvitis acuta	2	2	—	—	—	—	—	—
	Erosio port. vag. uteri	184	184	—	—	—	—	—	—
	Perforatio corp. uteri	1	1	—	—	—	—	—	—
	Portio et vaginæ duplex	1	1	—	—	—	—	—	—
	Vagina angusta	2	2	—	—	—	—	—	—
	Proctocele	3	3	—	—	—	—	—	—
192	Uterus bicornis	5	5	—	—	—	—	—	—
	Kolpitis	26	24	—	1	—	1	—	—
	Kraurosis vulvæ	1	—	—	1	—	—	—	—
	Incarceratio port. vag.	1	1	—	—	—	—	—	—
	Subinvolutio uteri	4	4	—	—	—	—	—	—
193	Bartholinitis	21	21	—	—	—	—	—	—
	Degeneratio cystica ovarii	24	24	—	—	—	—	—	—
	Cervix rigidus	2	2	—	—	—	—	—	—
	Endometritis ovarii	7	7	—	—	—	—	—	—
194	Occlusio tubæ	3	3	—	—	—	—	—	—
	(Salpingo-)oophoritis. Pelveoperitonitis	178	173	—	4	—	—	—	1*
	Sactosalpinx	5	5	—	—	—	—	—	—
	Pyosalpinx	1	1	—	—	—	—	—	—
	Ovula Nabothi	3	3	—	—	—	—	—	—
195	Parametritis	1	1	—	—	—	—	—	—
196	Polypus cervicis sive corporis uteri ..	322	321	—	1	—	—	—	—
	Amenorrhœa	25	24	—	1	—	—	—	—
	Dysmenorrhœa	61	61	—	—	—	—	—	—
	Dyspareunia	10	10	—	—	—	—	—	—
	Menorrhagia	81	81	—	—	—	—	—	—
	Hypo-oligomenorrhœa	7	7	—	—	—	—	—	—
	Hypomenorrhœa	9	5	—	4	—	—	—	—
	Metrorrhagia	198	195	—	1	—	2	—	—
	„ climact.	11	11	—	—	—	—	—	—

*) = död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	Meno-metrorrhagia	34	34	—	—	—	—	—	—	
	Metropathia hæmorrhagica cystica ..	91	91	—	—	—	—	—	—	
	Monstruatio præcox	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hæmorrhagia	18	18	—	—	—	—	—	—	
197	Fistula vaginalis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	„ vesico-vaginalis	1	1	—	—	—	1	—	—	
	„ vesico-urinæ	1	—	—	—	—	—	—	—	
	„ ad anum	1	1	—	—	—	—	—	—	
	„ in cicatrice	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Corpus alien. vaginal.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Atresia vaginal.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Aplasia uteri	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Defectus perinei	2	2	—	—	—	—	—	—	
201	Hotande nekros av främre moder- munsläppen	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Fluor	6	6	—	—	—	—	—	—	
	Hæmatometra	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hæmatosalpinx	2	2	—	—	—	—	—	—	
	Hymen persistens	10	10	—	—	—	—	—	—	
	„ rigid.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hydatid. tubæ	3	3	—	—	—	—	—	—	
	Stenosis tubæ	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hydrosalpinx	5	5	—	—	—	—	—	—	
	Ruptura hymenis, vaginæ	4	4	—	—	—	—	—	—	
	„ perinei totalis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	„ recti inop.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Strictura vaginæ	6	6	—	—	—	—	—	—	
	Ulcus vaginæ	1	1	—	—	—	—	—	—	
	„ portionis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Vaginitis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Phthiriasis pubis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas och bensystemets sjukdomar:</i>									
202	Insufficiëntia musculorum dorsi	2	2	—	—	—	—	—	—	
	Polyarthrit. rheumatica acuta	3	2	—	—	—	1	—	—	
	„ „ subchron.	1	—	—	—	—	1	—	—	
208	Arthrit. def. chron.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Lumbago	3	3	—	—	—	—	—	—	
	Coccygodyn.	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Osteomyelitis chron. coxæ	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Anchylosis osseosa coxæ	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hallux valgus	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hydrops genu	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Ulcus cruris	3	3	—	—	—	—	—	—	
	<i>XVI. Hudens sjukdomar:</i>									
218	Urticaria	4	3	—	—	—	1	—	—	
	Exanthema	3	2	—	—	—	1	—	—	
	Eczema mammæ	2	2	—	—	—	—	—	—	
	„ vulvæ	4	4	—	—	—	—	—	—	
	Furunculosis	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Hidroadenit. axillæ	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Scabies	4	3	—	—	—	1	—	—	
	Atheroma brachii	1	1	—	—	—	—	—	—	
	„ reg. inframaxillaris	1	1	—	—	—	—	—	—	
	Emphysema mediastin. et subcutanum colli et faciei	1	1	—	—	—	—	—	—	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	XVII. Öronsjukdomar:								
243	Otitis media acuta	1	1	—	—	—	—	—	—
	XVIII. Ögonsjukdomar:								
300	Ablatio retinæ acuta	2	2	—	—	—	—	—	—
	Heredo-degenerativ ögonsjukdom	1	1	—	—	—	—	—	—
	Strabismus divergens	1	1	—	—	—	—	—	—
	XIX. Svulster:								
301	Fibromyoma ovarii	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ vaginæ	1	1	—	—	—	—	—	—
	Fibromyomata uteri	4	4	—	—	—	—	—	—
	Fibrosarcoma	1	1	—	—	—	—	—	—
302	Lipoma tubæ	1	1	—	—	—	—	—	—
307	Myoma uteri	258	238	—	8	—	10	—	2*
	„ vaginæ	1	1	—	—	—	—	—	—
314	Cysta vaginæ	4	4	—	—	—	—	—	—
	„ ovarii	97	93	—	2	—	—	—	2*
	„ parovarialis	6	6	—	—	—	—	—	—
	„ ovarii dermoid.	7	6	—	—	—	—	—	1*
	„ labii	1	1	—	—	—	—	—	—
	Adenocarcinoma corpus uteri	2	—	—	—	—	2	—	—
	Adenofibroma mammæ	1	1	—	—	—	—	—	—
	Kystadenoma ovarii	8	8	—	—	—	—	—	—
	Kystoma ovarii	18	18	—	—	—	—	—	—
	Enterokystoma carcinatosum re- troperitonealis	1	1	—	—	—	—	—	—
315	Sarcoma retroperitoneale	1	—	—	—	—	—	—	1*
	Myosarcoma uteri	1	1	—	—	—	—	—	—
	Myxofibrosarcoma ovarii	1	—	—	—	—	1	—	—
	Myometritis	1	1	—	—	—	—	—	—
316	Carcinoma (samtliga fall)	57	—	—	—	—	—	—	—
	„ cutis	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ colli uteri	27	—	—	—	—	27	—	—
	„ „ radiotracta	1	—	—	—	—	—	—	1
	„ mammæ	3	2	—	—	—	—	—	1
	„ corporis uteri	9	1	—	—	—	8	—	—
	„ ovarii	9	1	—	—	—	8	—	—
	„ portionis vaginalis uteri	1	—	—	—	—	1	—	—
	„ recti	2	—	—	—	—	2	—	—
	„ ventriculi	1	—	—	—	—	1	—	—
	„ peritonei	1	—	—	—	—	1	—	—
	Status post ca. cerv. uteri	1	1	—	—	—	—	—	—
	Status post ca. mammæ operat. + ca. cutis + ca. mammæ incip.	1	1	—	—	—	—	—	—
319	Condylomata acuminata	15	15	—	—	—	—	—	—
	Tumor ovarii	2	2	—	—	—	—	—	—
	„ corporis uteri	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ renis	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ pelvis	1	—	—	1	—	—	—	—
	„ retroperitonealis pelvis	1	1	—	—	—	—	—	—
	„ ventriculi	1	—	—	—	—	1	—	—
	„ mammæ	1	1	—	—	—	—	—	—
	Granuloma vaginæ	2	2	—	—	—	—	—	—
	XX. Andra sjukdomar:								
332	Oedema	17	17	—	—	—	—	—	—
325	Sterilitas	81	72	—	9	—	—	—	—

*) = död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
01	Hirsutismus	2	2	—	—	—	—	—	—
	Dolores dorsi	3	3	—	—	—	—	—	—
	Avstannade värkar	39	39	—	—	—	—	—	—
	Observatio	57	57	—	—	—	—	—	—
	Utredning om abortus provocatus	11	11	—	—	—	—	—	—
	Eugeniska indikationer	6	6	—	—	—	—	—	—

Sjukdomar och missbildningar hos under året levande födda barn.

Sjukdomar och missbildningar	Antal fall	Därav med födelsevikt		Utskrivna			Döda
		< 2500	> 2500	Friska eller förbättrade	Oförbättrade	Till annan anstalt	
Debilitas congenita	210	201	9	149	—	27	25(+20)
Asphyxia	76	12	64	68	—	4	4
Malformationes:							
system. nerv. centr.	8	2	6	—	2	—	5(+1)
cordis	13	5	8	—	7	1	4(+1)
palatoschisis	4	2	2	—	1	2	1
al. organ.	14	6	8	—	9	2	3
monstrum	1	1	—	—	—	—	1
Mongolismus	4	—	4	—	3	1	—
Traumata intra partum:							
intracraniales	31	6	25	21	—	4	6
medullæ spinalis	1	—	1	—	—	1	—
system. nerv. peripher.	7	2	5	4	2	—	—(+1)
skeletal.	2	—	2	2	—	—	—
i mjukdelar (stora)	3	—	3	1	—	1	1
kephalhæmatom	16	—	16	14	—	2	—
hæmorrhagia gland. supraren. ...	1	—	1	—	—	—	1
Morbus hæmorrh. neonat.	3	1	2	1	—	2	—
Melæna neonatorum	6	4	2	4	—	2	—
Hæmatemesis	3	2	1	3	—	—	—
Purpura trombopenica	2	2	—	2	—	—	—
Anæmia sec.	5	4	1	3	—	2	—
Icterus gravis	3	—	3	—	—	3	—
Aspiratio pulm.	11	4	7	5	—	3	2(+1)
Atelectasis pulm.	3	3	—	3	—	—	—
Bronchit. capill. Bronchopneum. ...	6	4	2	1	—	2	3
Pharyngit, rhinit, otit	9	—	9	6	—	3	—
Eczema, dermat. seborrhoides	7	1	6	6	—	1	—
Exanthema allergicum	5	—	5	5	—	—	—
Pemphigus	17	5	12	14	—	3	—
Pyodermia, abscess, lymphad. pur.	16	6	10	13	—	3	—
Omphalitis ac. purulenta	2	2	—	—	—	2	—
Mastitis purulenta	1	—	1	—	—	1	—
Blenorrhœa non gonorrhœicum ...	18	3	15	15	—	3	—
Pyelitis ac.	2	2	—	2	—	—	—
Recidiverande ileustillstånd	1	1	—	1	—	—	—
Hernia umbilicalis s. inguinal.	12	10	2	—	11	1	—
Dentitis præcox	2	—	2	2	—	—	—
Craniotabas gravis congenita	2	—	2	—	2	—	—
Febris	4	—	4	4	—	—	—
Vaccinatio BCG	299	19	280	299	—	—	—

Förlossningsoperationer.

1	2	3	4	5 6 7 8 9 10					
				Utskrivna					
				Mödrar			Barn		
Nr i nomenklaturen	Sjukdom	Antal fall	Operation	friska	sjuka	döda	friska	sjuka	döda
	III.								
8	Abortus mens. I—III	345	Exæresis instrument.	344	—	1	—	—	—
	” ” IV—VII	42	d:o	42	—	—	—	—	—
	Missed abortion	1	d:o	1	—	—	—	—	—
	” ”	1	Dilat. cerv. uteri+inläggn. av laminaria + exæresis instrument.	1	—	—	—	—	—
	Tvillingbörd	6	Inre vändning på fot + extraktion	6	—	—	6	—	—
	”	1	Nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
	”	1	d:o + extraktion ...	1	—	—	1	—	—
	”	2	Hinnsprängning + nedtagning av fot + extraktion	2	—	—	2	—	—
	Efterföljande tvilling (framfallen hand)	1	Inre vändning på fot	1	—	—	1	—	—
9	Druvbörd	3	Exæresis instrument.	3	—	—	—	—	—
	”	1	Dilat. cerv. uteri+inläggn. av laminaria + exæresis instrument.	1	—	—	—	—	—
10	Utomkvedshavandeskap	25	Op. för utomkvedshavandeskap	25	—	—	—	—	—
	Graviditas abdominalis	1	Laparotomi + hinnsprängning+extraktion av foster+resectio plac. part. +drän.	1	—	—	—	—	1
12	Nephropathia gravid.	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—
	” ”	5	Dilat. cerv. uteri	5	—	—	5	—	—
	Hotandé eklampsi	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	” ”	4	Hinnsprängning	4	—	—	4	—	—
	” ”	2	d:o + dilat. cerv. uteri	2	—	—	2	—	—
	” ”	1	Dilat. cerv. uteri	1	—	—	1	—	—
	Eklampsia	1	Inre vändning på fot	1	—	—	1	—	—
	”	2	Hinnsprängning + bäckenutgångstång	2	—	—	1	—	1
	”	5	Bäckenutgångstång	5	—	—	4	—	1
	Eklampsia + asphyxia imminens	1	Nedtagning av fot + extraktion på fot	—	—	1	—	—	1
13	Toxicosis gravidarum + ablatio retinae ac.	1	Sectio cæsarea abdominalis cervicalis + dilat. cerv. uteri	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Sectio cæsarea parva corp. uteri + dilat. cerv. uteri	1	—	—	—	—	1
	Ablatio plac. præm.	1	Inre vändning + extraktion på fot	1	—	—	—	—	1
	d:o	3	Sectio cæsarea abdominalis	2	—	1	—	—	3
	Asphyxia (imminens)	2	Nedtagning av fot + extraktion	2	—	—	2	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Asphyxia (imminens) ...	1	Nedtagning av fot + försök till extraktion + perforation å efterföljande huvud	1	—	—	—	—	1
	d:o	3	Extraktion på säte	3	—	—	2	—	1
	d:o	1	Extraktion på huvud	1	—	—	—	—	1
	d:o	2	Perineotomi + expression	2	—	—	2	—	—
	d:o	1	Perineotomi + nedtagning av fot + extraktion + tång på efterföljande huvud (vidöppet)	1	—	—	1	—	—
	d:o	43	Bäckenutgångstång	43	—	—	38	—	5
	d:o + primär värksvaghhet	1	Vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	d:o	6	Bäckenutgångstång	6	—	—	6	—	—
	d:o + sekundär värksvaghhet	1	Nedtagning av fot + belastning + extraktion på fot	1	—	—	—	—	1
	Asphyxia (imminens) + sekundär värksvaghhet ..	17	Bäckenutgångstång	17	—	—	17	—	—
	Asphyxia (imminens) + febris sub partu	7	d:o	7	—	—	4	—	3
	Asphyxia (imminens) + föreliggande navelsträng ..	1	Reposition	1	—	—	1	—	—
14	Placenta prævia	1	Hinnsprängning	1	—	—	1	—	—
	d:o	4	Sectio cæsarea abdominalis corporalis	4	—	—	4	—	—
15	Pelvis justo minor	3	Sectio cæsarea abdominalis cervicalis	3	—	—	3	—	—
	d:o	1	Sectio cæsarea abdominalis corporalis + resectio tubæ bilat. pro steril. ...	1	—	—	1	—	—
	d:o (partus arte præmat.) ..	1	Dilat. cerv. uteri	1	—	—	1	—	—
	Pelvis justo minor + primär värksvaghhet + tabes dorsalis	1	Cervixklipp + tångförsök + perforation på dött foster + cranioclasia ...	1	—	—	—	—	1
	Bäckenträngsel	4	Sectio cæsarea abdominalis cervicalis	4	—	—	4	—	—
	d:o	1	Perforation + extraktion ..	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Perforation + cranioclasia ..	1	—	—	—	—	1
	d:o + fistula vesicovaginalis	1	Sectio cæsarea abdominalis corporalis + resectio tubæ bilat. pro steril. ...	1	—	—	1	—	—
	Missbildat bäcken + höftledsankylos	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
16	Ruptura perinei totalis ..	9	Suturatio	9	—	—	—	—	—
	Ruptura vaginæ	20	d:o	19	—	1	—	—	—
	d:o m. sfincter ani	12	d:o	12	—	—	—	—	—
17	Prolapsus funiculi umbilici	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Extraktion på fot	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Reposition	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Hinnsprängning + vändning + extraktion på fot ..	1	—	—	1	—	—
	d:o + asphyxia (imminens)	1	Nedtagning av fot + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Föreliggande navelsträng + obestämt läge	1	d:o	1	—	—	1	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Tvärläge	1	Inre vändning på fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	d:o + framfallen	1	d:o	1	—	—	1	—	—
	hand	1	d:o av tvil. I + ex- traktion av tvil. II	1	—	—	1	—	—
	d:o	1		1	—	—	1	—	1
	Hotande tvärläge	1	Inre vändning på fot + nedtagning av fot + per- foration på efterföljande huvud	1	—	—	—	—	1
	Sätesbjudning	1	Nedtagning av fot + ex- traktion	1	—	—	1	—	—
18	Gammal I-para + myoma submuc. uteri	1	Sectio cæcarea abdomina- lis corporalis + ampu- tatio uteri supravagina- lis Porro	1	—	—	1	—	—
	Gammal I-para + myoma uteri	1	Sectio cæsarea abdomina- lis corporalis + exstir- pation myoma uteri	1	—	—	1	—	—
	Gammal I-para	1	Hög tång	1	—	—	1	—	—
	d:o + sekundär värksvaghett	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	1	—	—
	Primär värksvaghett	7	d:o	7	—	—	7	—	—
	d:o + febris sub partu	2	d:o	2	—	—	2	—	—
	Primär värksvaghett + dött foster	1	Perforation + cranioclasii + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Primär + sekundär värk- svaghett	1	Nedtagning av fot + ex- traktion	1	—	—	1	—	—
	d:o	7	Bäckenutgångstång	7	—	—	7	—	—
	d:o	1	d:o å tvil. I + ned- tagning av fot + extrak- tion å tvil. II	1	—	—	—	—	2
	d:o + febris sub partu	2	Bäckenutgångstång	2	—	—	2	—	—
	Primär + sekundär värk- svaghett + bäckenträng- sel	1	d:o	1	—	—	1	—	—
	Sekundär värksvaghett	1	Nedtagning av fot	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	Hinnsprängning + nedtag- ning av fot + extraktion	1	—	—	1	—	—
	d:o	27	Bäckenutgångstång	27	—	—	26	—	1
	d:o + febris sub partu	11	d:o	11	—	—	11	—	—
	Sekundär värksvaghett + vitium org. cordis	1	d:o	1	—	—	1	—	—
	Sekundär värksvaghett + djup tvärställning	1	d:o	1	—	—	1	—	—
	Sekundär värksvaghett + dött foster	1	Perforation + cranioclasii + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Sekundär värksvaghett + myoma submuc. uteri ..	1	Nedtagning av fot + enu- cleatio myomatis sub- muc. per vaginam	1	—	—	1	—	—
	Utdraget förlossnings- arbete	3	Bäckenutgångstång	3	—	—	3	—	—
	Febris sub partu + utdra- get förlossningsarbete..	1	d:o	1	—	—	1	—	—
19	Retentio plac. totalis	24	Manuell lösning av pla- centa	24	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Retentio plac. totalis post abort.	2	Manuell lösning av plac. d:o bit	2	—	—	—	—	—
	Retentio plac. part.	39	d:o suspect.	39	—	—	—	—	—
	Retentio plac. part. post abort.	5	Manuell kontroll	5	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia ante part...	5	Exæresis instrument.	5	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia retroperitonealis gravis post part.	1	Nedtagning av fot + belastning	1	—	—	1	—	—
		1	Amputatio uteri supravaginalis + salpingo-oophorectomia unilat. + exæresis hæmatoma retroperitoneal. + drän.	1	—	—	—	—	—
24	Mastitis supp.	6	Incision	6	—	—	—	—	—
	Antal op.	773							
	IV.								
21	Abscessus	3	Incision	3	—	—	—	—	—
42	Tuberculosis pulmon.	15	Provocatio abortus (exæresis)	15	—	—	—	—	—
	d:o	1	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	1	—	—	—	—	—
	Tuberculosis genu sanata	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	Antal op.	21							
	VIII.								
95	Debilitas psychæ	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	1	—	—	—	—	—
	Sclerose en plaques	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
98	Epilepsia	1	Sectio cæsarea parva + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	d:o	2	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	2	—	—	—	—	—
	d:o	1	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	1	—	—	—	—	—
100	Psychopathia	2	Provocatio abortus (exæresis)	2	—	—	—	—	—
	d:o	7	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	7	—	—	—	—	—
	d:o	3	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	3	—	—	—	—	—
	Psychasthenia	3	Sectio cæsarea parva + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	3	—	—	—	—	—
	d:o	6	Provocatio abortus (exæresis)	6	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Psychasthenia	4	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	4	—	—	—	—	—
	d:o	3	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	3	—	—	—	—	—
	Depressio mentis	1	Sectio cæsarea parva + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	d:o	1	Dilatatio cervicis + hinnsprängning	1	—	—	—	—	—
	Imbecillitas	2	Provocatio abortus (exæresis)	2	—	—	—	—	—
	d:o	4	d:o + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	4	—	—	—	—	—
	d:o	3	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	3	—	—	—	—	—
	d:o	1	Sectio cæsarea parva + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	d:o +spontan abort.	1	Steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	Psychosis incerta	1	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	Antal op.	51							
	X.								
113	Vitium org. cordis	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	d:o	2	Amputatio uteri supravaginalis (prov. abort. + steril.)	2	—	—	—	—	—
	d:o	1	Resectio tubæ bilat. + extirp. corp. lutei graviditas (ut. fiat. prov. abort.) + dilat. cerv. uteri + inläggning av laminaria + exæresis instrument, ...	1	—	—	—	—	—
118	Varices	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	Antal op.	5							
	XII.								
159	Frisk appendix	11	Appendectomia en passant	11	—	—	—	—	—
	XIII.								
174	Nephritis chron.	2	Provocatio abortus (exæresis) + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	2	—	—	—	—	—
	Glomerulonephritis chron.	1	Provocatio abortus (exæresis)	1	—	—	—	—	—
	Antal op.	3							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	XIV.								
193	Degeneratio cystica ovarii	1	Salpingo-oophorectomia unilat.	1	—	—	—	—	—
201	Cervix rigidus	2	Cervixklipp	2	—	—	—	—	—
	Nekros av främre moder- munsläppen	1	Reposition	1	—	—	—	—	—
	Hotande nekros av främre modermunsläppen	1	Bäckenutgångstång	1	—	—	—	—	1
	Hotande uterusruptur + febris sub partu	1	Tångförsök + perforation + extraktion	1	—	—	—	—	1
	Ruptura uteri in graviditate	1	Amputatio uteri suprava- ginalis	1	—	—	—	—	1
	Antal op.	7							
	XV.								
213	Osteomyelitis chron. + snett bäcken	1	Provocatio abortus (exæ- resis)	1	—	—	—	—	—
	XVIII.								
300	Heredo-degenerativ ögon- sjukdom	1	Sectio cæsarea parva + steril. op. (resectio tubæ bilat.)	1	—	—	—	—	—
	XIX.								
307	Tumor retroperitonealis pelvis	1	Sectio cæsarea abdomin- alis corporalis	1	—	—	1	—	—
314	Cysta dermoid. infect. c. peritonit. + abscess. in- traperitoneal.	1	Perforation + extraktion + laparotomia + drän. Amputatio uteri suprava- ginalis + salpingo-oo- phorectomia unilat. + salpingectomia contra- lat.	1	—	—	—	—	1
	d:o	1	Amputatio uteri suprava- ginalis	1	—	—	—	—	—
	Status post op. cancer mammæ	1	Provocatio abortus (exæ- resis)	1	—	—	—	—	—
	d:o + cancer cutis + cancer mammæ incip.	1	d:o	1	—	—	—	—	—
319	Kondylomata acumin. ...	2	Diatermikoagulation	2	—	—	—	—	—
	Antal op.	8							
	XX.								
326	Strictura vaginæ	1	Sectio cæsarea abdomin- alis cervicalis	1	—	—	1	—	—
	d:o	1	d:o + steril. op. (re- sectio tubæ bilat.)	1	—	—	1	—	—
	Eugeniska indikationer ..	4	Provocatio abortus (exæ- resis)	4	—	—	—	—	—
	d:o	1	Steril. op. (resectio tubæ bilat.) (efter normal förlossning)	1	—	—	—	—	—
	Anæmia gravis	20	Transfusio sanguinis ad mod. Jeanbreaux	20	—	—	—	—	—
	Hæmorrhagia	7	d:o	7	—	—	—	—	—
	Toxicosis gravidarum ...	1	d:o	—	—	1	—	—	—
	Chock	4	d:o	3	—	1	—	—	—
	Antal op.	39							

Övriga operationer.

1	2	3	4	5	6	7
Sjukdom	Antal fall	Operation	Utskrivna			Journ. nr
			friska eller förbättr.	oförbättrade	döda	
I.						
Epilepsia	1	Resectio tubæ bilat. ...	1	—	—	Sterilisering.
Debilitas mentis	5	d:o	5	—	—	”
Psychopathia	4	d:o	4	—	—	”
Imbecillitas	8	d:o	8	—	—	”
Sequele post schizophreniam	1	d:o	1	—	—	”
Eugeniska indikationer	1	d:o	1	—	—	”
Antal op.	20					
IX.						
Adenofibroma mammæ	1	Exstirpatio tumoris mammæ	1	—	—	
Tumor mammæ	1	d:o	1	—	—	
Mastitis supp.	42	Incision	42	—	—	
Antal op.	44					
XVI.						
Hernia inguinalis	1	Radikalop.	1	—	—	
Hernia umbilicalis	1	d:o	1	—	—	
Hernia ventralis	3	d:o	3	—	—	
d:o	1	d:o + plastik	1	—	—	
Lipoma tubæ	1	Exstirpatio	1	—	—	
Appendicitis	14	Appendectomia	14	—	—	
Frisk appendix	105	Appendectomia en passant	104	—	1*	
Appendices epiploici incarcerata	2	Exstirpatio appendicis epiploici	2	—	—	
Carcinosis peritonei ..	1	Laparotomia explorativa	—	1	—	
Fistula in cicatrice ..	2	Revision	2	—	—	
Antal op.	131					
XVIII.						
Tumores hæmorrhoidales	4	Exstirpatio	4	—	—	
XIX.						
Abscessus ad anum ..	2	Incision + dränage ..	2	—	—	
Pelveoperitonitis chron.	2	Laparotomia	2	—	—	
d:o	1	Kolpotomia	1	—	—	
Peritonitis adhæsiva ..	1	Lysis adhæsion.	1	—	—	
Ascites	3	Laparocentes	3	—	—	
Antal op.	9					
XXI.						
Incontinentia urinæ ..	1	Plastik	1	—	—	
Cystocele	1	Kolporaphia ant. + cystoraphia	1	—	—	
Antal op.	2					

*) död av annan orsak.

1	2	3	4	5	6	7
XXIII.						
Caruncula urethræ . . .	5	Excision med diatermi	5	—	—	
Polypus urethræ	3	d:o	3	—	—	
Antal op.	8					
XXV.						
Atheroma inframamil-						
laris	1	Exstirpatio	1	—	—	
Cysta labii	1	d:o + elektro-				
		koagulation	1	—	—	
Cysta vaginæ	2	Exstirpatio	2	—	—	
d:o infect.	1	Incision	1	—	—	
Ovula Nabothi	2	Provexcision + elektro-				
		koagulation	2	—	—	
Bartholinitis acuta	7	Incision + dränage . . .	7	—	—	
d:o	9	Exstirpatio	9	—	—	
Ruptura hymenis	1	Suturatio	1	—	—	
Ruptura vaginæ	2	d:o	2	—	—	
Ruptura perinei totalis	1	Plastik	1	—	—	
Defectus perinei	2	d:o	2	—	—	
Vagina angusta	1	d:o	1	—	—	
Strictura vaginæ	1	Dilat. vaginæ + abrasio	1	—	—	
Kolpitis senilis	12	Abrasio mucosæ uteri .	12	—	—	
Dyspareunia	5	Plastik enl. Jerlov . . .	5	—	—	
d:o	1	Plastik + dilat. cerv.				
		uteri + elektrokoagu-	1	—	—	
		lation				
d:o	1	Dilat. cerv. uteri + glas-	1	—	—	
		rör + defloratio				
Hymen persistens	7	Plastik	7	—	—	
d:o	1	Incision	1	—	—	
d:o	2	Defloratio	2	—	—	
Hymen rigid.	1	Plastik + dilat.	1	—	—	
Syndroma adrenogeni-						
tale	1	Abrasio mucosæ uteri .	1	—	—	
Condylomata acuminata	12	Elektrokoagulation . . .	12	—	—	
Fibromyoma vaginæ . . .	1	Exstirpatio	1	—	—	
Prolapsus vaginæ et		Amputatio cervicis ute-				
uteri	32	ri + kolporaphia ant.				
		+ cystoraphia + kol-				
		poperineoraphia med				
		lev. suturer	32	—	—	
d:o	6	Kolporaphia ant. + cy-				
		storaphia + kolpope-				
		rineoraphia med lev.				
		suturer	6	—	—	
Prolapsus vaginæ	3	Kolporaphia ant. +				
d:o	4	cystoraphia	3	—	—	
		d:o + kolpoperi-				
		neoraphia med lev.				
		suturer	4	—	—	
Proctocele	2	Kolpoperineoraphia				
		post.	2	—	—	
Dysmenorrhœa	4	Abrasio mucosæ uteri .	4	—	—	
d:o	38	Dilat. + glasrör resp.				
		laminaria	38	—	—	
Amenorrhœa sec.	12	Abrasio mucosæ uteri .	12	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Hypo- sive oligome- norrhœa	8	Abrasio mucosæ uteri .	8	—	—	
Sterilitas	46	Hysterosalpingografi ..	46	—	—	
d:o	11	Dilat. cerv. uteri + la- minaria	11	—	—	
Fluor vag. hæmorrha- gica	3	Abrasio mucosæ uteri .	3	—	—	
Erosio portionis vagi- nalis uteri	174	Provexcision ev. abra- sio ev. elektrokoagu- lation	174	—	—	
Polypus cervicis uteri .	86	Evulsio + ev. abrasio + ev. elektrokoagulation	86	—	—	
Polypus corporis uteri	151	Abrasio mucosæ uteri .	151	—	—	
Polypus corporis et cer- vicis uteri	54	d:o	54	—	—	
Menorrhagia	56	d:o	56	—	—	
Meno-metrorrhagia ...	30	d:o	30	—	—	
Metrorrhagia	121	d:o	121	—	—	
Metrorrhagia climact... 10	10	d:o	10	—	—	
Metropathia hæmorr- hagica cystica	82	d:o	82	—	—	
Retentio plac. part. post abort	4	d:o	4	—	—	
Myoma uteri	35	d:o	35	—	—	
d:o	50	Amputatio uteri supra- vaginalis	48	—	2	Embolia pulm.
d:o	11	d:o + salpingo- oophorectomia unilat.	11	—	—	
d:o	5	Amputatio uteri supra- vaginalis + salpingo- oophorectomia bilat.	5	—	—	
d:o	13	Enucleatio myomatis per lapar.	13	—	—	
d:o	6	Enucleatio myomatis per vaginam	6	—	—	
d:o	1	Laparotomia explora- tiva	1	—	—	
d:o	1	Vaginal exstirpation ..	1	—	—	
d:o intralig. cerv.	1	Abrasio mucosæ uteri + amputatio uteri supravaginalis	1	—	—	
Myoma cystica sarco- matosa uteri	1	Amputatio uteri supra- vaginalis + salpingo- oophorectomia unilat.	1	—	—	Till radiol. behandl.
Myoma uteri permag- num	1	Enucleatio myomatis permagn. intralig. + amputatio uteri sup- ravaginalis + sal- pingo-oophorectomia unilat. + dränage ..	1	—	—	
Fibromyoma uteri	3	Enucleatio myomatis ..	3	—	—	
d:o	1	Amputatio uteri supra- vaginalis	1	—	—	
Myoma vaginæ	1	Exstirpation	1	—	—	
Myosarcoma uteri	1	Amputatio uteri supra- vaginalis	—	1	—	

1	2	3	4	5	6	7
Tuberculosis uteri	1	Amputatio uteri totalis + salpingo-oophorectomia bilat.	—	—	1	Pyelonephritis.
Cancer colli uteri	12	Provexcision	—	12	—	12 till radiol. beh.
d:o	6	Abrasio mucosæ uteri ..	—	6	—	6 " "
d:o	1	Exstirpatio uteri totalis + salpingectomia bilat.	1	—	—	1 " "
Cancer corporis uteri..	7	Abrasio mucosæ uteri ..	—	7	—	7 " "
d:o	5	1) Abrasio 2) Exstirpatio uteri totalis + salpingo-oophorectomia bilat.	5	—	—	4 " "
Enterokystoma carcinomatosum retroperitonealis	1	Exstirpatio cysta per lapar.	—	1	—	—
Cancer portionis vaginalis uteri	1	Abrasio + provexcision ..	1	—	—	1 " "
Cancer ovarii	4	Laparotomia explorativa	—	4	—	2 " "
d:o + carcinosis organorum omnium abdominis	1	d:o	—	1	—	—
Cancer ovarii	2	Amputatio uteri supravaginalis + salpingo-oophorectomia bilat.	—	2	—	1 " "
Adenocarcinoma ovarii	1	Provexcision	—	1	—	1 " "
Myxofibrosarcoma ovarii	1	Salpingo-oophorectomia bilat.	—	1	—	1 " "
Fibrosarcoma reg. diaphragma urogenitalis	1	Exstirpatio + abrasio..	1	—	—	—
Stenosis tubæ	1	Salpingostomia bilat.	1	—	—	—
Hydatidis tubæ	3	Exstirpatio hydatid. ...	3	—	—	—
Hydrosalpinx	2	Salpingectomia bilat. ...	2	—	—	—
d:o	1	Salpingo-oophorectomia unilat.	1	—	—	—
Pyosalpinx	1	d:o	1	—	—	—
Hæmatosalpinx	1	Salpingectomia bilat. ...	1	—	—	—
Sactosalpinx	1	Salpingostomia bilat. + resectio ovarii unilat.	1	—	—	—
d:o	1	Resectio sactosalpinx unilat.	1	—	—	—
d:o	1	Salpingostomia unilat. + resectio tubæ unilat. + salpingectomia contralat.	1	—	—	—
Salpingitis chron.	7	Salpingectomia unilat.	7	—	—	—
d:o	6	d:o bilat.	6	—	—	—
d:o	1	Salpingostomia unilat.	1	—	—	—
d:o	1	d:o + resectio tubæ unilat. + resectio ovarii unilat.	1	—	—	—
d:o	2	Salpingostomia bilat. + resectio tubæ unilat. + lysis	2	—	—	—
Salpingitis tbc.	1	Salpingectomia unilat.	1	—	—	—
d:o	1	d:o bilat. + lysis ..	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7
Salpingitis tbc.	3	Salpingectomia unilat. + resectio tubæ ev. resectio ovarii + sal- pingostomia unilat.	3	—	—	
d:o	1	Salpingo-oophorec- tomia bilat.	1	—	—	
d:o	1	Salpingo-oophorecto- mia unilat. + salping- ectomia contralat.	1	—	—	
d:o	1	Salpingostomia unilat. + salpingectomia contralat.	1	—	—	
Salpingo-oophoritis chron.	20	Salpingo-oophorecto- mia unilat. + salping- ectomia contralat.	20	—	—	
d:o	2	Salpingectomia unilat. + salpingostomia contralat.	2	—	—	
Salpingo-oophoritis tbc.	1	Salpingo-oophorecto- mia unilat. + salping- ectomia contralat.	1	—	—	
Salpingo-oophoritis go- norrhoeica	1	d:o	1	—	—	
Degeneratio cystica ovariorum	14	Resectio ovarii resp. oophorectomia unilat.	14	—	—	
Oophoritis chron.	1	Resectio ovarii unilat.	1	—	—	
d:o	1	Oophorectomia unilat.	1	—	—	
Endometriosis ovariorum	4	Salpingo-oophorec- tomia unilat.	4	—	—	
Endometriosis tubæ et ovariorum	1	Salpingectomia unilat. + resectio ovarii con- tralat.	1	—	—	
Endometritis	4	Abrasio mucosæ uteri	4	—	—	
Endometritis tubercu- losis	1	d:o	1	—	—	
Fibromyoma ovariorum	1	Salpingectomia bilat.	1	—	—	
Cysta ovariorum	23	Resectio ovarii unilat. sive bilat.	23	—	—	
d:o	3	Spräckning av cysta	3	—	—	
Cysta sive kystoma ovariorum	42	(Salpingo-) oophorec- tomia unilat. sive bilat.	41	—	—	1 Bronchopneumon. 1 Embolia pulm.
Cysta dermoid. ovariorum	6	d:o	5	—	—	
Cysta parovarialis	1	Exstirpatio	1	—	—	
d:o	1	d:o + resectio tubæ unilat.	1	—	—	
d:o	3	Salpingo-oophorec- tomia unilat.	3	—	—	
Kystoma ovariorum	2	Resectio ovarii bilat.	2	—	—	
Kystadenoma ovariorum	8	(Salpingo-) oophorec- tomia unilat. sive bilat.	8	—	—	
Kystoma serosum	1	Amputatio uteri supra- vaginalis	1	—	—	
Antal op.	1365					
XXVIII.						
Anæmia sec. gravis	32	Transfusio sanguinis ad mod. Jeanbreaux	32	—	—	

Dödsorsaker hos under året avlidna kvinnor.

Dödsorsak	Journ. nr	Dödsorsak	Journ. nr
Eklampsia	12	Cysta ovarii dx.+bronchopneumonia acuta	262G
Ablatio placenta præmat. + chock	412	Myomata uteri + embolia pulm.	278G
Abortus infectus mens. II—III + sepsis + hepatitis acuta	813	Cysta ovarii+embolia art. pulm.	621G
Cancer mammæ dx. + metast. pulm. et hepatis	1176	Cancer cervicis radiotracta + salpingo-oophoritis purul. + peritonitis diffusa purul.	781G
Eklampsia under förlossningen + ruptura vaginæ + chock ..	1791	Sarcoma retroperitoneale + bronchopneumonia	814G
Anæmia in gravid. + febris resorpt. in puerper. + embolia art. pulm.	4082	Cysta dermoid. sin. + salpingitis chron. dx.+embolia art. pulm. + infarct. inf. pulm. dx.+abscessus pariet. abdomin.	1275G
Toxicosis gravidarum	0277	Myoma submuc. uteri + thrombosis ven. iliaca dx.+embolia art. pulm.	1305G
Tuberculosis uteri + pyelonephritis + tuberculosis renis amb.	1444G/40		

Dödsorsaker hos under året födda barn.

Dödsorsaker	Döda före förlossn.	Döda under förlossn.	Döda efter förlossn.	Födelsevikt	
				< 2500	> 2500
Missbildningar	1	4	14	11	8
Skador under grav. el. förl.	41	37	14	37	55
Livssvaghet	—	3	25	28	—
Morb. hæmorrhag. neonatorum	—	—	—	—	—
Bronchopneumonïæ, Bronchit. capill.	—	—	3	3	—
Samtliga	42	44	56	79	63

Antal vårdade och utskrivna præmatura barn (födelsevikten <2500 gm).

Födelsevikt	Antal vårdade	Döda		Levande utskrivna till	
		inom 24 t.	senare	hemmet	annan anstalt
—1000	13	9	4	—	—
1010—1500	14	9	1	1	3
1510—2000	43	7	6	21	9
2010—2500	131	6	3	108	14
Samtliga	201	31	14	130	26

Tänkbara bidragande orsaker till praematuriteten bland levande födda praematura barn (utom tvillingar).

Diagnos	Antal fall	Födelsevikt				Döda
		—1000	1010—1500	1510—2000	2010—2500	
Graviditetstoxicosis	31	—	3	9	19	5
D:o + part. arte praemat.	8	1	1	1	5	2
Placenta praevia + part. arte praem.	2	—	—	—	2	—
Ablatio praemat. plac. part.	5	—	—	—	5	1
Blödningar i graviditeten	6	—	1	—	5	2
Infarkter i placenta (utom vid toxicosis)	2	—	—	2	—	1
Hotande partus eller abort tidigare under grav.	5	1	1	—	3	2
Abortus provocatus	1	—	1	—	—	—
Hydramnion	1	—	—	1	—	1
Gonorrhöa nu el. tidigare	3	—	—	1	2	—
Syfilis i anamnesen	2	—	—	1	1	—
Pyelit under graviditeten	1	—	—	1	—	1
Inkompenserat hjärtfel	1	—	—	—	1	—
Missbildat bäcken	2	—	—	—	2	—
Akut katharral infekt. omedelbart före partus	3	—	—	—	3	—
Anæmia (under 70 % Hb) vid partus ..	6	1	—	1	4	2
Anmärkningsvärd ålder hos modern (under 20 eller över 40 år)	10	—	—	2	8	1
"Habituell" (minst 2 tidigare praem. barn)	7	—	—	2	5	—
1 abort el. part. praem. tidigare	13	3	1	1	8	3
Missbildat foster	9	—	2	1	6	8
Ingen tänkbar orsak fastställd	44	1	—	13	30	2
Samtliga (utom tvillingar)	162	7	10	36	109	31
Tvillingar	39	6	4	7	22	14
Därav med graviditetstoxicosis	16	—	—	5	11	4
Ogifta mödrars barn	25	2	—	4	19	6
Gifta mödrars barn	176	11	14	39	112	39
Samtliga	201	13	14	43	131	45

Uppfödningens art hos levande utskrivna barn.

Endast moderns bröstmjolk	3.449 barn
Moderns bröstmjolk + annan bröstmjolk	262 "
Moderns bröstmjolk + konstgjord föda	80 "
Moderns bröstmjolk + annan bröstmjolk + konstgjord föda	57 "
Endast annan bröstmjolk än moderns	18 "
Annan bröstmjolk än moderns + konstgjord föda	13 "
Endast konstgjord föda (uppfödningförsök, öppen lungtbc hos modern)	5 "
Summa	3.884 barn

Mängden uppsamlat överskott av bröstmjolk
(utöver de egna barnens behov),
och åtgången av konstgjord spädbarnsföda på K. K. under årets mån. (lit.)

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Hela året
Bröstmjolk, insamlad på samtliga förl. avd. ...	66,6	84,9	139,6	144,4	123,2	123,8	136,2	157,6	142,3	158,4	146,4	129,4	1552,8 l.
Överbliven bröstmjolk lämnad till andra anst.	9,4	7,4	32,0	13,6	17,6	12,4	11,4	27,6	20,9	32,0	19,0	11,6	195,9 l.
Till förl. avd. utlämnad konstgjord föda	84,8	59,0	55,1	81,4	40,2	20,4	24,4	16,6	12,0	9,2	31,8	37,8	472,7 l.
Till sept. avd. (större spädbarn) utlämnad konstgjord föda	23,4	30,6	14,4	61,8	29,4	18,6	16,6	25,2	9,6	32,6	41,6	17,2	321,0 l.
Summa konstgjord spädbarnsföda	108,2	89,6	69,5	143,2	69,6	39,0	41,0	41,8	21,6	41,8	73,4	55,0	783,7 l.

Årsberättelse för år 1941 från mödravårdscentralerna å kvinnokliniken,
Sahlgrenska sjukhuset och i Lundby.

1. *Befolkningsrörelsen i Göteborgs kommun år 1941.*

Invånareantalet den 31 december 1940: 281.302
1941: 283.550

Under år 1941: levande födda barn 4.119 (14,6 per 1.000 inv.)
döda i samtliga åldrar 2.747
döda i åldern 0—1 år 104 (2,5 per 100 av i kommunen under året födda barn).

2. *Verksamhetens omfattning under år 1941.*

a) *Personal:*

Läkare: Skötes av kvinnokliniken underläkare.
Barnmorska: Skötes av kvinnokliniken barnmorskor.

b) Antalet mottagningar vid kvinnokliniken ha varit 104 med 2.366 besök av mödrar.

Vid Lundby voro motsvarande siffror 97 resp. 551.

c) Antalet samtliga besök hos barnmorskan: 1.250.

d) Antalet samtliga hembesök av sköterskan — barnmorskan: 0.

e) *Mödrarna (samtliga):*

överförda från föregående år .. 83 utskrivna 1.018
nyinskrivna ..... 1.155 överförda till nästa år 220
återinskrivna ..... 0 Antalet inskr. mödrar som avlidit: 0

Besöksfrekvensen har under år 1941 visat en synnerligen kraftig ökning, som under senare hälften visar en brant kurva uppåt i synnerhet för eftermiddagsmottagningen å Kvinnokliniken.

3. Ekonomisk redogörelse.

Inkomster:
 Beräknat statsbidrag . . . . Kr. 4.000:—
 Från Göteborgs stad . . . . „ 1.800:—
 Kronor 5.800:—

Utgifter:

Lön för läkare . . . . . Kr. 3.000:—
 ” ” barnmorska . . . . . „ 1.350:—
 Resekostnader för läkare
 och barnmorska . . . . . „ 1.400:—
 Skrivmateriel m. m. . . . . „ 50:—

Kronor 5.800:—

Årsrapport från Centrallaboratoriet för år 1941.

1	2	3	4	5	6	7
Analyser	Vårdavd. å S. S.	Poliklin. å S. S.	Gbg.s stads sjukhus	Övr. sjukhus och läkare i Gbg	Sjukhus och läkare utanför Gbg	Summa
Hämoglobin	14.055	1.919	—	87	—	16.061
Röda blodkroppar	12.924	1.685	—	85	—	14.694
Vita blodkroppar	17.420	2.033	—	87	—	19.540
Differentialräkning	6.796	1.179	—	27	—	8.002
Trombocyter	134	23	—	1	—	158
Reticulocyter	223	15	—	—	—	238
Blyceller	—	—	—	82	—	82
Sternalpunktat	59	15	2	—	—	76
Blödningstid	17	1	—	—	—	18
Koagulationstid	23	1	—	—	—	24
Protrombin	514	—	—	—	—	514
Fibrinogen	11	—	41	—	—	52
Fraktionerad äggvita i serum	69	2	34	—	4	109
Formolgel i serum	4	—	—	—	1	5
Takata-Ara	81	—	—	—	—	81
Sänkningsreaktion	19.515	605	—	9	—	20.129
Osmotisk resistens	12	—	—	—	—	12
Socker i blod	7.506	1.304	—	18	1	8.829
Socker i urin:						
Kval.	8.848	1.189	—	49	4	10.090
Kvant.	2.804	784	—	26	—	3.614
Aceton i urin:						
Kval.	6.399	1.189	—	49	4	7.641
Kvant.	130	—	—	—	—	130
Gerhards reak. i urin	6.399	1.189	—	49	4	7.641
Restkväve i blod	2.621	84	28	5	19	2.757
Kalcium i serum	109	11	1	1	16	138
Kalium i serum	6	—	1	—	8	15
Koksalt i blod	74	1	2	—	8	85
” ” urin	48	—	—	—	—	48
Fosfor i serum	16	—	2	1	5	24
Serumjärn	283	265	51	—	49	648
Kreatinin i blod	72	—	2	—	—	74
” ” urin	72	—	2	—	—	74
Urinsyra i serum	25	14	5	3	2	49
Nikotinsyra i blod	25	1	28	—	1	55
” ” urin	75	—	3	—	1	79
B ₁ -vitamin i blod	324	41	10	—	2	377
Cholesterin i serum	16	—	25	16	—	57
Citronsyra i serum	809	38	69	35	931	1.882
Fosfatas i serum	854	39	221	37	940	2.091

1	2	3	4	5	6	7
Bilirubin i serum	1.823	86	70	36	931	2.946
Koloxid i blod	8	73	2	—	25	108
Porfyrin i urin	56	33	1	98	—	188
Diastas i urin	1.071	—	—	—	—	1.071
Diazo i urin	23	—	—	—	—	23
Bence-Jones äggv.	17	—	—	—	—	17
Sediment i urin	6.494	855	—	—	—	7.349
Urobilin i urin	1.014	48	1	1	—	1.064
„ „ fäces	1.014	48	1	1	—	1.064
Urobilinogen i urin	1.014	48	1	1	—	1.064
Gallfärgämne i urin	1.014	48	1	1	—	1.064
Vattenbelastningsprov	109	—	—	—	—	109
Urinstensanalys	33	2	4	1	5	45
Magsafttitrering	588	56	—	3	—	647
Benzidin-Weber i fäces	5.880	38	—	—	—	5.918
Mikroskopi av fäces	419	12	—	—	1	432
Jäsning av fäces	419	12	—	—	1	432
Fraktion. fettb. i fäces	2	—	20	—	8	30
Maskägg i fäces	49	4	—	1	—	54
Lumbalvätska: Kvant. äggv.	325	1	5	—	—	331
Nonne	352	1	5	—	—	358
Mastix	325	1	5	—	—	331
Pandy	325	1	5	—	—	331
Cellräkning	352	1	5	—	—	358
Pleuravätska	78	—	1	—	—	79
Elastiska trådar i sputum	20	—	—	—	—	20
Basalomsättning	405	251	15	23	7	701
S:a	132.601	15.246	669	833	2.978	152.327

Årsrapport från Göteborgs stads laboratorium för år 1941.

Patologiska laboratoriet.

	I.	II.
	Obduktioner Antal	Histologiska undersökningar Antal
Sahlgrenska sjukhuset	596	3.379
(därav kvinnokliniken 103 st. obduktioner)		
Barnsjukhuset	53	35
Ekmanska sjukhuset	30	109
Lillhagens sjukhus	24	2
Renströmska sjukhuset	59	5
Vasa sjukhus	748	28
Holtermanska sjukhuset	—	2
Epidemisjukhuset	19	—
Polisobduktioner	72	—
Rättsmedicinska obduktioner	26	—
Summa	—	3.560
Andra sjukhus och läkare	—	3.945
Summa	1.627	7.505

Bakteriologisk-serologiska laboratoriet.

Difteriprov	1.003
Aggl. reaktion f. diagn. av tyfus, pty, Gärtner, Bang, dys.....	1.761
” ” ” ” ” tularemia	11
Odling av blodkoagel för tyfusdiagnos	1.772
Blododling för tyfusdiagnos	13
Komplementbindn.-reaktion för Bangdiagnos	44
Bunnells reaktion	144
Faeces- och urinundersökn. på tyfus, paratyfus och Gärtner	4.108
Faecesundersökning på dysenteri	1.828
” ” ” ” ” amöbadysenteri	1
Undersökning av annat material från homo på tyfus	23
Kikhostundersökning	14
Direktundersökning av sputum på tbc	1.105
Tbc-undersökning av urin	661
” ” ” ” ” var, punktat, m. m.	127
Odling av diverse material för tbc-diagnos	1.636
Marsvinsprov för tbc-diagnos	1.290
Odling för typbestämning av tb-baciller	513
Blododling för sepsisdiagnos	268
Bakteriologisk undersökning av urin	3.349
Sedimentundersökningar i urin	3.340
Bakteriologisk undersökning av var, punktat, m. m.	1.594
” ” ” ” ” födoämnen	17
Autoklavprov	46
Sterilitetsundersökningar av insänt material	47
Ge-prov	286
Komplementbindningsreaktion på Ge	166
Serologisk luesreaktion (W. R., Kahn, Meinicke, M. B.)	21.284
Autovaccinberedning	263
Vattenprov, bakterieräkning i gelatina	4.733
” ” ” ” ” agar	1.973
” ” ” ” ” jäsningstiter	2.872
” ” ” ” ” annan metod, 37 och 45	182
” ” ” ” ” odling i kongoagar	469
Typbestämning av pneumokokker	333
Musförsök för renodling av pneumokokker	186
Undersökning på gasbrand	3
” ” ” ” ” trichophyti	1
” ” ” ” ” echinococcus (komplementbindn.-reaktion)	1
” ” ” ” ” trichomonas	8
” ” ” ” ” Maltafeber	1
Toxinprovning hos difteribaciller	1
Zondeks reaktion	328
Prolantitrering enl. Fergusons metod	2
Friedmanns reaktion	52
Weberprov	2
Sänkningsreaktion	1
Marsvins- och odlingsprov på Weils spirocheter	2
Blodgrupperingar	10.274
	68.138
BCG-vaccin för intrakutant bruk, antal ampuller	3.008
” ” ” ” ” på kolvar, antal ml	2.030
” ” ” ” ” enl. Rosenthal, antal ampuller	170
” ” ” ” ” peroralt bruk, ” ”	3.774
Beredning av scarlatinakonvalescentserum	15
” ” ” ” ” mässlingkonvalescentserum	40
Tuberkulinspädningar, antal flaskor	1.795

Göteborgs sjuksköterskeskola

Sahlgrenska Sjukhuset, Göteborg.

(Godkänd av staten fr. o. m. år 1923).

Årsberättelse för 1941.

Skolan har stått under ledning av en av Göteborgs stads sjukhusdirektion utsedd styrelse bestående av 6 ledamöter: ordföranden i sjukhusdirektionen, kanslichefen Otto Berg, som är skolstyrelsens ordförande, sjukhusdirektören Hugo Höglund, vice ordförande, styresmannen vid Sahlgrenska sjukhuset, överläkaren doktor Erik Knutson, rektorn vid Majornas Kommunala flickskola, Ingrid Larsson, avdelningssköterskan vid Sahlgrenska sjukhuset, Anna Andersson, samt skolföreståndarinnan, Greta Westerberg. Som sekreterare har tjänstgjort sysslomannen vid Sahlgrenska sjukhuset, Gösta Ström.

Skolstyrelsen har sammanträtt 5 ggr under året.

Som instruktionssköterskor hava tjänstgjort systrarna Britta Källström och Iris Ståhlbåge.

Skolhemsyster har varit syster Elsa Krantz.

Under året hava antagits 90 elever, fördelades på 3 kurser. Dessa kurser hava börjat den 2 januari, den 1 april och den 15 september.

Sjuksköterskeinvigning har ägt rum 3 ggr: den 31 mars invigdes 31, den 30 maj 27 och den 15 december 24 systrar.

Examen har hållits med avslutningskurser den 31 mars. Examinatorer voro doktor Hakon Sjögren, doktor Nils Strömberg och instruktionssköterskan syster Iris Ståhlbåge. Åhörardag har hållits med övriga avslutningskurser. Examinatorer voro den 29 maj doktor Gösta Göthlin och syster Aina Rietz och den 12 december doktor Gösta Göthlin och doktor Albin Landau. Dessutom förekom föredrag av elever med ämne ur sjukvårdsläran.

Elevantalet var vid årsskiftet 1940—1941 270 och vid årsskiftet 1941—1942 268 fördelat på 9 kurser. Därtill kommer 30 elever i separat läskurs under c:a 10 månader av året.

Göteborgs Barnsjukhus.

Uppgift från Barnsjukhusets *kirurgiska* och *medicinska* avdelningar för år 1941 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1 Sjukdom	2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13					
	Medic. avd. A. Wallgren				Kirurg. avd. E. Edberg				Summa																			
	Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda		Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.																												
Läpp- och gommissbildningar										39	21									39	21							
Hernia	2																			2								
Megacolon										2										2								
„ congenitum	1	1																		1	1							
Spina bifida										2										2								
Atresia choana											1										1							
„ ani										2										2								
Phimosi										1										1								
Fistula colli										1	1									1	1							
Torticollis										1	3									1	3							
Luxatio coxae cong.										1	3									1	3							
Vitium org. c.										1										1								

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Dextrocard.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Hydrocephalus cong.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Craniotabes	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Asphyxia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cyanosis familiaris	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Vitium cordis congenitum	10	17	—	—	—	—	—	—	—	10	17	—	—
Aliæ malformationes	1	3	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Arachnodactylia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Debilitas congenita	9	9	—	1	—	—	—	—	—	9	9	—	1
Morbus Erb	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cephalhæmatoma	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Melæna neonatorum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Anæmia neonatorum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Hæmorrhagia intracranialis	2	—	1	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—
Hypospadiæ	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Stenosis ductus choledochus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Aneurysma arterio-venosum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Oxycephalia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Atresia œsophagi	1	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	1
<i>IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.</i>													
Septichæmia	2	1	2	1	—	—	—	—	—	2	1	2	1
Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.	—	—	—	—	—	23	15	1	—	23	15	1	—
Mononucleosis infectiosa	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Abscessus. Phlegmone.	1	4	1	—	—	—	—	—	—	1	4	1	—
Erysipelas	—	1	—	—	—	5	2	1	1	5	3	1	1
Scarlatina	—	1	—	—	—	4	—	—	—	4	1	—	—
Panaritium	—	—	—	—	—	6	3	—	—	6	3	—	—
Rubeola	—	—	—	—	—	3	6	—	—	3	6	—	—
Parotitis acuta	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Pertussis	18	32	—	—	—	1	1	—	—	19	33	—	—
Influenza	10	8	—	—	—	2	2	—	—	12	10	—	—
Exanthema subitum	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Morbilli	9	9	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—	—
Vaccinæ	—	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Lymphadenitis	21	9	—	—	—	—	—	—	—	21	9	—	—
„ sept.	—	—	—	—	—	37	31	—	—	37	31	—	—
Status post poliomyelit	—	—	—	—	—	5	5	—	—	5	5	—	—
Paratyphus	—	1	—	—	—	1	2	—	—	1	3	—	—
Paradysenteria	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Periostitis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Meningitis cerebrospinalis epidemica	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Tuberculosis (samtliga fall)	55	47	4	5	23	18	1	—	—	78	65	5	5
„ pulmonum, laryngis	—	—	—	—	—	3	2	—	—	3	2	—	—
„ „ primaria	43	31	—	—	—	—	—	—	—	43	31	—	—
Tuberculosis cerebri. Meningitis tuberc.	4	4	4	4	1	—	1	—	—	5	4	5	4
Tuberculosis ossium et articularum	—	—	—	—	—	12	14	—	—	12	14	—	—
„ lymphoglandularum	1	2	—	—	—	1	1	—	—	2	3	—	—
„ renum	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—
„ urogenitalis	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
„ cutis	—	1	—	—	—	1	1	—	—	1	2	—	—
„ organorum aliorum	1	—	—	—	—	2	—	—	—	3	—	—	—
„ miliaris	3	4	—	1	—	—	—	—	—	3	4	—	1
Pediculosis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Tuberkulös infektion	2	4	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Morbus rheumaticus specificus	19	8	—	—	—	—	—	—	19	8	—	—
Hepatitis acuta, epidemica	5	6	—	—	—	—	—	—	5	6	—	—
Febris	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Helminthiasis	5	7	—	—	—	—	—	—	5	7	—	—
Hidroadenitis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Oxyuris	—	—	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—
<i>V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.</i>												
Anæmia	—	—	—	—	4	5	—	—	4	5	—	—
„ secundaria, simplex	84	58	—	—	—	—	—	—	84	58	—	—
Icterus hæmolyticus	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Leuchæmia	3	1	2	—	—	—	—	—	3	1	2	—
Neutropenia cyclica	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Purpura	3	2	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Hæmophilia	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Diathesis hæmorrhagica	1	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Hypoprothrombinæmia	3	7	—	—	—	—	—	—	3	7	—	—
Icterus gravis	1	1	—	1	—	—	—	—	1	1	—	1
Anæmia gravis	6	6	—	—	—	—	—	—	6	6	—	—
<i>VI. Ämnesomsättningssjukdomar.</i>												
Diabetes mellitus	15	14	—	—	1	1	—	—	16	15	—	—
Hypoglychæmia	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Adipositas	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Rachitis	21	5	—	—	—	—	—	—	21	5	—	—
Spasmophilia	5	2	—	—	—	—	—	—	5	2	—	—
Morbus celiacus	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Myxœdema	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Pubertas præcox	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Morbus Addison	1	1	1	—	—	—	—	—	1	1	1	—
Diabetes "transitoria"	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
<i>VIII. Nervsystemets sjukdomar.</i>												
Meningitis purulenta	2	2	—	1	—	—	—	—	2	2	—	1
„ aseptica	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Encephalomeningitis ac.	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1
Encephalitis	5	4	1	1	—	—	—	—	5	4	1	1
Sequelæ post encephalitidem	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Hemiplegia	2	2	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
„ spastica	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
Diplegia spastica	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Hydrocephalus	6	—	—	—	—	—	—	—	6	—	—	—
Sclerosis cerebri	3	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—
Tumor cerebri	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—
Morbus cerebri	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Migrän	3	2	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Paresis postdifterica	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Paraplegia e læsio medullæ spinalis	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Tic	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Chorea minor	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Neuritis. Neuralgia.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Paralysis	—	—	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—
Epilepsia	14	4	—	—	1	2	—	—	15	6	—	—
Neuropathia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
Convulsiones	42	37	—	—	—	—	—	—	42	37	—	—
Neurolabilitas	67	69	—	—	—	—	—	—	67	69	—	—
Psychopathia	9	5	—	—	—	—	—	—	9	5	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Cephalalgia	4	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—	—
Neurosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Insomnia	3	2	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Asthenia	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Nystagmus cong.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>													
Debilitas psychica	16	11	—	—	—	—	—	—	—	16	11	—	—
Imbecillitas	8	2	—	—	—	—	—	—	—	8	2	—	—
Mongolismus	2	3	—	—	1	—	—	—	—	3	3	—	—
Mutismus	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>													
Pericarditis	—	—	—	—	2	—	2	—	—	2	—	2	—
„ acuta	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Endocarditis acuta	7	2	—	—	—	—	—	—	—	7	2	—	—
Vitium organicum cordis	11	8	3	1	2	—	—	—	—	13	8	3	1
Myocarditis acuta, chronica	3	2	—	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Varix	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>													
Rhinitis acuta	—	—	—	—	15	8	—	—	—	15	8	—	—
Sinusitis maxillaris	—	—	—	—	10	8	—	—	—	10	8	—	—
„ frontalis	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—
Pansinusitis	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	—	—	—
Tracheitis acuta, Bronchitis acuta.	—	—	—	—	17	12	—	—	—	17	12	—	—
Bronchitis acuta	64	54	—	—	—	—	—	—	—	64	54	—	—
„ chronica	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Ethmoidit.	—	—	—	—	8	7	—	—	—	8	7	—	—
Bronchitis astmatoides	15	11	—	—	—	—	—	—	—	15	11	—	—
Asthma bronchiale	21	18	—	—	—	—	—	—	—	21	18	—	—
Bronchiectasia	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Bronchitis capillaris	9	10	3	4	2	—	1	—	—	11	10	4	4
Atelectasis pulmonis	2	3	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—
Pneumonia crouposa acuta	40	45	—	—	—	—	—	—	—	40	45	—	—
Bronchopneumonia acuta	55	57	1	4	5	2	—	—	—	60	59	1	4
Abscessus pulmonum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Pleuritis	9	10	—	—	—	—	—	—	—	9	10	—	—
Empyema pleuræ	5	1	—	—	—	—	—	—	—	5	1	—	—
Adenoiditis	3	2	—	—	5	4	—	—	—	8	6	—	—
Veget. adenoiditis	—	—	—	—	56	51	—	—	—	56	51	—	—
Laryngitis acuta, pseudokrupp	29	6	—	—	—	—	—	—	—	29	6	—	—
<i>XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.</i>													
Caries dentis	—	—	—	—	13	9	—	—	—	13	9	—	—
Stomatitis, Noma.	—	—	—	—	4	4	—	—	—	4	4	—	—
Tonsillitis acuta, Angina tonsillaris.	—	—	—	—	45	34	—	—	—	45	34	—	—
Pharyngitis acuta.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tonsillitis	43	20	—	—	—	—	—	—	—	43	20	—	—
Tonsillo-pharyngitis	1	3	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Pharyngitis acuta	263	178	—	—	—	—	—	—	—	263	178	—	—
Abscessus retropharyngealis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Peritonsillitis acuta	—	—	—	—	3	4	—	—	—	3	4	—	—
Hypertrophia tonsillarum. Pharyngitis hyperplastica.	—	—	—	—	6	7	—	—	—	6	7	—	—
Tonsillitis chron.	—	—	—	—	38	27	—	—	—	38	27	—	—
Gingivitis	—	—	—	—	2	1	—	—	—	2	1	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Oesophagospasmus	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Stenosis œsophagi	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
Ectasia œsophagi. Diverticulum œsophagi	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Stenosis pylori congenita	24	4	—	—	—	—	—	—	24	4	—	—
Achylia, hypochylia	—	3	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Ranula	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Gastritis acuta	—	—	—	—	5	2	—	—	5	2	—	—
Gastroenteritis acuta	13	10	—	—	—	—	—	—	13	10	—	—
Entero-colitis acuta. Proclitis acuta ..	17	10	—	—	17	9	—	—	34	19	—	—
Colitis acuta, spastica	17	23	—	—	—	—	—	—	17	23	—	—
Dyspepsia	70	37	—	—	6	2	—	—	76	39	—	—
Ulcus ventriculi	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Appendicitis	—	3	—	—	102	63	2	1	102	66	2	1
Ileus. Volvulus. Invaginatio	—	—	—	—	7	3	1	1	7	3	1	1
Invaginatio	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Hernia	—	—	—	—	118	23	—	—	118	23	—	—
Bukobservation	—	—	—	—	68	65	—	—	68	65	—	—
Lymphadenit. mesenter.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Enteralgia	1	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Morbus coeliacus	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Obstipatio	6	4	—	—	21	17	—	—	27	21	—	—
Hepatitis chronica	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Melæna	—	—	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—
Polypus rect.	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Prolaps r.	—	—	—	—	5	2	—	—	5	2	—	—
Meckels divertikel	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—
Peritonitis acuta	1	—	—	—	9	9	—	—	10	9	—	—
" pneumococciæ	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cardiospasmus	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Colitis mucosa	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
" ulcerosa	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
" chronica	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
<i>XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.</i>												
Nephritis acuta	21	13	—	—	—	—	—	—	21	13	—	—
Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	—	—	—	—	4	1	—	—	4	1	—	—
Nephritis chronica	4	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii ...	—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis	—	—	—	—	3	8	—	—	3	8	—	—
Pyonephrosis	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Nephrosis	3	1	—	—	—	—	—	—	3	1	—	—
Nephrolithiasis	1	—	—	—	—	3	—	—	1	3	—	—
Hydronephrosis	2	—	—	—	7	—	—	—	9	—	—	—
Cystitis	—	3	—	—	1	2	—	—	1	5	—	—
Erythrocyturia, hæmaturia	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Albuminuria	4	1	—	—	—	—	—	—	4	1	—	—
" orthotica	2	4	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—
Pyuria	5	23	—	—	—	—	—	—	5	23	—	—
<i>XIV. Könsorganens sjukdomar.</i>												
<i>A. Manliga könsorganen.</i>												
Hypertrophia præputium	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Retentio testis	—	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Phimos. Paraphimosis	—	—	—	—	6	—	—	—	6	—	—	—
Hydrocele	—	—	—	—	15	—	—	—	15	—	—	—
" testis	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Balanitis ac.	—	—	—	—	7	—	—	—	7	—	—	—
<i>B. Kvinnliga könsorganen.</i>												
Amennorrhæa. Dysmenorrhæa. Me-	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
norrhagia	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Cysta ovarii	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
<i>XV. Muskelnas, ledgångarnas samt</i>												
<i>bensystemets sjukdomar.</i>												
Bursitis. Hygroma	—	—	—	—	3	1	—	—	3	1	—	—
Synovitis. Arthritis	—	—	—	—	3	6	—	—	3	6	—	—
Polyarthritis acuta	7	4	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—
" chronica	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Arthritis acuta	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Arthralgia	1	9	—	—	—	—	—	—	1	9	—	—
Polyarthritis acuta post infectiosa ...	2	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Torticollis	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—
Epiophysiolys caput, fem.	—	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—
Hallux valgus	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Pes varus	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
" planus	—	—	—	—	—	4	—	—	—	4	—	—
" equino-varus	2	1	—	—	7	7	—	—	9	8	—	—
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis. ...	—	—	—	—	10	5	—	—	10	5	—	—
Rachitis	—	—	—	—	4	1	—	—	4	1	—	—
Morbus Schlatter	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
Osteomalacia	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Morbus Perthes	—	—	—	—	5	3	—	—	5	3	—	—
Insuff. dorsi	—	—	—	—	2	4	—	—	2	4	—	—
Morbus ossium systematis	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Atrophia musculorum posttraumatica	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Observationsfall	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—
<i>XVI. Hudens sjukdomar.</i>												
Erythema nodosum tuberculosum ...	17	21	—	—	—	—	—	—	17	21	—	—
" " non tuberculosum	4	2	—	—	—	—	—	—	4	2	—	—
Urticaria	—	4	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—
Pemphigus	3	6	—	—	1	1	—	—	4	7	—	—
Eczema	66	30	—	—	9	6	—	—	75	36	—	—
Dermatit	—	—	—	—	4	2	—	—	4	2	—	—
Dermatitis seborrhoica	22	5	—	—	—	—	—	—	22	5	—	—
Erythrodermia desquamativa	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Dermatitis exfoliativa	1	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—
Keloid	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—
Herpes febrilis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Impetigo	14	12	—	—	28	11	—	—	42	23	—	—
Oedema Quincke	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Exanthema	3	2	—	—	—	—	—	—	3	2	—	—
Alopecia	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Nævus pigmentosus	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Aene vulgaris	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Ichtyosis congenita	1	2	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Furunculosis, Furunculus	2	—	—	—	6	3	—	—	8	3	—	—
Perniones	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Scabies	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—
Unguis incarnatus	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
XVII. Öronsjukdomar.													
Morbi meatus auditorii externi	—	—	—	—	—	1	2	—	—	1	2	—	—
Otitis media	73	50	—	—	—	—	—	—	—	73	50	—	—
" " catarrhalis	—	—	—	—	—	30	22	—	—	30	22	—	—
" " purulenta	—	—	—	—	—	124	124	—	—	124	124	—	—
Mastoiditis	1	1	—	—	—	10	12	—	—	11	13	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.													
Amauros	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Conjunctivitis ac.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
" aestivalis, catarrhalis ..	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—
" phlyctænulosa	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
Keratoconjunctivitis phlyctænulosa ..	1	2	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
Amblyopia	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Cataracta	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Hordeolum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Keratitis neuroparalytica	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
XIX. Svalster.													
Tumor cerebri	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	3	—	1
Gliosis cerebri	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Angioma	—	—	—	—	—	2	1	—	—	2	1	—	—
Sarcoma	—	1	—	1	1	1	2	—	1	1	3	—	2
Lymphangiectasia cong.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
XX. Andra sjukdomar.													
Anorexia	4	10	—	—	—	—	—	—	—	4	10	—	—
Pædatrophia, Hypotrophia	6	8	—	—	—	—	—	—	—	6	8	—	—
Vomitus acetonemicus	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
" habitualis	10	6	—	—	—	—	—	—	—	10	6	—	—
Encopresis	6	2	—	—	—	—	—	—	—	6	2	—	—
Enuresis	35	26	—	—	—	—	—	—	—	35	26	—	—
Vaccina inoculata	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Vaccinatio BCG	7	4	—	—	—	—	—	—	—	7	4	—	—
Observatio, causa, socialis	56	42	—	—	—	—	—	—	—	56	42	—	—
XXI. Genom våld och olyckshändelse uppkomna skador samt akuta förgiftningar.													
Intoxicatio e medicamenti chemicalis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' *kirurgiska* avdelning för år 1941 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 5 6 Patienten utskrivn			7 Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad	död	
I.						
Fract. thecæ cranii + susp. impression	1	Incisio explorativa	1	—	—	
Fract. compl. thec. cran. + impression	3	Excision + upplyftning av impr. + sutur ev. drain.	3	—	—	
Abscess. intracranial p. fract. compl. op.	1	Incision + drainage	1	—	—	
Antal op.	5					
III.						
Otit. med. ac. c. mast. . .	24	Uppmejsling	24	—	—	
Recidiverande mast.	1	Radikalop. utan hg. plastik	1	—	—	
Otit. med. ac. c. mast. op.	2	Revision	2	—	—	
Sår efter mast. op.	1	Sek. sutur	1	—	—	
Antal op.	28					
V.						
Cheiloschis. unilat.	3	Läppplastik	3	—	—	
„ bilat.	1	„ å båda sidor . .	1	—	—	
„ unilat. op.	3	„	3	—	—	
„ bil. op.	1	Choanplastik	1	—	—	
Cheilognathoschisis unilat.	1	Läppchoanplastik enl. Ed- berg	1	—	—	
„ bilat.	2	Läppchoanplastik enl. Ed- berg i 2 seancer	2	—	—	
Cheilognathoschisis bilat. op. mal. sanat.	1	Läppplastik	1	—	—	
Cheilopalatoschis. unilat..	2	Läppchoanplastik enl. Ed- berg	2	—	—	
Cheilognathopalatoschis. unilat.	1	Läppplastik	1	—	—	
Cheilognathopalatoschis. unilat.	4	Vomerlambåplastik enl. Veau+Läppchoanpl. enl. Edberg i samma seance	4	—	—	
Cheilognathopalatoschis. bilat.	2	Läppchoanpl. å ena sidan + senare läppchoanpl. enl. Edberg å andra sid.	2	—	—	
Cheilognathopalatoschis. bilat.	4	Seancell läppchoanplastik enl. Edberg	4	—	—	
Palatoschisis	13	Gomplastik enl. Veau . . .	13	—	—	
„ tidigare läppop.	3	„ „ „	3	—	—	
„ „ Axhausen	1	„ „ Axhausen	1	—	—	
Palatoschisis tidigare läpp- gomop.	7	„ „ Veau	7	—	—	

1	2	8	4	5	6	7
Palatoschisis op. mal. sa- nat.	9	Fistelplastik	9	—	—	
Palatoschisis op. mal. sa- nat.	1	Gomplastik enl. Axhausen	1	—	—	S:a 68 op. å 54 pat. med 1476 vård dagar.
Periostit. alveol. mandib. Veg. adenoid.	1	Incision	1	—	—	
Hyp. tonsill. + Veg. ad. ...	71	Abrasio	71	—	—	
Tonsillit chron.	5	Tonsillectomia bil. + abrasio	5	—	—	
" " + Veg. ad.	2	Tonsillectomia bil.	2	—	—	
Peritonsillit. ac.	69	Tonsillectomia bil. + abrasio	69	—	—	
Antal op.	5	Enucleatio tonsill.	5	—	—	
VI.	214					
Fistula colli cong.	1	Utskrapning	1	—	—	
Torticollis cong.	1	Öppen övre tenomyotomi.	1	—	—	
" "	3	Op. enl. Fördl	3	—	—	
Lymphadenit. ac. supp. colli	25	Incision + tamp.	25	—	—	
Lymphadenit. tbc. colli ..	5	Exstirpation el. utskrapn.	5	—	—	
Antal op.	10					
VIII.						
Empyema pleuræ	3	Resect. cost. + thoraco- tomi + dr.	3	—	—	
Fistula pleuræ p. emp. pleur. op.	1	Revision	1	—	—	
Antal op.	4					
XV.						
Susp. invag. ileo-ileocolica	1	Lap. explorativa	1	—	—	
Invag. ileo-ileocolica	1	Desinvag. + appendect. + sutur	1	—	—	
" ileocæcalis	1	Desinvag. + appendect. + sutur	1	—	—	
" "	1	Desinvag. + sutur	1	—	—	
Susp. volvulus p. invag. ileocoecal. op.	1	Lap. explorativa	1	—	—	
Volvulus p. invag. ileocoe- cal. op.	1	Lap. + reposition + sutur	1	—	—	
Invag. ileocoecal. op. brustet lap. sår	1	Resutur	1	—	—	
Ileus strangulat	2	Lap. + lysis + sutur	2	—	—	
" "	1	Lap. + lysis + appendect. en pass.	1	—	—	
" "	1	Lap. + resectio intestin. + gastrostomi	—	—	1	J. 175 se XVI.
" Adhæsiön	1	Lap. + lysis + tarpunk- tioner + intestinoraphi + drain.	—	—	1	J. 500 se XVI.
Divertic. Meckeli	2	Lap. + exstirpation.	2	—	—	
Malformatio intestin. + peritonit. purulenta ...	1	Lap. explorat.	—	—	1	J. 887 Situs invers. ab- dom. direct. incomple Volv. incarcerat. int. ten. c. gangr. + pe- rit. purulenta.
Antal op.	15					

1	2	3	4	5	6	7
Nephrolithiasis	1	Nephrectomi	1	—	—	
Hydronephros	1	”	1	—	—	
Cysta ren.	1	”	1	—	—	
Antal op.	13					
XXIII.						
Phimosi s	7	Circumcisi on	7	—	—	
XXIV.						
Retentio testis + Hern. ing. mob.	3	Exstirp. av bråcksäck + Orchidopexie	3	—	—	
Hydrocele testis	8	Exstirpation	8	—	—	
” Funiculi	9	”	9	—	—	
Antal op.	20					
XXV.						
Tumor vaginae	1	Exstirpation	—	1	—	
Cysta dermoid. ovar.	1	Salpingoophorectomia ...	1	—	—	
Cysta ovarii torq.	1	”	1	—	—	
Antal op.	3					
XXVII.						
Luxatio cox. cong.	4	Reposition + gips	4	—	—	
Pes eq.-var. cong.	1	Subcutan tenotomi + gips	1	—	—	
”	1	Öppen tenot. + plantot. + gips	1	—	—	
”	4	Öppen tenot. + öppning av bakre talo-calc-leden + gips	4	—	—	
Pes equin. paralyt.	2	Öppen tenotomi enl. Bayer + gips	2	—	—	
Pes plan-vari	1	Redression med osteoklast	1	—	—	
Curv. rachitica anticr. ...	3	Osteotomi + osteoclasi ..	3	—	—	
Hallux valgus	2	Op. enl. Silver	2	—	—	
Cicatrix	3	Excision + plastik	3	—	—	
Bursit chron.	1	Exstirp.	1	—	—	
Ganglion	1	”	1	—	—	
Unguis incarnat.	3	Königs op.	3	—	—	
Kongenital snörfåra	2	Excision	2	—	—	
Ostit. fibrosa	2	Utrymning + autoplastik beninplantation	2	—	—	
Fract. humeri	2	Trådsträck	2	—	—	
Fract. humeri supracon- dyl.	4	Blodig rep. + osteosyntes + fix. förband	4	—	—	
Fract. humeri epicondyl.	2	Blodig rep. + osteosyntes + fix. förband	2	—	—	
” olecrani	1	Blodig rep. + osteosyntes + fix. förband	1	—	—	
” antibrachi	3	Blodig rep. + gips	3	—	—	
” antibrachi	1	Blodig rep. + osteosyntes + gips	1	—	—	
” femoris	4	Trådsträck	4	—	—	
” ” mal. sanat.	1	Kilosteotomi + bentrans- plantation	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Fract. anticrur. compl.	1	Revision + blodig rep. + gips	1	—	—	
„ tibiae	1	Trådsträck genom calcaneus	1	—	—	
Corpus alien. p. fract. operat.	3	Extraktion	3	—	—	
Hæmarthros. gen.	1	Punktion	1	—	—	
Synovit. gen.	1	„	1	—	—	
Osteoarthritis. gen.	1	„	1	—	—	
„	1	Incision	1	—	—	
Osteomyelitis	10	Uppmejsling el. utskrapning	10	—	—	
Vulnus incis. c. abscis. tendin	5	Excision + sensutur + gips	5	—	—	
Tendovaginitis	1	Incision + tamp.	1	—	—	
Varices crur.	1	Hög underbindn. + inj. av 50 %ig glykos	1	—	—	
		Antal op.	74			
XXVIII.						
Vulnus contus.	8	Excision + sutur	8	—	—	
„ incis.	2	„	2	—	—	
„ ict. c. corp. alien.	2	Excision + alienatio + sutur	2	—	—	
„ lacerat.	5	Excision + sutur	5	—	—	
Hæmatoma	1	Incision	1	—	—	
Abscess, phlegmone, panaritium	44	Incision + tamponad	44	—	—	
Clavus	2	Exstirpation	2	—	—	
Nævus	1	„	1	—	—	
Lymphangiom	2	Excisio explorativa	2	—	—	
Keloid	1	Exstirpation	1	—	—	
Tuberkulid	3	„	3	—	—	
		Antal op.	71			
XXIX.						
Anæmia aplast.	2	Blodtransfusion	—	—	—	
Anæmia sec.	11	„	—	—	—	
Leucæmia	1	„	—	—	—	
Icterus gravis	1	„	—	—	—	
Intoxicatio	2	„	—	—	—	
		Antal op.	17			

Uppgift från Göteborgs barnsjukhus' *kirurgiska* avdelning för år 1941
angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda
operationer å *polikliniskt* behandlade patienter.

1	2	3
Sjukdom	Antal fall	Operation
Chalazion	7	Incision
Hordeolum	1	Discision
Otit. med. ac.	189	Paracentes
Epistaxis	6	Etsning
Caries dentis	330	Tandextraktion
Tons. chron. + Veg. ad.	70	Tonsillect. bil. + Abrasio
Veg. ad.	45	Abrasio
Lymph. colli tbc. c. abscess	3	Incision
Anchyloglossum	5	Klipp
Cysta lab. oris	1	Exstirpation
Hidroadenit. ac. supp.	1	Incision
Mastit. ac. supp.	1	Incision
Granuloma umb.	7	Exstirpation
Polypos. recti	4	"
Phimosis	42	Dilatation
Balanit	17	"
Hydrocele testis	6	Punction
Pes equino-var. cong.	2	Gips
Ruptura tend. ext. man.	4	Fix. förband
Fractura clavic.	34	"
" supracond. hum.	18	"
" epicond. hum.	4	"
" olecran.	3	"
" radii	51	Reposition + gipsskena
" ulnæ	9	" "
" antibrach.	32	" "
Fract. navicular.	1	Gipsskena
" tibiae	14	Reposition + gipsskena
" fibulae	4	" "
" anticur.	14	" "
" metacarpal.	6	" "
" metatarsal.	3	" "
" phalang. dig.	13	" "
Luxatio cubiti	8	Reposition + fix. förband
Subluxatio radii	26	"
Distorsio	59	Fix. förband
Hæmarthros	10	Punction + halvgips
Hæmatom	11	"
Paronychia	24	Evulsio unguis
Panaritium	8	Incision
Ganglion	8	Exstirpation
Unguis incarnat.	1	Op. enl. König
Vulnus incis.	45	Sutur
" contus.	119	"
" lacerat.	26	"
" morsum	16	"
" ictum	2	"
" infectum	29	Revision
Abscessus	36	Incision
Furunculus	13	"
Clavus	1	Utskrapning

1	2	3
Verruca	117	Utskrapning
Atheroma	10	Exstirpation
Corp. alien.	29	Extraction
Fibroma	3	Exstirpation
Angioma	3	"
Papilloma	1	"
Nævus	5	"
Cysta dermoid.	4	"
Antal op.	1561	

Årsrapport från röntgenavdelningen vid Göteborgs barnsjukhus för år 1941.

Diagnostik.

Under år 1941 har utförts 3.592 st. undersökningar, fördelade å olika organsystem på följande sätt:

I. Skelettsystemet (incl. mjukdelar)	1.520 st.
II. Respirationsorgan. (bronchografier)	1.618 "
III. Cirkulationsorgan.	137 "
IV. Digestionsorgan.	248 "
V. Urinvägarna. (urografier)	69 "

Summa 3.592 st.

Antal diariieförda radiogram. .... 5.587 st.

Årsberättelse från Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor vid Barnsjukhuset för år 1941.

Läkaremottagningar ha hållits två eftermiddagar i veckan med början kl. 16. Antalet besök å läkaremottagningarna uppgick till 444. Kuratormottagningarna ha ägt rum varje förmiddag mellan kl. 10 och 12. Antalet besök på kuratormottagningarna uppgick till 1.883 (Föräldrabesök inräknade.)

Hela antalet sökande barn, både på polikliniken och hos kuratorn, ha uppgått till 400.

Barnens fördelning efter ålder framgår av nedanstående tabell:

0—5 år	75 st.
6—9 år	130 "
10—16 år	165 "
17—21 år	30 "

Summa 400 st.

Orsaken till rådfrågningarna ha varit ett eller flera av följande besvär:

1. Uppföranderubbningar.	
a. Obalanserat uppträdande, olydnad, oro, svårighet att vara stilla ..	183
b. Oärlighet, bristande sanningsenlighet, skolkning	59
c. Allmän nervositet, "eget sätt"	71
2. Masturbation, nagelbitning, tics	11
3. Stamning	8
4. Enuresis (därav ett fåtal fall av encopresis)	140
5. Chorea, epilepsi	14
6. Missförhållanden i miljön	81

Beträffande de hereditära förhållandena kan framhållas, att nerv- eller sinnessjukdom uppgivits föreligga hos föräldrar och syskon i 69 fall, samt hos övriga släktingar i 31 fall.

Intelligensåldersbestämningar ha utförts på 80 barn. Intelligenskvoterna framgå av nedanstående tabell:

I. K.	Antal	I. K.	Antal	I. K.	Antal
40	1	71—80	11	101—110	7
50—60	4	81—90	18	111—120	7
61—70	7	91—100	20	> 120	5

Bland utlåtanden och andra intyg, som utfärdats, märkas:

Intyg till barnhem	32 st.
Intyg för lantvistelse	24 „
Vårdattest till sinnessjukhus	3 „
„ „ sinnesslöanstalt	8 „
Remiss till psykiatriska avd. vid Sahlgrenska sjukhuset	2 „
Pensionsintyg	5 „
Intyg om behov av ändrad skolförhållande	7 „

Råd ha utom till föräldrarna lämnats till lärare och andra uppfostrare. Arbetsanställningar till äldre barn ha av kurator anskaffats i 23 fall. En del andra stödåtgärder ha även vidtagits, såsom för yngre barn placering i småbarnsskolor, privata fosterhem och barnhem, samt beträffande de äldre placering på yrkes- och folkhögskolor.

Holtermanska sjukhuset.

Uppgift från Holtermanska sjukhuset för år 1941 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1	2	3		4		1	2	3		4		5	6
		Intagna	Döda	Intagna	Döda			Intagna	Döda				
Sjukdom		m.	kv.	m.	kv.	Sjukdom		m.	kv.	m.	kv.		
	I. Bildningsfel.						Tuberculosis cutis	3	5	—	—		
5	Hernia	—	1	—	—	44	„ Lupus vulgaris	2	9	—	—		
	IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.						Syphilis hereditaria (tarda)	—	1	—	—		
							Syphilis acquisita	16	11	—	—		
21	Abscessus, lymphadenitis, phlegmone	4	—	—	—	45	Syphilis därav primaria och sekundaria . .	5	5	—	—		
22	Erysipelas	4	1	—	—	46	Ulcus molle	5	—	—	—		
23	Scarlatina	1	—	—	—		Gonorrhœa (samtliga fall)	32	14	—	—		
25	Morbilli	1	—	—	—		Urethritis gonorrhœica acuta	24	6	—	—		
26	Rubeola	—	1	—	—		Urethritis gonorrhœica chronica	7	6	—	—		
29	Influenza epidemica . .	1	1	—	—		Cystitis gonorrhœica . .	2	—	—	—		
	Lymphogranuloma benignum	—	1	—	—		Epididymitis „	8	—	—	—		
42	Tuberculosis (samtliga fall)	5	15	—	—		Prostatitis „	7	—	—	—		
	Tuberculosis pulmonum	—	1	—	—		Vulvovaginitis „	—	2	—	—		
							Bartholinitis „	—	1	—	—		

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
	Cervicitis gonorrhoeica	—	6	—	—		XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.				
	Proctitis „ ..	—	3	—	—						
	Salpingitis „ ..	—	4	—	—						
	Lymphadenitis „ ..	1	—	—	—	175	Cystopyelitis	—	1	—	—
	Arthritis, tendovaginitis gonorrhoeica	11	1	—	—						
	Folliculitis gonorrhoeica	7	—	—	—		XIV. Könsorganens sjukdomar.				
	Obs. för gonorrhœa ...	—	4	—	—		A. Manliga könsorganen.				
51	Malaria (terapi)	6	1	—	—						
	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					187	Epididymitis (lbc.) ...	1	—	—	—
58	Anæmia	1	—	—	—		Balanitis	7	—	—	—
59	„ perniciosa ..	1	—	—	—	188	Condyloma acum.	1	—	—	—
							Phimos. Paraphimosi	2	—	—	—
							Ulcus penis	3	—	—	—
	VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.						B. Kvinnliga könsorganen.				
68	Diabetes mellitus	1	3	—	—	190	Prolapsus uteri	—	1	—	—
							Condyloma acum.	—	1	—	—
							Ulcera vulvæ	—	1	—	—
							Herpes genitalis	—	1	—	—
	VIII. Nervsystemets sjukdomar.						XV. Muskelnas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar.				
89	Lues cerebrospinalis ..	3	2	—	—	207	Polyarthritis chronica.	—	1	—	—
96	Tabes dorsalis	1	—	—	—	213	Osteomyelitis	—	1	—	—
98	Paralysis agitans	1	—	—	—						
	Epilepsia	—	2	—	—		XVI. Hudens sjukdomar.				
	IX. Sinnessjukdomar.					217	Erythema multiforme..	2	—	—	—
102-	Mongolism	1	—	—	—		„ nodosum ...	—	1	—	—
110	Dementia paralytica ..	4	1	—	—	218	Urticaria, strophulus ..	9	3	—	—
	X. Cirkulationsorganens sjukdomar.					220	Pemphigus	1	—	1	—
113	Vitium organic. cordis	—	4	—	—		Dermatitis herpetiformis	1	3	—	—
113	Myocarditis chronica, cardiosclerosis	1	1	—	—	221	Zoster	3	2	—	—
116	Phlebitis	2	—	—	—	222	Eczema	116	63	—	—
119	Thrombosis. Embolia	1	2	1	2		Dermatitis acuta				
120	Hypertonia	1	1	—	—		(samtliga fall)	15	18	—	—
							därav m. känd genes	13	8	—	—
	XI. Andningsorganens sjukdomar.						Lichen simplex chron.	3	11	—	—
128	Bronchitis acuta	—	1	—	—		Lichen ruber planus ..	—	1	—	—
131	Asthma bronchiale ...	—	1	—	—		Impetigo herpetiformis	—	1	—	—
134	Bronchopneumonia acuta	—	1	—	—	223	Exanthema toxicum ..	2	—	—	—
							Psoriasis	18	10	—	—
						227	Alopecia areata	—	1	—	—
							Ulcus sive eczema varicosum	17	27	—	—
	XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.						Vaccinæ generalisata	1	—	—	—
144	Angina tonsillaris, pharyngitis acuta	6	3	—	—	228	Impetigo contagiosa ..	59	44	—	—
	Hypochylia	1	—	—	—		Pyodermia	9	6	—	—
						229	Acne	3	1	—	—
						231	Furunculosis	3	—	—	—

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
	Vulnus infectum	1	—	—	—	236	Scabies	565	592	—	—
	Folliculitis barbæ	2	—	—	—		Pediculosis (eczema e pediculi)	1	7	—	—
	Paronychia	—	1	—	—						
	Perniones	—	1	—	—		XVII. Öronsjukdomar.				
	Pityriasis rosea	1	—	—	—		Otitis media purulenta	—	1	—	—
	Mycosis fungoides	1	—	—	—	243					
	Prurigo	2	—	—	—		XVIII. Ögonsjukdomar.				
	Seborrhœ	2	1	—	—		Scleritis	1	—	—	—
	Hyperhidrosis	1	—	—	—	272					
	Verrucae	1	—	—	—		XIX. Svulster.				
234	Trichophytia, epider- mophytia	3	1	—	—	313	Papilloma	—	1	—	—

Uppgift från Holtermanska sjukhusets ljusavdelning.
Polikliniskt behandlade sjukdomsfall år 1941.

Diagnos	M.	Kv.	S:a	Diagnos	M.	Kv.	S:a
<i>Tuberkulos.</i>				Acne rosacea	3	4	7
Lupus vulgaris	6	21	27	Lupus erythematoses	16	17	33
Tbc. cutis	2	16	18	Granuloma annulare	1	3	4
				Alopecia areata	5	11	16
<i>Hudsjukdomar.</i>				Perniones	—	4	4
Eczema	6	5	11	Verruca, clavus	10	13	23
Dermatitis æstivalis et solar.	4	1	5	Nævus fibrom.	10	17	27
„ herpetiform.	1	—	1				
Lichen ruber planus	5	6	11	<i>Diverse sjukdomar.</i>			
Psoriasis	18	19	37	Rheumatismus musculorum et art.	3	24	27
Acne vulgaris	6	10	16	Bronchit, m. m.	—	2	2

Av lupusfallen hava 21 vårdats å statens bekostnad; därav 6 nytillkomna under året, ett lupusfall har anmälts som avslutat.

Sammanlagda antalet Finsenbehandlingar, lokala och allmänna, utgör 5.528 seancer. Av dessa hava 3.848 betalats av staten (3.469 lok.-beh. och 379 allm.-beh.), 945 hava givits åt sjukhusets patienter (848 lok.-beh. och 97 allm.-beh.), 570 till patienter med medellöshetsintyg (304 lok.-beh. och 266 allm.-beh.) och för 165 (51 lok.-beh. och 114 allm.-beh.) ha avgift erlagts.

Kvartsljusbehandling har givits i ett antal av 4.101 seancer, därav till sjukhuspatienter 1.261 och till betalande poliklinikpatienter 2.370 och till medellösa 470.

Röntgenbehandling har givits i sammanlagt 20 enkeldoser, därav 17 till sjukhuspatienter. Diatermibehandling har givits i ett antal av 192 seancer.

Uppgift angående besöksfrekvensen å Holtermanska sjukhusets poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsam skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsam skede, hudsjukdomar o. s. v.
<i>Antal under året undersökta eller behandlade patienter.</i>		
a) manliga	678	1.818
därav nytillkomna under året	496	1.574
b) kvinnliga	273	1.607
därav nytillkomna under året	186	1.444
<i>Antal under året vid polikliniken avlagda besök.</i>		
a) manliga	5.358	5.860
medeltal per mottagningsdag	17,7	19,4
b) kvinnliga	2.903	4.243
medeltal per mottagningsdag	9,6	14

Oscar och Maria Ekmans sjukhus.

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1941 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.

1	2				3	4	5	6	1	2				3	4	5	6				
	Sjukdom		Intagna							Döda		Sjukdom						Intagna		Döda	
			m.	kv.						m.	kv.							m.	kv.	m.	kv.
	I. Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda.									The pulmonum, laryngis											
5	Hernia				7	—	—	—		The cerebri. Meningitis tuberc.				—	3	—	—				
	Retentio testis				1	—	—	—		The ossium et articulum				—	2	—	1				
	Deformit. auriculæ ...				1	—	—	—		The lymphoglandularum				1	1	—	—				
	II. Ålderdomssjukdomar.									The renum				—	1	—	—				
7	Gangræna senilis				2	—	1	—		„ urogenitalis				2	1	—	—				
	III. Havandeskaps- och förlossningssjukdomar.									„ cutis				2	3	—	—				
8	Abortus				—	2	—	—		„ miliaris				1	—	—	1				
11	Hyperemesis gravidarum				—	2	—	—	46	Syphilis acquisita ...				1	4	—	—				
	IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.									Gonorrhæa (samtl. fall)				—	2	—	—				
21	Septichæmia. Pyoseptichæmia. Abscessus. Phlegmone.				6	7	1	2	55	Endometritis, Salpingitis gon.				—	2	—	—				
27	Parotitis epidemica ...				1	1	—	—	57	Tænia (Cystic.) Bothriocephalus.				1	2	—	—				
29	Influenza epidemica ...				—	3	—	—	57	Febbris. Febricula				—	1	—	—				
42	Tuberculosis (samtliga fall)				6	12	—	2	58	Oxyuris				1	—	—	—				
	V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.									V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.											
	Anæmia									Anæmia				2	3	—	—				

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
59	Anæmia perniciosa progressiva	2	—	—	—	—	119 Thrombosis. Embolia	2	4	1	1
	VI. <i>Amnesomsättnings-</i> <i>sjukdomar.</i>						120 Hypertonia	11	9	—	—
67	Diathesis urica. Arthri- tis urica	—	1	—	—	—	Vertigo	1	1	—	—
68	Diabetes mellitus	9	7	—	—	—	Infarct. myocardi	2	2	—	—
69	Adispositas universalis Morbus Basedowii. Hy- perthyreosis	2	3	—	—	—	XI. <i>Andningsorganens</i> <i>sjukdomar.</i>				
69 ^{1/2}	Struma	—	4	—	—	128	Veget. aden.	1	—	—	—
	Inanition	—	1	—	—	129	Laryngit ac.	—	2	—	—
	VII. <i>Kroniska förgift-</i> <i>ningssjukdomar.</i>					—	Tracheitis acuta. Bron- chitis acuta	3	4	—	—
71	Alcoholismus chronicus	5	—	—	—	—	Tracheitis chron. Bron- chitis chron.	—	2	—	—
	VIII. <i>Nervsystemets</i> <i>sjukdomar.</i>					131	Asthma bronchiale ...	1	3	—	—
82	Hæmorrhagia, throm- bosis, embolia cere- bri. Emollitio cerebri	6	3	1	2	134	Pneumonia crouposa acuta	7	4	—	1
83	Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli ..	1	—	—	—	—	Bronchopneumonia acuta	5	10	1	—
84	Hemiplegia	1	—	—	—	140	Pleuritis. Empyema pleuræ	3	3	—	—
90	Sclerosis cerebros spinal. disseminata	1	—	—	—	—	Infarct. pulmon.	—	1	—	—
94	Neuritis ischiad.	3	3	—	—	—	XII. <i>Malsmältnings-</i> <i>organens sjukdomar.</i>				
	„ n. ulnaris	1	—	—	—	144	Tonsillitis acuta. An- gina tonsillaris. Pha- ryngitis acuta	5	7	—	—
	„ n. trochlear.	1	—	—	—	145	Peritonsillitis acuta ...	1	—	—	—
	Chorea	1	—	—	—	149	Dolor. abdomin.	8	10	—	—
	Insomnia	2	1	—	—	153	Gastritis acuta	7	2	—	—
98	Epilepsia	2	—	—	—	—	Entero-colitis acuta. Proctitis acuta	14	6	—	—
99	Hysteria	1	5	—	—	154	Gastritis chronica	9	2	—	—
100	Neurasthenia	10	7	—	—	155	Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	51	7	3	—
101	Psycho-neurosis	3	5	—	—	—	Obstipatio, koprostas ..	2	3	—	—
	Hemicrania	—	1	—	—	158	Entero-colitis chronica	5	7	—	—
	Narcomania	1	—	—	—	—	Peri-proctitis	1	—	—	—
	IX. <i>Sinnessjukdomar.</i>					159	Appendicitis	58	53	1	—
102- 110	Insania	—	3	—	—	160	Ileus. Volvulus. Invagi- natio	5	4	—	—
	Dementia præsenilis ..	1	1	—	—	161	Hernia	53	6	—	1
	X. <i>Cirkulationsorganens</i> <i>sjukdomar.</i>					162	Typhilitis	—	1	—	—
113	Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	6	5	—	1	163	Hepatitis acuta. Absces- sus hepatis	1	—	—	—
	Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	11	11	2	1	164	Hepar. cystic.	—	1	—	—
114	Neurosis cordis	1	—	—	—	165	Hepatitis chronica. Cirrhosis hepatis ...	1	—	—	—
115	Arteriosclerosis. Endar- teriitis	6	1	—	—	166	Cholecystitis. Cholan- gitis	6	19	—	—
116	Phlebitis	3	6	—	—	167	Cholelithiasis	3	20	—	1
117	Aneurysma	1	—	—	—	168	Icterus. Icterus catarr- halis	2	4	—	—
118	Varix	6	2	—	—	169	Pancreatis acuta necrot.	1	—	—	—
						170	Diverticuli coli	1	—	—	—
						171	Peritonitis acuta	12	6	—	—
						—	„ chronica ...	—	2	—	—
						172	Prolapsus ani	1	—	—	—

1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
	Fissura, contractura ani	3	9	—	—	207	Polyarthriti s rheumati ca chronica	2	2	—	—
	Tumores hæmorrhoid.	21	12	—	—	208	Arthriti s deformans ..	6	2	—	—
	XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.					210	Pseudarthrosi s	—	1	—	—
174	Nephriti s degenerati va et inflammatori a chronica. Morbus Brightii	2	2	1	—	211	Corpus liberum in articulo	1	—	—	—
175	Pyeliti s. Cystopyelonephriti s	1	14	—	—	212	Pes planus	—	2	—	—
177	Nephrolithiasis	14	6	—	—		Hallux valgus	—	4	—	—
179	Ren cysticus	—	1	—	—	213	Osteomyeliti s. Osteiti s. Periostiti s.	2	—	—	—
180	Cystiti s	5	7	—	—	214	Ganglion	2	1	—	—
181	Lithiasis vesicæ	3	—	—	—	215	Exostosi s	3	6	—	—
183	Strictura urethræ	2	—	—	—	216	Contract. dig.	—	1	—	—
184	Nephrosclerosi s	3	1	—	—		Myositi s. ossificans	1	—	—	—
	Ulcus vesicæ urin.	1	—	—	—		XVI. Hudens sjukdomar.				
	Uræmia	2	—	—	—	217	Erythema multiforme et nodosum	1	—	—	—
	XIV. Könsorganens sjukdomar.					218	Urticaria	—	2	—	—
	A. Manliga könsorganen.					220	Dermatit. ac.	1	—	—	—
185	Hypertrophia prostatæ	24	—	—	—	222	Eczema	3	1	—	—
186	Prostatiti s. Abscessus prostatæ	1	—	—	—		Erythema indurat.	—	1	—	—
187	Orchiti s. Epididymiti s	5	—	—	—	227	Ulcus varicosum cruris	1	5	—	—
189	Hydrocele testis vel funiculi	5	—	—	—	231	Furunculosis, Furunc.	4	—	—	—
	B. Kvinnliga könsorganen.					232	Carbunculus	1	1	—	—
190	Prolapsus vaginæ et uteri	—	1	—	—	233	Gangræna	3	1	—	—
191	Flexio et versio uteri. .	—	1	—	—	236	Scabies	1	1	—	—
192	Vulviti s. Vaginiti s	—	2	—	—		Clavus	1	1	—	—
193	Endometri s	—	1	—	—		Unguis incarnat.	1	1	—	—
194	Salpingo-oophoriti s. Pelveoperitoniti s	—	8	—	—		Cicatrix	1	1	—	—
196	Amennorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	5	—	—		XVIII. Ögonsjukdomar.				
199	Mastiti s	—	1	—	—	261	Dacryocystiti s purul. .	—	1	—	—
	Polyp. cervic. uteri	—	1	—	—	272	Scleriti s, sclerokeratiti s	—	1	—	—
201	Cysta corp. lut. rupt. .	—	2	—	—		Fistula lacrymal.	—	1	—	—
	Hæmatosalpinx	—	1	—	—		XIX. Svalster.				
	XV. Muskelnas, ledgångarnas samt ben-systemets sjukdomar.					301	Fibroma	1	1	—	—
202	Myiti s. Rheumatismus musculorum	8	4	—	—	302	Lipoma	1	—	—	—
203	Tendovaginiti s	3	—	—	—	303	Chondroma	—	1	—	—
204	Bursiti s. Hygroma	2	5	—	—	305	Myxoma	—	1	—	—
205	Synoviti s. Arthriti s ..	3	4	—	—	307	Myoma	—	4	—	—
206	Polyarthriti s rheumati ca acuta	2	3	—	—	310	Lymphocytoma	1	—	—	—
						313	Papilloma	1	—	—	—
						314	Adenoma. Kystadenoma	—	7	—	—
						315	Sarcoma	2	—	—	—
						316	Carcinoma (samtl. fall)	13	11	4	2
							„ ventriculi ..	3	—	1	—
							„ intestini ...	3	—	1	—
							„ prostatæ ...	7	—	2	—
							„ uteri s. ovarii	—	5	—	2
							„ mammae ...	—	4	—	—
							„ pancreatis ...	—	1	—	—
							„ recti	—	1	—	—
						319	Cysta dermoid.	1	6	—	—
							Hypernephroma	3	—	—	—
							Tumor medull. spin. .	1	—	—	—
							Sympaticoblastoma ...	1	—	—	—
							Tumor perirenal.	—	1	—	—

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1941 angående operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer å *intagna* patienter.

1 Sjukdom	2 Antal fall	3 Operation	4 5 6 Patienten utskrivnen		7 Anmärkningar
			frisk eller förbättrad	oförbättrad död	
III. Deformit. conch. auric. ambor.	1	Plastik	1	—	—
V. Myxo-chondrom. parotid. Peritonsillitis	1 2	Exstirp. .... Incision	1 2	— —	— —
Antal op.	3				
VII. Struma Basedowii	2	Subtotal thyreoidectomi ..	2	—	—
VIII. Pleurit. exsudativ.	1	Upprepad thoracocentes..	1	—	—
IX. Fibro-adenoma mammae .. Ca. mammae	1 4	Exstirpation .. Ablatio mammae c. exeresis axill.	1 4	— —	— —
Antal op.	5				
XI. Cholecystit. chron. .... Cholelithiasis	1 2	Cholecystectomi	1 2	— —	— —
Cholelithiasis c. cholecystit. chron. vel ac. gangr.	7	”	6	—	1 572. Kv. 68 år V. O. C.
Cholelithiasis c. ictero recidiv.	2	Cholecystectomi + choled. sondering	2	—	—
Cholelithiasis c. ictero et choledocholithiasis	2	Cholecystectomi + choled. sondering + choledocholithomi	2	—	—
Cholelithiasis c. cholecystit. ac. gangr.	1	Cholecystostomi	1	—	—
Cirrhosis hepat. c. ascitid.	1	Upprepad laparocentes ..	1	—	—
Icterus grav. ex. ca. duct. choledochii	1	Laparotomia explorat. ...	—	1	—
Antal op.	17				
XII. Ca. pancreat. c. ictero ...	1	Cholecysto-duodenostomi	1	—	—
XIV. Ulcus ventriculi perf.	9	Raphi, fistel	9	—	—

1	2	3	4	5	6	7
Ulcus ventriculi perf. c. peritonit. diff. suppurat. (+ Narcomania och Encephalit. chron.)	1	Raphi, fistel	—	—	1	345. Död inom 1 d.
Ulcus ventriculi	5	Billroth I.	5	—	—	
” ”	3	Gastro-entero-stomi	3	—	—	
Ulcus ventriculi callos. penetrans. in pancreat. per magn. (tidigare Billroth I på annat sjukhus)	1	Billroth II	—	—	1	696. Död efter 5 v. Pancreasnecros, peritonit.
Ca. ventriculi inextirpabil.	1	Gastro-entero-stomi	1	—	—	
Antal op.	20					
XV.						
Peritonit. adhesiv. c. ileo	1	Lysis	1	—	—	
Ascites ex v. o. c.	1	Laparocentes	1	—	—	
Megacolon	1	Resectio coli	1	—	—	
Myomyxoma retroperitoneal. inextirpabil.	1	Laparotomia explorat.	—	1	—	
Sarcoma retroperitoneal. inextirpabil. c. ileo	1	d:o + Cæcalfistel	1	—	—	
Ca. coli inextirp. c. ileo grav.	1	Colonfistel.	—	—	1	742. M. 71 år. Död inom 1 d.
Antal op.	6					
XVI.						
Appendicitisymtom	6	Appendectomi	5	—	1	Thrombophlebit. Embolia a. pulm.
Appendicit. ac. catarrh.	18	”	18	—	—	
Appendicit. chron. recidiv	15	”	15	—	—	
Appendicit. ac. phlegm. vel gangr. (ev. + peritonit. ac. sero-fibr.)	53	”	53	—	—	
Appendicit. ac. gangr. c. peritonit. suppurat. liber.	3	” p. p. s.	3	—	—	
D:o d:o	5	” drainage	4	—	1	149. Ileus, peritonit.
Appendicit. ac. gangr. c. abscessus	1	”	1	—	—	
Ileus ex. appendicit. op.	1	Tunntarmsfistel	—	—	(1)	(149, se ovan).
Abscessus inciatric. p. appendectomiam	1	Incision	1	—	—	
Abscessus subchron. intra-abdominal p. appendect. (op. på annan ort)	1	Laparotomi, drainage	1	—	—	
Appendix	7	Appendectomi en passant	7	—	—	
Antal op.	111					
XVII.						
Hernia inguinal. congenit.	7	Radikal op. (Rissler)	7	—	—	
Hernia inguinal. c. tbc. in lig. teres	1	Radikalop., extirpat.	1	—	—	
Hernia inguinal.	35	Radikalop.	35	—	—	
Hernia inguinal. incarc.	4	”	4	—	—	
Hernia inguinal. recid.	4	”	4	—	—	
Hernia crural.	3	”	3	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Hernia crural. incarc. . .	1	Radikalop.	1	—	1	428. Embolia a. pulm.
Hernia umbilical. incarc.	3	„	3	—	—	
Hernia umbilical. incarc.	2	„	2	—	—	
Hernia ventral. in cicatrice	4	„	4	—	—	
Antal op.	64					
XVIII.						
Contractura ani, fissura ani	9	Dilatation forcée	9	—	—	
Fissura ani infiltr. suspect.	1	Proxextirpation	1	—	—	
Fistula ad anum	6	Klyvning, exstirpation . .	6	—	—	
Abscessus ad anum	2	Incision	2	—	—	
Periproctit. operat.	1	Anuspræternatural.	1	—	—	
Tumores hæmorrhoidales	16	Exstirpation	16	—	—	
Polyp. recti	1	Exstirpation	1	—	—	
Ca. recti	1	Kombinerad resection med anus præternat.	1	—	—	
Antal op.	37					
XX.						
Tbc. ren.	2	Nephrectomi	2	—	—	
Hypernephroma	1	„	1	—	—	
Antal op.	3					
XXI.						
Lithiasis vesic. urinar. . .	3	Sectio alta	3	—	—	
Papilloma vesicæ	1	Elektrokoagulation	1	—	—	
Antal op.	4					
XXII.						
Hypertrophia vel ca. prostatae	8	Dubbelsidig profyl. vasectomi	8	—	—	
Hypertrophia prostatae . .	8	Transvesical prostatectomi	8	—	—	
Prostatit. chron. dolor. . .	1	Total exstirpation av prostata och vesiculæ seminal. D:o d:o	1	—	—	
Ca. prostat.	1	„	1	—	—	
Antal op.	18					
XXIV.						
Hydrocele testis	5	Exstirpation	5	—	—	
Retentio testis	1	Framläggning, aponeuroplastik	1	—	—	
Varicocele testis	1	Partiell exstirpation, uppsyning enl. Lundell	1	—	—	
Epididymit. tbc.	1	Exstirpation	1	—	—	
Epididymit. sept.	1	Ablatio testis	1	—	—	
Sympatico-blastoma testis	1	„	1	—	—	
Antal op.	10					
XXV.						
Metrorrhagia ca. cervic. . .	4	Provskrapning	4	—	—	
Ca. cervic. uteri	1	„	—	1	—	
Salpingo-oophoritis tbc. . .	2	Salpingectomi, oophorectomia part.	2	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Sterilitas	1	Tubarsondering	1	—	—	
Hæmatosalpinx tarquat ..	1	Salpingectomi	1	—	—	
Myomata uteri	2	Supravaginal uterusamputa- tion	2	—	—	
Bartholinit., ac.	3	Incision, ev. exstirpation	3	—	—	
Kystoma ovarii	4	Oophorectomi	4	—	—	
Kystoma ovarii malign. .	1	„	1	—	—	
Ca. ovarii inexistirpabil. c. ileo	1	Cæcalfistel.	1	—	—	
Ca. corp. uteri recidiv. (p. radio-terapi) infiltr. coli o. ilei	1	Total exstirpation av ute- rus och adnexer, tunn- tarms- och colonresek- tion.	—	—	1	869. Kv. 71 år br. pneu- moni.
Antal op.	21					
XXVI.						
Cysta dermoid. sacral. in- fect.	2	Incision	2	—	—	
Cysta dermoid. sacral. .	6	Exstirpation	6	—	—	
Antal op.	8					
XXVII.						
Hallux valgus bilat. c. metatars-lat.	2	Op. enl. Silfverskiöld	1	—	—	(dubbelsidig).
Exostosis metatarsal. I (c. bursit., ev. hallux valgus lev.)	7	Avmejsling, exstirp. av bursa, ev. ledplastik. .	6	—	—	(1 fall dubbelsidig).
Exostoses ex myositis ossi- fic. crur.	1	Avmejsling, exstirpation	1	—	—	
Contractura dig. man.	1	Ärr- och palmaraponeuros- exstirpat.	1	—	—	
Amput. traumat. dig. man.	1	Lambåplastik från buken	1	—	—	
Ruptura tendin. subcutan. extens. dig. man.	1	Sen-plastik	1	—	—	
Corp. alien. in epiphys. ti- biæ	1	Extraktion	1	—	—	
Abscisio tendin. et nerv. man.	2	Sen-nervsutur	2	—	—	
Panaritium	4	Incision	4	—	—	
Panarit. ossal. sequestr. .	1	Fingeramputation	1	—	—	
Tendovaginit. supp. man.	3	Tendo-vaginit. op.	3	—	—	
Hæmarthros. gen.	2	Punktion	2	—	—	
Læsio menisc. gen.	1	Exstirpat. av menisk.	1	—	—	
Corpus liber. cubiti	1	Arthrotomi, extraktion .	1	—	—	
Luxatio cubiti	1	Reposition	1	—	—	
Luxatio os. lunat. carpi .	1	Exstirpat. av lunatum	1	—	—	
Luxatio complicata talo- crural	1	Reposition, suturer	1	—	—	
Fract. mandibulæ	1	Interdental-ligaturer	1	—	—	
Fract. complic. mandibulæ	1	Osteosyntes (tråd)	1	—	—	
Fract. metacarp. I	1	Osteosyntes (tråd)	1	—	—	
Fract. radii	3	Reposition, gips	3	—	—	
Fractura diaphys. radii .	1	Trådsträcksreposition, gips	1	—	—	
Fract. antibrachii complic.	1	Reposit., gips	1	—	—	
Fract. ulnæ complic. et luxatio capituli radii .	1	Blodig reposit., osteosyn- tes (metallplatta.)	1	—	—	

1	2	3	4	5	6	7
Fract. capituli radii	1	Exstirpat. av benfragment	1	—	—	
Fract. olecrani	1	Osteosyntes (tråd)	1	—	—	
Fract. supra-condyl. humeri	1	Trådsträck	1	—	—	
Fract. humeri	2	”	2	—	—	
Fract. petrochant. femo- ris	3	”	3	—	—	
Fract. colli femoris lat.	3	”	3	—	—	
Fract. colli fem.	1	Fixation med 3 stift	1	—	—	
Fract. colli fem. medial	2	Spikning enl. Sven Johans- son	2	—	—	
Fract. femoris	1	Trådsträck	1	—	—	
d:o complic.	1	”	1	—	—	
Fract. femoris et anticur.	1	Dubbelt trådsträck	1	—	—	
Fract. intraarticular. genus.	1	Trådsträck	1	—	—	
Fract. anticur.	3	”	3	—	—	
d:o d:o complic.	1	1) Trådsträck 2) Blodig reposition, benspång	1	—	—	
Pseudarthrosis tibiae	1	Metallplatta, skruv	1	—	—	
Fract. complic. anticur. (c. arthrit. genu et in- fection. grav.)	1	1) trådsträck 2) lårbens- amputation	1	—	—	
Corp. alien. p. osteosyntes	4	Avlägsnande av osteosyn- tesmat.	4	—	—	
Gangræna senil. ped.	2	Lårbensamputation	1	—	1	646. M. 86 år Br. pneu- moni.
Varices crur. et anticur.	5	Hög underbindning. Bab- cock, ev. glykosinjektion	5	—	—	
Ulcus varicos.	1	Thierschning.	1	—	—	
Bursit. præpatellar. supp.	1	Incision	1	—	—	
Bursit. tuber ischii	1	Exstirpat.	1	—	—	
Lymphosarcoma axillæ	1	”	1	—	—	Ra. behandl.
Sarcoma cubiti	1	Amputation	1	—	—	
Antal op.	80					
XVIII.						
Vulnus, laceratio	23	Suturer	23	—	—	
Vulnus infect., phlegmone	8	Incision	7	—	1	346. Diabetes mellit.
Abscessus multiform.	1	Upprepade incisioner	1	—	—	
Ganglion	3	Exstirpation	3	—	—	
Cicatrix	1	”	1	—	—	
Lipoma	1	”	1	—	—	
Granuloma man. (p. corp. alien.)	2	”	2	—	—	
Lymphangioma	1	”	1	—	—	
Tbc. lymphoglandolar.	1	”	1	—	—	
Anæmia etc.	10	Blodtransfusion	—	—	—	
Antal op.	51					

Uppgift från Oscar och Maria Ekmans sjukhus för år 1941 angående
operativt behandlade sjukdomsfall och utförda operationer
å polikliniskt behandlade patienter.

1	2	3
Sjukdom	Antal fall	Operation
II.		
Corpus alien. cornæ vel conjunct.	19	Extraktion ev. utspolning.
Corpus alien. punct. lacrymal.	1	”
Strictura duct. lacrymal.	1	Sondering.
Chalazion	1	Incision.
Antal op.	22	
III.		
Cerumen obturatum	17	Utspolning.
IV.		
Epistaxis	5	Etsning.
V.		
Caries dentis	3	Tandextraktion.
Periostit. alveolaris	5	Incision.
Hæmorrhagia post. extr. dent.	6	Tamponad, sutur.
Peritonsillit. ac.	1	Debridering.
Veg. aden.	1	Abrasio.
Sialolithiasis	1	Extraktion.
Corpus alien. faucium	1	”
Antal op.	18	
IX.		
Mastit. ac.	1	Incision.
XVIII.		
Fissura et contract. ani	2	Dil. forcée (i narkos).
Abscessus ad anum	1	Inc. + tamp.
Antal op.	3	
XXIV.		
Phimosis	2	Dorsalklipp (ev. narkos).
Paraphimosis	1	Reposition.
Antal op.	3	
XXV.		
Bartholinit. ac.	3	Inc. + tamp.
XXVI.		
Cysta dermoid. sacral. inf.	6	Inc. + tamp.
XXVII		
Hæmatoma subunguale	7	Evulsio unguin (ev. inc.)
Amputatio traumatica dig. man. . .	6	Reamputation (ev. sutur).
Abscisio tend. flex. carpi ulnar. . .	2	Sensutur.
” ” dig. man.	1	”
” ” m. palmar, long. . .	2	”
” ” dors. man.	7	”

1	2	3
Abscisio tend. patellæ	1	Sensutur + gips.
„ nervi ulnaris	3	Nervsutur.
Luxatio mandibulæ	1	Reposition.
„ humeri	12	„ i narkos.
„ antibrachii	1	„ „ + fix. fbd.
„ dig. man.	8	„ „ + sutur.
„ patellæ	1	„ „ + sutur.
Fractura nasi complicat.	2	„ „
„ maxill.	1	„ „
„ clavic.	2	Fix. fbd.
„ humeri	1	Gipsförband.
„ olecrani	1	„ „
„ antibrachii	7	Repos. + gipsfbd.
„ capitul. radii	2	Gipsfbd.
„ ulnæ	2	„ „
„ vel infractio radii	47	Repos. (vanl. i narkos) + gipsfbd.
„ os. pisiformo carpao	1	Gipsfbd.
„ os. naviculare „	1	„ „
„ os. lunatum „	1	„ „
„ complic. dig. man.	6	Repos. + sutur + fix. fbd.
„ dig. man. vel metacarp.	5	Fixfbd.
„ antierur.	2	Gipsfbd.
„ malleol.	6	„ „
„ bimalleol.	1	„ „
„ dig. ped. vel os metatars.	13	Sträckförband ev. gips.
„ os. calcan.	1	Gipsfbd.
„ os. cunieforme I	1	„ „
„ os. sesamoid.	1	„ „
Bursitis olecrani	1	Extirpation.
„ „ inf.	2	Inc. + tamp.
„ præpatell., olecrani	3	Punktion ev. injektion.
Varices permagn.	1	Subcutan omstickning.
„	47	Injektionsbehandling.
Ganglion	1	Extirpation.
Hæmatoma	2	Punktion.
Unguis incarnatus	3	Königs op. (ev. nagelresektion).
Daktylismus ped.	1	Extirpation.
Onychogryphosis	4	Nagelextraktion.
Antal op.	221	
XXVIII.		
Vulnus	327	Sutur.
Vuln. infect., furunculus, carbun- culus, phlegmone, abscess.	46	Inc. (ev. tamponad).
Panaritium dig. man.	24	„ (ev. i narkos).
Paronychium	5	„ (ev. nagelresektion).
Tumor dorsi	1	Extirpation.
Corpus alien.	39	Extraktion.
Ulcus varicosum	1	Excision + sutur.
Nævus	2	Diatermiexcision.
Lipoma	3	Extirpation.
Fibroma	13	„
Melanosarcoma	2	„
Atheroma	20	„
„ infect.	15	Incision.
Verruca	23	Extirpation (ev. diatermi).
Antal op.	521	

Renströmska sjukhuset.

Arsberättelse från Renströmska sjukhuset å Källtorp för år 1941.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter														Underhållsdagar för samtl. vårdade pr dag	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta		
Samtliga under dret intagna				Härav för första gången vårdade				Utskrivna (frånsett avlidna)				Avlidna				antalet någon dag under året vårdade			
Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna					Barn un- der 15 år		
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.				G.	Fl.	
270	301	—	—	155	149	—	—	230	251	—	2	41	45	—	—	93.875	257	269	245

Vårdtid (dagar) för de under året

utskrivna (utom avlidna)												avlidna											
längsta				kortaste				medel-				längsta				kortaste				medel-			
Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år		Vuxna		Barn un- der 15 år	
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
689	1276	—	262	2	5	—	181	139	202	—	221	602	845	—	—	3	2	—	—	128	202	—	—

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
10—15 år	—	2	2	30—35 år	41	35	76	50—60 år	19	12	31
15—20 »	44	44	88	35—40 »	20	26	46	60—70 »	4	7	11
20—25 »	59	70	129	40—45 »	18	12	30	över 70 »	1	1	2
25—30 »	50	66	116	45—50 »	8	9	17	Summa	264	284	548

Upphostningen hos under året utskrivna patienter med lungtuberkulos.

	Vuxna				Barn un- der 15 år					Vuxna				Barn un- der 15 år			
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.		M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberkelbaciller funna hos...	186	171	—	1	Tuberkelbaciller ej funna hos	51	83	—	1								
därav endast i ventrikelvätska	2	12	—	—													

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.													
Hypertonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
Myocarditis	4	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infarctus myocardi	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Thrombosis. Embolia	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vitium organ. cordis	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.													
Sinuit, maxillaris	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Laryngit. chron.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax spont. in pnth. art.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax spontanea	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pleuritis exsudativa	19	22	—	—	22	18	—	—	—	—	—	—	—
Pleuritis sicca seu fibri- nosa	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Status post thoracoplastik	7	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Asthma bronchiale	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	4	—	—
Bronchitis chron.	4	3	—	—	1	—	—	—	—	1	2	—	—
„ ac.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Pneumonia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia ac. ..	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—
Bronchiectasia	2	3	—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—
Empyema pleuræ	6	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fistula bronchialis	3	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Fistula thoracalis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hæmoptys	46	22	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—
Hæmatothorax	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Aeroembolia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Matsmältningsorga- nens sjukdomar.													
Cholecystitis	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Enterocolit. chron.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Peritonitis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Njurarnas och urin- vägarnas sjukdomar.													
Cystitis ac.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nephrit. chron.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XV. Musklernas, ledgångar- nas och bensystemets sjukdomar.													
Rheumatismus artic. chron.	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Malum coxæ senile	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Omarthrit	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tendovaginit. tbc.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.													
Erythema nodosum.	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Erythema multiforme ...	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scabies	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psoriasis	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
XVII. Öronsjukdomar.												
Otitis media chron.	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.												
Conjunctivit. phlyctænu- losa	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Irit. tbc.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.												
Cancer pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Cancer mammae	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sarcoma metastaticum pulm.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
XX. Andra sjukdomar.												
Myxoedema, Hypothyreoi- dism	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna.

1931 års nomenkl.	Vuxna		Barn un- der 15 år		1931 års nomenkl.	Vuxna		Barn un- der 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.		M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberculosis pulmonum..	41	41	—	—	Metastas sarcomat. pulm. et pleuræ	—	1	—	—
Tbc. miliaris	—	2	—	—					
Peritonit. tbc.	—	1	—	—					

**Behandlingens resultat för under året utskrivna patienter med
tuberkulos.**

	Antal utskr. (inkl. avlidna)		Behandlingsresultat																	
			Förbättrade				Oförändrade				Försämrade				Avlidna					
	Vuxna	Barn un- der 15 år	Vuxna	Barn un- der 15 år	Vuxna	Barn un- der 15 år	Vuxna	Barn un- der 15 år	Vuxna	Barn un- der 15 år	Vuxna	Barn un- der 15 år	Vuxna	Barn un- der 15 år						
a) Lungtuber- kulos med eller utan komplika- tioner	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.				
	237	254	—	2	161	179	—	2	33	27	—	—	4	5	—	—	41	41	—	—
b) Tuberkulos med annan lokalisatation	27	28	—	—	25	23	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—

Utförda operationer.

Sjukdomar		Operationer	
Benämning	Antal fall	Benämning	Antal
Tbc. pulm. præcip. unil.	140	Anl. av pneumothorax unil.	140
" " amb.	23	" " bilat.	23
" "	48	Försök till anl. pneumothorax ..	51
Tbc. pulm. præcip. unil. + pnth. art.	268	Pneumothoraxbehandl.	3000
Tbc. pulm. amb. + pnth. art. bil.	48	" "	917
" " + Pneumothorax art.	34	Exsufflation	41
Tbc. pulm. + Pneumothorax art. + Exsudat	61	Thoracocentes	90
Pleurit. exsudativa	26	" "	27
Tbc. pulm. + Pneumothorax art.	3	Thoracoscopie	3
Tbc. pulm. + Pneumothorax art.	97	Thoracocaustik	98
Tbc. pulm. præcip. unil.	3	Phrenicoexhairesis	3
" " " "	11	Thoracoplastik i 1 seance	11
" " " "	56	Thoracoplastik i 2 seancer	56 ¹⁾
Tbc. pulm. præcip. unil. + Empyema pleuræ	1	Thoracoplastik i 3 seancer	1 ²⁾
Tbc. pulm. + St. post. operation ..	3	Incision + dränage (revidering)	3
" " + Empyema pleuræ	2	Resectio costæ + Thoracotomi dx.	2
" lymf. inguinal. sin.	1	Totalexcision + utskrapning ..	1
" epididym. et testis	4	Ablatio testis	4
" laryngis	1	Extirpation + Galvanocaustik ..	1
" "	5	Galvanocaustik	5
" "	4	Alkoholinjektion	7
Sinuit. maxill. chron.	1	Kåkhålepunktion	1

1) 112 ingrepp. Seance I utförd 1940 i 2 fall.

2) 3 ingrepp.

Romanäs sanatorium.

Årsberättelse från Romanäs sanatorium för år 1941.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter										Underhållsdagar för samtl. vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta antalet någon dag under året vårdade	Lägsta						
Samtliga under året intagna		Härav för första gången vårdade		Utskrivna (frånsett avlidna)		Avlidna		Vuxna	Barn under 15 år										
Vuxna	Barn under 15 år	Vuxna	Barn under 15 år	Vuxna	Barn under 15 år	Vuxna	Barn under 15 år												
m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.	m. kv. g. fl.												
118	84	—	—	52	33	—	—	61	39	—	—	6	4	—	—	22.700	76,7	92	23

Vårdtid (dagar) för de under året

utskrivna (utom avlidna)												avlidna															
längsta				kortaste				medel-				längsta				kortaste				medel-							
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år					
m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.	m.	kv.	g.	fl.				
571	428	—	—	9	47	—	—	127	148	—	—	244	728	—	—	54	35	—	—	152	246	—	—				

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
15—20 år.....	6	3	9	35—40 år.....	6	5	11	60—70 år.....	3	—	3
20—25 ».....	17	11	28	40—45 ».....	2	4	6	över 70 ».....	—	—	—
25—30 ».....	12	7	19	45—50 ».....	4	1	5				
30—35 ».....	8	9	17	50—60 ».....	6	2	8	Summa	64	42	106

Upphostningen hos under året utskrivna patienter med lungtuberkulos.

	Vuxna				Barn under 15 år				Vuxna				Barn under 15 år			
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberkelbaciller funna hos...	28	22	—	—	Tuberkelbaciller ej funna hos	26	17	—	—							

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Sjukdom	I. Lungtuberkulos med eller utan komplik.				II. Tuberkulos med annan lokalsation				III. Utan tydliga symtom av tuberkulos			
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
a) Antal patienter	54	39	—	—	10	3	—	—	3	1	—	—
b) Sjukdomsfall:	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tbc. pulmonum	54	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ laryngis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ tracheæ et bronchiorum	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ cerebri. Mening. tbc. ossium et articularum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ lymphoglandularum	1	1	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
„ renum	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Tbc. urogenitalis	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ intestini	2	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Däruv: Tbc miliaris chron.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IV. Infektionssjukdomar.												
Scarlatina	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Syphilis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.												
Anæmia	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VI. Ämnesomsättnings-sjukdomar.												
Diabetes mellitus	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glycosuria	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
VIII. Nervsystemets sjukdomar.												
Neurasthenia	4	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Neurosis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychoneurosis	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Psychopathia	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
X. Cirkulationsorganens sjukdomar.												
Vitium organicum cordis.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Thrombosis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hypertonia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XI. Andningsorganens sjukdomar.												
Laryngitis chron.	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchitis ac.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
„ chron.	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bronchopneumonia ac. ..	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Status post thoracoplastik	7	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ phren. „ exairesis n.	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pleuritis exsudativa	2	5	—	—	9	2	—	—	—	—	—	—
Empyema pleuræ	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax artif. unilat.	16	17	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pneumothorax artif. bilat.	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ spontanea	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pleuritis exsudativa in pn. th. artif.	3	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Empyema pleuræ in pn. th. artif.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fistula bronchialis	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
„ thoracalis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hæmoptysis	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XII. Matsmällningsorganens sjukdomar.												
Ulcus duodeni	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Achylia gastrica	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Entero-colitis chron.	2	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Appendicitis ac.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hernia	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Obstipatio	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIII. Njurarnas och urin- vägarnas sjukdomar.												
Nephritis degenerativa et inflammatoria chron. ..	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIV. Könnsorganens sjuk- domar.												
Epididymitis septica chron.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Amenorrhæa	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XV. Muskelnas, ledgångar- nas samt bensystemets sjukdomar.												
Rheumatismus musculo- lorum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polyarthrits rheumatica ac.	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spondylitis anchylopoe- tica	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.												
Erythema nodosum	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Eczema chron.	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Psoriasis	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.												
Otitis media chron.	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.												
Carcinoma pleuræ	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—

Dödsorsaker hos under året avlidna.

1931 års nomenkl.	Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.
Tuberculosis pulmonum	6	4	—	—

Behandlingens resultat för under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Antal utskrivna (inkl. avlidna)		Behandlingsresultat																	
			Förbättrade				Oförändrade				Försämrade				Avlidna					
	Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år	
	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.
a) Lungtuberkulos med eller utan komplikationer	54	39	—	—	36	29	—	—	10	5	—	—	2	1	—	—	6	4	—	—
b) Tuberkulos med annan lokalisation	10	3	—	—	10	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Utförda operationer.

Sjukdomar		Operationer		Anmärkningar*
Benämning	Antal fall	Benämning	Antal	
Tbc pulm.	36	Anl. av pn. th. artif. unilat.	36	
” ”	1	Anl. av pn. th. artif. bilat.	1	
” ”	6	Försök till anl. av pn. th. artif.	6	
” ” + pn. th. artif. unilat.	69	Reinsufflation	782	
” ” + pn. th. artif. bilat.	4	”	111	
” ” + pn. th. artif.	5	Tryckmätning	5	
” ” + pn. th. artif.	5	Exsufflation	24	
” ” + pn. th. artif. + exsudat. . .	6	Thoracocentes	12	
Pleuritis exs. tbc.	4	”	4	
” ” carcinomatosa . .	1	”	1	
Tbc pulm. + pn. th. artif.	2	Thoracoscopi	2	
” ” + pn. th. artif.	10	Thoracocaustik	10	
” ” + pneumoperitoneum	1	Reinsufflation	21	
” ”	3	Thoracoplastik	3	Utförd å Renströmska sjukh.
” ”	1	Phrenicusexaires	1	Utförd å Renströmska sjukh.
” ”	3	Bronchoscopi	3	Utförd å Sahlgrenska o. Karolinska sjukh.
” ” + tbc bronchiorum . . .	2	Bronchoscopi + etsning med lapis	5	Utförd å Karol. sjukh.
Tbc renum	1	Nephrectomi	1	” ” ” ” ”
Orchitis et epididymitis tbc.	1	Ablatio testis	1	Utförd å Renströmska sjukh.
Epididymitis chron. septica.	1	Epididymectomi	1	Utförd å Sjukhuset, Tranås.
Abscessus ad anum . . .	1	Incision	2	Utförd å Sjukhuset, Tranås.

Lillhagens sjukhus.

Årsberättelse från Lillhagens sjukhus för år 1941.

2 apparater för elektrisk terapi hava inköpts och hava använts på resp. kvinnliga och manliga avdelningen.

På röntgenavdelningen hava utförts följande undersökningar:

Fotografering av lungor	207 patienter
Genomlysning av lungor	958 ”
Fotografering av skelett	223 ”
Fotografering av tänder	37 ”

På ljusbehandlingsavdelningen hava utförts följande behandlingar:

Diatermi	2.397 behandlingar
Bågljus	2.021 ”
Kvartsljus	594 ”

Elektrocardiogram, huvudsakligen tagna i och för den förberedande undersökningen för elektroterapi, äro gjorda i 577 fall.

Antalet besök å tandklinik har under året varit 809.

Till patienternas förströelse ha anordnats sammanlagt 28 ljudfilmsföreläsningar samt 1 konsert och 1 trolleriföreläsning.

Årsberättelse för år 1941 från manliga avdelningen.

Överbeläggningen på avdelningen har under året minskat, dock kvarstår en besvärande överbeläggning på de oroliga avdelningarna.

Hälsotillstånd och sjukvård.

Sjukdomar av tydligt epidemisk karaktär hava icke förekommit.

Ett fall av självmord har inträffat.

Cardiazolbehandlingen har under året allt mera fått vika för den elektriska behandlingen. Oroliga och farliga förvirringstillstånd hava visat sig vara i stor utsträckning påverkbara av chockbehandlingen. Som i föregående årsberättelse framhölls har det även i fortsättningen visat sig vara så, att chockbehandlingen verkat till den grad lugnande på en del patienter, att dessa kunnat överflyttas från oroliga till lugna avdelningar. I övrigt kan man sammanfatta resultatet av chockbehandlingen så, att vissa fall visat sig resistenta mot denna behandling under det att andra fall visat ett hastigt tillfrisknande, som i en del fall gått tillbaka och i en del fall blivit bestående, så att dessa patienter kunnat utskrivas tillfrisknade. Minskningen av överbeläggningen på avdelningen har säkerligen till stor del orsakats av chockbehandlingen.

Rättpsykiatriska utlåtanden ha avgivits av avdelningens läkare i 11 fall.

1 observationsfall har förekommit.

Arbetsterapi.

De patienter, som kunnat sysselsättas med arbeten av olika slag, utgjorde vid årets slut 55 %. Antalet dagsverk per månad har i medeltal varit 6.000.

Patienterna ha arbetat i stora köket, tvättinrättningen, skomakeriverkstanen och snickeriverkstanen. Ett stort antal patienter ha arbetat med vävning, påsklistring, jordbruks- och trädgårdsarbete samt i vedgården.

I vävsalen har som förut förfärdigats skurduksväv, handduksväv, klännings-tyger, sänglätten, gardiner, mattor o. s. v.

I tapetserarverkstanen ha reparationer och nytillverkning utförts av madrasser, kuddar, skyddstücken, skyddshandskar o. s. v.

I påsklistringsverkstaden ha tillverkat över 1½ miljon olika slags påsar, vilket inbragt sjukhuset ungefär 3.000 kronor.

I borstbinderiverkstaden har under året förfärdigats 2.840 borstar av olika slag.

Värdet av i trädgården odlade produkter har uppgått till 19.000 kronor och produkterna ha använts huvudsakligen för sjukhusets egna behov.

Årsberättelse för år 1941 från kvinnliga avdelningen.

Liksom föregående år har en konstant överbeläggning förefunnits, varierande mellan 40 och 50 extrasängar (ordinarie sängantal: 563).

Samtliga till sjukhuset inremitterade sjukdomsfall ha kunnat emottagas och några exspektanter finnas sålunda icke. För vård ha intagits 172 kvinnor, varav på egen ansökan 29.

Till myndigheter ha av avdelningens 4 läkare, efter Medicinalstyrelsens förordnande, avgivits 25 *rättspsykiatriska utlåtanden*.

Under året ha händelser av den art som i Sinnessjukstadgans 104 § omförmäles icke inträffat.

Det allmänna *hälsotillståndet* har under året varit gott.

Arbetsterapien har, liksom föregående år, bedrivits med god framgång i det att antalet sysselsatta sjuka varit i medeltal 78 %. För att vinna en lämplig anpassning efter de i och med textilransoneringen numera förevarande svårigheterna beträffande materialier för arbetsterapien ha en del nya arbetsformer (pappers-, papp- och träarbeten m. m.) med gott resultat utprovats.

I *vävsalarna* har som förut förfärdigats handduksväv, bomullstyger, gardiner, duktyger, kuddar, bonader, mattor o. s. v.

Användandet av mekaniska skyddsmedel har alltjämt nedskurits, och det har sålunda framgått, att nedgången som föregående år registrerats beträffande skyddsmedelsordination, kunnat till sjukvårdens bästa ytterligare fullföljas. Det värdefulla terapeutiska samspelet mellan arbetsterapien och skyddsmedelsreduceringen har varit påtagligt.

Sedan i juni 1941 för avdelningens räkning inköpts en elektrochoc-apparat har elektroterapi använts i ett 100-tal fall. För att vinna erfarenhet om metodens värde vid olika sjukdomsformer och skeden har den ansetts indicerad även vid invetererade psykiska sjukdomstillstånd. Resultaten ha varierat, men påfallande är att ett rätt stort antal sjuka blivit förbättrade, ej minst gäller detta ur anstalts-synpunkt i det avseendet att oroliga sjuka blivit lugnare och kunnat för vård omhändertagas å lugnare avdelningar, varigenom överbeläggningstrycket å avdelningarna för oroliga sjuka minskat.

Under året har den somatiska sjukvården, till fullföljande av den plan som under 1940 uppgjorts, ägnats ingående uppmärksamhet (preliminär redogörelse för dessa undersökningar lämnas i ett av överläkaren Hakon Sjögren i maj 1941 hållet föredrag: Några invärtes-medicinska och neurologiska delproblem inom psykiatrien. — Publ. i Svenska Läkartidningen 1942). Cisternpunktionsmetodiken har under året använts i över 200 fall, alltjämt med goda resultat. Encefalografiering har företagits i ett antal fall och kunnat giva värdefulla diagnostiska upplysningar. — Beträffande tuberkulos-konnexet har detta alltjämt studerats och fortlöpande röntgenkontroll skett, varvid även detta år ett flertal akuta lung-tuberkulosfall diagnosticerats. Ökade möjligheter till fullgod diagnostik ha förefunnits sedan Sjukhusdirektionen sommaren 1941 härstädes anställt särskild röntgenkonsulterande läkare. Mantoux-registrering av avdelningens hela klientel har genomförts i och för kommande bearbetning, med hänsyn till vikten av utredning av tbc-fallen både ur medicinsk och anstaltsocial synpunkt.

Samarbetet med sjukhusets kurator har under året utvidgats. Värdet av kurators medverkan i avdelningens arbete är stort, särskilt har det genom kurators biträde i den eftervårdande verksamheten blivit möjligt att vid tidigare tidpunkt än eljest kunnat ske till hemmet utskrivna patienter. Tillsammans med kurator har överläkaren företagit besök hos från sjukhuset utskrivna sjuka för att kontrol-

lera deras tillstånd eller bringa dem social hjälp i en eller annan form. För den pågående kartläggningen av klientelet socialmedicinska och hereditära förhållanden har kurator lämnat värdefull hjälp.

Kurators redogörelse för verksamheten under år 1941.

Hembesök hos	221	patienter
Anskaffat bostäder till	3	”
” kläder (ej genom fattigvården) till	3	”
” arbete till	5	”
Ombesörjt premiebefrielser, inbetalt och utkvitterat sjukkassor, livförsäkringar, gratial, pensioner, folkpensioner, omsatt obligationer, ombesörjt införsel, mottagit underhållsbidrag för	43	”
Inbetalt skatter och hyror för	10	”
Ombesörjt packning, transport och magasinering av möbler för ..	5	”
Uppsagt hyreskontrakt för	2	”
Utfört deklARATIONER för	39	”
Uppsatt handlingar och ansökningar av olika slag	43	”
Utbetalt understöd till patienter ur olika fonder	20	”
Ombesörjt vård å Fredriksdals vilohem för	20	”
och stått i ständig kontakt med hemmet.		
Förmyndare för	38	”
däraf nytillkomna under året 8.		
God man för	2	”
Avskrivna förmynderskap genom dödsfall	2	”
” god-manskap	1	”
Ombesörjt begravning av	2	”
Verkställt utredning och föreslagit förmyndare för	6	”
Svarat i Rådhusrätten i äktenskapsmål för	4	”
Ombesörjt och övervakat bouppteckningar för	8	”
” ” ” bo- och arvsskifte för	9	”
” ” ” försäljning av fast egendom för	2	”
Omhändertagit penningmedel och värdehandlingar (ej förmynderskap) för	10	”
Besök på sjukhuset hos	41	”
Diverse ärende för patienterna	56	”
Efterforskat anhöriga till	29	”
Sociala utredningar med skriftliga meddelande	176	”
Diverse brev c:a	350	”
Tjänsteresor till familjevårdsdistriktet samt vilohem	11	”
Tjänsteresa på Sjukhusdirektionens uppdrag till olika sinnesslöanstalter	1	”
Övervakning jämlikt Barnavårdsnämndens beslut	1	”
” ” Sinnessjuknämndens beslut	4	”
Mottagit utskrivna patienter och deras anhöriga för konsult.	217	”

samt dessutom lämnat råd och anvisningar till övriga hjälpsökande vilkas antal icke registrerats. Register och journalanteckningar ha förts över samtliga in- och utskrivna patienter. Två dagar i veckan har kuratorn haft expedition å Lillhagens sjukhus, de övriga veckodagarna å Sahlgrenska sjukhuset.

1. För vård	1 202	1 202	1 202
2. För utredning	1 202	1 202	1 202
3. För utskrivning	1 202	1 202	1 202
4. För konsult	1 202	1 202	1 202
5. För övrigt	1 202	1 202	1 202
Summa	1 202	1 202	1 202

Tab. 1. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1941
angående *intagna*.

	Män	Kvinnor	Summa
A. 1. <i>För vård intagna</i>	160	172	332
Därav på egen ansökan m. 17 kv. 29 s:a 46.			
2. <i>För observation enl. 4 kap. sinnessjuklagen intagna</i>	1	—	1
Efter slutförd observation hava till vård överförts m. 1, kv. — s:a 1.			
<i>Summa intagna</i>	161	172	333
B. <i>För vård intagna</i> samt efter observation enl. 4 kap. ssjl. resp. undersökning enl. 6 kap. ssjl. <i>till vård överförda</i> med frånräknande av dem, som förflyttats från sinnessjukhus tillhörigt staten eller stad som övertagit hela sin sinnessjukvård	152	164	316
C. Ånyo intagna, ej ovan under B medräknade	9	6	15
D. Under B upptagna med frånräknande av dem, som förut varit för vård intagna å sjukhus som ovan sagts	90	86	176
Därav ej förut sinnessjuka m. 66, kv. 64 s:a 130.			
E. För vård intagna, förflyttade från sjukhus som ovan sagts	—	2	2

Tab. 2. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1941 angående under året *avgångna* samt å sjukhuset *befintliga* och antalet *exspektanter* vid årets slut.

	Män	Kvinnor	Summa
I. <i>Avgångna</i>			
1. Vid intagningen ej i behov av vård (17 § ssjl.)	—	1	1
2. Återställda (17 § ssjl.)	13	25	38
3. Förbättrade (17 § ssjl.)	57	94	151
4. På grund av bristande utrymme eller för vård utom sjukhuset (18 § ssjl.)	58	11	69
5. Förflyttade till annat sinnessjukhus	10	3	13
6. Efter slutförd observation enl. 4 kap. ssjl. . .	—	—	—
7. Efter slutförd undersökning enl. 6 kap. ssjl.	—	—	—
8. Andra under året avgångna (se anm.)	5	2	7
9. Avlidna	34	25	59
<i>Summa avgångna</i>	177	161	338
II. Den 31 december <i>befintliga</i>			
1. För vård	582	623	1.205
försöksutskrivna m. 15, kv. 28 s:a 43.			
<i>Summa</i>	582	623	1.205

Tab. 3. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1941 angående
I. Intagna, döda samt den 31 december befintliga med
fördelning efter sjukdomsform.

Sjukdomsform:	Intagna enl. tab. 1				Döda		Den 31 dec. befintliga	
	grupp B		grupp D					
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	4	23	—	5	—	2	12	25
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox, Schizophrenia</i>	40	50	19	27	15	11	464	445
Kronisk förryckthet, <i>Paranoia</i>	1	—	1	—	—	—	—	1
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	3	3	2	—	—	1	10	8
Sinnessjukdom under involutionsåren o. v. hög ålder: a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i>	2	12	2	8	—	2	9	58
b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	12	13	9	12	6	3	12	22
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	7	1	5	—	2	1	4	5
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	18	3	13	1	5	1	22	3
Sinnessjukdom på grund av syfilitisk infektion: a) paralytisk form, <i>Dementia paralytica</i>	1	—	—	—	2	—	13	7
b) annan form av syfilis i centrala nervsystemet, <i>Insania et dementia luetica</i>	2	3	2	2	—	—	—	2
Sinnessjukdom på grund av annan infektion, <i>Psychosis ex infectione</i>	—	3	—	2	—	—	—	4
Sinnessjukdom på grund av förgiftning av alkohol, <i>Psychosis ex intoxicatione alcoholica</i>	4	3	2	1	—	1	3	1
Sinnessjukdom på grund av annan förgiftning, <i>Psychosis ex intoxicatione</i>	2	1	2	1	—	—	1	1
Sinnessjukdom på grund av autointoxikation, <i>Psychosis ex autointoxicatione</i>	1	3	1	2	2	1	—	1
Psykogen sinnessjukdom: a) hysterisk form, <i>Hysteria</i>	—	1	—	—	—	—	—	1
b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	1	5	—	4	—	—	2	3
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	47	32	29	16	2	—	14	19
Sinnessvaghel, <i>Imbecillitas</i>	7	7	3	5	—	1	16	11
Sinnesslöhet, <i>Idiotia</i>	—	—	—	—	—	—	—	6
Ok. diagnos	—	1	—	—	—	1	—	—
Vid intagningen icke sinnessjuka	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	152	164	90	86	34	25	582	623

II. Ålder vid första insjuknandet hos de enligt tab. 1 grupp D intagna.

	M.	Kv.	S:a		M.	Kv.	S:a		M.	Kv.	S:a
Under 15 år ..	2	1	3	30—35 år	8	10	18	50—60 år	15	10	25
15—20 år	8	10	18	35—40 „	10	10	20	60—70 „	9	5	14
20—25 „	9	5	14	40—45 „	9	6	15	Över 70 år ..	6	8	14
25—30 „	8	14	22	45—50 „	6	7	13	Okänd	—	—	—
								Summa	90	86	176

Tab. 4. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1941 angående orsaker, under vilkas inflytande sinnessjukdom kan anses hava uppkommit bland de enligt tab. 1 grupp B intagna.

Orsaker	Män	Kvinnor	Summa
Involution och ålderdom	10	6	16
Syfilis i centrala nervsystemet	3	—	3
Skador å huvudet	5	2	7
Andra grövre förändringar av hjärnan (specificeras) Meningit. 1 m. Encephalit. 1 m.	2	—	2
Infektionssjukdomar (specificeras)	1	2	3
Influenza 1 m. 2 kv.	—	—	—
Havandeskap, barnsäng och digivning	—	1	1
Förgiftning (specificeras)	29	6	35
Alkoholmissbruk 28 m. 2 kv. Sömn- och läkemedelsförgiftning 1 m. 4 kv.	—	—	—
Autointoxikationstillstånd ss. morbus Basedowii, myxödem, diabetes etc.; (specificeras)	1	1	2
Ms. Basedowii 1 kv.; Urämi 1 m.	—	—	—
Psykogena moment (specificeras)	3	3	6
Äktenskapliga skismer 1 m. 1 kv. Militärtj. 1 m.; Överanstängn. jämte personl. motigheter 1 m.; Makens plötsliga dödsfall 1 kv.; Mors sjukdom och död 1 kv.	—	—	—
Ärftlig psykopatisk belastning (sinnessjukdomar eller andra psykiska abnormtillstånd, kända i tidigare generationer i rätt uppstigande led, hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon)	37	80	117
Förekomsten av sinnessjukdom eller annat psykiskt abnormtillstånd hos den sjukes egna syskon	18	47	65

Tab. 5. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1941 angående de i tab. 4 med ärftlig psykopatisk belastning (hos föräldrar eller deras syskon, far- och morföräldrar eller deras syskon) angivna med fördelning efter de särskilda sjukdomsformerna.

1	2	3	4
Sjukdomsform	Män	Kvinnor	Summa
Manisk-depressiv sinnessjukdom, <i>Psychosis manico-depressiva</i>	2	12	14
Schizofren sinnessjukdom, <i>Dementia præcox. Schizophrenia</i>	11	33	44
Epileptisk sinnessjukdom, <i>Insania epileptica</i>	—	1	1
Sinnessjukdom under involutionsåren o. v. hög ålder: a) præsenil form, <i>Insania et dementia præsenilis</i> b) senil form, <i>Dementia senilis</i>	—	7	7
Sinnessjukdom på grund av arteriosklerotiska förändringar, <i>Dementia arteriosclerotica</i>	1	2	3
Sinnessjukdom på grund av andra grövre förändringar i hjärnan, <i>Insania et dementia e læsione cerebri</i>	1	1	2
	2	2	4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Psykogen sinnessjukdom:															
a) hysterisk form, <i>Hysteria</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
b) annan form, <i>Insania per trauma mentale et per emotionem acquisitam</i>	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Abnorm personlighet, <i>Psychopathia</i>	—	2	2	3	1	1	1	1	—	—	—	—	4	7	11
<i>Summa</i>	—	2	8	10	2	6	3	6	—	1	—	—	13	25	38

II. Antalet under året återställda bland de under de sista 10 åren intagna.

Den återställda intogs i förhållande till redovisningsåret eller år	9:de	8:de	7:de	6:te	5:te	4:de	3:dje	2:dra	1:sta	Redovisningsåret
	år 1932	år 1933	år 1934	år 1935	år 1936	år 1937	år 1938	år 1939	år 1940	1941
Hela antalet återställda	1	41	47	41	57	46	38	7	21	18
Samtliga intagna enligt tab. 1 grupp B.	1	217	388	343	402	428	370	353	334	316

Tab. 7. Uppgift från Lillhagens sjukhus för år 1941 angående dödsorsaker bland avlidna.

Dödsorsak	Män	Kvinnor	Dödsorsak	Män	Kvinnor
Myocardit. chron.	8	2	Bronchopneumonia	1	1
Tbc. pulm.	8	5	Hypernephroma	1	—
Hæmorrhagia cerebri	—	3	Influenza	1	—
Tumor cerebri	1	—	Cardiosclerosis	1	2
Carcinoma recti	1	—	Arteriosclerosis	1	—
Carcinoma thyreoidea c. metast.	1	—	Fract. coll. fem. dx.	1	—
Carcinoma bronchiale ...	—	1	Nephritis chronica	1	—
„ mammæ	—	1	Pachymeningitis hæmorrhagica	1	—
Marasmus senilis	2	3	Volvulus	1	—
Dementia paralytica	2	—	Pyelitis	1	—
Paralysis glosso-labio laryngea	—	1	Ileus	—	1
Pneumonia	1	—	Abscessus pulmonis	—	1
„ fibrinopurul.	—	1	Encephalitis hæmorrhagica	—	1
„ acuta lobaris	—	1	Vitium organicum cordis	—	1
			Summa	34	25

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Congestio cerebri	—	2	—	—	—	—	—	—
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Emolli- tio cerebri	103	105	20	40	17	19	12	13
Encephalitis. Abscessus cerebri et cerebelli	13	14	2	3	5	4	3	1
Hemiplegia	2	—	—	—	2	—	—	—
Paraplegia	2	—	—	—	1	—	—	—
Paralysis glosso-labio-laryngea progressiva	2	—	—	—	—	—	—	—
Myelitis	1	—	1	—	—	—	—	—
Tabes dorsalis	1	—	—	—	—	—	—	—
Sclerosis cerebrospinal. disseminata	12	2	—	—	4	—	—	—
Syringomyelia	—	—	—	—	—	1	—	1
Tumor cerebri	5	4	1	1	—	1	—	1
„ med. spinalis	1	1	—	—	—	—	—	—
Atrophia muse. progress. spinalis	—	—	—	—	1	—	—	—
Neuritis	3	—	—	—	—	—	—	—
Ischias	14	3	—	—	—	—	—	—
Dystrophia myotonica	3	2	—	—	1	—	—	—
Paralysis post poliomyelit	6	—	—	—	1	—	—	—
„ agitans	—	1	—	—	—	—	—	—
Chorea. Huntington	1	—	1	—	1	—	—	—
Arterioscleros. cerebri	25	26	3	5	—	—	—	—
Epilepsia	5	5	—	—	1	1	—	—
Hysteria	1	3	—	—	—	1	—	—
Neurasthenia	5	6	—	—	3	2	—	—
Psychopathia	11	4	—	—	—	—	—	—
Psychoneurosis	48	74	—	—	—	—	—	—
Lues cerebrospinalis	3	5	—	—	—	—	—	—
Org. nervsjukdom	3	2	—	—	—	—	—	—
<i>IX. Sinnessjukdomar.</i>								
Imbecillitas	3	9	—	—	—	—	—	—
Insania et Idiotia	1	4	—	—	—	—	—	—
Schizophrenia	3	8	—	—	1	1	—	—
Dementia senilis	14	15	—	—	4	5	—	—
„ paralytica	—	3	—	—	1	1	—	—
Psychosis	9	3	—	—	—	—	—	—
<i>X. Cirkulationsorganens sjukdomar.</i>								
Pericarditis	3	1	2	2	—	1	—	—
Endocarditis acuta	—	3	—	2	—	—	—	—
Myocarditis acuta	—	2	—	2	—	—	—	—
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis ..	26	50	5	13	3	8	—	3
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	170	201	20	58	28	33	15	12
Arteriosclerosis. Endarteriitis	98	165	—	—	—	—	—	—
Phlebitis	3	5	—	—	—	—	—	—
Aneurysma	2	2	2	1	—	—	—	—
Varix	5	6	—	—	—	—	—	—
Thrombosis. Embolia	20	37	5	15	1	9	—	2
Aortitis luetica	5	3	—	—	—	—	—	—
Hypertonia	61	85	15	21	5	9	3	—
Infaretus myocardi	5	11	3	6	3	1	1	—
<i>XI. Andningsorganens sjukdomar.</i>								
Morbi cav. nas. et cav. acces. nas.	1	1	—	—	—	—	—	—
Morbi laryngis	2	1	—	—	—	—	—	—
Tracheitis acuta. Bronchitis acuta.	4	10	—	—	—	—	—	—
„ chron. „ chron.	21	26	1	1	5	4	1	1
Bronchiectasia	9	6	—	—	—	2	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Asthma bronchiale	17	22	—	—	—	—	—	—
Pneumonia crouposa acuta	16	17	10	8	1	3	1	1
Bronchopneumonia acuta	91	143	7	20	38	22	11	4
Abscessus pulmonum	1	2	—	—	1	1	1	1
Gangræna pulmonum	1	—	—	—	—	—	—	—
Emphysema pulmonum	7	3	—	—	—	1	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ	6	4	—	—	1	1	—	—
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar.								
Tonsillitis acuta. Angina tonsillaris. Pharyngitis acuta	1	7	—	—	—	—	—	—
Gastritis acuta	—	2	—	—	—	—	—	—
Enterocolitis acuta. Proctitis acuta	5	5	1	—	—	—	—	—
Gastritis chronica	5	15	—	—	1	2	—	—
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	7	3	1	1	—	—	—	—
Enterocolitis chronica	9	13	—	—	—	1	—	—
Appendicitis	—	1	—	—	—	—	—	—
Ileus. Volvulus. Invaginatio	1	—	—	—	—	—	—	—
Hernia	2	2	—	—	—	2	—	—
Hepatitis acuta. Abscessus hepatis	5	6	—	—	—	—	—	—
„ chronica. Cirrhosis hepatis	10	6	3	3	2	1	1	1
Cholecystitis. Cholangitis	6	7	3	—	2	1	1	—
Cholelithiasis	3	6	—	—	—	1	—	—
Pancreatitis acuta	2	—	1	—	—	—	—	—
Peritonitis acuta	2	1	1	1	—	—	—	—
Colitis ulcerosa	1	—	1	—	—	—	—	—
Prolapsus ani	—	1	—	—	—	—	—	—
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.								
Nephritis degenerativa et inflammatoria acuta	1	—	—	—	—	—	—	—
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	13	7	2	1	1	2	—	2
Pyelitis. Cystopyelonephritis	12	37	1	5	2	8	1	1
Nephrolithiasis	—	1	—	—	—	—	—	—
Cystitis	5	18	—	—	2	4	—	—
Urethritis	2	—	—	—	—	—	—	—
Stricture urethræ	2	—	—	—	—	—	—	—
Nephrosclerosis	16	22	7	8	1	6	—	—
XIV. Könsorganens sjukdomar.								
A. Manliga könsorganen.								
Hypertrophia prostate	41	—	8	—	5	—	2	—
B. Kvinnliga könsorganen.								
Prolapsus vaginæ et uteri	—	1	—	—	—	—	—	—
Amennorrhœa. Dysmenorrhœa. Menorrhagia	—	3	—	—	—	—	—	—
XV. Muskelnas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.								
Myitis. Rheumatismus musculorum	—	3	—	—	—	—	—	—
Tendovaginitis	—	1	—	—	—	—	—	—
Bursitis. Hygroma	1	—	—	—	—	—	—	—
Synovitis. Arthritis	6	3	—	—	—	1	—	—
Polyarthrit rheumatica acuta	2	5	—	—	—	—	—	—
„ „ chronica	27	49	1	2	7	15	—	1
Arthritis deformans	17	28	—	—	8	2	—	—
Anchylosis	—	2	—	—	—	—	—	—

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Osteomyelitis. Osteitis. Periostitis.	—	—	—	—	1	—	—	—
Spondylosis deformans	15	8	—	—	3	—	—	—
Convalescens post fractur	15	45	—	3	4	15	—	—
„ „ amputat.	2	5	—	1	2	—	—	—
XVI. Hudens sjukdomar.								
Erythema multiforme et nodosum	—	2	—	—	—	—	—	—
Zoster	2	7	—	—	—	1	—	—
Eczema	5	1	—	—	—	2	—	—
Lupus erythematosus	1	—	—	—	—	—	—	—
Ulcus varicosum cruris	5	20	—	—	—	—	—	—
Furunculosis, Furunculus	2	1	—	—	—	—	—	—
Gangræna	1	—	—	—	—	—	—	—
Decubitus	—	1	—	—	—	—	—	—
XVII. Öronsjukdomar.								
Otitis media catarrhalis	—	2	—	—	—	1	—	—
XVIII. Ögonsjukdomar.								
Iritis, iridocyclitis	1	—	—	—	—	—	—	—
Cataracta	1	2	—	—	1	—	—	—
Strabismus	1	1	—	—	—	—	—	—
XIX. Svulster.								
Hypernephrom	4	3	2	1	1	1	1	1
Myoma	—	1	—	—	—	—	—	—
Glioma	—	3	—	2	—	—	—	—
Papilloma	1	—	—	—	—	—	—	—
Adenoma. Kystadenoma.	—	2	—	—	—	1	—	—
Sarcoma	6	2	6	2	1	1	1	1
Carcinoma (samtliga fall)	87	109	38	51	21	31	16	25
„ ventriculi	26	11	10	6	7	4	7	3
„ intestini	15	12	3	9	5	4	2	3
„ prostatae	18	—	11	—	3	—	3	—
„ uteri s. ovarii	—	37	—	12	—	13	—	10
„ mammae	—	24	—	11	—	4	—	3
„ vulva	—	6	—	2	—	—	—	—
„ cutis	—	—	—	—	1	—	—	—
„ maxillæ	—	—	—	—	—	1	—	1
„ cesophagi	6	1	4	1	1	—	1	—
„ laryngis	3	1	1	—	—	—	—	—
„ pharyngis	1	—	—	—	1	—	1	—
„ bronchialis	—	2	—	1	—	2	—	2
„ pulmonis	2	1	1	—	—	—	—	—
„ hepatis	1	2	1	1	—	1	—	1
„ pancreatis	8	3	5	3	2	1	1	1
„ renis	—	—	—	—	1	—	1	—
„ vesic. felleæ	—	3	—	—	—	1	—	1
„ „ urinariæ	2	4	2	3	—	—	—	—
„ penis	2	—	—	—	—	—	—	—
„ thyreoideæ	—	2	—	2	—	—	—	—
„ cutaneus	3	—	—	—	—	—	—	—

Uppgifter från tuberkulosavdelningen vid Vasa sjukhus för år 1941.

Kvarlägo från 1940 41 män, 12 kvinnor.
Vid årets slut 1941 kvarlägo 17 män.

Omsättning, underhållsdagar.

Antal patienter												Underhållsdagar för samtliga vårdade	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta				
Samtliga under året intagna				Härav för första gången vårdade				Utskrivna (frånsett avlidna)						Avlidna				antalet någon dag under året vårdade	
Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år		Vuxna		Barn under 15 år				Vuxna		Barn under 15 år			
M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.	M.	Kv.	G.	Fl.			M.	Kv.	G.	Fl.		
117	31	—	—	24	12	—	—	60	21	—	—	42	10	—	—	17.151	47	65	17

Ålder vid intagandet för samtliga under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a		m.	kv.	s:a
15—20 år.....	1	—	1	35—40 år.....	8	3	11	60—70 år.....	9	8	17
20—25 ».....	10	—	10	40—45 ».....	16	2	18	över 70 ».....	3	7	10
25—30 ».....	7	2	9	45—50 ».....	5	1	6				
30—35 ».....	5	2	7	50—60 ».....	14	7	21	Summa	77	32	109

Upphostningen hos under året utskrivna patienter med lungtuberkulos.

	Vuxna			Vuxna	
	M.	Kv.		M.	Kv.
Tuberkelbaciller funna hos ...	49	14	Tuberkelbaciller ej funna hos	32	14

Under året utskrivna patienters sjukdomar under sjukhusvistelsen.

Sjukdom	1		2		3		4		5		6		7					
	I. Lungtuberk. med eller utan komplikationer						II. Tuberkulos med annan lokalisat ¹⁾						III. Utan tydl. symtom av tuberkulos					
	Vuxna						Vuxna						Vuxna					
	M.		Kv.		M.		Kv.		M.		Kv.		M.		Kv.			
a) Antal patienter	87	39	4	1	1	1												
b) Sjukdomsfall:																		
Tbc. pulmonum	87	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
„ laryngis	10	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
„ lymphoglandularum	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				

	2	3	4	5	6	7
Tbc. renum	—	—	1	—	—	—
„ organ. aliorum	—	—	3	—	—	—
Syphilis acquisita	3	—	—	—	—	—
Diabetes mellitus	2	3	—	—	—	—
Alcoholismus chronicus	4	—	—	—	—	—
Hæmorrhagia meningium cerebri	—	1	—	—	—	—
Neurasthenia	1	2	—	—	—	—
Insania et Idiotia	4	5	—	—	—	—
Pericarditis	1	—	—	—	—	—
Endocarditis chronica. V. O. C.	1	—	—	—	—	—
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum.	5	1	—	—	—	—
Arteriosclerosis. Endarteriitis	1	1	—	—	—	—
Tracheitis chron. Bronchit. chron.	1	—	—	—	—	—
Bronchiectasia	—	—	—	—	—	1
Asthma bronchiale	1	1	—	—	—	—
Bronchopneumonia acuta	1	—	—	—	—	—
Emphysema pulmonum	1	—	—	—	—	—
Pleuritis. Empyema pleuræ	2	2	—	—	—	—
Oesophagitis	1	—	—	—	—	—
Gastritis chronica	2	—	—	—	—	—
Ulçus ventriculi. Ulcus duodeni	—	1	—	—	—	—
Peritonitis acuta	1	—	—	—	—	—
Peritonitis chronica	2	—	—	—	—	—
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	1	—	—	—	—
Cystitis	1	—	—	—	—	—
Polyarthritus rheumatica chron.	1	—	—	—	—	—
Arthritis deformans	1	1	—	—	—	—
Carcinoma (samtliga fall)	—	1	—	—	1	—
„ mammae	—	1	—	—	—	—
„ hypofyseos	—	—	—	—	1	—

1) De under grupp I upptagna ej medräknade.

Behandlingens resultat för under året utskrivna patienter med tuberkulos.

	Antal utskrivna (inkl. avlidna)		Behandlingsresultat							
			Förbättrade		Oförändrade		Försämrade		Avlidna	
	Vuxna		Vuxna		Vuxna		Vuxna		Vuxna	
	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.	M.	Kv.
a) Lungtbc. med el. utan komplikat.	100	30	10	4	17	3	34	14	39	9
b) Tbcm. annan lokal.	4	2	1	—	—	1	—	—	3	1

Utförda operationer.

Sjukdomar		Operationer	
Benämning	Antal fall	Benämning	Antal
Tbc. pulm.	6	Pneumothoraxbehandl.	6

Redogörelse från Kuratorn vid Vasa sjukhus för verksamheten under år 1941.

Först den 16 september 1941 trädde sjukhusets kurator i tjänst, varför verksamheten omfattar blott 3½ månader. Under denna tid ha 47 patienter vänt sig till kuratorn för råd eller hjälp i olika avseenden.

Kuratorn har utfört	49	hembesök
Patienternas hemförhållanden ha undersökts och utredning härom verkställt i	12	fall
Ansökan om hjälp från fattigvården har ombesörjts i	9	„
Ekonomisk hjälp ur fonder, andra än sjukhusets, har utverkats i Uthyrning av lägenhet, utrymning av densamma etc. har ombesörjts i	22	„
Bostad har anskaffats för	5	„
Konvalescensvård har ordnats för	2	patienter
Till arbetsförmedlingen har remitterats	1	patient
Ansökan om förordnande av förmyndare har skett i	2	patienter
Diverse ekonomiska uppdrag ha omhänderhafts för	2	fall
Ansökan till ålderdomshem har ombesörjts för	6	patienter
	4	„

Dessutom har det förekommit en del förfrågningar rörande försäkringar, bostäder etc.

Av disponibla fondmedel har till behövande patienter för deras utskrivning från sjukhuset utbetalts kr. 131:—, vilken summa fördelats på 5 patienter.

Från och med den 15 oktober 1941 har kuratorn även mottagning en gång i veckan å Renströmska sjukhuset för där inläggande patienter.

Meddelande	Antal	Meddelande	Antal	Meddelande	Antal	Meddelande	Antal
Ansökan om hjälp från fattigvården	9	Ekonomisk hjälp ur fonder	22	Bostad har anskaffats för	5	Konvalescensvård har ordnats för	2
Till arbetsförmedlingen har remitterats	2	Ansökan om förordnande av förmyndare	2	Diverse ekonomiska uppdrag	6	Ansökan till ålderdomshem	4
<p align="center">Inkomster</p> <p align="center">Landvärd å utdelning</p> <p align="center">Läkemedel</p>							
Ansökan om hjälp från fattigvården	9	Ekonomisk hjälp ur fonder	22	Bostad har anskaffats för	5	Konvalescensvård har ordnats för	2
Till arbetsförmedlingen har remitterats	2	Ansökan om förordnande av förmyndare	2	Diverse ekonomiska uppdrag	6	Ansökan till ålderdomshem	4

Uppgift från Göteborgs stads poliklinik för sjukgymnastik och massage angående antal behandlade patienter m. m. under år 1941.

	Män	Kvinnor	Summa		Män	Kvinnor	Summa
Antal behandlade patienter	1.263	865	2.128				
Antal behandlingar: Massage	20.143	13.272	33.415				
Diatermi	5.913	4.503	10.416				
			43.831				
Antal behandlingar i medeltal per patient	20,6	20,5	20,6				
<i>De behandlades sjukdomar:</i>							
Scolios, Kyphos, Lordos	18	8	26	Polyneuritis	—	1	1
Musc. rheumatismus	181	171	352	Neuraxit: Brachialis	1	5	6
" ruptura	4	1	5	Cervicalis	—	1	1
" atrofia	4	—	4	Neurosis	—	1	1
Insufficiëntia dorsi	367	141	508	Psyckoneurosis	1	12	13
" pedis	13	6	19	Cephalalgia	12	11	23
Torticollis rheumatica	1	—	1	Obstipatio	1	—	1
Tendinitis	5	9	14	Paresis: Nervi Facialis	12	16	28
Peritendinitis	6	4	10	" Radialis	1	—	1
Arthrosis chronica	113	133	246	" Ulnaris	4	—	4
" deformans	67	68	135	" Peroneus	2	—	2
Spondylosis deformans	27	13	40	Efterbehandling av: Fractura	29	40	69
Omarthritis	59	41	100	Fissura	1	1	2
Hallux rigidus	1	1	2	Luxatio	9	5	14
Chondromalacia patellæ	7	1	8	Distorsio	79	35	114
Periarthritis	24	12	36	Contusio	96	25	121
Gonitis traumatica	15	9	24	Sårskador	8	—	8
Sublux. cox. bilat.	—	1	1	Thrombophlebitis	—	7	7
Bursitis	7	1	8	Hemiplegia	17	—	17
Neuralgia: Supra et Infra orbitalis	2	5	7	Compressio	3	—	3
Trigeminus	1	2	3	Ganglio	1	—	1
Occipitalis	—	1	1	Cicatrix post op.	1	—	1
Cruris et anticruris ..	3	2	5	Seq. post poliomyelitis	1	—	1
Plexus brachialis	16	22	38	Dupuytrens Kontraktur	1	—	1
Intercostalis	—	1	1	Organisk nervsjukdom	5	3	8
Neuritis: Plexus brachialis	16	17	33	Periostit	—	1	1
Cruris et anticruris	4	5	9	Skrivkramp	—	1	1
Radialis	1	—	1	Ämnesomsättningsrubbnig	3	4	7
				Cirkulationsrubbnig	5	11	16
				Köldskada	—	4	4
				Angina pectoris besvär	2	—	2
				Salpingit et vaginit	—	6	6
				Sinusit. front. et maxill.	2	—	2

Uppgift ang. verksamheten vid tandpoliklinikerna vid Järntorget och Drottningtorget under år 1941.

Utgifter och inkomster.

	Tandpolikliniken vid Järntorget			Tandpolikliniken vid Drottningtorget		
	Kronor	Pr behandling öre	Pr arbetstimma öre	Kronor	Pr behandling öre	Pr arbetstimma öre
I. Driften:						
Utgifter.						
Avlöningar, arvoden o. d.	183.221:01	486,0	1.107,5	202.049:01	526,3	1.136,3
Ersättning för arbetskläder	1.008:80	2,7	6,1	1.084:48	2,8	6,1
Hyor	9.021:72	23,9	54,5	17.693:33	46,1	99,5
Inventariers inköp och underhåll	11.306:94	30,0	68,3	10.018:46	26,1	56,3
Belysning, bränsle m. m.	2.588:86	6,8	15,6	3.614:35	9,4	20,3
Skriv- och tryckningskostnader m. m.	1.678:59	4,4	10,1	1.418:70	3,7	8,0
Kostnader för laboratoriearbeten ..	13.575:99	36,0	82,1	19.636:59	51,2	110,4
Förbrukningsartiklar för tandvården	10.111:59	26,8	61,2	14.156:42	36,9	79,6
Forselkostnader	21:65	0,1	0,1	233:45	0,6	1,3
Kostnader av flera slag	817:32	2,2	5,0	1.005:73	2,6	5,8
	233.352:47	618,9	1.410,5	270.910:52	705,7	1.523,6
Ränta å inventariers bokförda värde	855:10	2,3	5,2	898:45	2,4	5,0
	234.207:57	621,2	1.415,7	271.808:97	708,1	1.528,6
Överskott	21.729:91	57,6	131,3	15.235:28	39,7	85,7
Summa	255.937:48	678,8	1.547,0	287.044:25	747,8	1.614,3
Inkomster.						
Patientavgifter	202.765:48	537,8	1.225,6	247.818:25	645,6	1.393,7
Ersättning från sjukhusdirektionen för tandvård åt medellösa	53.172:—	141,0	321,4	39.226:—	102,2	220,6
	255.937:48	678,8	1.547,0	287.044:25	747,8	1.614,3
II. Nyanskaffning:						
Inventarier	10.323:—	—	—	27.074:40	—	—

Antal patienter och besök.

	Tandpolikliniken vid Järntorget	Tandpolikliniken vid Drottningtorget
Fasta patienter.		
Antal patienter	6.482	6.229
Antal besök	34.372	36.886
Tillfälliga patienter.		
Antal patienter	c:a 2.500	c:a 1.200
Antal besök	3.331	1.501
Antal upprättade kostnadsförslag	5.100	5.515

Hel- och halvbetalande ävensom fria patienter.

	Betalande patienter			Patienter med 25% rabatt			Kostnadsfritt fullt behandlade patienter			Kostnadsfritt munhygieniskt behandlade patienter			Summa	
	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Antal	Debet	Kredit	Debet	Kredit
<i>Tandpol. vid Järntorget.</i>														
Patienter, som avslutats	3.023	122 793:80	122.534:70	661	14.408:10	14.412:10	526	30.603:—	3.162:—	279	7.286:80	377:50	175.091:70	140.486:30
Patienter, som avbrutit behandlingen	1.688	40.642:20	40.515:20	20	169:—	146:—	146	4.626:—	820:—	139	3.218:—	271:—	48.655:20	41.752:20
	4.711	163.436:—	163.049:90	681	14.577:10	14.558:10	672	35.229:—	3.982:—	418	10.504:80	648:50	223.746:90	182.238:50
<i>Tandpol. vid Drottningtorget.</i>														
Patienter, som avslutats	4.028	174.165:—	173.973:—	404	12.709:—	12.709:—	583	29.782:—	2.690:—	47	1.524:—	40	218.180:—	189.412:—
Patienter, som avbrutit behandlingen	999	36.303:—	36.279:—	1	11:—	11:—	156	3.833:—	189:—	11	317:—	50	40.464:—	36.529:—
	5.027	210.468:—	210.252:—	405	12.720:—	12.720:—	739	33.615:—	2.879:—	58	1.841:—	90	258.644:—	225.941:—

Uppgift över utförda behandlingar.

	Tandpoli- kliniken vid Järntorget	Tandpoli- kliniken vid Drott- ningtorget		Tandpoli- kliniken vid Järntorget	Tandpoli- kliniken vid Drott- ningtorget
Extraktion utan injek- tion	450	477	Helprotés	200	176
Extraktion med injek- tion	10.742	9.815	Hel överkäksprotés ...	142	177
Utmejsling	6	10	Hel underkäksprotés ..	31	44
Käkplastik	4	2	Partiell överkäksprotés	148	136
Progenioperation	1	—	„ underkäksprotés	115	81
Rotspetsresektion och Cystaoperation	8	44	Rostfri hel överkäks- protés	7	2
Paradentobehand- lingar	1.629	1.829	Rostfri part. överkäks- protés	21	5
Röntgen (antal fall) ..	2.440	1.477	Aktivatorprotés	22	—
Rotbehandlingar	2.840	2.847	Hel överkäksprotés i paladon	47	—
Amalgamfyllningar av olika slag	14.368	16.486	Part. överkäksprotés i paladon	24	—
Amalgamkronor	402	492	Hel underkäksprotés i paladon	27	—
Silikatfyllningar	4.037	5.505	Lagningar	483	—
Stifttänder	243	283	Resektionsprotés	2	—
Guldinlägg	146	244	Klamrar: rostfritt stål	—	245
Guldkronor	52	94	„ ädelmetall ..	—	3
Porslinsfyllningar	14	14	Underkäksbåge: rost- fritt stål	—	12
Jacketkronor	19	46	Underkäksbåge: ädel- metall	—	1
Guldbryggor: antal bryggled	119	240	Tandreglering	—	330
„ bryggor	35	61			

Den polikliniska vården under år 1941.

	A n t a l	
	patienter	besök
<i>Polikliniker i Sociala huset:</i>		
Gynekologiska polikliniken	590	1.574
Polikliniken för öron-, näs- och halssjukdomar	2 194	8.943
Polikliniken för ögonsjukdomar	811	1.206
Foniatriska polikliniken	255	4.462
<i>Sahlgrenska sjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen I	6.415	19.695
Medicinska avdelningen II	869	8.609
Kirurgiska avdelningarna	14.703	59.480
Öronavdelningen	9.486	34 483
Ögonavdelningen	7.062	13.218
Röntgendiagnostiska avdelningen	10.197 ¹⁾	
Radiologiska avdelningen	1.214	10.078
Psykiatriska avdelningen	1.397	10.469
Massagepolikliniken	1.467	23.180
Polikliniken för förlossnings- och kvinnosjukdomar	4.401	17.314
Mödravårdscentralerna	1.103	2.908

1	2	3
<i>Barnsjukhusets polikliniker:</i>		
Medicinska avdelningen	4.229	10.214
Kirurgiska avdelningen	3.980	11.403
Rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor	400	2.213
<i>Ekmaniska sjukhusets poliklinik</i>	3.102	8.365
<i>Kirurgiska polikliniken vid Stigberget</i>	2.920	12.964
<i>Kirurgiska polikliniken i Lundby</i>	2.612	11.297
<i>Kirurgiska polikliniken i Redbergslid</i>	2.650	12.565
<i>Polikliniken för sjukgymnastik och massage:</i>	2.128	—
massagebehandlingar	33.415	—
kortvågsbehandlingar	10.416	43.831
<i>Tandpolikliniken, Järntorget:</i>		
Färdigbehandlade patienter	4.489	—
Antal besök	—	37.703
<i>Tandpolikliniken, Drottningtorget:</i>		
Färdigbehandlade patienter	5.062	—
Antal besök	—	38.387

1) Antal undersökningar.

Vetenskapliga arbeten.

Följande vetenskapliga arbeten ha av vid sjukhusen anställda läkare utgivits i tryck under år 1941.

Sahlgrenska sjukhuset.

Kir. avd. II.

- Westerborn, Anders:* Om etoleinets och varicocidens allergiska reaktioner. Svenska Läkartidningen N:r 37, 1941.
 Modern kirurgisk anestesi. Ibidem N:r 16, 1941.
 Fall av dubbelsidiga njurstenar. Svensk kir. förening. Nordisk Medicin 1941. Bd. 12.
 Opererat fall av nerv- och kärlskada å arm. Ibidem.
 Om amputation av krigsskadade. Ibidem.
Aronsson, H: Über Osteochondritis dissecans im Fussgelenk. Zentralblatt für Chirurgie Bd. 69.

Psykiatriska avd.

- Lindberg, Bengt J.:* Kriget och vår psykiska hälsa. Några iakttagelser från psykiatriska verksamheten vid Sahlgrenska sjukhuset under första krigsåret. Svenska Läkartidningen nr 3, 1941.
 Ögonundersökningar och psykologi. Svenska Läkartidningen nr 21, 1941.
 Vår psykiska hälsa i krigstider. Svenska föreningens för psykisk hälsovård småskrifter nr 13.

Kvinnokliniken.

- Jerlov, E.:* Om dieten under havandeskapet. Barnmorskemötet i Sthlm juli 1941.
Sundelin, G.: Experimentella undersökningar över ovarialförändringar vid blödningsanämi hos råttor.
 Om serumjärn hos gravidæ.
Ljung, G.: Fall av graviditas abdominalis.

Centrallaboratoriet.

- Lehmann, Jörgen*: "Das Redoxpotential". Ingår i "Die Methoden der Fermentforschung" utgiven av prof. E. Bamann och K. Myrbäck. Förlag Georg Thieme, Leipzig.
"Eine Modifikation der Prothrombinbestimmungsmethode nach Quick." Monatschr. f. Kinderheilkunde. 86. 44. 1941.
"Protrombinbestämning i kliniken. En ny modifikation av Quicks metod." Nordisk Medicin. 12. 3192. 1941.
Om differentialdiagnosen mellan hepatit- och obstruktionsikterus med tillhjälp av serumcitronsyra- och serumfosfatanalys. Nordisk Medicin. 12. 3683. 1941.
- Lehmann, Jörgen och Nielsen, H.*: "B₁-Vitaminbestimmung im Blut nach Schoppers Phycomycesmethode". Acta med. scand. Suppl. CXXIII. 374. 1941.
- Odin, M. och Lehmann, J.*: "Latente B₁-Hypovitaminose bei gewissen Krankheitszuständen". Acta med. scand. Suppl. CXXIII. 390. 1941.
- Forssman, Sven*: "Studien über Umsatz und Wirkungen der Bernsteinsäure in vivo". Disputats. Acta physiologica scand. Vol. 2. Suppl. V. 1941.

Barnsjukhuset.

Med. avd.

- Wallgren, A.*: Röntgenologiske Befunde bei hypertrophischer Pylorusstenose. Kinderärztl. Praxis. Bd. 12.
Die Calmette-Schutzimpfung als Hilfsmittel im Kampf gegen die Tuberkulose. Archiv f. Kinderheilk. Bd. 122.
Hämorrhagische Diathese bei kongenitaler Pylorusstenose. Monatschr. f. Kinderheilk. Bd. 86.
Översikt över ena Reihe für den Praktiker wichtiger Arbeiten aus dem nordischen pädiatrischen Schrifttum des Jahres 1939. Kinderärztl. Praxis. Bd. 12.
Über die Inkubationszeit der Tuberkulose. Archiv f. Kinderheilk. Bd. 124.
En billig och effektiv form av förebyggande barnavård. Sunt Förnuft. 1941.
Förslag till planläggning av barnavården och barnsjukvården inom Väster-norrlands län. Väster-norrlands läns landstings handlingar år 1941.
Primary Tuberculous Infections In Young Adult Life And In Childhood. American Journ. of Diseases of Children. Bd. 61.
Om Calmette-vaccinationens möjligheter och begränsning. Svenska National-föreningens mot Tuberkulos kvartalsskrift 1941.
Neuroabilitet hos barn. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Calmette-vaccination i ungdomsåren. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Incidence of Hypertrophic Pyloric Stenosis. American Journ. of Diseases of Children. Bd. 62.
Fall av skörbjugg vid cardiospasm. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Addisons syndrom. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Barnavård och barnhälsa. Sv. D. 29. 5. 1941.
Fall av hypothyreos. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Kongenital pylorusstenos med protraherat förlopp. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
- Selander, P.*: Fall av lungagenesi. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Excessiv viktökning efter miljöbyte. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
- von Sydow, G.*: Om prematura barn. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
Fall av hyperthyreos. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
- Blume-Westerberg, Gerd*: Stoffwechselforsuche bei Säuglingen, die mit roher bzw. gekochter Frauenmilch ernährt worden sind. Archiv f. Kinderheilk. Bd. 124.
- Ek, E.*: Oxycephali hos tvilling. Svenska Läkartidn. Bd. 38.
- Nathorst, H.*: Grippemeningitis. Annales Pædiatrici. Bd. 157.
- Königsberger, E.*: Bemerkungen zur Pathogenese des Erythema nodosum. Acta Tuberculosea. Bd. 15.

- Kjellberg, K.*: Ein Fall von akuter hämolytischer Anämie bei akuter Hepatitis. Kinderärztl. Praxis. Bd. 12.
Vilén, A.: La répartition suivant l'âge de 5000 pleurétiques hospitalisés à Gothenbourg au cours des dernières 40 années. Acta Tuberculosea. Bd. 15.
Thyssel, T.: Mononucleosis infectiosa. Svenska Läkartidn. Bd. 38.

Kir. avd.

- Edberg, E.*: Akut Appendicit under de fem första åren. Svenska Läkartidningen nr 52.
Roosvall, A.: Über Fractura colli radii bei Kindern. Acta Chirurgica Scandinavica vol. LXXXV.

Renströmska sjukhuset.

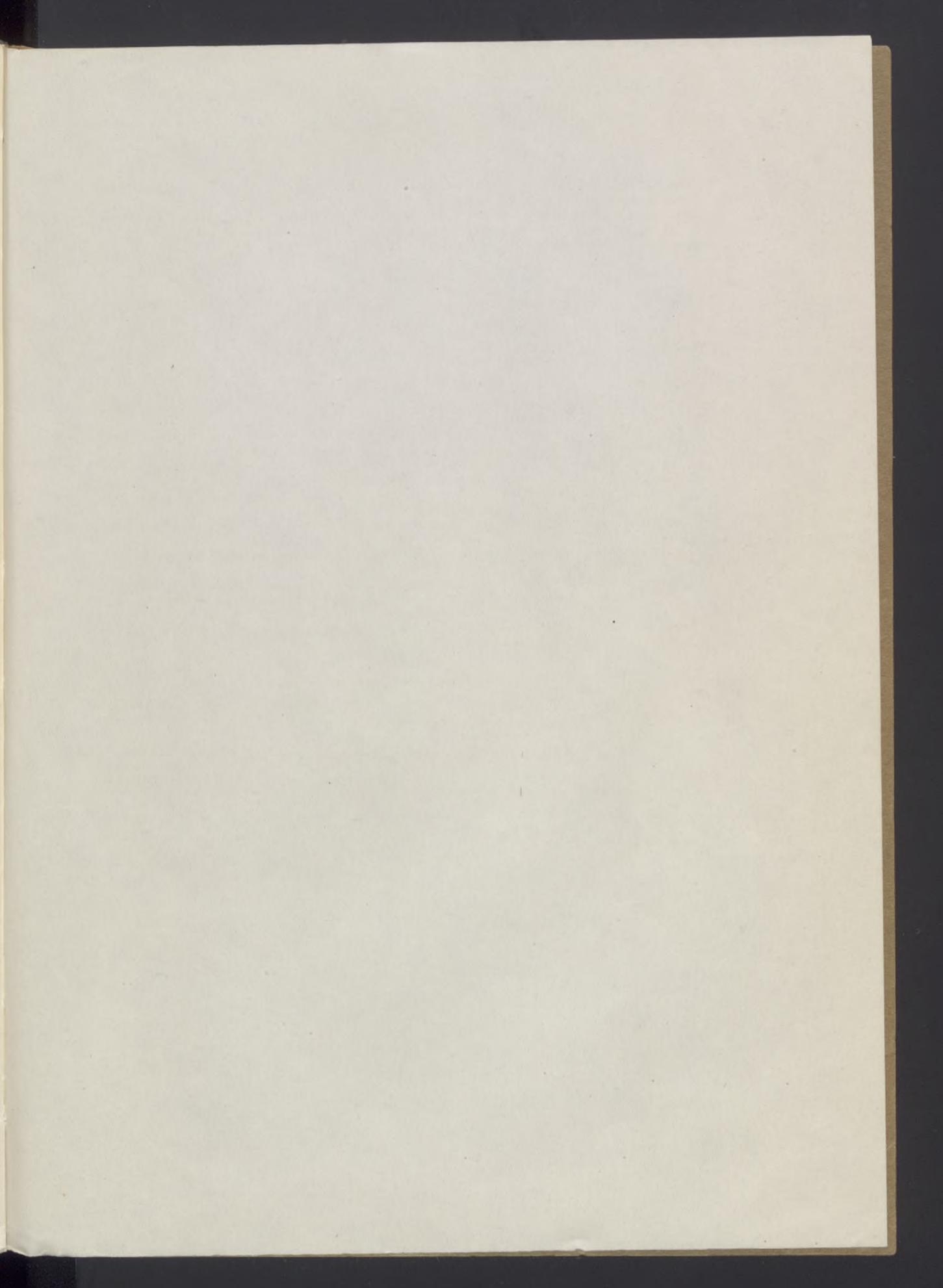
- Berg, Gunnar*: Studien über die Absterbeordnung bei Lungentuberkulose. Beitr. z. Klin. d. Tbc. Bd. 96. s. 287.
Die Prognose pneumothoraxbehandelter Fälle von offener Lungentuberkulose und dieselbe beeinflussende Faktoren. Idem Bd. 96 s. 533.
Bacillenbefund und Blutsenkungsgeschwindigkeit als Index Prognosticus bei Lungentuberkulose. Das Gotenburger Material 1910—1934. Idem Bd. 97 s. 104.
Dödlighetens utveckling för fall av öppen lungtuberkulos och faktorer som inverka därpå. Nordisk Försäkringstidskrift nr 4. 1941.
Några synpunkter på den öppna tuberkulosens prognos. Nordisk Medicin 1941.
Faktorer som inverka på de lungtuberkulösas levnadsutsikter. Svenska Läkartidningen 1941.
Cystic Lungs of rare origin — Tuberos Sclerosis. Acta Radiologica 1941.
The influence of pneumothorax treatment on the prognosis. Acta tbc. scand. 1941.
Rohlin, S.: Några erfarenheter med samtidig dubbelsidig pneumothoraxbehandling. Svenska Läkartidningen nr 30, 1941.

Lillhagens sjukhus.

- Hedenberg, Sven*: Om psykiska symtom efter skallskador. Svenska Läkartidningen.

Tandpolikliniken vid Drottningtorget.

- Osvald, Olof*: Från den sociala tandvårdens arbetsfält. Sveriges Tandläkareförbunds Tidning 1941.

- Fälthens, E.: Ein Fall von akuter Abszessinfektion Antraks bei "saurem" Desinfekt.
Klinisch-wed. Praxis, Bd. 73.
1916, 2. — La répartition saisonnière des 6000 pneumonies hospitalières à Göttem-
bourg au cours des dernières 20 années. Acta Tuberculosa, Bd. 13.
1916, 7. — Meneurellosis infectiosa. Svenska Läkartidsn. Bd. 36.

Se vidare:

- Fälthens, E.: Akut Appendicit under de senaste åren. Svenska Läkartidsningen
nr 52.
Hagström, A.: Über Fractura costae velle bei Kindern. Acta Chirurgica Scand-
inavica, vol. LXXXV.

Henströmska sjukhuset.

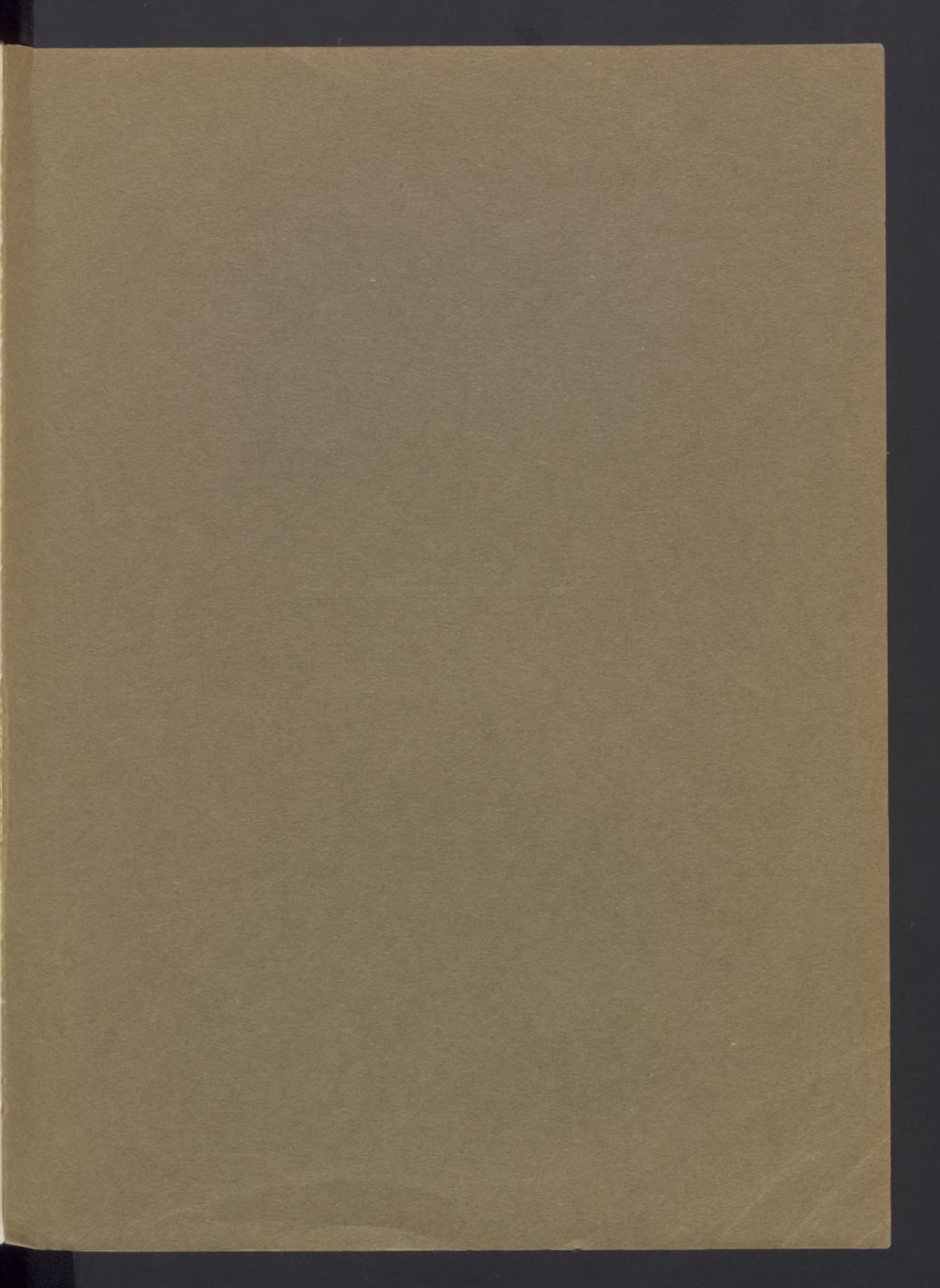
- Berg, Yvonne: Studien über die Abwehrreaktion bei Lungensuberkulose. Pette,
s. Kfz, 2. The. Bd. 96, s. 287.
Die Prognose pneumothoraxschmerzlicher Fälle von offener Lungensuberkulose
und dieselbe histologische Faktoren. Intern Bd. 91, s. 352.
Bachmannbefund und Blutsenkungsgeschwindigkeit als Index Prognoseindex bei
Lungensuberkulose. Das Göttinger Material 1919—1924. Intern Bd. 97, s. 104.
Bäcklundens utveckling för fall av öppen lungsuberkulose och faktorer som
betyrka därpå. Nordisk Föreläsningsskrift nr 4, 1941.
Några exempel på den öppna tuberkulosa processen. Nordisk Medicin
1941.
Faktorer som betycka på de öppna tuberkulosa kroniska sjukdomar. Svenska Läkar-
tidsningen 1941.
Cortic Lunges of cure primary in Tubercula Scrofula. Acta Radiologica 1941.
The influence of paraventricular treatment on the prognosis. Acta Onc. scand.
1941.
Rothin, S.: Några erfarenheter med samtidig dualistisk pneumothoraxbehandling.
Sg. Svenska Läkartidsningen nr 30, 1941.

Lillhagens sjukhus.

- Hedström, Sven: Om psykiska symtom efter skottskador. Svenska Läkartid-
ningen.

Tandpolikliniken vid Drottningmorgatan.

- Quede, Gust: Från den svenska tandvårdens utveckling. Föreläsning Tandläkar-
Förbundet Tidning 1941.

GÖTEBORG
A. LINDGREN & SÖNERS BOKTRYCKERI
1942

